

ALFA ATEST d.o.o.

aa@alfa-atest.hr

www.alfa-atest.hr

21000 SPLIT, POLJIČKA CESTA 32

tel.: 021 / 270 506, fax.: 021 / 270 507

■ ZAŠTITA NA RADU ■ INSPEKCIJA DIZALA ■ ISPITIVANJA ■ ZAŠTITA OKOLIŠA ■ ZAŠTITA OD POŽARA ■

PROCJENA UGROŽENOSTI OD POŽARA

GRAD SUPETAR I OPĆINE POSTIRA, SUTIVAN I NEREŽIŠĆA

Split, srpanj 2017. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

060265303

OIB:

03448022583

TVRTKA:

2 ALFA ATEST d.o.o. za zaštitu na radu, zaštitu od požara i
zaštitu okoliša

2 ALFA ATEST d.o.o.

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Split (Grad Split)
Poljička cesta 32

PRAVNI OBLIK:

1 društvo s ograničenom odgovornošću

PREDMET POSLOVANJA:

- 1 * - izrada procjene radnih mjesta i radnih mjesta s računalom
- 1 * - osposobljavanje za rad na siguran način
- 1 * - ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima
- 1 * - ispitivanje fizičkih i kemijskih čimbenika u radnom okolišu
- 1 * - izrada prikaza mjera zaštite na radu (elaborat zaštite na radu), izrada planova uređenja radilišta i poslova koordinatora I i koordinatora II za zaštitu na radu
- 1 * - izrada procjene ugroženosti od požara i plana zaštite od požara
- 1 * - izrada prikaza mjera zaštite od požara (elaborat zaštite od požara) i poslovi projektiranja i nadzora u području zaštite od požara
- 1 * - ispitivanje stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara
- 1 * - ispitivanje sustava za detekciju i koncentraciju upaljivih i eksplozivnih plinova
- 1 * - osposobljavanje iz područja zaštite od požara i eksplozije
- 1 * - vještačenje iz zaštite na radu i zaštite od požara
- 1 * - obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite i spašavanja: izrada procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, izrada planova zaštite i spašavanja, izrada planova civilne zaštite, operativnih i vanjskih planova, osposobljavanje i usavršavanje iz

D004, 2017-02-02 12:12:25

Stranica: 1 od 6

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PREDMET POSLOVANJA:

- područja zaštite i spašavanja, organizacija i izvođenje vježbi zaštite i spašavanja
1	*	- izrada procjene i plana sigurnosne zaštite luka ili lučkog operativnog područja
1	*	- izrada procjene i plana sigurnosne zaštite brodova
1	*	- ispitivanje sustava zaštite od požara, podiznih i teretnih uređaja na brodovima
1	*	- stručni poslovi zaštite okoliša
1	*	- stručni poslovi zaštite od buke
1	*	- stručni poslovi zaštite od ionizirajućeg zračenja
1	*	- ispitivanje električnih, gromobranskih instalacija, uzemljivača i zaštite od statičkog elektriciteta
1	*	- ispitivanje i pregled - tehnički nadzor električnih instalacija u protueksplozivnih izvedbi
1	*	- tehnički pregled i ispitivanje skloništa i dvonamjenskih objekata
1	*	- ispitivanje instalacija plina i plinskih trošila
1	*	- ispitivanje ventilacijskih i klimatizacijskih uređaja, instalacija za centralno grijanje, kanalizacijskih instalacija, sabirnih i septičkih jama i mastolova
1	*	- izrada tehničkih rješenja za racionalnu uporabu energije i toplinske zaštite zgrada i mjerenje toplinske izolacije
1	*	- provođenje energetske pregleda i energetsko certificiranje zgrada
1	*	- ispitivanje strojeva i industrijskih postrojenja
1	*	- ispitivanje i pregled dizala, pokretnih stepenica, pokretnih traka za prijevoz ljudi i platformi za prijevoz invalidnih osoba
1	*	- tehničko savjetovanje i savjetodavne usluge na području industrijske, javne i osobne sigurnosti, zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite okoliša i organiziranje seminara i tečaja za rad na tim područjima
1	*	- djelatnost stručnih poslova zaštite od buke: mjerenje i predviđanje razine buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, izrada karata buke i akcijskih planova, izrada procjene utjecaja buke na okoliš, mjerenje zvučne izolacije, izrada elaborata sanacije buke
1	*	- mehanička i elektronska blokada audio i video uređaja izlazne snage audio signala - ograničenje razine buke
1	*	- izrada tehničke dokumentacije strojeva, industrijskih postrojenja i termotehničkih

D004, 2017-02-02 12:12:25

Stranica: 2 od 6

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PREDMET POSLOVANJA:

		postrojenja
1	*	- izvođenje električnih instalacija i instalacija za vodu, plin, grijanje, ventilaciju, hlađenje i ostali instalacijski radovi
1	*	- projektiranje električnih i strojarских instalacija, te uređaja, strojeva, postrojenja i sustava sigurnosti
1	*	- obavljanje pregleda i ispitivanje instalacija (plina, tekućih goriva i vode), strojeva i uređaja s povećanim opasnostima iz područja opreme pod tlakom
1	*	- obavljanje poslova održavanja, servisiranja, podešavanja i umjeravanja sigurnosnog pribora na opremi pod tlakom
1	*	- izrada i proizvodnja znakova sigurnosti
1	*	- pružanje savjeta o računalnoj opremi (hardwareu), izrada, savjetovanje i pribavljanje programske opreme (softwarea), obrada podataka, izrada i upravljanje bazama podataka, održavanje i popravak računalnih sustava, te ostale djelatnosti povezane s računalima
1	*	- web dizajn, reklama i propaganda na web-u, održavanje web stranica, izdavačka djelatnost na web stranicama (izrada i održavanje internetskih stranica web aplikacija, mrežnih aplikacija i slično)
1	*	- računovodstveno-knjigovodstveni poslovi
1	*	- promidžba (reklama i propaganda)
1	*	- stručni poslovi prostornog uređenja
1	*	- projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevina
1	*	- nadzor nad gradnjom
1	*	- kupnja i prodaja robe
1	*	- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu
1	*	- zastupanje inozemnih tvrtki
5	*	- djelatnosti praćenja kvalitete zraka
5	*	- djelatnosti praćenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora
5	*	- djelatnosti provjere ispravnosti mjernog sustava za kontinuirano mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora
5	*	- djelatnosti osiguranja kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka
5	*	- djelatnost prikupljanja, provjere propuštanja, ugradnje i održavanja ili servisiranja (servisiranje) rashladnih i klimatizacijskih uređaja i opreme, dizalica topline, nepokretnih protupožarnih sustava i aparata za gašenje požara koji sadrže kontrolirane tvari ili

D004, 2017-02-02 12:12:25

Stranica: 3 od 6

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PREDMET POSLOVANJA:

- fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise
- 5 * - djelatnosti prikupljanja, obnavljanja, uporabe i stavljanja na tržište oporabljenih kontroliranih tvari i fluoriranih stakleničkih plinova
- 5 * - djelatnost uvoza/izvoza i stavljanja na tržište kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova, servisiranja, obnavljanja i uporabe tih tvari
- 5 * - djelatnost druge obrade otpada
- 5 * - djelatnost uporabe otpada
- 5 * - djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom
- 5 * - djelatnost prijevoza, sakupljanja i zbrinjavanja otpada
- 5 * - djelatnost trgovanja otpadom
- 5 * - gospodarenje otpadom
- 5 * - djelatnost ispitivanja i analize otpada
- 5 * - certificiranje instalatera fotonaponskih sustava, solarnih toplinskih sustava, manjih kotlova i peći na biomasu i plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline
- 5 * - tehničko projektiranje i savjetovanje
- 5 * - tehničko ispitivanje i analiza
- 5 * - proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
- 5 * - obrada i prevlačenje metala
- 5 * - strojna obrada metala
- 5 * - proizvodnja ležajeva, prijenosnika te prijenosnih i pogonskih elemenata
- 5 * - proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje
- 5 * - popravak proizvoda od metala, strojeva i električne opreme
- 5 * - instaliranje industrijskih strojeva i opreme

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Rade Pehar, OIB: 93555658704
Solin, Put mira 34
1 - član društva
- 1 Denis Radić-Lima, OIB: 36765834957
Split, Mosorska 8
1 - član društva
- 5 Ivica Belić, OIB: 95507838458
Jelsa, Jelsa 898/A
1 - član društva

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

D004, 2017-02-02 12:12:25

Stranica: 4 od 6

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 Rade Pehar, OIB: 93555658704
Solín, Put mira 34
- 1 - član uprave
- 1 - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno

TEMELJNI KAPITAL:

- 4 1.167.000,00 kuna
- 3 1.167.000,00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Društveni ugovor o osnivanju Društva od 20. rujna 2010. godine.
- 2 Odlukom članova Društva od 6.prosinca 2010. godine, izmijenjen je Društveni ugovor od 20.rujna 2010. godine, u nazivu akta i u čl. 2 i 3 odredbe o nazivu društva. Potpuni tekst Društvenog ugovora od 13.siječnja 2011. godine, pohranjen je u Zbirku isprava.
- 3 Odlukom članova društva od 17. lipnja 2013. godine, izmijenjen je Društveni ugovor od 13. siječnja 2011. godine, u uvodu, odredbi o temeljnom kapitalu i poslovnim udjelima. Potpuni tekst Društvenog ugovora od 17. lipnja 2013. godine, s potvrdom javnog bilježnika, dostavljen u Zbirku isprava.
- 5 Odlukom članova Društva od 12.siječnja 2016.godine izmijenjen je Društveni ugovor od 17.lipnja 2013.godine u čl.1.odredba o članovima društva i čl.5. odredba o predmetu poslovanja društva. Društveni ugovor od 12.siječnja 2016.godine dostavljen je u Zbirku isprava.

Promjene temeljnog kapitala:

- 4 Odlukom članova društva od 17. lipnja 2013. godine, povećan je temeljni kapital, sa iznosa od 21.000,00 kuna, za iznos od 1.146.000,00 kuna, na iznos od 1.167.000,00 kuna, unošenjem zadržane dobiti u temeljni kapital. Preuzeta su tri nova poslovna udjela, svaki u nominalnom iznosu od 382.000,00 kuna.

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA:

	Predano	God.	Za razdoblje	Vrsta izvještaja
eu	31.03.16	2015	01.01.15 - 31.12.15	GFI-POD izvještaj

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-10/2145-2	27.09.2010	Trgovački sud u Splitu
0002 Tt-11/202-2	08.02.2011	Trgovački sud u Splitu
0003 Tt-13/3508-4	11.07.2013	Trgovački sud u Splitu

D004, 2017-02-02 12:12:25

Stranica: 5 od 6

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0004 Tt-13/3508-5	17.07.2013	Trgovački sud u Splitu
0005 Tt-16/194-2	25.01.2016	Trgovački sud u Splitu
eu /	30.06.2011	elektronički upis
eu /	29.06.2012	elektronički upis
eu /	27.03.2013	elektronički upis
eu /	28.05.2014	elektronički upis
eu /	19.06.2015	elektronički upis
eu /	31.03.2016	elektronički upis

U Splitu, 02. veljače 2017.

Ovlaštena osoba

Gorjani

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

R3-

8-30/2017

Ovaj izvadak istovjetan je podacima upisanim u Glavnoj knjizi
sudskog registra.
Sudska pristojba plaćana u iznosu *500p* kn, po Tar.
br. 28. Zakona o sudskim pristojbama (NN 74/96, 57/96 i 137/02)
U Splitu *02.02.2017*

Ovlašteni službenik

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Uprava za upravne i inspekcijske poslove
Sektor za inspekcijske poslove

Broj: 511-01-208-56206/2-16
Zagreb, 24. kolovoza 2016. godine

ALFA ATEST d.o.o.
Poljička cesta 32
21 000 Split

Predmet: Zahtjev za izjednačavanjem naziva
položenog stručnog ispita
- tumačenje, daje se

Poštovani,

Dopisom upućenim 22. kolovoza 2016. godine zatražili ste da se vašem djelatniku Marku Kadiću položeni stručni ispit po programu za djelatnika službe za zaštitu od požara prizna za voditelja tima za izradu procjene ugroženosti od požara te dajemo slijedeće mišljenje:

Člankom 8. Pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN 35/94, 110/05 i 28/10) propisano je da voditelj tima za izradu procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije mora, pored ostalih uvjeta, imati i položen stručni ispit.

Stručni ispit propisan je odredbama Pravilnika o stručnim ispitima iz područja zaštite od požara (NN 141/11), koji propisuje dva programa i to:

- Program stručnog ispita za djelatnike službe zaštite od požara,
- Program stručnog ispita djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Kako nije propisan poseban program stručnog ispita za voditelja tima, za voditelja tima za izradu procjene ugroženosti od požara ispit se polaže prema Programu stručnog ispita za djelatnike službe zaštite od požara što stoji i u uvjerenju o položenom stručnom ispitu.

Stoga se uvjerenje o položenom stručnom ispitu prema Programu stručnog ispita za djelatnike službe zaštite od požara priznaje kao uvjerenje o položenom stručnom ispitu propisanom za voditelja tima za izradu procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije.

Upravna pristojba u iznosu od 20,00 kuna, plaćena je po tarifnom broju 1. tarifa uz Zakon o upravnim pristojbama ("Narodne novine", br.: 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslov,
2. Pismohrana, ovdje

Na temelju članka 8. Pravilnika o izradi Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 35/94) i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara (NN br. 110/05 i 28/10) donosim:

ODLUKU

o imenovanju stručnog tima za izradu Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za **grad Supetar i općine Postira, Sutivan i Nerežišća**:

Za voditelja:

Marko Kadić, struč. spec. ing. sec.

Za članove stručnog tima:

Denis Radić Lima, dipl. ing. str.

Ivica Belić, dipl. ing. el.

Jakov Zlatar, tajnik DVD-a Supetar

Split, lipanj 2017.

Direktor:

Denis Radić Lima, dipl. ing. str.

SADRŽAJ:

UVOD	14
1. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA	15
1.1. POLOŽAJ, POVRŠINA I RELJEF	16
1.2. BROJ STANOVNIKA, TE NJHOVA DOBNA, SPOLNA I OBRAZOVNA STRUKTURA	18
1.3. PREGLED NASELJENIH MJESTA	25
1.4. PREGLED PRAVNIH OSOBA U GOSPODARSTVU PO VRSTAMA	26
1.5. PREGLED PRAVNIH OSOBA U GOSPODARSTVU GLEDE POVEĆANIH OPASNOSTI OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA.....	31
1.6. PREGLED GOSPODARSKIH ZONA	33
1.7. PREGLED CESTOVNOG, ŽELJEZNIČKOG, POMORSKOG I ZRAČNOG PROMETA	34
1.7.1. CESTOVNI PROMET	34
1.7.2. ŽELJEZNIČKI PROMET	38
1.7.3. POMORSKI PROMET	38
1.7.4. ZRAČNI PROMET	39
1.8. PREGLED TURISTIČKIH NASELJA I SADRŽAJA.....	40
1.9. PREGLED ELEKTROENERGETSKE MREŽE, GRAĐEVINA I OBJEKATA.....	49
1.10. PREGLED PLINOVODA	52
1.11. PREGLED LOKACIJA NA KOJIMA SU USKLADIŠTENE VEĆE KOLIČINE ZAPALJIVIH TEKUĆINA I PLINOVA, EKSPLOZIVNIH I DRUGIH OPASNIH TVARI.....	52
1.12. PREGLED VATROGASNIH POSTROJBI	54
1.12.1. PROFESIONALNE VATROGASNE POSTROJBE	54
1.12.2. DOBROVOLJNE VATROGASNE POSTROJBE	54
1.13. PREGLED VODOOPSKRBA I PRIRODNIH IZVORIŠTA VODE ZA GAŠENJE POŽARA.....	55
1.13.1. IZVORI VODE I VODENI TOKOVI	55
1.13.2. HIDRANTSKA MREŽA.....	57
1.14. PREGLED GRAĐEVINA U KOJIMA TRAJNO ILI POVREMENO BORAVI VEĆI BROJ OSOBA	61
1.15. PREGLED PROSTORA I GRAĐEVINA U KOJIMA SE OBAVLJA UTOVAR I ISTOVAR OPASNIH TVARI	64
1.16. PREGLED POLJOPRIVREDNIH I ŠUMSKIH POVRŠINA PO VRSTI, STAROSTI, ZAPALJIVOSTI I IZGRAĐENOSTI PROTUPOŽARNIH PUTOVA I PROSJEKA U ŠUMAMA.....	64
1.16.1. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE.....	64
1.16.2. ŠUMSKE POVRŠINE	71
1.17. KLIMATSKE ZNAČAJKE	74
1.18. SEIZMIČKE ZNAČAJKE	75
1.19. ODLAGALIŠTA OTPADA.....	79

1.20. PREGLED NASELJA, ULICA I GRAĐEVINA KOJIMA NISU OSIGURANI VATROGASNI PRISTUPI	79
1.21. NEDOSTATAK UREĐAJA, OPREME, SREDSTAVA I VOZILA ZA GAŠENJE POŽARA.....	79
1.22. PREGLED SUSTAVA TELEFONSKIH I RADIJSKIH VEZA UPORABLJIVIH U GAŠENJU POŽARA.....	80
1.22.1. TELEFONSKE VEZE	80
1.22.2. RADIJSKE VEZE	81
1.23. PREGLED POŽARA NASTALIH TIJEKOM POSLJEDNJIH 10 GODINA	82
2. PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA PRAVNIH OSOBA	84
3. STRUČNA OBRADA ČINJENIČNIH PODATAKA	86
3.1. UGROŽENOST OD POŽARA.....	87
3.2. POŽARNE ZNAČAJKE PODRUČJA GRADA SUPETRA TE OPĆINA POSTIRA, NEREŽIŠĆA I SUTIVAN	88
3.2.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ, POVRŠINA I RELJEF	88
3.2.2. KLIMATSKE ZNAČAJKE.....	88
3.2.3. SEIZMIČKE ZNAČAJKE	90
3.2.4. ANTROPOGENI ČIMBENIK.....	95
3.2.5. TURIZAM I UGOSTITELJSTVO	98
3.2.6. GRAĐEVINE SAKRALNE I KULTURNE BAŠTINE	99
3.2.7. GOSPODARSKE ZONE I GRAĐEVINE	99
3.2.8. CESTOVNE PROMETNICE I VATROGASNI PRISTUPI, ŽELJEZNIČKI, POMORSKI I ZRAČNI PROMET	100
3.2.9. ELEKTRIČNA MREŽA, GRAĐEVINE I OBJEKTI	103
3.2.10. PLINOVOD.....	104
3.2.11. SKLADIŠTA ZAPALJIVIH TEKUĆINA, ZAPALJIVIH PLINOVA I DRUGIH OPASNIH TVARI	104
3.2.12. GOSPODARENJE S OTPADOM	106
3.2.13. GUSTOĆA IZGRAĐENOSTI I VATROGASNI PRISTUPI GRAĐEVINAMA.....	107
3.2.14. STAROST, STRUKTURA, ETAŽNOST I ZAGRIJAVANJE GRAĐEVINA	108
3.2.15. ŠUMSKE I POLJOPRIVREDNE POVRŠINE.....	110
3.2.16. IZVORIŠTA VODE I HIDRANTSKA MREŽA	114
3.3. UZROCI NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA U RAZDOBLJU OD 2006. DO 2016. GODINE.....	116
3.4. MOGUĆE VRSTE I RAZVOJ POŽARA NA PODRUČJU GRADA SUPETRA TE OPĆINA POSTIRA, NEREŽIŠĆA I SUTIVAN.....	117
3.4.1. KLASA POŽARA	117
3.4.2. RAZVOJ POŽARA PO FAZAMA U GRAĐEVINAMA I NA OTVORENIM PROSTORIMA	117

3.5. MAKROPODJELA NA POŽARNA PODRUČJA I ZONE, TE VATROGASNE SNAGE	118
3.6.1. POTREBNE KOLIČINE VODE, BROJ VATROGASACA I VATROGASNIH VOZILA TEMELJEM BROJA STANOVNIKA	119
3.6.2. KOLIČINE POTREBNE VODE, BROJA VATROGASACA I VOZILA TEMELJEM IZRAČUNA GAŠENJA PRETPOSTAVLJENOG POŽARA OTVORENOG PROSTORA	120
3.6.3. IZRAČUN POTREBNOG BROJA VATROGASACA ZA GAŠENJE PRETPOSTAVLJENIH POŽARA NA STAMBENIM GRAĐEVINAMA	124
3.6.4. IZRAČUN POTREBNOG BROJA VATROGASACA ZA GAŠENJE PRETPOSTAVLJENIH POŽARA NA JAVNIM I GOSPODARSKIM GRAĐEVINAMA.....	128
3.6.5. REZULTATI IZRAČUNA ZA PRETPOSTAVLJENE POŽARE NA PROSTORU GRADA SUPETRA TE OPĆINA POSTIRA, NEREŽIŠĆA I SUTIVAN	133
3.7. VATROGASNE POSTROJBE I DEŽURSTVA	134
4. PRIJEDLOG ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA.....	136
4.1. USTROJ I OPREMLJENOST VATROGASNIH POSTROJBI	137
4.2. RADIJSKA I TELEKOMUNIKACIJA	159
4.3. OSPOSOBLJAVANJE PUČANSTVA.....	160
4.4. VOĐENJE EVIDENCIJE O NASTALIM POŽARIMA	160
4.5. PROMIDŽBENE DJELATNOSTI.....	160
4.6. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U CESTOVNOM PROMETU	160
4.7. UPORABA ZRAKOPLOVA I HELIKOPTERA U ZAŠTITI OD POŽARA I GAŠENJU POŽARA	160
4.8. URBANISTIČKE MJERE ZAŠTITE ZAŠTITE OD POŽARA.....	161
4.9. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U PRIJENOSU, DISTRIBUCIJI I UPORABI ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	161
4.10. MJERE ZA OSIGURANJE VODE ZA GAŠENJE POŽARA.....	162
4.11. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U ŠUMAMA, NA POLJOPRIVREDNIM POVRŠINAMA I DRUGIM POŽAROM UGROŽENIM OTVORENIM PROSTORIMA.....	162
4.12. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA PRI GOSPODARENJU S OTPADOM.....	164
4.13. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA PRI SKLADIŠTENJU, DRŽANJU, UPORABI I PRIJEVOZU OPASNIH TVARI	165
4.14. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA MORSKOM AKVATORIJU	165
5.SMJERNICE ZA GRAD SUPETAR, OPĆINU POSTIRA, OPĆINU NEREŽIŠĆA TE OPĆINU SUTIVAN KOD DONOŠENJA PLANOVA UREĐENJA PROSTORA I ZA DRUGE PRAVNE OSOBE ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA SUPETRA, OPĆINE POSTIRA, OPĆINE NEREŽIŠĆA TE OPĆINE SUTIVAN	166
5.1. OPĆENITO	167

5.2. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U SKLADIŠTIMA I DRUGIM GOSPODARSKIM GRAĐEVINAMA	167
5.3. MJERE ZAŠTITE ŠUMA, POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA I DRUGIH OTVORENIH PROSTORA OD POŽARA.....	168
5.4. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA NA MJESTIMA ZA ODLAGANJE OTPADA	169
5.5. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U PRIJENOSU I UPORABI ENERGENATA I MJERE ZAŠTITE OD MUNJE	169
5.6. MJERE OSIGURANJA VATROGASNIH PRISTUPA	169
5.7. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOD PRIJEVOZA OPASNIH TVARI	170
6. ZAKLJUČAK	171
7. PROPISI I DRUGA REGULATIVA, TE LITERATURA KORIŠTENI U IZRADI PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKIH EKSPLOZIJA	175
7.1. ZAKONI	176
7.2. PRAVILNICI, TEHNIČKI PROPISI, ODLUKE, PLANOVI.....	176
7.3. NORME, PRAVILA TEHNIČKE PRAKSE I STRUČNA LITERATURA.....	178
8. GRAFIČKI PRILOZI	180

UVOD

Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađena je na temelju dogovora za to odgovornih osoba iz grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan. Navedena područja surađuju u provedbi mjera zaštite od požara kako bi se što bolje evaluirale opasnosti od požara i tehnoloških eksplozija te što efikasnije provele tehničke i operativne mjere zaštita od požara i tehnoloških eksplozija na gore navedenom području.

Nakon izrađene procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan ugovorom će urediti međusobne odnose u provedbi mjera zaštite od požara na prostoru koji je predmet ove procjene.

Međusobnim ugovorom će biti regulirani i svi drugi odnosi kao što su financiranje, nadležnosti u planiranju i provedbi mjera zaštite od požara te odnosi u ustroju i djelovanju vatrogasnih snaga. Ova Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađena je kao novi dokument, neovisno o prijašnjim Procjenama te organizacijskim i tehničkim mjerama.

Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije izrađena je u svrhu utvrđivanja stanja zaštite od požara i tehnološke eksplozije na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan kao i donošenja odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se ugroženost od nastanka požara i/ili tehnološke eksplozije smanjila na što je god moguće manju razinu, te slijedom toga smanjila moguća šteta po zdravlje ljudi i imovinu od nastalih požara i/ili tehnoloških eksplozija.

1.PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA

1.1. Položaj, površina i reljef

Otok Brač pripada grupi srednjodalmatinskih otoka. Ova grupa, sastoji se od dva velika otoka - Brača i Hvara, tri razmjerno veća - Visa, Šolte i Čiova, te većeg broja manjih otoka, otočića i hridi. Brač je najveći dalmatinski i najviši jadranski otok (Vidova gora, 778 m). Po površini je treći (iza Krka i Cresa) otok na Jadranu. Sjeverna mu je obala razvedenija i naseljenija od južne. Od kopna je odvojen Splitskim i Bračkim kanalom, pa je najbliže Splitu od svih srednjodalmatinskih otoka (9 Nm).

Preseljavanjem stanovništva iz unutrašnjosti otoka na obalu, staro upravno središte u srednjem dijelu otoka, Nerežišća, izgubilo je na važnosti. Funkcija trajektne luke (veza sa Splitom) uzrokovala je da se danas u najveće otočno naselje razvio Supetar.

Osnovne crte reljefu otoka daju uzdužni planinski grebeni. Najveći vrh Brača je Vidova gora – nadmorske visine 778 m - koja je i najviša točka na jadranskim otocima. Strme padine otoka na južnoj strani imaju manje luka, dok je sjeverna obala znatno naseljenija i uvalama zaštićenija. Pojedini zaljevi kao «luke» uz naselja Milna, Bobovišća na Moru, ili Pučišća, zadiru dublje u kopno. Obale su često strme, skoro redovito kamene, s većim brojem malih šljunkovitih, a rjeđe pješčanih plaža skrivenih u uvalama.

Stijene otoka potječu najvećim dijelom od vapnenaca i dolomita kredne starosti. Obradivo tlo čine uglavnom crvenica i pjeskovito tlo u poljima, docima ili na terasiranim pristancima. Osnovnu krajobraznu značajku daje niska sredozemna šikara (makija) iz koje ponegdje izbijaju gole vapnenjačke stijene. Ipak veliki dijelovi otoka pokriveni su visokom šumom primorskog bora. U krajobrazu obradivih površina najčešće se susreću vinogradi i maslinici u suhozidanim ogradama. Napuštanjem vinograda mnoge terase zarašćuju makijom koja postaje sve izrazitije vegetacijsko i krajobrazno obilježje otoka.

Područje otoka Brača definiraju njegove karakteristike i to: površina i granice područja otoka, kulturna, povijesna i prirodna baština te stanje društvene i kulturne infrastrukture. Područje otoka Brača obuhvaća 8 jedinica lokalne samouprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji (grad Supetar te općine Bol, Milna, Nerežišća, Postira, Pučišća, Sutivan i Selca). Površinom je najveća općina Pučišća, a najmanja općina Sutivan.

Grad Supetar je smješten na sjevero-zapadnom dijelu otoka Brača. Sastoji se od četiri naselja, a to su Supetar, Mirca, Splitska i Škrip. Supetar je središnje naselje otoka, preko kojeg je Brač trajektom povezan sa središtem Splitsko-dalmatinske županije – Splitom, te se najčešće doživljava kao "vrata" otoka Brača. Geoprometni položaj Supetra - veza sa Splitskom urbanom aglomeracijom i njegova uloga "vrata" otoka Brača - postat će još značajniji čimbenik u budućem razvoju samog Supetra, ali i ostalih naselja na području grada. Površina grada Supetra iznosi 29,13 km².

Općina Postira smjestila se u centralnom dijelu otoka Brača, orijentirana prema sjeveru ka Bračkom kanalu. Općina Postira proteže se od središnjeg dijela sjeverne obale otoka prema jugu do vrhova Vidove Gore. Kopneno graniči s općinom Nerežišća i gradom Supetrom na zapadu, općinom Pučišća na istoku i općinom Bol na jugu. Općina Postira obuhvaća dva naselja, a to su Postira (središnje naselje i administrativno središte) i Dol. Površina općine Postira iznosi 47 km².

Općina Nerežišća, smještena je u središnjem dijelu bračkog prostora. Po površini je druga bračka jedinica lokalne samouprave. Naselja su joj razmještena na obodu Nerežiškog polja i sjecištu putova što je tijekom povijesti bilo valorizirano činjenicom da je dugo vremena naselje Nerežišća bilo i središnje naselje otoka. Kopneno graniči s općinama Postira i Bol na istoku, Milna i Sutivan na istoku i gradom Supetrom na sjeveru. Općina Nerežišća obuhvaća tri naselja i to naselja Nerežišća, Donji Humac i Dračevicu. Osnovna obilježja reljefu općine daju uzdužni planinski greben Vidove gore (778 m) i prostrana Bračka visoravan, koji dominiraju velikim dijelom površine općine, zatim priobalni prostor koji se uglavnom strmo spušta prema Hvarskom kanalu te širi prostor Nerežiškog polja na čijim rubovima su smještena sva tri naselja Općine. Površina Općine Nerežišća iznosi 79 km².

Općina Sutivan je jedna od bračkih jedinica lokalne samouprave i sastoji se od samo od naselja Sutivan. Na istoku općina Sutivan graniči s gradom Supetrom, na jugoistoku s općinom Nerežišće te na jugu s općinom Milna. Općina Sutivan ima i morsku granicu sa Splitom i općinama Šoltom, Supetrom i Milnom.

Na području općine Sutivan nalaze se brojne uvale kao što su Sućuraj, Martinovica, Stipanska, Stiniva, uvale Tiha i Mala Tiha i uvala Vica na južnoj granici općine. Obale su često strme, ali su skoro redovito kamene s mnogo malih šljunkovitih, a rjeđe pješčanih plaža skrivenih u uvalama. Površina općine Sutivan iznosi 22 km².

Slika 1. Otok Brač s označenim većim naseljima

Slika 2. Satelitski snimak otoka Brača i okolice s ucrtanim granicama bračkih jedinica lokalne samouprave

1.2. Broj stanovnika, te njihova dobna, spolna i obrazovna struktura

Načelno, stanovništvo je nositelj gospodarskog i drugih vrsta razvoja, ono osmišljava, provodi i nadzire sve djelatnosti, uključujući i one iz područja zaštite od požara, te je ključni čimbenik koji utječe na stanje zaštite od požara.

Grad Supetar, prema popisu iz 2011. godine, ima 4 074 stanovnika što je 4,541% više u odnosu na prethodnu popisnu 2001. godinu. Gustoća naseljenosti iznosi 135,80 st/km², što je višestruko iznad državnog prosjeka koji iznosi 78,48 st/km².

Općina Postira, prema popisu iz 2011. godine, ima 1 559 stanovnika što je 0,38% više u odnosu na prethodnu popisnu 2001. godinu. Gustoća naseljenosti iznosi 33,17 st/km², što je višestruko ispod državnog prosjeka koji iznosi 78,48 st/km².

Općina Nerežišća prema popisu iz 2011. godine ima 862 stanovnika što je 0,69% manje u odnosu na prethodnu popisnu 2001. godinu. Gustoća naseljenosti iznosi 10,91 st/km², što je višestruko ispod državnog prosjeka koji iznosi 78,48 st/km².

Općina Sutivan prema popisu iz 2011. godine ima 822 stanovnika što je 7,66% više u odnosu na prethodnu popisnu 2001. godinu. Gustoća naseljenosti iznosi 37,36 st/km², što je višestruko ispod državnog prosjeka koji iznosi 78,48 st/km².

Tablica 1. Podaci o broju stanovnika na promatranom prostoru u razdoblju od 1857. do 2011.god.

	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
NEREŽIŠĆA	1.655	2.029	2.144	2.547	2.836	2.619	1.914	1.900	1.615	1.512	1.350	1.105	1.001	1.013	868
POSTIRA	1.605	1.780	1.978	2.158	2.244	2.117	1.710	1.677	1.587	1.613	1.758	1.632	1.465	1.495	1.553
SUTIVAN	1.556	1.666	1.798	1.880	1.746	1.505	1.624	962	713	704	641	584	601	641	759
SUPETAR	2.571	2.833	2.951	3.057	3.239	3.062	2.637	2.623	2.425	2.507	2.486	2.389	2.815	3.324	3.889

Razumijevanje dosadašnjih razvojnih procesa, kao i predviđanje budućeg razvoja određenog područja uključujući i zaštitu od požara, nije moguće bez cjelovite raščlambe i vrednovanja demografskog stanja i kretanja. Značajke demografskih kretanja ukazuju na stalne oscilacije broja stanovnika uzrokovane gospodarskim i političkim stanjem kroz povijest. Budući da izravno utječu na društveno i gospodarsko stanje uključujući i stanje zaštite od požara, u skupine najvažnijih značajki stanovnika spadaju dobna i obrazovna struktura. U sociologiji postoji nekoliko podjela stanovništva prema starosnoj dobi, a jedna od njih je podjela na mlado (0-19 godina starosti), zrelo (20-59) i staro (>60 godina) stanovništvo. Na temelju gore navedene podjele po starosnoj dobi, postoje tri tipa udjela stanovništva: mlado (udio starog stanovništva je manji od 4%), zrelo (udio starog stanovništva se kreće između 4% i 7%) i staro (udio osoba starijih od 60 godina je iznad 7%).

Tablica 2. Prikaz stanovništva grada Supetra po starosnoj dobi

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Grad Supetar	sv.	4.074	182	165	159	224	268	258	239	259	240	300	338	298	351	202	217	200	106	51	11	6
	m	1.954	94	76	79	113	116	147	118	132	114	137	164	148	159	95	97	95	49	15	4	2
	ž	2.120	88	89	80	111	152	111	121	127	126	163	174	150	192	107	120	105	57	36	7	4
Mirca	sv.	321	8	16	13	16	18	20	25	13	16	19	26	29	29	16	22	16	9	6	3	1
	m	152	6	8	5	7	5	10	16	5	7	9	10	17	14	8	10	8	4	1	2	-
	ž	169	2	8	8	9	13	10	9	8	9	10	16	12	15	8	12	8	5	5	1	1
Splitska	sv.	368	12	7	16	18	24	18	10	19	34	28	17	28	48	28	28	20	8	4	-	1
	m	178	5	4	6	7	13	13	5	7	16	14	10	12	26	14	11	8	4	3	-	-
	ž	190	7	3	10	11	11	5	5	12	18	14	7	16	22	14	17	12	4	1	-	1
Supetar	sv.	3.213	156	139	124	182	218	216	197	217	179	242	285	231	261	148	150	146	79	34	5	4
	m	1.537	79	63	65	96	95	122	94	115	84	106	140	112	111	67	68	70	36	10	2	2
	ž	1.676	77	76	59	86	123	94	103	102	95	136	145	119	150	81	82	76	43	24	3	2
Škrip	sv.	172	6	3	6	8	8	4	7	10	11	11	10	10	13	10	17	18	10	7	3	-
	m	87	4	1	3	3	3	2	3	5	7	8	4	7	8	6	8	9	5	1	-	-
	ž	85	2	2	3	5	5	2	4	5	4	3	6	3	5	4	9	9	5	6	3	-

Na prostoru grada Supetra, prema statistici iz 2011. godine, mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 17,91% (730), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 54% (2 200), a staro stanovništvo (60 i više godina) 28,09% (1 144) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo u gradu Supetru je izrazito staro. Po spolnoj strukturi na prostoru grada Supetra, malo je veći broj žena nego muškaraca. Žene čine 52% (2 120), a muškarci 48% (1 954) ukupnog stanovništva.

Tablica 3. Prikaz stanovništva općine Postira po starosnoj dobi

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Općina Postira	sv.	1.559	79	76	69	102	103	104	82	65	93	110	127	94	109	62	102	84	63	30	4	1
	m	791	41	40	38	42	55	64	45	34	47	47	65	52	67	32	42	38	29	12	-	1
	ž	768	38	36	31	60	48	40	37	31	46	63	62	42	42	30	60	46	34	18	4	-
Naselja																						
Dol	sv.	130	5	8	8	11	6	2	9	7	11	7	9	5	12	7	6	10	6	1	-	-
	m	63	2	2	5	5	2	2	3	4	5	6	5	2	7	4	2	3	4	-	-	-
	ž	67	3	6	3	6	4	-	6	3	6	1	4	3	5	3	4	7	2	1	-	-
Postira	sv.	1.429	74	68	61	91	97	102	73	58	82	103	118	89	97	55	96	74	57	29	4	1
	m	728	39	38	33	37	53	62	42	30	42	41	60	50	60	28	40	35	25	12	-	1
	ž	701	35	30	28	54	44	40	31	28	40	62	58	39	37	27	56	39	32	17	4	-

Na prostoru općine Postira, prema statistici iz 2011. godine, mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 20,91% (326), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 49,90% (778), a staro

stanovništvo (60 i više godina) 29,18% (455) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo u općini Postira je izrazito staro. Po spolnoj strukturi malo je veći broj muškaraca nego žena. Žene čine 49% (768), a muškarci 51% (791) ukupnog stanovništva.

Tablica 4. Prikaz stanovništva općine Sutivan po starosnoj dobi

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Općina Sutivan	sv.	822	42	29	21	20	52	55	57	41	34	45	71	61	96	63	63	38	25	7	1	1
	m	407	19	19	10	7	28	27	34	20	19	20	38	31	40	32	31	19	11	2	-	-
	ž	415	23	10	11	13	24	28	23	21	15	25	33	30	56	31	32	19	14	5	1	1
Naselja																						
Sutivan	sv.	822	42	29	21	20	52	55	57	41	34	45	71	61	96	63	63	38	25	7	1	1
	m	407	19	19	10	7	28	27	34	20	19	20	38	31	40	32	31	19	11	2	-	-
	ž	415	23	10	11	13	24	28	23	21	15	25	33	30	56	31	32	19	14	5	1	1

Na prostoru općine Sutivan, prema statistici iz 2011. godine, mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 13,62% (112), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 50,60% (416), a staro stanovništvo (60 i više godina) 35,76% (294) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo u općini Sutivan je izrazito staro. Po spolnoj strukturi malo je veći broj žena nego muškaraca. Žene čine 50,5 % (415), a muškarci 49,5% (407) ukupnog stanovništva.

Tablica 5. Prikaz stanovništva općine Nerežišća po starosnoj dobi

	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Općina Nerežišća	sv.	862	41	34	22	41	61	72	47	47	44	59	61	54	62	42	69	57	33	14	-	2
	m	431	21	20	10	27	26	38	24	31	27	26	35	23	29	15	27	30	17	5	-	-
	ž	431	20	14	12	14	35	34	23	16	17	33	26	31	33	27	42	27	16	9	-	2
Naselja																						
Donji Humac	sv.	157	12	7	3	7	8	14	10	6	9	10	15	11	11	6	11	7	7	3	-	-
	m	81	6	4	1	3	3	8	3	5	6	5	10	5	7	3	3	3	4	2	-	-
	ž	76	6	3	2	4	5	6	7	1	3	5	5	6	4	3	8	4	3	1	-	-
Dračevica	sv.	89	2	-	1	5	9	5	3	1	3	4	11	4	4	7	6	15	8	1	-	-
	m	43	1	-	1	2	3	2	3	-	1	1	6	2	2	2	2	10	5	-	-	-
	ž	46	1	-	-	3	6	3	-	1	2	3	5	2	2	5	4	5	3	1	-	-
Nerežišća	sv.	616	27	27	18	29	44	53	34	40	32	45	35	39	47	29	52	35	18	10	-	2
	m	307	14	16	8	22	20	28	18	26	20	20	19	16	20	10	22	17	8	3	-	-
	ž	309	13	11	10	7	24	25	16	14	12	25	16	23	27	19	30	18	10	7	-	2

Na prostoru Općine Nerežišća, prema statistici iz 2011. godine, mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 16% (138), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 61,62% (445), a staro stanovništvo (60 i više godina) 32,36% (279) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo u općini Nerežišća je izrazito staro. Po spolnoj strukturi isti je broj žena i muškaraca.

Tablica 6. Prikaz stanovništva grada Supetra po stupnju obrazovanja

	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje				Nepoznato
									Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti	
Grad Supetar	Ukupno	sv.	3.568	21	32	206	618	2.101	588	225	358	5	2
		m	1.705	3	8	71	245	1.103	274	111	159	4	1
		ž	1.863	18	24	135	373	998	314	114	199	1	1
	15-19	sv.	224	1	-	2	171	50	-	-	-	-	-
		m	113	-	-	1	84	28	-	-	-	-	-
		ž	111	1	-	1	87	22	-	-	-	-	-
	20-24	sv.	268	1	-	1	10	230	26	11	15	-	-

	m	116	-	-	1	7	102	6	3	3	-	-
	ž	152	1	-	-	3	128	20	8	12	-	-
25-29	sv.	258	-	-	1	11	171	75	27	48	-	-
	m	147	-	-	1	8	108	30	13	17	-	-
	ž	111	-	-	-	3	63	45	14	31	-	-
30-34	sv.	239	-	-	-	16	163	60	18	42	-	-
	m	118	-	-	-	11	83	24	6	18	-	-
	ž	121	-	-	-	5	80	36	12	24	-	-
35-39	sv.	259	1	-	-	26	182	50	12	37	1	-
	m	132	1	-	-	18	95	18	4	13	1	-
	ž	127	-	-	-	8	87	32	8	24	-	-
40-44	sv.	240	1	-	-	34	176	29	8	21	-	-
	m	114	-	-	-	20	83	11	4	7	-	-
	ž	126	1	-	-	14	93	18	4	14	-	-
45-49	sv.	300	1	-	2	38	220	39	15	24	-	-
	m	137	-	-	-	19	105	13	5	8	-	-
	ž	163	1	-	2	19	115	26	10	16	-	-
50-54	sv.	338	-	1	3	46	234	54	20	33	1	-
	m	164	-	-	2	22	107	33	12	21	-	-
	ž	174	-	1	1	24	127	21	8	12	1	-
55-59	sv.	298	3	1	4	34	204	51	20	31	-	1
	m	148	1	-	1	7	118	20	8	12	-	1
	ž	150	2	1	3	27	86	31	12	19	-	-
60-64	sv.	351	2	1	15	67	188	78	39	39	-	-
	m	159	-	1	4	11	101	42	23	19	-	-
	ž	192	2	-	11	56	87	36	16	20	-	-
65-69	sv.	202	-	1	25	36	94	46	24	21	1	-
	m	95	-	1	10	7	52	25	11	13	1	-
	ž	107	-	-	15	29	42	21	13	8	-	-
70-74	sv.	217	2	4	54	45	71	41	15	26	-	-
	m	97	1	2	18	9	43	24	11	13	-	-
	ž	120	1	2	36	36	28	17	4	13	-	-
75 i više	sv.	374	9	24	99	84	118	39	16	21	2	1
	m	165	-	4	33	22	78	28	11	15	2	-
	ž	209	9	20	66	62	40	11	5	6	-	1

Po stupnju obrazovanja 15,16% (618) stanovnika je završilo osnovnu školu, 51,57% (2 101) stanovnika srednju školu i 14,43% (588) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremе je 0,51% (21) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 5,84% (238) stanovnika (napomena: 12,42% (506) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Tablica 7. Prikaz stanovništva općine Postira po stupnju obrazovanja

	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje				Nepoznato
									Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti	
Općina Postira	Ukupno	sv.	1.335	7	17	135	328	674	173	91	81	1	1
		m	672	2	7	56	145	376	86	35	50	1	-
		ž	663	5	10	79	183	298	87	56	31	-	1
15-19	sv.	102	1	-	2	76	23	-	-	-	-	-	-
	m	42	-	-	2	33	7	-	-	-	-	-	-
	ž	60	1	-	-	43	16	-	-	-	-	-	-
20-24	sv.	103	-	-	-	7	90	6	4	2	-	-	-
	m	55	-	-	-	6	49	-	-	-	-	-	-
	ž	48	-	-	-	1	41	6	4	2	-	-	-
25-29	sv.	104	-	-	-	4	74	26	12	14	-	-	-
	m	64	-	-	-	3	51	10	2	8	-	-	-
	ž	40	-	-	-	1	23	16	10	6	-	-	-
30-34	sv.	82	-	-	1	9	57	15	4	11	-	-	-
	m	45	-	-	1	7	32	5	1	4	-	-	-
	ž	37	-	-	-	2	25	10	3	7	-	-	-
35-39	sv.	65	1	-	-	8	47	9	6	3	-	-	-
	m	34	1	-	-	6	22	5	3	2	-	-	-
	ž	31	-	-	-	2	25	4	3	1	-	-	-
40-44	sv.	93	-	-	-	23	60	10	8	2	-	-	-
	m	47	-	-	-	17	28	2	1	1	-	-	-
	ž	46	-	-	-	6	32	8	7	1	-	-	-
45-49	sv.	110	1	-	1	18	73	17	13	3	1	-	-
	m	47	1	-	1	6	33	6	4	1	1	-	-
	ž	63	-	-	-	12	40	11	9	2	-	-	-
50-54	sv.	127	-	-	5	25	77	20	13	7	-	-	-
	m	65	-	-	2	11	41	11	5	6	-	-	-
	ž	62	-	-	3	14	36	9	8	1	-	-	-
55-59	sv.	94	-	-	5	25	50	14	9	5	-	-	-
	m	52	-	-	4	8	32	8	5	3	-	-	-
	ž	42	-	-	1	17	18	6	4	2	-	-	-
60-64	sv.	109	-	-	9	34	49	17	12	5	-	-	-
	m	67	-	-	4	16	35	12	9	3	-	-	-
	ž	42	-	-	5	18	14	5	3	2	-	-	-
65-69	sv.	62	-	-	9	18	24	11	5	6	-	-	-
	m	32	-	-	6	5	13	8	4	4	-	-	-
	ž	30	-	-	3	13	11	3	1	2	-	-	-
70-74	sv.	102	-	2	34	30	23	13	2	11	-	-	-
	m	42	-	1	12	8	14	7	-	7	-	-	-
	ž	60	-	1	22	22	9	6	2	4	-	-	-
75 i više	sv.	182	4	15	69	51	27	15	3	12	-	-	1
	m	80	-	6	24	19	19	12	1	11	-	-	-
	ž	102	4	9	45	32	8	3	2	1	-	-	1

Po stupnju obrazovanja 24,56% (328) stanovnika je završilo osnovnu školu, 50,48% (674) stanovnika srednju školu i 12,95% (173) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske sprema je 0,52% (7) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 11,38% (152) stanovnika (napomena: 14,36% (224) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Tablica 8. Prikaz stanovništva općine Sutivan po stupnju obrazovanja

	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje				Nepoznato
									Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti	
Općina Sutivan	Ukupno	sv.	730	8	2	54	102	425	139	61	77	1	-
		m	359	1	-	16	38	238	66	28	37	1	-
		ž	371	7	2	38	64	187	73	33	40	-	-
15-19	sv.		20	-	-	1	14	5	-	-	-	-	-
		m	7	-	-	-	4	3	-	-	-	-	-
		ž	13	-	-	1	10	2	-	-	-	-	-
20-24	sv.		52	-	-	-	-	47	5	1	4	-	-
		m	28	-	-	-	-	26	2	-	2	-	-
		ž	24	-	-	-	-	21	3	1	2	-	-
25-29	sv.		55	-	-	-	1	38	16	8	8	-	-
		m	27	-	-	-	1	21	5	2	3	-	-
		ž	28	-	-	-	-	17	11	6	5	-	-
30-34	sv.		57	-	-	1	3	43	10	3	7	-	-
		m	34	-	-	-	2	28	4	2	2	-	-
		ž	23	-	-	1	1	15	6	1	5	-	-
35-39	sv.		41	-	-	-	1	32	8	4	4	-	-
		m	20	-	-	-	1	17	2	1	1	-	-
		ž	21	-	-	-	-	15	6	3	3	-	-
40-44	sv.		34	-	-	-	1	28	5	2	3	-	-
		m	19	-	-	-	1	14	4	1	3	-	-
		ž	15	-	-	-	-	14	1	1	-	-	-
45-49	sv.		45	-	-	-	3	35	7	3	4	-	-
		m	20	-	-	-	1	17	2	1	1	-	-
		ž	25	-	-	-	2	18	5	2	3	-	-
50-54	sv.		71	1	-	-	9	51	10	4	6	-	-
		m	38	-	-	-	6	27	5	2	3	-	-
		ž	33	1	-	-	3	24	5	2	3	-	-
55-59	sv.		61	-	-	-	12	39	10	4	6	-	-
		m	31	-	-	-	4	19	8	4	4	-	-
		ž	30	-	-	-	8	20	2	-	2	-	-
60-64	sv.		96	-	-	3	19	48	26	11	15	-	-
		m	40	-	-	-	2	26	12	6	6	-	-
		ž	56	-	-	3	17	22	14	5	9	-	-
65-69	sv.		63	2	1	8	14	23	15	10	5	-	-
		m	32	-	-	2	4	16	10	6	4	-	-
		ž	31	2	1	6	10	7	5	4	1	-	-
70-74	sv.		63	1	-	21	10	15	16	8	7	1	-
		m	31	-	-	8	4	11	8	3	4	1	-
		ž	32	1	-	13	6	4	8	5	3	-	-
75 i više	sv.		72	4	1	20	15	21	11	3	8	-	-
		m	32	1	-	6	8	13	4	-	4	-	-
		ž	40	3	1	14	7	8	7	3	4	-	-

Po stupnju obrazovanja 13,97% (102) stanovnika je završilo osnovnu školu, 58,21% (425) stanovnika srednju školu i 19,04% (139) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske sprema je 0,52% (1,09) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 7,67% (56) stanovnika (napomena: 11,19% (92) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća

Tablica 9. Prikaz stanovništva općine Nerežišća po stupnju obrazovanja

	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje				Nepoznato
									Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti	
Općina Nerežišća	Ukupno	sv.	765	10	11	90	245	353	56	28	28	-	-
		m	380	3	5	42	104	197	29	16	13	-	-
		ž	385	7	6	48	141	156	27	12	15	-	-
	15-19	sv.	41	-	-	2	34	5	-	-	-	-	-
		m	27	-	-	2	21	4	-	-	-	-	-
		ž	14	-	-	-	13	1	-	-	-	-	-
	20-24	sv.	61	-	-	-	2	58	1	-	1	-	-
		m	26	-	-	-	2	24	-	-	-	-	-
		ž	35	-	-	-	-	34	1	-	1	-	-
	25-29	sv.	72	-	-	-	2	60	10	7	3	-	-
		m	38	-	-	-	1	36	1	1	-	-	-
		ž	34	-	-	-	1	24	9	6	3	-	-
	30-34	sv.	47	-	-	1	5	38	3	1	2	-	-
		m	24	-	-	1	2	20	1	1	-	-	-
		ž	23	-	-	-	3	18	2	-	2	-	-
	35-39	sv.	47	1	-	2	7	28	9	2	7	-	-
		m	31	1	-	2	7	16	5	2	3	-	-
		ž	16	-	-	-	-	12	4	-	4	-	-
	40-44	sv.	44	-	-	-	12	30	2	-	2	-	-
		m	27	-	-	-	7	18	2	-	2	-	-
		ž	17	-	-	-	5	12	-	-	-	-	-
	45-49	sv.	59	1	-	-	32	23	3	1	2	-	-
		m	26	-	-	-	14	10	2	-	2	-	-
		ž	33	1	-	-	18	13	1	1	-	-	-
	50-54	sv.	61	1	-	2	18	33	7	4	3	-	-
		m	35	1	-	2	6	22	4	3	1	-	-
		ž	26	-	-	-	12	11	3	1	2	-	-
	55-59	sv.	54	-	-	6	17	25	6	2	4	-	-
		m	23	-	-	3	5	10	5	2	3	-	-
		ž	31	-	-	3	12	15	1	-	1	-	-
	60-64	sv.	62	1	-	12	18	24	7	5	2	-	-
		m	29	-	-	6	4	16	3	2	1	-	-
		ž	33	1	-	6	14	8	4	3	1	-	-
	65-69	sv.	42	1	1	5	24	9	2	1	1	-	-
		m	15	-	1	3	5	5	1	1	-	-	-
		ž	27	1	-	2	19	4	1	-	1	-	-
	70-74	sv.	69	-	1	27	29	9	3	2	1	-	-
		m	27	-	-	8	8	9	2	1	1	-	-
		ž	42	-	1	19	21	-	1	1	-	-	-
	75 i više	sv.	106	5	9	33	45	11	3	3	-	-	-
		m	52	1	4	15	22	7	3	3	-	-	-
		ž	54	4	5	18	23	4	-	-	-	-	-

Po stupnju obrazovanja 32,02% (245) stanovnika je završilo osnovnu školu, 46,14% (353) stanovnika srednju školu i 7,32% (56) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremne je 1,3% (10) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 13,20% (101) stanovnika (napomena: 11,25% (97) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća

Međutim, za učinkovitu zaštitu od požara od posebnog je značaja da je pučanstvo, osposobljeno u skladu sa Pravilnikom o programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94). Veći broj pučana nije osposobljen u skladu sa odredbama naprijed navedenog Pravilnika.

1.3. Pregled naseljenih mjesta

Područje grada Supetra, općina Postira, Sutivana i Nerežišća određeno je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, te se na njemu nalazi 10 naseljenih mjesta. Stanovništvo je prostorno gledano raspoređeno neravnomjerno.

Tablica 10. Prikaz površine, broja stanovnika i gustoće grada Supetra

Grad	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Gustoća (st/km ²)
Supetar	29,13	4 074	139,85

Tablica 11. Prikaz površine, broja stanovnika i gustoće općina Postira, Sutivan i Nerežišća

Općina	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Gustoća (st/km ²)
Postira	47	1 559	33,17
Sutivan	22	822	37,36
Nerežišća	79	862	10,91

Tablica 12. Broj stanovnika, površina i gustoća po naseljima u gradu Supetru

Naselja	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Gustoća (st/km ²)	Udio stanovnika (%)	Udio površine (%)
Mirca	6,34	321	50,63	7,87	21,76
Splitska	7,92	368	46,46	9,03	27,18
Supetar	9,95	3 213	322,91	78,86	34,15
Škrip	4,92	172	34,95	4,22	16,88

Tablica 13. Broj stanovnika, površina i gustoća po naseljima u općini Postira, Sutivan i Nerežišća

Naselja	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Gustoća (st/km ²)	Udio stanovnika (%)	Udio površine (%)
OPĆINA POSTIRA					
Dol	36	130	3,61	8,33	76,59
Postira	11	1 429	12,90	91,66	23,40
OPĆINA SUTIVAN					
Sutivan	22	822	37,36	100	100
OPĆINA NEREŽIŠĆA					
Donji Humac	7,8	157	20,12	18,21	9,87
Dračevica	7,6	89	11,71	10,32	9,62
Nerežišća	63,6	616	9,68	71,46	80,50

1.4. Pregled pravnih osoba u gospodarstvu po vrstama

Poljoprivreda je sve donedavno bila jedan od temelja egzistencije na području grada Supetra i općina Postira, Sutivana i Nerežišća. Od poljoprivrednih kultura za navedeno područje karakteristična je u prvom redu maslina. Pored nje, tradicionalno su uzgajane i druge mediteranske kulture kao smokve, bademi te rogač, trešnja, višnja maraska i vinova loza. Agrumi se javljaju također sporadično, u prvom redu u okućnicama. Povrtlarske kulture zastupljene su tek u vrtovima i površinama u neposrednoj blizini naselja. Može se ukupno reći da komercijalni uzgoj danas postoji jedino kod masline.

S bumom turizma u 70-tim i 80-tim godinama poljoprivreda je postupno zanemarivana. Početkom 90-tih, kada je došlo do drastičnog pada turizma, dogodila se značajna, ali kratka renesansa poljoprivrede, s obnavljanjem postojećih i sadnjom novih nasada (prvenstveno maslina, pa čak i povrća). Nažalost, već s prvim naznakama oporavka turizma ponovo dolazi do pada interesa za poljoprivredu.

Ribarstvo je na navedenom području svakako bilo od davnina zastupljeno. Tvornica ribe Sardina u Postirama ima ukupno četiri uzgajališta lubina i komarči, a onedavno je pokrenula i proizvodnju dagnji u polikulturi s bijelom ribom te ostvaruje preko 90% ukupne proizvodnje bijele ribe u Splitsko-dalmatinskoj županiji i oko 4% ukupne proizvodnje bijele ribe u RH.

Jedna od temeljnih gospodarskih djelatnosti je turizam i ugostiteljstvo. Objekti koji su namijenjeni za pružanje usluga turistima predstavljaju povišenu opasnost za izbijanje požara, ponajviše zbog povećanog broja ljudi, pa im je s gledišta zaštite od požara potrebno posvetiti pažnju.

Tablica 14. Popis nekih pravnih osoba u gospodarstvu u gradu Supetru te općinama Postira, Nerežišća i Sutivan

Redni broj	Glavna djelatnost	Skraćena tvrtka/naziv
GRAD SUPETAR		
1.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	CONTEMPLOR d.o.o.
2.	Djelatnosti sportskih klubova	ZBIGNIEW d.o.o.
3.	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	PAMPINUS d.o.o.
4.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	PETRINOVIĆ GRADNJA d.o.o.
5.	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje	DE COTRULLIS BRETIA j.d.o.o.
6.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	CRASSULA d.o.o.
7.	Prerada i konzerviranje riba, rakova i školjki	SRDELA d.o.o.
8.	Djelatnosti putničkih agencija	ALISON RUTH d.o.o.

9.	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	BEST OF BRAČ d.o.o.
10.	Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom	KANARIJA, d.o.o.
11.	Fotografske djelatnosti	LIVO & DESNO j.d.o.o.
12.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	KRNJI RAT d.o.o.
13.	Morska akvakultura	BRAČ TUNA d.o.o.
14.	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	HOTELI MEGALOPOLIS j.d.o.o.
15.	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	MIDENA d.o.o.
16.	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	FOLDYNA d.o.o.
17.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	LAVLJE SRCE d.o.o.
18.	Proizvodnja električne energije	SOLARNE ELEKTRANE d.o.o.
19.	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje	GAEANIS d.o.o.
20.	Održavanje i popravak motornih vozila	FABIJANOVIĆ d.o.o.
21.	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	DOBRA PRIČA d.o.o.
22.	Arhitektonske djelatnosti	TU I TAMO d.o.o.
23.	Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živom stokom, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima	MALA BUNTA j.d.o.o.
24.	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem	PODUZETNIČKI CENTAR AKTIVA j.d.o.o.
25.	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje	DE COTRULLIS BRETIA j.d.o.o.
26.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	ADIUTOR d.o.o.
27.	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja krajolika	SANTOLINA d.o.o.
28.	Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom	FELICE d.o.o.
29.	Agencije za poslovanje nekretninama	RUMEX d.o.o.
30.	Nespecijalizirana trgovina na veliko	SEALAND d.o.o.
31.	Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	VODOVOD BRAČ d.o.o.
32.	Skupljanje neopasnog otpada	KOMUNALNO DRUŠTVO GRAD d.o.o.
33.	Predškolsko obrazovanje	DJEČJI VRTIĆ MRVICA
34.	Tehničko i strukovno srednje obrazovanje	SREDNJA ŠKOLA BRAČ-SUPETAR
OPĆINA POSTIRA		
1.	Prerada i konzerviranje riba, rakova i školjki	SARDINA d.o.o.
2.	Djelatnosti putničkih agencija	JOAN d.o.o.
3.	Hoteli i sličan smještaj	PASTURA d.o.o.

4.	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	TURE d.o.o.
5.	Strojna obrada metala	TORNUS d.o.o.
6.	Hoteli i sličan smještaj	VRILO d.o.o.
7.	Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike	BURIN d.o.o.
8.	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje	ab ADELA d.o.o.
9.	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	OKULUS, d.o.o.
10.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	MARTING d.o.o.
11.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	ROBINSON d.o.o.
12.	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju	AZVELTO d.o.o.
13.	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima	KISS-TOTH d.o.o.
14.	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	GYORGY i GABOR d.o.o.
15.	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)	NICHOLS d.o.o.
16.	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovničkih prijevoznih sredstava	PROJEKT SMRKA d.o.o.
17.	Proizvodnja ostale građevne stolarije i elemenata	KOVAČIĆ, d.o.o.
18.	Distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa	VIVER-FILM, d.o.o.
19.	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.	IVAN TRANSPORTI j.d.o.o.
20.	Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom	SEA SHINE j.d.o.o.
21.	Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane	Z.A.V.I.J. j.d.o.o.
22.	Trgovina na veliko ostacima i otpacima	OTKUP METALA KOKIĆ d.o.o.
23.	Arhitektonske djelatnosti	GOSPODNETIĆ j.d.o.o.
24.	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)	KEENAN d.o.o.
25.	Proizvodnja kruha; proizvodnja svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača	POLJEŽICE d.o.o.
26.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	MAMIĆ GRADNJA j.d.o.o.
27.	Morski ribolov	MIME RIBARSTVO j.d.o.o.
28.	Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja	POSTIRA p.z.
29.	Hoteli i sličan smještaj	BRAČ HOTELI d.o.o.
30.	Postavljanje podnih i zidnih obloga	MARMOR-GRANIT d.o.o.
31.	Osnovno obrazovanje	OSNOVNA ŠKOLA VLADIMIRA NAZORA
32.	Predškolsko obrazovanje	DJEČJI VRTIĆ GRDELIN
OPĆINA NEREŽIŠĆA		

1.	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	BERICA-VENERA d.o.o.
2.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	BERICA d.o.o.
3.	Djelatnosti putničkih agencija	KARIJOLA d.o.o.
4.	Vađenje ukrasnoga kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca	PAŠARIN d.o.o.
5.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	LIRICA KAMEN d.o.o.
6.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	GIANESINI MARMO d.o.o.
7.	Vađenje ukrasnoga kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca	BRAČKI KAMEN d.o.o.
8.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	KLESARSKA RADIONICA DRAŽEN JAKŠIĆ, d.o.o.
9.	Elektroinstalacijski radovi	NEREZI d.o.o.
10.	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	KOD LAVA d.o.o.
11.	Cestovni prijevoz robe	TRAVOLINI d.o.o.
12.	Organizacija izvedbe projekata za zgrade	GRANCIGULA d.o.o.
13.	Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.	NIVELMAN j.d.o.o.
14.	Djelatnosti mljekara i proizvođača sira	DAKOTA d.o.o.
15.	Vađenje ukrasnoga kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca	BRKATE d.o.o.
16.	Proizvodnja parfema i toaletno-kozmetičkih preparata	SARA LAB d.o.o.
17.	Djelatnosti putničkih agencija	EKOLOŠKO PUTOVANJE d.o.o.
18.	Vađenje ukrasnoga kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca	ĐANI JERKOVIĆ d.o.o.
19.	Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja	Poljoprivredna zadruga EKO-PROGRAMI BRAČ
20.	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima	M D J COMMERCE d.o.o.
21.	Prerada i konzerviranje mesa	Zadruga BRAČKI VITALAC
22.	Proizvodnja vina od grožđa	VINO ZAGRADAC d.o.o.
23.	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)	PHIPPS d.o.o.
24.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	JAKŠIĆ GALERIJA d.o.o.
25.	Djelatnosti sportskih klubova	Badmintonski klub 'ŠKROK'
26.	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	CARRARA BRAČ d.o.o.
27.	Opće djelatnosti javne uprave	OPĆINA NEREŽIŠĆA
28.	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima	MLADICA d.o.o.
OPĆINA SUTIVAN		
1.	Gradnja brodova i plutajućih objekata	GLOBAL OFFSHORE ENGINEERING d.o.o.

2.	Organizacija izvedbe projekata za zgrade	DOKHOLYAN d.o.o.
3.	Nespecijalizirana trgovina na veliko	ZVANIŠKA d.o.o.
4.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	DOMUS RECREATIONIS d.o.o.
5.	Hoteli i sličan smještaj	ILIĆ DVOR HOTEL d.o.o.
6.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	CHERNOV d.o.o.
7.	Djelatnosti vozačkih škola	AUTO ŠKOLA - PRINC d.o.o.
8.	Djelatnosti putničkih agencija	LIKVA d.o.o.
9.	Djelatnosti putničkih agencija	RIVA TRADE d.o.o.
10.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	LILIUM d.o.o.
11.	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem	DUVIDIDONIA, d.o.o.
12.	Posredovanje u trgovini drvom i građevinskim materijalom	BALINT d.o.o.
13.	Djelatnosti za njegu i održavanje tijela	NEBBIA j.d.o.o.
14.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	LJILJANA BOJIĆ d.o.o.
15.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	INVENCIJA d.o.o.
16.	Nespecijalizirana trgovina na veliko	EMP d.o.o.
17.	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem	PULMONARIA d.o.o.
18.	Pripremni radovi na gradilištu	KRSTUL j.d.o.o.
19.	Organizacija izvedbe projekata za zgrade	LEA ELAINE d.o.o.
20.	Proizvodnja vina od grožđa	ULJE I KAMEN d.o.o.
21.	Nespecijalizirana trgovina na veliko	MARINA 21. STOLJEĆE d.o.o.
22.	Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina	FISCHER d.o.o.
23.	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)	BJÖRK d.o.o.
24.	Djelatnosti putničkih agencija	PLAVA LUKA d.o.o.
25.	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	GRAPH-ART d.o.o.
26.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	MOJ DOM d.o.o.
27.	Agencije za poslovanje nekretninama	SUNČANE JADRANSKE VILE d.o.o.
28.	Opće djelatnosti javne uprave	OPĆINA SUTIVAN
29.	Predškolsko obrazovanje	DJEČJI VRTIĆ SUTIVAN
30.	Djelatnosti poslovnih organizacija i organizacija poslodavaca	TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE SUTIVAN

1.5. Pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećanih opasnosti od nastajanja i širenja požara

Na prostoru grada Supetra i općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoji ni jedna građevina i/ili prostor koja je razvrstana u I ili II kategoriju glede ugroženosti od požara. Na navedenom prostoru postoje građevine i/ili prostori s povećanim opasnostima od nastanka požara.

Tablica 15. Pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećanih opasnosti od nastajanja i širenja požara

Red. br.	Gospodarski subjekt	Opasna tvar	Količina opasne tvari	Indeks opasnosti i opasno svojstvo	Način skladištenja
1.	INA d.d. Benzinska postaja Supetar	bezolovni motorni benzin (BMB-95)	20	D=2 zapaljivost, eksplozivnost	podzemni spremnik
		bezolovni motorni benzin (BMB-95)	20	D=2 zapaljivost, eksplozivnost	podzemni spremnik
		bezolovni motorni benzin (BMB-98)	50	D=2 zapaljivost, eksplozivnost	podzemni spremnik
		eurodizel	20	D=2 opasnost za okoliš, zapaljivost	podzemni spremnik
2.	Dom zdravlja Supetar	ekstra lako lož ulje	10 t	D=2 opasnost po okoliš, zapaljivost	nadzemni spremnik s tankvanom
3.	Turističko naselje „Adria club“, Svpetrsv hoteli d.d., Supetar	klor	0,1 t	D=3 otrovnost	poseban objekt s čeličnim bocama po 50 kg klora
		propan-butan	1,2 t	D=3 zapaljivost, eksplozivnost	nadzemni spremnik
		propan-butan	2,5 t	D=3 zapaljivost, eksplozivnost	posebni objekt s nadzemnim spremnikom
		propan-butan	5 m ³	D=3 zapaljivost, eksplozivnost	podzemni spremnik za potrebe praonice
		propan-butan	2,7 m ³	D=3 zapaljivost, eksplozivnost	nadzemni spremnik – za potrebe Hotel Kaktus
		propan-butan	2,7 m ³	D=3 zapaljivost, eksplozivnost	nadzemni spremnik – za potrebe Hotel Adria
4.	Obrt Tin	Propan-butan	500 x 10 kg	D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	Boce
			4,85 m ³	D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	SKID
5.	TN Velaris	UNP	2 x 2,7 m ³	D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	nadzemni spremnici

6.	Hotel Osam	UNP	5m ³	D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	podzemni spremnik
7.	Trajektna luka	Naftni derivati, UNP	-	D=2 zapaljivost, eksplozivnost, D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	Transport kamiona s plinskim bocama odnosno autocisternama
8.	Srednja škola Brać	Lož ulje	10 t	D=2 opasnost po okoliš, zapaljivost	podzemni spremnik
9.	Berica Nerežišća	Dizel	50 t	D=2 opasnost za okoliš, zapaljivost	podzemni spremnik
		Propan-butan	500 x 10	D = 3 zapaljivost, eksplozivnost	Boce
10.	Aquarius grupa d.o.o. (Bobis), Nerežišća	teško loživo ulje - mazut	30 -50 t (spremnik 250 m3)	Opasnost po okoliš	Nadzemni spremnik sa zaštitnim bazenom
11.	Sardina d.o.o. Postira	Lož ulje	50 t	D=3 opasnost po okoliš	nadzemni spremnik
		amonijak	2 * 1t	D=3 otrovnost, eksplozivnost	2 odvojena spremnika u strojarnici rashladnog sustava
12.	OŠ Vladimir Nazor	Ekstra lako loživo ulje	9 t	D=2 opasnost po okoliš, zapaljivost	Podzemni spremnik
13.	Hotel Vrilo	Ekstra lako loživo ulje	2 t	D=2 opasnost po okoliš, zapaljivost	Podzemni spremnik
14.	Vodosprema „Brać“	NaOCl (natrij- hiploklorid)	6*50 kg (95 m3)	D=3 otrovnost	Boce od 50 kg
15.	Uljara i trgovački centar ARNERIĆ u industrijskoj zoni u Supetru				
16.	Uljara Postira				
17.	Uljara Sutivan				
18.	VELPRO u industrijskoj zoni Nerežišća				

Na području trajektna luke Supetra, vrši se pretovar opasnih tvari iz brodova za prijevoz opasnih tvari (naftni derivati za potrebe benzinskih postaja). Za vrijeme pretovara opasnih tvari u osiguranje pretovara pozivaju se od strane Lučke kapetanije članovi DVD-a Supetar. Pretakanje zapaljivih tekućina i plina provodi se pretakanjem iz brodova u cisterne, a utovar i istovar plina UNP u jediničnim bocama ručno, prilikom čega se provode preventivne mjere zaštite od požara propisane Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10) i Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/ 99), a kada se radi o pretakanju na

benzinskoj postaji, propisane i Pravilnikom o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN br. 93/98).

1.6. Pregled gospodarskih zona

Najznačajnije gospodarske građevine na prostoru grada Supetra, nalaze se u gospodarskoj zoni Žedno Drage i Malačnici dok se u gospodarskoj zoni Polje nalazi samo jedna kamenoklesarska radionica.

Poduzetnička zona Žedno Drage je po intezitetu aktivacije srednje aktivna dok je po tipu aktivnosti uslužno mješovita. Ukupna površina zone je 17,6 ha, od čega je 16,7 ha raspoložive površine. U sljedećoj tablici su prikazani podaci o poduzetnicima korisnicima poduzetničke zone Žedno Drage.

Tablica 16. Podaci o poduzetnicima korisnicima poduzetničke zone Žedno Drage

Naziv	NKD	Aktivan	Površina (ha)
Auto klub Supetar	94.1	+	0,13
A&D commerce d.o.o.	01.3	+	0,14
Lidl Hrvatska d.o.o.	47.1	+	0,79
Srdela d.o.o.	10.2	+	0,1
Cvitanović d.o.o.	47.1	+	0
Pekarska djelatnost Supetar	10.7	+	0,1
Klip obrt za popravak motornih vozila	45.2	+	0,09
Arnerić d.o.o.	10.4		0,65
Tommy d.o.o.	47.1	+	0
Robert commerce d.o.o.	47.5	+	0
Kik Textilien und Non-Food d.o.o.	47.7	+	0
Melvan trading d.o.o.	46.4	+	0
Mala 1505	56.3	+	0
Alpha	25.1	+	0
Vodovod Brač d.o.o.			0,58
INA d.d.			0,24
Konzum	47.2	+	0,5
MANA MODA d.o.o. za trgovinu	47.5	+	0,01
cvjećarna Riva	47.6	+	0,01
dm-drogerie markt d.o.o.	47.5	+	0,01

Na prostoru općine Postira postoji poduzetnička zona „Ratac“ koja je u funkciji. Zona se nalazi s južne strane naselja Postira. Prilaz zoni je sa županijske ceste Supetar - Postira - Pučišća. Prema postojećem prostornom planu naselja Postira, zona je predviđena za objekte gospodarstva poslovne namjene (pretežito prerađivačke). Na navedenoj zoni izrađena je tvornica za preradu ribe „Sardina“. Tvornica se prostire na otprilike 2 ha, a cijela industrijska zona na 5 ha površine. Na ostalom predjelu predviđa se izgradnja uljare, kamenoklesarske radionice te reciklažnog dvorišta.

Danas u općini Nerežišća postoje površine planirane za izdvojenu gospodarsku namjenu, a koje su većim dijelom već privedene svrsi. Ove zone nalaze se 1 km istočno od Nerežišća neposredno uz županijsku cestu Ž-6189 koja spaja naselja Nerežišća i Škrip. Radi se o poslovnoj zoni „Žedno“ u sklopu koje se nalazi i slobodna carinska zona „Nerežišća“ te poslovnoj zoni „Balun-Vrpovje“ u sklopu koje se nalazi i trafostanica 110/35 Nerežišća. Pored navedenih zona na području općine važećim PPU Otoka Brača bila je planirana i proizvodna zona „Donji Humac“ neposredno uz naselje Donji Humac. Na području općine Sutivan trenutno nema izgrađenih gospodarskih zona.

1.7. Pregled cestovnog, željezničkog, pomorskog i zračnog prometa

1.7.1. Cestovni promet

Na području otoka Brača prolazi razgranata mreža javnih i nerazvrstanih cesta od čega 5 državnih cesta ukupne dužine 89,3 km koje su okosnica cestovnog prometa otoka Brača. Postoji i mreža nerazvrstanih cesta, puteljaka i šetnica koje su aktivnog prometnog značaja te se planira njihova dogradnja i prekategORIZACIJA u višu kategoriju.

Postojeća mreža cestovnog prometa na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, prema značaju razvrstana je na slijedeće vrste:

- ceste državnog značaja,
- ceste županijskog značaja,
- ceste lokalnog značaja.

Osim naprijed navedenih na promatranom području u svrhu zaštite od požara i vatrogastva mogu se koristiti i protupožarni i gospodarski putovi, odnosno staze za gasitelje.

U tablici 17. daje se prikaz razvrstanih cestovnih prometnica na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana, po brojevima pod kojima su one upisane u Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN br. 96/16), potezima na kojima se protežu, dužinama i širinama.

Tablica 17. Popis javnih cesta koje prolaze prostorom grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan

GRAD SUPETAR	
Državne ceste	
D-113	Supetar – Neržišća – Sumartin (trajektna luka)
D-114	Milna – Sutivan – Supetar (D113)
Županijska cesta	
	T.L. Kaktus – Ž6118
Ž-6161	Supetar (D113) – Postira – Pučišća (Ž6193)
Ž-6189	Škrip – Nerežišća (D113)
Lokalne i nerazvrstane ceste	
L-67113	naselje Mirca - Ž-6188 (Mirca) – obala (luka Mirca)
L-67171	Ž-6161 (naselje Splitska) – Ž-6189 (naselje Škrip)
L-67172	D113 – Donji Humac (D114)
nerazvrstana cesta	T.L. Kaktus – Ž6118
OPĆINA SUTIVAN	
Državne ceste	
D-114	Milna – Sutivan – Supetar (D113)
Županijska cesta	
Ž - 6159	Sutivan – D114
OPĆINA POSTIRA	
Državne ceste	
D-113	Supetar – Nerežišće – Sumartin (trajektna luka)
Županijska cesta	
Ž-6161	Supetar (D-113) – Postira – Pučišća (Ž-6193)
Ž-6164	Postira (Ž-6161) - Dol
Ž-6190	D-113 – Vidova Gora
Lokalne i nerazvrstane ceste	
L-67126	Ž-6164 - Postire - Ž-6161
nerazvrstana cesta	Ž- 6164 – Strmica (Blatišće)
nerazvrstana cesta	D-113-Podgažul

nerazvrstana cesta	Ž – 6161 – uvala Lovrečina
OPĆINA NEREŽIŠĆA	
Državne ceste	
D-113	Supetar - Nerežišće - Sumartin (trajektna luka)
D-114	Milna - Nerežišće (D 113) (Milna – Bobovišća – Ložišća – Dračevica – Donji Humac – D-113)
Županijska cesta	
Ž-6189	Škrip - Nerežišća (D 113)
Ž-6190	D-113 – Vidova gora
Lokalne i nerazvrstane ceste	
L-67173	D-114 (Donji Humac) – D-113 (Naselje Nerežišća)
L-67172	D-114 (Donji Humac) – D-113 (pravac prema naselju Supetar)
nerazvrstana cesta	Ž-6190 – zaselak Obršje - uvala Vela Farska – Murvica (Općina Bol) i Ž-6189 od Postira prema Nerežišćima preko zone Balun-Vrpovje
nerazvrstana cesta	stara makadamska cesta iznad naselja Nerežišća
nerazvrstana cesta	tzv. "vojna cesta" (protupožarna, neasfaltirana) do uvale Krušica
nerazvrstana cesta	stara makadamska cesta Veli Hrastovik - Dragevode

Na području grada Supetra trasa županijske ceste Ž-6161, u dijelu kojem prolazi neposredno uz obalnu liniju od uvale Babin Laz do uvale Zastup, pokazuje se nepodesnom s obzirom na svoju frekventnost te činjenicu da dijelom prolazi samom obalnom linijom (Babin Laz). Dio državne ceste D-113 jugoistočno od naselja Supetra te dio trase D-114 danas funkcioniraju kao "obilaznica" naselja Supetar.

U gradu postoji nekoliko nerazvrstanih cesta koje su teško prohodne. Ostalo su ulice stambenog karaktera u izgrađenim zonama, poljodjelski putovi do poljodjelskih površina grada i slično.

Sve naprijed navedene javne cestovne prometnice na prostoru grada Supetra provodne su za vatrogasna vozila. Međutim, nerazvrstane ceste većim dijelovima nisu dovoljne širine, slabog su stanja kolnika i nezadovoljavajućeg horizontalnog radijusa, te s obzirom na značajke i stanje nisu sigurne za prometovanje.

Život općine Postira je koncentriran u sjeverozapadnom dijelu njenog teritorija, na "osovini" Postira - Dol, te je ponajviše orijentiran prema sjevernoj obali i moru. Prostrani južni, unutrašnji dio općine, dio bračke visoravni prema Vidovoj Gori, je nenastanjen. To je poljodjelski i pašnjački prostor pokriven velikim dijelom i šumskim površinama (zaštićeno područje Vidove gore).

U postojećoj cestovnoj infrastrukturi na području općine Postira županijska cesta koja ide od Supetra do Pučišća prolazi kroz naselje Postira i u vrijeme pojačanog prometa stvara nepovoljnu prometnu situaciju. Stoga se ozbiljno planira zaobilaznica naselja Postira što bi rasteretilo promet u naselju. Na prostoru općine je i nekoliko nerazvrstanih cesta, asfaltiranih i neasfaltiranih. Ostalo su poljodjelski putovi do poljodjelskih površina općine te protupožarni i šumski putovi.

Sjeverni dio općine Nerežišća, područje naselja Nerežišća, Donji Humac i Dračevica odlično je povezan međusobno i sa širim prostorom. Međutim, južni dio općine, južni dio visoravni i priobalni prostor slabo su integrirani sa sjevernim dijelom općine. Do priobalnog dijela općine vodi makadamska nerazvrstana cesta Ž-6190 – zaselak Obršje - uvala Vela Farska – Murvica (Općina Bol). Staru makadamsku cestu iznad naselja Nerežišća će trebati aktivirati kao dopunu državne ceste D-113 koja prolazi osojnom padinom pa je zimi česta pojava poledice. Ostalo su ulice stambenog karaktera u izgrađenim zonama, poljodjelski putovi do poljodjelskih površina te protupožarni i šumski putovi.

Sve naprijed navedene javne cestovne prometnice na prostoru općine Nerežišća, Postira i grada Supetra provodne su za vatrogasna vozila. Međutim nerazvrstane ceste većim dijelovima nisu dovoljne širine, slabog su stanja kolnika i nezadovoljavajućeg horizontalnog radijusa, te s obzirom na značajke i stanje nisu sigurne za prometovanje.

U postojećoj cestovnoj infrastrukturi Sutivan je povezan županijskom cestom od Supetra preko Miraca i to je ključna prometnica za pristup Sutivanu. Ova cesta se nalazi u dobrom stanju i dobrih je karakteristika, te uz prometna rješenja u zaobilaznici Supetra i ulasku u Supetar omogućava dobru povezanost Sutivana kako s ostatkom cestovne mreže na Braču, tako i sa svim sadržajima u gradu Supetru te trajektnom lukom kao poveznicom sa kopnom. Druga cestovna poveznica Sutivana je zapravo nastavak ove županijske ceste od Sutivana prema Milni (preko Ložišća i Bobovišća). Ova je cesta na području Sutivana u dobrom stanju i čini okosnicu za povezivanje južnog dijela općine (koji ima velik prostorni potencijal). Prolaz ove prometnice kroz Ložišća i Bobovišća je problematičan, ali to za Sutivan ne predstavlja značajniji problem.

Ključni prometni problem Sutivana je zapadna zaobilaznica mjesta, odnosno pristup zapadnim dijelovima općine Sutivan. U ljetnom periodu pristup i promet kroz zapadni dio Sutivana izuzetno je otežan. Stoga se intenzivni naponi ulažu u izgradnju zapadne zaobilaznice.

Ulice u naselju Sutivan, naročito u starim dijelovima, nisu prilagođene intenzivnom automobilskom prometu. To naročito predstavlja problem u ljetnim mjesecima, kada se posebnim režimom prometa pokušava olakšati situaciju. S druge strane, ulice ispunjene kogulama te kale u starim dijelovima naselja predstavljaju bogato nasljeđe Sutivana koje zahtijeva posebna ulaganja u održavanje i restauriranje.

Parkiranje je dodatan problem, naročito u središtu mjesta. Stoga je ljeti izraženo parkiranje na ulicama i drugim javnim površinama, što dodatno otežava promet. Područje općine Sutivan prilično je dobro pokriveno mrežom poljskih, protupožarnih i šumskih putova.

S gledišta zaštite od požara, na području grada Supetra i općina Postira, Nerežišća i Sutivan, posebno su problematične cestovne prometnice u središtima naselja, koji su nedovoljne širine za provoz vatrogasnih vozila i bez površina za pješake. Parkiranje je dodatan problem, naročito u središtu mjesta. Stoga je ljeti izraženo parkiranje na ulicama i drugim javnim površinama, što dodatno otežava promet.

Hrvatske ceste, odnosno Županijska uprava za ceste čiste zaštitne pojase uz cestovne prometnice koje prolaze kroz prostore koji su visoko ugroženi od požara od trave, raslinja i drugih gorivih tvari i tvari koje mogu uzrokovati nastanak i širenje nastalih požara, ali ne uvijek i ne svugdje zadovoljavajućom kvalitetom.

Cestovnim prometnicama koje se nalaze na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan u skladu sa Zakonom o prijevozu opasnih tvari (NN br. 79/07), Odlukom o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenju prijevoza opasnih tvari javnim prometnicama (NN br. 114/12) i Europskom sporazumu o cestovnom prijevozu opasnih tvari ADR-2015., prijevoz opasnih tvari dozvoljen je isključivo za potrebe opskrbe gospodarskih subjekata, benzinske postaje i stanovništva.

Parkiranje vozila koja prevoze opasne tvari na cestovnim prometnicama nije dozvoljeno. Glede vrsta opasnih tvari, prostorom grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, prevoze se pretežno naftni derivati i ukapljeni naftni plin. Prijevoz opasnih tvari ne vrši se velikom učestalošću, a količine opasnih tvari koje se prijevoze su relativno male.

Prijevoz opasnih tvari vrši se pomorskim putem do trajektne luke, te u nastavku na kratkom potezu autocisternom.

1.7.2. Željeznički promet

Na području grada Supetra i općina Postira, Nerežišća i Sutivana ne postoje objekti željezničkog prometa.

1.7.3. Pomorski promet

Pozicija grada Supetra tranzitno je značajna zbog trajektne luke koja povezuje Brač sa ostalim dijelom Republike Hrvatske. Važno je napomenuti da je položaj grada Supetra u Bračkom kanalu blizu Splitskih vrata, koja su značajan međunarodni i unutarnji plovni put.

Na području grada morska luka otvorena za javni promet državnog i županijskog značaja je luka Supetar, a morske luke otvorene za javni promet lokalnog značaja su luka Mirca i Splitska. U okviru grada nalaze se i luke posebne namjene, a to su:

- športska luka Supetar,
- športska luka Splitska,
- športska luka Mirca.

Luka lokalnog značaja u općini Postira je morska luka Postira čiji kopneni dio iznosi 0,27 ha, a morski dio 1,736 ha. Luka posebne namjene u općini Postira je sportska luka Postira čiji kopneni dio iznosi 0,234 ha, a morski dio 0,96 ha. Ukupna površina luka je oko 0,504 ha, a površina akvatorija koji pripada lukama 2,7 ha.

Luka Postira koristi se za prihvat brodica te priveza glisera, jahti i izletničkih brodova. Morsko područje općine Postira nalazi se u Bračkom kanalu.

Za kvalitetan razvoj privrede nedostaje pretovarna – ribarska luka, a poseban problem predstavlja cijena morskog transporta.

Na prostoru općine Nerežišća nema luka, samo sidrišta za brodice stanovnika općine. Morsko područje općine Nerežišća nalazi se u Hvarskom kanalu. Kroz Hvarski kanal prolaze međunarodni i unutarnji plovni putovi.

Naselje Sutivan kao obalno mjesto najbliže Splitu (13 km) nekad je svakodnevno bilo povezano brodomskom linijom sa županijskim središtem, a danas su prometne veze usmjerene na susjednu luku Supetar, a direktne brze brodske pruge prema Splitu održavaju se samo za vrijeme turističke sezone.

Važno je napomenuti da je položaj općine Sutivan u Bračkom kanalu blizu Splitskih vrata, koja su značajan međunarodni i unutarnji plovni put.

Luka u Sutivanu je lokalnog značenja i ograničenog (malog) kapaciteta pa služi samo za potrebe lokalnog stanovništva. Veliki lukobran može primiti brodove manje i srednje veličine, dok mogućnost pristajanja trajekata (s rampama za iskrcaj/ukrcaj automobila) ne postoji.

Morskim površinama koje spadaju u grad Supetar te općine Postira, Sutivan i Nerežišća prometuju plovila različitih namjena i veličina. Tijekom godine razina odvijanja pomorskog prometa je vrlo promjenljiva, a za područje zaštite od požara posebno važno je ljetno razdoblje kada se odvija glavina pomorskog prometa i kada je promet vrlo intenzivan. U luke ne uplovljavaju, a uz obalu općine ne plove plovila koja prevoze veće količine opasnih tvari kao što su tankeri, teretni i vojni brodovi. U gradu Supetru i općinama Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoji plovilo za gašenje požara na moru.

1.7.4. Zračni promet

Na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoji infrastruktura redovitog zračnog prometa.

Za slijetanje i uzletanje helikoptera u slučaju potrebe pružanja hitne medicinske pomoći, te u slučaju nastanka drugih izvanrednih događaja u kojima je neophodna uporaba helikoptera, mogu se koristiti nogometna igrališta, kao i veće poljoprivredne površine. Najbliže zračne luke prostoru gradu Supetru i općinama Postira, Nerežišća i Sutivan su zračna luka Brač u općini Pučišća te zračna luka Resnik kod Splita.

Zračna luka Brač na teritoriju općine Pučišća prema međunarodnim propisima spada u zračne luke 2C kategorije te zauzima površinu od oko 400 000 m². Zračna luka Brač registrirana je za javni promet, domaći i međunarodni, ali u nekim aspektima nije posve zadovoljavajuća što se posebno ogleda u manjku staza za vožnju, sustavu voznih staza koji je nezadovoljavajući naročito sa tehničke strane za slijetanje i uzlijetanje većih aviona, dok je pristup prometnicama relativno zadovoljavajući.

Na području grada Supetra ne postoji uređen heliodrom. Za heliodrom u naselju Mirca ishođena je lokacijska dozvola. Na području općine Postira ne postoji uređeni heliodrom.

Na području općine Nerežišća ne postoji uređeni heliodrom.

Na području općine Sutivan ne postoji uređeni heliodrom. Zračna luka Brač je relativno udaljena od Sutivana (oko 38 kilometara), a zbog nepostojanja redovitih linija, ona nema veliko značenje za općinu Sutivan. S druge strane, korištenje veza preko zračne luke Split otežano je činjenicom da od zračne luke Split do Sutivana treba promijeniti još tri prijevozna sredstva da bi se preko Splita i Supetra stiglo do Sutivana.

1.8. Pregled turističkih naselja i sadržaja

Brač je u gospodarskom smislu, uglavnom, usmjeren na turizam. Otok Brač ima bogatu kulturno povijesnu baštinu te, u skladu s podacima iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, ima ukupno 109 registriranih kulturnih dobara. Najveći broj kulturnih dobara ima grad Supetar (30) te općina Nerežišća (29).

Područje grada Supetra spada u skupinu turistički razvijenijih područja, te je broj turista koji borave na navedenom prostoru iz godine u godinu u stalnom porastu. Turizam je izrazito ljetnjeg sezonskog karaktera. Turistička ponuda je bazirana na fascinantnim prirodnim ljepotama i povijesnim znamenitostima. S gledišta zaštite od požara u značajnije turističke građevine, odnosno, prostore na području grada Supetra, spadaju građevine/prostori navedeni u tablici 18.

Tablica 18. Značajnije turističke građevine i/ili prostori na području grada Supetra

Redni broj	Naziv i lokacija	Broj kreveta
Turistička naselja		
1.	Turističko naselje „VELARIS“, Put Vele Luke 10, Supetar	246
2.	Turističko naselje „WATERMAN SVPETRVS RESORT“, Put Vele Luke 4, Supetar	1 210
Hoteli		
3.	Hotel „AMOR“, Put Vele Luke 10, Supetar	100
4.	Hotel „OSAM“, Vlačica 4, Supetar	56
5.	Villa „ADRIATIC SUNSHINE“ Put Vele Luke 31	45
6.	Hotel „SUPETAR“ Bračka ulica 3	42
7.	Hotel „MANDIĆ“, Ulica Vladimira Nazora 9	38
Autokamp		
8.	WATERMAN BEACH VILLAGE, Vrilo 7, Supetar	172
Odmaralište		
9.	DJEČJE ODMARALIŠTE „SV. Ana“, P. Jakšića 10, Supetar	60
Ukupno ležajeva		1 969

Kulturna dobra unutar naselja (zaštićenih cjelina) na području grada Supetra***Sakralne građevine na području grada Supetra:***

- Splitska - Župna crkva u Splitskoj (Z-3428)¹ - posvećena Blaženoj Djevici Mariji (vjerojatno se nalazi na položaju stare srednjovjekovne istoimene crkve),
- Škrip - Crkva sv. Duha na groblju (Z-1558) - nekoć župna u svojoj arhitektonskoj strukturi čuva dokaze ranijih gradnji,
- Škrip - Crkva sv. Ivana na groblju (RST-1354)²,
- Škrip - Župna crkva sv. Jelene (Z-1559) - utemeljena 1768. godine i posvećena majci cara Konstantina Velikog,
- Supetar - Crkva Sv. Martina (RST-625) - sagrađena je donacijom opata J.Dujmovića 1707. god. u nizu zgrada unutar naselja,
- Supetar - Župna crkva sv. Petra (nekoć, danas - Marijina Navještenja) (Z-1556) - leži u samome istočnom kraju uvale koju Supetar opkoljava.

Civilne građevine na području grada Supetra:

- Splitska - Kaštel Cerineo (Cerinić) (RST-256) - utvrđeni dvor stare bračke plemićke obitelji, sagrađen u Splitskoj kao škripskoj luci. Dvor je sklop građevina s dominirajućom kulom na kojoj se vide otvori puškarnica i ostale obrane,
- Škrip – Kaštel Cerinić (Z-1404) je gotovo najmarkantnije povijesno zdanje u selu. Nastalo je 1618. godine u originalnoj zamisli niske utvrde kojoj su visine obodnoga zida uvjetovane višenamjenskim jednokatnim kućama koje se prisanjaju na njega iznutra zatvarajući srednje dvorište,
- Škrip – Kaštel Radojković (RST-201) je visoka građevina u istočnom dijelu naselja nad prapovijesnim zidinama spojena s nizom slikovitih pučkih kuća,
- Škrip – Seoske kuće potleušice (E-20)³ - u niskom gabaritu gotovo sljubljene sa tlom oko kiklopskih zidina prapovijesnog Škripa, sada u istočnom dijelu sela predočuju negdašnja stanovanja u kamenim zgradama bez osobite arhitektonske obrade i opreme pod kamenim krovovima. Vrijedan su primjer ruralne arhitekture niže razine u sredini usmjerenoj stočarstvu, te zajedno s ostalim gradnjama očituju raznolikost graditeljske baštine Braća,

¹ Z - zaštićeno kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH – Listu zaštićenih kulturnih dobara

² RST - registrirani spomenici (stara, ne-revidirana rješenja)

³ E – evidentirano kulturno dobro

- Škrip - Seoske kuće potleušice (E-1268),
- Škrip - Sklop kuća Krstulović - Nikolić (Z-1875),
- Supetar - Kuća Dujmović (RST-1115),
- Supetar - Kuća Rendić - sklop kuća (Z-1434),
- Supetar - Kuća Vitaić na rivi (Z-1433),
- Supetar - Kuća Fadić (barokni balkon) (Z-1430),
- Supetar - Kasnobarokna kuća na rivi (Z-1435),
- Supetar - Kuća na rivi s reljefom (Z-1431),
- Supetar - Kuća časnih sestara (Z-1428),
- Supetar - Zgrada lučke ispostave (RST-658),
- Supetar - Zgrada osnovne škole (Z-1429),
- Supetar - Kula „sat“ (Z-1432).

Memorijalna baština na području grada Supetra:

- Škrip – Groblje Škrip (P)⁴

Kulturna dobra izvan naselja (zaštićenih cjelina) na području grada Supetra***Sakralne građevine na području grada Supetra:***

- Supetar – Crkva sv. Luke (Z-1555) - na predjelu Kruševe njive,
- Supetar – Crkva sv. Roka (Z-1436)

Civilne građevine na području grada Supetra:

- Škrip - Spomen ploča klubu “Sutvid” (RST-975),

⁴ P - preventivna zaštita - kulturno dobro upisano u Registar kulturnih dobara RH – Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara

- Supetar - Mauzolej obitelji Petrinović (RST-274) - na naselskom groblju iz 19. stoljeća zapadno od crkvice sv. Nikole najmarkantniji je spomenik svoje vrste a po umjetničkoj vrijednosti daleko nadilazi lokalne okvire.

Memorijalna baština na području grada Supetra:

- Splitska - Groblje Splitska (ZPP)⁵,
- Supetar – groblje Supetar sv. Nikola (E),
- Mirca – Groblje u Mircima (ZPP)

Arheološko nasljeđe na području grada Supetra

- Ranokršćanski mozaik uz župnu crkvu sv. Petra (RST-827), unutar zaštićene cjeline Supetar,
- Arheološki lokalitet (P-2267), unutar zaštićene cjeline Škrip,
- Rt sv. Nikole, groblje (RST-626) Supetar,
- Ruševine crkvice sv. Jadre (sv. Andrije) (Z-1554) Splitska,
- Kamenolom Rasohe (*antički kamenolomi između Splitske i Škripa*) (P-2266), Splitska
- Pećina Vodna Jama (P-2162) Supetar

Na području grada Supetra od povijesnih graditeljskih cjelina preventivno su zaštićene (P) urbana cjelina

- naselje (dio) Supetar ruralne cjeline
- naselje (dio) Mirca,
- naselje (dio) Splitska,
- naselje Škrip istok a evidentirana je (E) ruralna cjelina:
- naselje (dio) Škrip zapad

Unutar navedenih zaštićenih cjelina:

- zaštićeno (Z) je i registrirano (RTS) dvadeset i dva kulturna dobra,
- evidentirana su (E) dva kulturna dobra

⁵ ZPP - kulturno dobro evidentirano i zaštićeno Prostornim planom kao kulturno dobro značajno na lokalnoj razini.

- preventivno zaštićena (P) je jedno kulturno dobro (arheološki lokalitet u naselju Škrip, ujedno i sama ruralna cjelina naselja Škrip).

Izvan navedenih zaštićenih povijesnih graditeljskih cjelina:

- zaštićeno je (Z) i registrirano (RTS) još šest kulturnih dobara,
- evidentirano je (E) jedno kulturno dobro,
- preventivno su zaštićena (P) dva kulturna dobra a,
- evidentirana su i zaštićena Prostornim planom (ZPP) dva kulturna dobra.

Poseban problem u stanju gospodarstva na prostoru općine Postira leži u činjenici da je na prostoru općine prisutno razmjerno malo ugostiteljsko-turističkih sadržaja. U proteklom razdoblju, turizma na području općine Postira je bilo zahvaljujući postojanju hotela "Vrilo" u Postirama. Izgradnjom novog hotela "Pastura" sa 4 zvjezdice u samom naselju Postira, značajno je osuvremenjen tip i kvaliteta smještaja na području općine, ali aktualizira se i pitanje adekvatnih pratećih sadržaja. Uz navedeno, veliki broj turista boravi u privatnom smještaju s čim je povezana ozbiljna i primjetna stihija u izgradnji apartman i/ili vikend-kuća (što ugrožava krajobraznu kvalitetu prostora koji bi morao biti namijenjen visokokvalitetnom turizmu). Postoje velike mogućnosti organiziranja turističkog gospodarstva i u unutrašnjim južnim dijelovima općine kao što su mogućnosti organiziranja zdravstvenog i izletničkog turizma na prostorima Vidove gore, potencijali proizvodnje i ponude zdrave hrane te mogućnosti gastronomske ponude kroz obnovu pastirskih stanova.

Problem u nedovoljnoj razvijenosti turizma na području općine Postira vezan je sa globalnom otočkom politikom stvaranja turističkih centara u Bolu i Supetru, ali bez strategije uključivanja u turističku ponudu otoka i svih drugih mjesta na otoku, te sa činjenicom da su stanovnici ove općine više bili vezani proizvodnji nego li pružanju usluga. Budući da je sve teže plasirati poljoprivredne i stočarske proizvode na slobodnom tržištu neophodno je tražiti putove razvoju turizma na prostoru općine Postira kako bi se kroz turizam i njegovu potrošnju osigurao plasman proizvoda domicilnog stanovništva. U turističku ponudu, na odgovarajući je način, potrebno je uključiti i naselje Dol, ali i južne prostore općine (zona Podgažul) zbog različitosti ponude.

Iz godine u godinu broj turista i broj noćenja se povećava. Povećanje se naročito osjeća u podizanju novih kapaciteta i pored činjenice da su s tog gledišta prostorni kapaciteti veoma ograničeni. Turizam je u gospodarstvu općine mlada djelatnost, ali veoma značajna za sveukupni razvoj općine.

Popis nepokretnih kulturnih dobara na području općine Postira prikazan je u tablici 19.

Tablica 19. Popis nepokretnih kulturnih dobara Općine Postira – ranije registriranih (RST), ili zaštićenih (Z), preventivno zaštićenih (P), evidentiranih (E) te evidentiranih kulturnih dobara od lokalnog značaja (ZPP – lokalna zaštita) na području Općine Postira

Kulturna dobra	Naselje	Vrsta
Povijesne graditeljske cjeline		
Dol	Dol	ruralna cjelina
Postira	Postira	urbana cjelina
DOBRA UNUTAR ZAŠTIĆENIH CJELINA		
Građevina ili njezini dijelovi te građevina s okolišem		
Župna crkva očišćenja blažene djevice Marije	Dol	sakralna građevina
Crkva sv. Ante	Postira	sakralna građevina
Župna crkva sv. Ivana Krstitelja	Postira	sakralna građevina
Kuća Gospodnetić	Dol	civilna građevina
Crkva sv. Petra	Dol	sakralna građevina
Renesansni Kaštel Lazanić – sklop kuća Tomaseo	Postira	civilna građevina
Župna kuća	Dol	javna građevina
Crkva sv. Roka	Dol	sakralna građevina
Crkvice sv. Mihovila	Dol, Veli Brig	sakralna građevina
Kaštel Gospodnetić	Dol	civilna građevina
Župna kuća	Dol	javna građevina
Memorijalna baština		
Kuća Vladimira Nazora (kaštel Lazanić)	Postira	spomen objekt
Arheološki lokalitet		
Arheološki lokalitet sa župnom crkvom sv. Ivana Krstitelja	Postira	lokalitet
DOBRA IZVAN ZAŠTIĆENIH CJELINA		
Građevina ili njezini dijelovi te građevina s okolišem		
Crkva sv. Vida	Dol, Velo Brdo	sakralna građevina
Crkva sv. Petra	Dol	sakralna građevina
Crkva sv. Barbare	Dol	sakralna građevina
Crkva sv. Mihovila	Dol, Mihoj rat	sakralna građevina
Crkvice sv. Roka	Dol	sakralna građevina

Crkvice sv. Mihovila na Velom Brigu	Postira, Veli Brig – predjel Grme, JI od uv. Trstena	sakralna građevina
stara makadamska cesta Postira - Splitska	Postira, prema uv. Splitska	javna infrastruktura - niskogradnja
stara makadamska cesta Postira - Lovrečina	Postira, prema uv. Lovrečina	javna infrastruktura - niskogradnja
Memorijalna baština		
groblje Dol – sv. Ivan	Dol	spomen objekt
groblje Postira – sv. Duh	Postira	spomen objekt
Arheološki lokalitet		
Mirje	Postira, JI od naselja	lokalitet
ostaci rimske villae rusticae	Postira, uv. Trstena	lokalitet
ranokršćanska crkva u Lovrečini	Postira, uv. Lovrečina	područje
Villa rustica u Lovrečini	Postira, uv. Lovrečina	područje
špilja Opatnji Stan	Postira, JI od Lovrečine	područje
Etnološka baština		
pastirski stan Podgažul	Dol, Podgažul	sklop
pastirski stan Anđelinac	Dol	sklop

Na području općine Postira od povijesnih graditeljskih cjelina zaštićena je (Z) povijesna graditeljska cjelina Dol, a preventivno zaštićena (P) cjelina Postira.

Tablica 20. Značajnije turističke građevine na području općine Postira

Naziv građevine	Lokacija
Hotel Vrilo	Postira
Hotel Pastura	Postira
Hotel Lipa	Postira

Turizam i ugostiteljstvo su danas u općini Nerežišća tek sporedne djelatnosti. Ovaj prostor, zbog teže pristupačnosti obale, nije imao izrazite prirodne predispozicije za razvitak masovnog, kupališnog turizma. U ljetnom periodu turističke sezone na području općine značajno se ne povećava broj ljudi zbog malog kapaciteta privatnog smještaja i nepostojanja hotela, ni kampova.

Vrijedi istaknuti zaštićene dijelove prirode na području općine Nerežišća:

- Vidova gora s najvišim vrhom Sutvid (778) je zaštićeni krajolik. Najveći dio Vidove gore prostire se na području općine Nerežišća (zaštićena od 1973. godine).
- Dolina Blaca je zaštićeni krajolik (zaštićena od 1986. godine).
- Borić na krovu crkvice u Nerežišćima je spomenik prirode (zaštićen od 1969. godine).

U tablici 21. nalazi se popis nekih nepokretnih kulturnih dobara općine Nerežišća.

Tablica 21. Popis nekih nepokretnih kulturnih dobara općine Nerežišća

KULTURNA DOBRA
Arheološko naslijeđe
Špilja Kopačina
Lokalitet uz crkvu Sv. Ilije
Lokalitet uz crkvu Sv. Jadre
Glogovik
Vela Gomila na Velom brdu
Sakralne građevine
Donji Humac – Crkva Sv. Križa
Donji Humac – Župna crkva Sv. Fabijana i Sebastijana
Dračevica – Crkva Sv. Kuzme i Damjana
Nerežišća – Crkva Sv. Margarite
Nerežišća – Crkva Sv. Nikole na groblju
Nerežišća – Crkva Sv. Petra
Nerežišća – Crkva Gospe Karmelske
Civilne građevine
Donji Humac – kuća Cerinić
Nerežišća – Kuća Deflippis s crkvom Sv. Josipa
Nerežišća – Kuća Garafulić
Nerežišća – Kuća Harašić

Posljednjih je desetljeća poljoprivreda kao dominantni izvor prihoda za većinu aktivnog stanovništva općine Sutivan ustupila mjesto sve jačem razvoju turizma, ali i općem iseljavanju stanovništva. Demografska i gospodarska slika Sutivana se bitno izmijenila i

sada uključuje i nove načine razumijevanja zemljišnih kapaciteta koji se sve više prenamjenjuju u turističke svrhe. Osnovu turističke atraktivnosti Sutivana čine upravo prirodne karakteristike – povoljna klima, more i mediteranska vegetacija, što automatski limitira potražnju u doba kada ove karakteristike nisu u potpunosti iskoristive. Sezonalnost turističke aktivnosti na području Sutivana uvelike je posljedica dugogodišnje orijentacije na klasični turistički proizvod sunca, plaža i mora. Međutim, situacija se posljednjih godina mijenja u korist razvoja specifičnih oblika turizma, koji s obzirom na bogatu kulturnu povijest mjesta te visok stupanj očuvanosti prirodnog krajolika, imaju izrazito plodno tlo za uspješan razvoj. Bogat kulturni kapital Sutivana očituje se i u zanimljivim ličnostima koje su iz njega potekle ili u njemu boravile, a koje su svojim prisustvom i djelovanjem kreirale bogatu povijesnu i kulturnu riznicu čije blago i sadržaj tek treba staviti u funkciju. Sve ovo, a u kombinaciji s nizom postojećih kulturnih spomenika te sportskih resursa, čini Sutivan pogodnim za razvoj turističkih proizvoda namijenjenih užim tržišnim nišama, posebice van sezone. Već sad je Sutivan predvodnik u razvoju specifičnih oblika turizma na Braču – njegov Bike friendly projekt upisan je u viziju i strategiju cjelokupnog razvoja općine Sutivan. Uz navedene, bitno je spomenuti i druge postojeće resurse za razvoj aktivnog turizma kao što su brojni poljski putevi koji se iz Sutivana prostiru prema susjednim naseljima te kreiraju odličnu bazu za razvoj trekking ponude. Također, u okolini Sutivana nalazi se i nekoliko penjačkih lokacija, odnosno penjališta na kojima turisti mogu uživati u slobodnom penjanju, samostalno ili pod nadzorom instruktora.

Povijest Sutivana kao naselja vezana je za predio Bunte i okoliš crkvice Sv. Ivana. U njenoj neposrednoj blizini otkopani su temelji starokršćanske crkve Sv. Ivana koja potječe iz 6. stoljeća. Od imena starokršćanske bazilike sanctus Johannes nastao je prije 10. stoljeća hrvatski oblik Stivan ili Sutivan. Na sutivanskom groblju nalaze se katakombe. Manifestacije kao značajno sredstvo privlačenja turista u destinaciju imaju sve veći značaj, te u Sutivanu imaju obilježje tradicionalnog karaktera.

U tablici 22. nalazi se popis nekih nepokretnih kulturnih dobara općine Sutivana.

Tablica 22. Popis nekih nepokretnih kulturnih dobara općine Sutivan

KULTURNA DOBRA
Urbanistička cjelina Sutivana (gradsko seosko naselje)
Javne građevine
Zgrada Općine (civilna građevina)
Kula Marijanović
Sakralne građevine
Crkva Uznesenja Bl. Djevice Marije
Crkva sv. Roka
Crkva Stomorica

Crkva sv. Vinka Fererskog
Kapelica sv. Spiridon
Crkva sv. Ivana na Bunti
Katakombe na novom groblju iz 1913.
Kapelica na brijegu jugozapadno od sv. Roka
Stambena arhitektura
Sklop kuća Ilić (graditeljski sklop)
Ljetnikovac Jerolima Kavanjina (graditeljski sklop)
Sklop Definis (graditeljski sklop)
Rodna kuća I. Marinkovića (memorijalna građevina)
Industrijska arhitektura
Vjetrenjača
Arheološki lokalitet
Uvala Vičja luka
Ruševni ostaci crkvice sv. Jurja na punti Brača

Samo dio spomenika kulturne baštine na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana zaštićen je vanjskom hidrantskom mrežom. Dio sakralnih objekata ima vlastite instalacije za gašenje i dojavu požara, te aparate za početno gašenja požara. U kakvom su stanju instalacije i sredstva za gašenje požara nije poznato. Objekti od posebnog značaja imaju vlastite uređaje i opremu za gašenje požara. Nivo zaštite zavisi o vrsti objekta i vremenu kada je sagrađen odnosno kada je bila rekonstrukcija ili adaptacija objekta. S aspekta zaštite od požara, najveća opasnost prijeti od nelegalnih kampera, tj. kampera koji kampiraju na područjima rubova velikih šuma koji nisu predviđeni za kampiranje. Na navedenim područjima postoji velika opasnost od nastanka požara u ljetnim mjesecima.

1.9. Pregled elektroenergetske mreže, građevina i objekata

Postojeći sustav elektroopskrbe otoka Brača razmjerno je jednostavne strukture. O elektroenergetskoj mreži brigu vodi HEP – operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektrodalmacija split - pogon Brač. U prijenosnom sustavu zadržavaju se postojeće trase nadzemnih, podmorskih i podzemnih dalekovoda:

- KV110 kV TS Dugi Rat (kopno) – Kabelska stanica (KS) Lozna Mala – TS110/35 kV Nerežišća (podmorski),
- KV110 kV TS Dugi Rat – Kabelska stanica (KS) Postira - TS110/35 kV Nerežišća (podmorski),

- nadzemni dalekovodi DV35 kV od TS110/35 kV Nerežišća prema istoku, jugu i zapadu otoka.

Distributivna mreža općine Postira uglavnom zadovoljava postojeću potrošnju, osim u dijelu koji se odnosi na opskrbu električnom energijom područja gospodarsko - poslovne zone "Ratac". PPUO-om Postira nisu planirani novi nadzemni, podmorski ili podzemni dalekovodi 110 i 35 kV. U svim naseljima općine Postira postoji niskonaponska mreža i uvedena je javna rasvjeta. Na području općine Postira izgrađeni su sljedeći elektroenergetski objekti:

- TS 35/10 kV
- TS 10(20)/0,4 kV (10 kom.)

Dužina elektroopskrbnih vodova na području općine Postira iznosi:

- DV 10(20)/ kV - 8,14 km
- KB 10(20) kV - 7,15 km
- KB 1 kV - 18,10 km
- ZV 1 kV - 8,8 km.

Na predjelu "Pavišića vrtli" u naselju Postira planirana je gradnja 10(20)/0,4 kV trafostanice. Za potrebe gospodarsko - poslovne zone "Ratac" planirano je premještanje trase dalekovoda, gradnja trafostanice 10(20)/0,4 kV te izgradnja niskonaponske mreže i javne rasvjete.

Na području općine Nerežišća smještena je glavna transformatorska stanica otoka Brača TS 110/35 „Nerežišća“ instalirane snage transformacije 1x20 MVA izgrađena 1988. godine. Područjem grada Supetra i općinama Postira i Nerežišća prolaze trase dva opskrba dalekovoda 110 kV u dolasku s kopna.

- DV 110 kV: TS «Dugi Rat» (kopno) – TS 110/35 kV „Nerežišća“, ukupne dužine trase 13,5 km. Izgrađen je 1971. godine, a rekonstruiran 2000. godine. Dalekovodu je pripadajuća kabelska stanica KS 110 kV „Nerežišća“, koja služi za prijelaz kabela u dalekovod.
- DV 110 kV: TS Dugi Rat – TS 110/35 kV „Nerežišća“ ukupne dužine trase 14,3 km. Izgrađen je 2000. godine. Dalekovodu je pripadajuća KS 110 kV „Lozna Mala“ na području općine Nerežišća. Dalekovod se sastoji od kabelskog dijela i nadzemnog dijela. Za kabelski dio od TS «Dugi Rat» do KS „Lozna Mala“ (Nerežišća) dužine trase 8,3 km.

Izvan područja općine Nerežišća, ali nastavno na opisane dijelove elektroenergetskog sustava:

- DV 110 kV: TS 110/35 kV Nerežišća – TS Stari Grad (Hvar) ukupne dužine trase 19,2 km

Osim navedenog, kroz južno-središnji dio područja općine, u smjeru istok – zapad, prolazi dalekovod D35 kV.

Srednjenaponska mreža (10 i 20 kV) na području naselja Supetar, Mirca i Splitska izgrađena je kao kabelska-podzemna EE mreža. Srednjenaponska mreža (10 kV) na

području naselja Škrip izgrađena je kao zračna mreža na drvenim i betonskim stupovima. Koridori te mreže se uredno održavaju, uz redovne godišnje preglede i održavanje prosjeke (poštivanje udaljenosti 3 m vodiči-raslinje). Od 24 TS 10/0,4 kV na području grada Supetra dvije su stupne: STS Supetar 4 (Malačnica) i STS Škrip voda (vlasništvo Vodovod Brač), oba stupa su čelično-rešetkaste konstrukcije. Ostale TS su građene kao kameno-betonske (starije izvedbe), samo betonske ili montirane kao gotov betonski proizvod (KTS 24-1000, Tehnobeton Varaždin).

Općina Sutivan dopušta postavljanje sunčanih kolektora na svim građevinama izvan zona zaštićenih kao spomeničke cijeline (osim uz suglasnost nadležne službe zaštite) ili na pojedinačnim građevinama koje nemaju status spomenika kulture.

PPU je predvidio uvođenje spoja na glavni dalekovod u istočnom dijelu građevinskog područja naselja. U neizgrađenim i u dijelomično izgrađenim dijelovima naselja izgrađeni su mjesni TS 10 (20) / 0,4 kV u kabelskoj izvedbi tipske snage 630 kVa, u skladu sa potrebama temeljenim na programiranim kapacitetima u obuhvatu propisanih urbanističkih ili detaljnih planova uređenja. Za nove zone koje su koriste za turističke namjene razvio se elektroopskrbni prsten približno trasom mjesne obilaznice u smjeru zapada te dalje približno po trasama postojećih poljskih puteva, odnosno, budućih prometnica prema jugozapadu i jugu do već opskrbljene uvale Mala tiha gdje se prsten zatvara. Za postojeće i planirane nadzemne dalekovode DV 10 kV, DV 20 kV utvrđuje se preporučena širina koridora 2 x 15 m, tj. 20 m. Također je izgrađen novi vod Supetar – Sutivan te se trafostanica za novi vod nalazi 600 metara od mjesta Mirca.

Određeni broj drvenih stupova na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana su sastavni dio prijenosne električne mreže koji je dotrajaao.

U svrhu učinkovitosti nadležne dispečerke službe HEP-a povezane su sustavom telekomunikacijske glasovne veze. Veza sa vatrogasnim postrojbama moguća je izravno telefonom ili preko upravljačkog centra u DUZS-u.

Raspadi elektroenergetske mreže rijetko nastaju, a i kada nastanu gotovo isključivi je razlog atmosfersko djelovanje (udar munje, posolica i snažni vjetrovi), koje uzrokuje kratke spojeve između nadzemnih neizoliranih električnih vodova, iskrenje, te ponekad i požar.

Trafo-postaje su izgrađene kao zidane građevine i objekti (tipske ili ugrađene u druge objekte) te montažni objekti postavljeni na rešetkastim Fe-Zn stupovima.

U trafo-postajama su ovisno o tipovima trafo-postaja, ugrađeni pouzdani suhi ili uljni transformatori. Vatrogasni pristupi svim trafo-postajama su osigurani sa dužinama koje nisu veće od 30 m gledano od javnih cestovnih prometnica i sa širinama koje nisu uže od 3 m. Sigurnosni pojasi oko trafo-postaja su očišćeni od raslinja i drugih gorivih tvari. Sve trafostanice imaju osiguran pristup za vatrogasna vozila, te su građene u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom važećom u doba izgradnje TS. Prema važećim

pozitivnim pravnim propisima i pravilnicima HEP-a d.d. vatrogasnim aparatima opremaju se samo TS 35/10 kV i viših naponskih razina.

1.10. Pregled plinovoda

Na prostoru grada Supetra i općina Postira, Nerežišće i Sutivan ne postoje plinovodne instalacije.

1.11. Pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih i drugih opasnih tvari

Na prostoru grada Supetra i općina Postira, Nerežišće i Sutivan ne postoje građevine i/ili prostori u kojima su, odnosno na kojima su uskladištene ili se uskladištavaju veće količine zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih i drugih opasnih tvari, temeljem kojih bi te građevine i/ili prostori bili razvrstani u I ili II kategoriju glede ugroženosti od požara. Za potrebe odvijanja tehnoloških procesa, u građevinama ili na prostorima određenih pravnih osoba na području grada Supetra i općina Postira, Nerežišće i Sutivan vrši se skladištenje, odnosno držanje opasnih tvari u skladu sa podacima koji su upisani u tablici 15. ove Procjene. U tablici 23. prikazane su značajke opasnih tvari koje se u većim količinama nalaze na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišće i Sutivan.

Tablica 23. Značajke opasnih tvari koje se u većim količinama nalaze na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišće i Sutivan

Vrsta opasne tvari	Plamište, Temperatura samozapaljenja (° C)	Vrelište/Granice Eksplozivnosti (° C , %)	Sredstva za gašenje požara	Mjere zaštite od požara i tehnološke eksplozije	Osobna zaštitna oprema i uređaji koje gasitelji moraju koristiti u slučaju požara ili drugog akcidenta
Ulje za loženje	> 55, N.a.	180/-	CO ₂ , prah, teška pjena (alkoholno pjenilo)	Provjetravanje, skladištenje na hladnom mjestu, uzemljenje, propisno pretakanje, uklanjanje izvora topline, opasan kontakt sa oksidansima, Ex izvedba.	Kemijsko odijelo za ulje za loženje ili zaštitna odjeća i obuća, gumene rukavice, dišni izolacijski aparati.
Eurosuper motorno gorivo	-38, 280-456	25-210, 0,6 – 8	CO ₂ , prah, teška pjena s FP pjenilom za gašenje MTB-a, vodena magla	Provjetravanje, skladištenje u hladu na mjestu gdje nema oksidansa i kiselina, uzemljenje, propisno pretakanje, uklanjanje izvora paljenja i topline, mjere zaštite od statičkog elektriciteta, eksploziometrom mjeriti koncentraciju para (pare teže od zraka), rabiti uređaje koji su u odgovarajućoj protueksplozijskoj izvedbi.	Kemijsko odijelo za potpunu zaštitu od benzina ili zaštitna odjeća, čizme, rukavice, naočale i pregača, dišni izolacijski aparati.
Eurodiesel	55-65,	180 –	CO ₂ , prah,	Provjetravanje, skladištenje u hladu	Kemijsko odijelo za

sel motorno gorivo	250-460	380, 0,6 – 6,5	srednja ili teška pjena s FP ili FFFP pjenilom, vodena magla	na mjestu gdje nama oksidansa i kiselina, uzemljenje, propisno pretakanje, uklanjanje izvora paljenja i topline, mjere zaštite od statičkog elektriciteta, eksploziometrom mjeriti koncentraciju para (pare teže od zraka), rabiti uređaje koji su u odgovarajućoj protueksplozijskoj izvedbi.	potpunu zaštitu od diesel goriva ili zaštitna odjeća, čizme, rukavice, naočale i pregača, dišni izolacijski aparati.
UNP (propan- butan)	31, 470	-25/ 1,9 – 9,5	CO ₂ , prah, te voda (za hlađenje spremnika)	Provjetravanje, skladištenje u hladu, uzemljenje, propisno pretakanje, uklanjanje izvora topline, uređaji u Ex izvedbi.	Kemijsko odijelo za UNP ili zaštitna odjeća i obuća, DIA.
Trafo ulje	140, >195	-/ N.a.	CO ₂ , prah, pjena	Provjetravanje, skladištenje u hladu, uzemljenje, propisno pretakanje, uklanjanje izvora topline.	Kemijsko odijelo ili zaštitna odjeća i obuća, DIA.
Klor	Ne gori. Podržava gorenje. Uzrokuje samozap a-ljenje drugih tvari	-34, N.a.	Prah ABC, a za požar cisterni i spremnika voda	Držati u dobro zatvorenim spremnicima na provjetranom mjestu. Ukloniti izvore paljenja. Mjesta propuštanja klora ne polijevati vodom.	Naočale nepropusne za plinove, zaštitne rukavice, plastični štitnik za lice, gumene čizme, zaštitna odjeća iz gume.

Za većinu opasnih tvari korisnici imaju pripadajuće Sigurnosno- tehnički listove ovjerene od strane Hrvatskog zavoda za toksikologiju i antidoping. Sigurnosno-tehnički listovi su postavljeni na mjestima uporabe, a korisnici opasnih tvari ih moraju poznavati, te rukovati sa opasnim tvarima u skladu s njima.

1.12. Pregled vatrogasnih postrojbi

1.12.1. Profesionalne vatrogasne postrojbe

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišće i Sutivan ne postoji profesionalna vatrogasna postrojba.

1.12.2. Dobrovoljne vatrogasne postrojbe

Na prostoru grada Supetra, ustrojeno je i djeluje DVD Supetar. Sjedište DVD-a nalazi se na lokaciji Put Vele Luke 12a u Supetru. Područje djelovanja DVD-a je cijeli prostor otoka Brača, dok je zona odgovornosti grad Supetar.

U DVD Supetar je učlanjeno 40 operativnih vatrogasaca koji imaju uvjerenja o osposobljenosti i zdravstvena uvjerenja. U DVD-u zaposleno je devet profesionalnih vatrogasaca koji ujedno obavljaju poslove vatrogasnog dežurstva svakim danom u razdobljima od 07 do 19 te od 19 do 07 sati, u smjenama 12-24, 12-48.

Tijekom ljeta, u razdobljima od 01.06. do 31.09. organizirano je dnevno aktivno operativno dežurstvo operativnih članova vatrogasne postrojbe. Tijekom ljetne sezone u društvu se zapošljava 12 do 16 sezonskih vatrogasaca iz vlastitih redova. Dežurstvo se provodi od 0 do 24 sata, u četiri smjene u sastavu 1 vozač i 4 vatrogasca. Nakon odrađenog aktivnog dežurstva, smjena prelazi u pasivno dežurstvo idućih 12 sati. U slučaju potrebe intervencije, izlazi aktivna smjena te po potrebi i pasivna, tako da u roku od 5 minuta s gašenjem se može početi s minimalno 8 vatrogasaca i dva vozila. Tijekom aktivnog dežurstva, dežurna smjena vrši obilazak trajektne luke, skladišta u gospodarskoj zoni „Malačnica“, gospodarskoj zoni „Žedno-Drage“ hotelskim naseljima UP „Svpetrsv Hoteli“ i „Velaris“ kao i na gradskom deponiju „Kupinovica“. Dežurna smjena po pozivu lučke uprave mora biti nazočna u luci pri prekrcavanju opasnih tereta.

Izvan protupožarne sezone u razdoblju od 01.10 do 31.05 aktivno dežurstvo odvija se u smjenama 24 satno (12-24, 12-48) po dvoje. Primanje dojave se odvija telefonski, ako i uzbunjivanje vatrogasaca. Stabilnih radio uređaja ima 5, prijenosnih 17, od čega su dvije stabilne i dvije prijenosne tetre, ostatak su VHF. Stručni ispit za vatrogasce s posebnim ovlastima imaju zapovjednik, zamjenik zapovjednika, voditelj smjene Jakov Zlatar, voditelj smjene Tonči Dragičević.

Na području Općina Postira, Nerežišća i Sutivan nije formirana vatrogasna postrojba.

U tablici 24. dat je pregled ustroja, opremljenosti i područja odgovornosti vatrogasnih postrojbi koje su raspoređene ili se raspoređuju na promatranom prostoru.

Tablica 24. Pregled vatrogasnih postrojbi, broja vatrogasaca i vozila

Naziv vatrogasne postrojbe, adresa, telefon	Broj i raspored vatrogasaca	Vatrogasna vozila	Područje djelovanja	Područje odgovornosti (početak vatrogasnog djelovanja u vremenu od 15 minuta od prijama dojave požara)
Dobrovoljno vatrogasno društvo „Supetar“ Put Vele Luke 12a, Supetar Tel:021/630-919 Fax:021/630-954	Zapovjednik Nikola Martinić Dragan (091/1131-304) i zamjenik zapovjednika DVD-a Frane Mladineo (091/1131-301) te 21 dobrovoljni operativni i 9 profesionalnih operativnih vatrogasaca	Zapovjedno vozilo Landrover Defender, proizvodnja 1995 godine	Otok Brač	Grad Supetar
		Malo tehničko vozilo Landrover Defender, proizvodnja 1996 godine		
		Kombi za prijevoz vatrogasaca Opel Vivaro, proizvodnja 2008 godine		
		Šumsko vozilo Mercedes Unimog, proizvodnja 1999 godine, visokotlačna pumpa 1600 litara vode i 5 l pjenila		
		Autocisterna TAM 170 T 14, proizvodnja 1979 godine, srednjetačna pumpa, 6 000 litara vode		
		Autocisterna FAP 1620, proizvodnja 1982 godine, visokotlačna pumpa, 5 000 l vode i 100 l pjenila		
		Autocisterna Mercedes 2632, proizvodnja 1980 godine, visokotlačna pumpa, 10 000 l vode i 200 l pjenila		
		Kemijsko vozilo Mercedes Axor 2 500 l vode i 200 l pjenila		
		Vozilo za prijevoz vatrogasaca, Opel Astra, proizvodnja 1999 godine		
		Autoljestve Magirus 170, proizvodnja 1979 godine, 30 m		
		Šumsko vozilo TAM 110, proizvodnja 1979 godine, 1 800 l vode		
		Navalno vozilo Denis, proizvodnja 1979 godine, niskotlačna pumpa, 1 800 l vode i 100 l pjenila		

1.13. Pregled vodoopskrba i prirodnih izvorišta vode za gašenje požara

1.13.1. Izvori vode i vodeni tokovi

Na rijetkim priobalnim lokalitetima otoka izbijaju izvori, ali zbog male izdašnosti u ljetnim mjesecima i zaslanjenosti (bočate vode) tek poneki ima značaja. Na čitavom otoku Braču, nema površinskih vodenih tokova. Suha korita koja su česta u većim udolinama nazivaju se potoci, a isti se aktiviraju kao bujice samo nakon obilnijih oborina.

Na području otoka postoje dva izvorišta (Dol i Bol).

Primarni izvor pitke vode za otok Brač je rijeka Cetina. Riječni sliv kojem pripada rijeka Cetina je sliv rijeke Cetine, a prihvatno vodno tijelo je Zagrad smješteno u Omišu. Područje je krševito. Centralno kloriranje vode se vrši na uređaju za pročišćavanje “Zagrad” – Omiš, a njime upravlja “Vodovod Omiš”. Ukoliko je količina slobodnog klora u mjesnoj mreži manja

od dozvoljenih propisanih količina (0,20 mg/lit), vrši se dokloriranje vode u mjesnoj vodospremi. Nema prekida /ograničenja u opskrbi bilo kojeg područja u bilo kojem dijelu godine. U periodu špice potrošnje kada je Qsr.dnevno otoka veće od gravitacijskog kapaciteta uključuje se u rad procrpnica „Trstena“. Kapacitet procrpnice je 380 l/sek, a što predstavlja ukupni raspoloživi kapacitet triju otoka (Brač, Hvar, Šolta) na uređaju.

O vodoopskrbi skrbi poduzeće Vodovod Brač d.o.o. Vodoopskrbni sustav otoka Brača sastoji se od 3 glavne cjeline, odnosno podsustava: istok, zapad i jug. Sve vode koje dotječu s kopna akumuliraju se u vodospremi "Brač". Iz vodospreme „Brač“ polaze tri glavna magistralna cjevovoda.

Prema području grada Supetra grana se zapadni podsustav/ogranak - vodosprema Brač - Milna, s ogrankom za otok Šoltu. Samo naselje Škrip spaja se na južni podsustav/ogranak - vodospremu Brač - Bol s odvojkom za otok Hvar, a koji prelazi preko jugoistočnog dijela područja grada (iz općine Postira prema općini Nerežišća i dalje). Na području grada Supetra ne postoje prirodna izvorišta vode. Prikaz vodosprema na području grada Supetra je prikazan u tablici 25.

Tablica 25. Prikaz vodosprema na području grada Supetra

Vodosprema	Volumen (m ³)
Brač	4 000
Splitska	500
Supetar 1	1 000
Supetar 2	1 000
Škrip	100
Žedno - Drage	
Mirca	

Iz vodospreme Brač polaze tri glavna magistralna cjevovoda, a općina Postira se nalazi u zapadnom cjevovodu. Na području Općine Postira se nalazi vodosprema Brač kapaciteta 4 000 m³ (za cijeli Brač) i vodosprema Postira koja pripada zapadnom magistralnom cjevovodu kapaciteta 1 000 m³. U vodospreme spada još i stara kaptaža Dol. Pored vodosprema izgrađeno je i više crpnih stanica manjeg kapaciteta kojima se rješava vodoopskrba s viših zona/područja otoka. Na području Općine Postira postoje dvije crpne stanice: Dol i Trstena, koja je najznačajniji objekt za transport vode od zahvata do otoka Brača, a nalazi se upravo unutar područja općine Postira. Ova crpna stanica ima ulogu povećanja dotoka vode na otok u tijeku ljetnih mjeseci kada gravitacioni dotok nije dostatan za opskrbu otoka.

Iz vodospreme Brač polaze tri glavna magistralna cjevovoda, a općina Nerežišća se nalazi u zapadnom cjevovodu. Vodoopskrba središnjih naselja općine Nerežišća: Nerežišća, Donji Humac i Dračevica se osigurava pomoću procrpne stanice Dol kapaciteta 20 l/sek koja je priključena na južni magistralni ogranak i koja vodu pumpa u vodospremu Škrip. Iz nje se osigurava vodoopskrba naselja Škrip te se voda crpnom stanicom Škrip kapaciteta 14,4 l/sek pumpa do vodospreme Sv. Juraj. Ostala izdvojena područja (naselja i dr.) na području općine nisu priključena na vodoopskrbni sustav.

Iz vodospreme Brač polaze tri glavna magistralna cjevovoda, a općina Sutivan se nalazi u istočnom cjevovodu. Na području općine Sutivan nema crpnih stanica. U općini su četiri vodospreme koje su prikazane u tablici 26.

Tablica 26. Prikaz vodosprema na području općine Sutivan

Vodosprema	Volumen (m ³)
Sutivan	800
Pribule	500
Martinovica	200
Tiha	200

Pojedina mjesta vodu dobivaju iz bunara i vlastitih ili mjesnih cisterna koje se pune iz broda za prijevoz vode ili u vrijeme kišnih dana. Katastar pravog stanja izvora, bunara i cisterna nema, te nema pouzdanih podataka o količinama vode koja bi se mogla koristiti za gašenje požara u mjestima gdje nema hidrantske mreže. Većina bunara i cisterna nije uređena za potrebe gašenja požara. Podataka o stanju bunara i cisternama nema. Kao izvor vode za gašenje požara može se koristiti i more, koje je neiscrpan izvor vode za gašenje. Morska voda u području vatrogasnih djelovanja pretežno se koristi za opskrbu zrakoplova i helikoptera vodom za gašenje požara.

Pristupi za uzimanje morske vode za gašenje požara postoje u svim lukama i pristaništima za plovila, te u uvalama do kojih su izgrađene prilazne cestovne prometnice i mjestima do kojih se može pristupiti sa prijenosnim vatrogasnim motornim pumpama.

1.13.2. Hidrantska mreža

Određeni hidranti nisu označeni u skladu sa Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06) i normom HRN DIN 4066. Pregled broja, tipa smještaja i označavanja hidranata prikazan je u tablici 27.

Tablica 27. Prikaz lokacija hidranata na promatranom području

Redni broj	Tip hidranta	Lokacija	Pristupačnost	Hidrant je pod tlakom vode	Oznaka hidranta
GRAD SUPETAR					
1.	Nadzemni NO80/B+2C	Dolac sjever	+	+	+
2.	Nadzemni NO80/B+2C	Dolac jug	+	+	+
3.	Podzemni NO50/C priključak	Park	+	+	-
4.	Podzemni NO50/C priključak	Pjaceta	+	+	-
5.	Podzemni NO75	Stuble	+	-	-
6.	Podzemni NO50/C priključak	Park Vrdolca	+	+	-
7.	Nadzemni NO80/B+2C	Kod Vistulje	+	+	+
8.	Nadzemni NO80/B+2C	Put Sv. Roka	+	+	+
9.	Nadzemni NO80/B+2C	Iznad Ulice Sv. Roka	+	+	+
10.	Nadzemni NO100/A+2B	Sportska dvorana zapad	+	-	+
11.	Nadzemni NO100/A+2B	Sportska dvorana sjever	+	-	+
12.	Nadzemni NO80/B+2C	Žedno Drage	+	+	+
13.	Podzemni NO50/C priključak	Trajektna luka	+	+	-
14.	Podzemni NO50/C priključak	Pliva	+	+	-
15.	Nadzemni NO80/B+2C	Vrtić Splitska	+	+	+
OPĆINA POSTIRA					
1.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Pisak	+	+	+
2.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Malo Lozna - zapad	+	+	+
3.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Malo Lozna - istok	+	+	+
4.	Nadzemni priključak NO100/A+2B	Dječji vrtić Polježice	+	+	+
5.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Grodac	+	+	-

6.	Nadzemni priključak NO50 C spoj	Hid.c.s. Postira – Rot	+	-	-
7.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Kod groblja SV. Duh	+	+	+
8.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Industrijska zona Jug	+	+	+
9.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Industrijska zona Sjever	+	+	+
10.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Kod autobusne stanice DOL	+	+	-
OPĆINA SUTIVAN					
1.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Kod sokolane	+	+	+
2.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Dekleva	+	+	+
3.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Pored kan. Crpne stanice	+	+	-
4.	Podzemni priključak NO50 zatvoreni	Kod Bračplastike	-	-	-
5.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Kod A. Lukšića, grma	+	+	+
6.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Grma	+	+	+
7.	NEMA PRIKLJUČKA	Bistrica	-	-	-
8.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Grlica	+	+	+
9.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Studenac	+	+	+
OPĆINA SUTIVAN					
1.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Kod sokolane	+	+	+
2.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Dekleva	+	+	+
3.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Pored kan. Crpne stanice	+	+	-
4.	Podzemni priključak NO50 zatvoreni	Kod Bračplastike	-	-	-
5.	Nadzemni priključak	Kod A. Lukšića, grma	+	+	+

	NO80/B+2C				
6.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Grma	+	+	+
7.	NEMA PRIKLJUČKA	Bistrica	-	-	-
8.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Grlica	+	+	+
9.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Studenac	+	+	+
OPĆINA NEREŽIŠĆA					
1.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Pjaca	-	+	-
2.	Nepostojeći	POS-c, Zastrona 10	+	+	-
3.	Nadzemni priključak NO80/B+2C	Borići	+	+	+
4.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Zgrada Pos	+	+	-
5.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Štradun	+	+	-
6.	Podzemni priključak NO50 C spoj	Hrastić	+	+	-

1.14. Pregled građevina u kojima trajno ili povremeno boravi veći broj osoba

Na prostoru grada Supetra postoji više građevina u kojima boravi ili je moguć boravak većeg broja osoba, a u tu skupinu spadaju građevine u sljedećoj tablici.

Tablica 28. Pregled građevina u kojima trajno ili povremeno boravi veći broj osoba na području grada Supetra

Redni broj	Naziv građevine	Lokacija	Broj osoba
Osnovne i srednje škole			
1.	Osnovna škola Supetar	Supetar	450**
2.	Srednja škola Brač - Supetar	Supetar	200**
3.	Dječji vrtić Mrvica	Supetar	200**
Zdravstvene ustanove			
4.	Dom zdravlja - Supetar	Supetar	15**
Turistički objekti			
5.	Turističko naselje „Velaris“	Supetar	300**
6.	Turističko naselje „Waterman Svpetrsv Resort“	Supetar	1 300**
7.	Hotel „Amor“	Supetar	200**
8.	Hotel „Osam“	Supetar	100**
9.	Hotel Kaktus	Supetar	100**
10.	Waterman Beach Village - autokamp	Supetar	180**
11.	Dječje odmaralište „Sv. Ana“	Supetar	100**
Sakralni objekti			
12.	Župa Navještenja Marijina	Supetar	300***
13.	Župa Pohođenja Blažene Djevice Marije	Mirca	80***
Objekti poslovne namjene			
14.	Jadrolinija d.d. Rijeka – poslovnica Supetar	Supetar	10**
15.	Autobusni kolodvor Supetar	Supetar	50**

16.	zgrada u kojoj su smješteni općinski i prekršajni sud u Splitu, stalne službe u Supetru, ured za katastar, državno odvjetništvo	Supetar	
Zona Žedno - drage			
16.	PC Super Konzum	Poslovna zona Žedno-drage	200*
17.	TOMMY d.o.o.	Poslovna zona Žedno-drage	200***
18.	ROBOT COMMERCE	Poslovna zona Žedno-drage	250***
19.	KIK TEXTILIEN UND NON	Poslovna zona Žedno-drage	150***
20.	MELVAN TRADING D.O.O.	Poslovna zona Žedno-drage	100***
21.	PC LIDL	Poslovna zona Žedno-drage	200***

Na prostoru općine Postira postoji više građevina u kojima boravi ili je moguć boravak većeg broja osoba, a u tu skupinu spadaju građevine u sljedećoj tablici.

Tablica 29. Pregled građevina na prostoru općine Postira u kojima boravi veći broj osoba

Redni broj	Naziv građevine	Vrsta građevine	Lokacija	Broj osoba
				Zaposleni
1.	Osnovna škola "Vladimir Nazor"	Osnovna škola	Postira	250*
2.	Dječji vrtić „Grdelin“	Dječji vrtić	Postira	80*
3.	Hotel „Vrilo“	Turistički objekt	Postira	50**
4.	Hotel „Pastura“	Turistički objekt	Postira	120**
5.	Hotel „Lipa“	Turistički objekt	Postira	70**
6.	Apartmani	Turistički objekt		
7.	Župa Sv. Ivana Krstitelja	Sakralni objekt	Postira	200***
8.	Pastoralni centar	Sakralni objekt	Postira	60***
9.	Dva športska igrališta	Športsko igralište	Postira	
10.	Ambulanta	Zdravstvene ustanove	Postira	10**
11.	Ljekarna	Zdravstvene ustanove	Postira	10**
12.	„Sardina“ d.o.o. Postira	Tvornica za preradu ribe	Postira	200*
13.	HP-Hrvatska pošta d.d.	Poštanski ured	Postira	10**

Na prostoru općine Nerežišća postoji više građevina u kojima boravi ili je moguć boravak većeg broja osoba, a u tu skupinu spadaju građevine u sljedećoj tablici.

Tablica 30. Pregled građevina na prostoru općine Nerežišća u kojima boravi veći broj osoba

Redni broj	Naziv građevine	Vrsta građevine	Lokacija	Broj osoba
1.	Općina Nerežišća	Objekt poslovne namjene	Nerežišća	10***
2.	HP Nerežišća	Objekt poslovne namjene	Nerežišća	10***
3.	OŠ Supetar-područna škola	Osnovna škola	Nerežišća	30*
4.	Dječji vrtić	Dječji vrtić	Nerežišća	20*
5.	Ambulanta-Dom zdravlja Nerežišća	Zdravstvena ustanova	Nerežišća	15**
6.	Višenamjenska dvorana-Dom kulture	Sportski i zabavni objekti	Nerežišća	40**
7.	Crkva sv. Jakova	Sakralni objekti	Nerežišća	***
8.	Crkva sv. Lucije	Sakralni objekti	Nerežišća	***
9.	Crkva sv. Trojstva	Sakralni objekti	Nerežišća	***

Na prostoru općine Sutivan postoji više građevina u kojima boravi ili je moguć boravak većeg broja osoba, a u tu skupinu spadaju građevine u sljedećoj tablici.

Tablica 31. Pregled građevina na prostoru općine Sutivan u kojima boravi veći broj osoba

Redni broj	Naziv građevine	Lokacija	Broj osoba
1.	Dječji vrtić	Sutivan	20**
2.	Osnovna škola	Sutivan	20**
3.	Župna crkva – sakralni objekt	Sutivan	250**
4.	Sv. Roko – sakralni objekt	Sutivan	100**
5.	Dom zdravlja - Ambulanta	Sutivan	20**
6.	Dom kulture	Sutivan	100*
7.	Ljetno kino	Sutivan	250*
8.	Općina	Sutivan	25*
9.	Pošta	Sutivan	10*
10.	Turistička zajednica	Sutivan	10*
11.	Nogometno igralište	Sutivan	150**
12.	Boćarski teren	Sutivan	100**

* Stalno prisutni za vrijeme radnog vremena ili održavanja nastave

** Povremeno boravi

*** Velike oscilacije, ovisne o blagdanima kada dolazi do velikog okupljanja vjernika

1.15. Pregled prostora i građevina u kojima se obavlja utovar i istovar opasnih tvari

Građevine i prostori u kojima se obavlja utovar i istovar opasnih tvari prikazani su u tablici 15. ove Procjene. Utovar i istovar zapaljivih tekućina i plinova vrši se pretakanjem zapaljivih tekućina i plinova (benzin, diesel gorivo, ulje za loženje, propan-butan) iz cisterni u spremnike, pretakanjem iz posuda u kućišta transformatora i ručnim istovarom pojedinačnih posuda sa propan-butanom, pri čemu se provede preventivne mjere zaštite od požara koje su propisane Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10), Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99), Pravilnikom o ukapljenom naftnom plinu (NN br. 117/07), a kada se radi o pretakanju na benzinskoj postaji, propisane i Pravilnikom o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN br. 93/98).

Na mjestima utovara i istovara zapaljivih tekućina i/ili plinova postavljene su propisane upute za sprječavanje nastanka požara i tehnoloških eksplozija, te upute za gašenje i sprječavanje širenja požara.

U skupinu preventivnih mjera zaštite od požara koje se provode u tijeku pretakanja spadaju:

- pretakanje se ne vrši u razdobljima vremenskih nepogoda (grmljavina),
- ispred ulaza na prostor pretakališta ili mjesta za pretakanje postavljaju se standardni, propisani znakovi obavješćavanja, opasnosti i zabrane,
- prije početka pretakanja isključuje se motor auto-cisterne iz koje se pretače,
- prije početka pretakanja sustav za pretakanje se propisno uzemljuje,
- brzina protoka zapaljivih tekućina kroz cjevovode ne prelazi dopuštenu (1m/sec),
- u zone opasnosti od eksplozije ne ulaze nezaposlene osobe, u njima se provode mjere zabrane pušenja, zabrane uporabe otvorenog plamena, zabrane uporabe uređaja i/ili alata koji u radu može proizvesti iskru, zabrane unošenja samozapaljivih tvari, reaktivnih tvari.

1.16. Pregled poljoprivrednih i šumskih površina po vrsti, starosti, zapaljivosti i izgrađenosti protupožarnih putova i prosjeka u šumama

1.16.1. Poljoprivredne površine

Na osunčanim padinama brijegova nalaze se površine maslinika i vinograda, a u plodnim kraškim dolinama vinogradi, oranice, te manje površine voćnjaka (uglavnom nasadi agruma). Poljoprivredne površine bitan su čimbenik u fizionomiji kraškog krajobraza. Utječu na svojstvenost i prepoznatljivost krajobraza s izraženim kraškim dolinama, terasama, suhozidovima i gomilama. Gomile su jedan od posebno izraženih elemenata krajobraza.

Na području grada Supetra veći je dio nekadašnjih obrađenih površina zapušten i neobrađen. Na tim se površinama postepeno razvijaju vrste koje prirodno pridolaze u makiji. Danas je poljoprivredna djelatnost na području grada znatnije vezana uz turističko - ugostiteljsku djelatnost (ponajviše za male i srednje poduzetnike u turizmu, a manje za same veće hotelske kapacitete) te za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva tijekom čitave godine. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine 23,2% kućanstava ima

poljoprivredno gospodarstvo, iako je zastupljenost aktivnog stanovništva koje obavlja djelatnost u poljoprivredi i ribarstvu mala (8,86%). Osnovno obilježje poljodjelskih gospodarstava je usitnjenost i rascjepkanost posjeda. Područje grada Supetra odlikuje uzgoj maslina, manjim dijelom uzgoj vinove loze i agruma dok je uzgoj ostalog voća zanemariv. Zanemariva je i ratarska i povrtlarska proizvodnja. Stočarstvo nije značajnije zastupljeno na području grada Supetra. Primorska mjesta otoka su tradicionalno bila više vezana za poljoprivredu nego li za stočarstvo čemu je razlog nepostojanje dostatnih pašnjačkih površina te je stočarstvo bilo zastupljeno samo u okvirima zadovoljavanja potreba samih kućanstava.

Ribarstvo u lokalnim okvirima ima određenog značaja. Naime na području grada ima oko 20 brodica koje su registrirane za gospodarski ribolov, a bitna je i zastupljenost ribarstva kao dopunske djelatnosti domicilnog stanovništva.

Grad Supetar je donio Odluku o agrotehničkim mjerama, te uređivanju i održavanju poljoprivrednih rudina, koja se s obzirom na propisane uvjete održavanja poljoprivrednih površina i pristupnih putova, odnosi i na zaštitu od požara.

U prošlosti se poljoprivreda općine Postira uglavnom temeljila na obradi plodnih udolina i njihovih obronaka, a stočarstvo na visoravni južnog dijela općine. U općini Postira poljoprivreda je trajno ostala osnovica obiteljskog gospodarstva. U skupini poljoprivrede posebno mjesto zauzima vinogradarstvo, maslinarstvo, stočarstvo i agrumi. Maslinarstvo postaje proizvodno važna djelatnost s gledišta prerade maslina i korištenja ulja u različitim proizvodima. Danas su udoline, a posebice Dunaj, pokrivene plantažnim nasadima mandarina i aktinidija dok su vinogradi uglavnom ostali na rubnim dijelovima udolina.

Tradiciju i vještine, koje su prisutne u razvoju poljoprivrede, treba na izvjestan način promatrati kao važne čimbenike razvoja te djelatnosti, posebno s gledišta tehnologije rada. U tom smislu je potrebno unijeti određene stručne elemente i znanja kako bi djelatnosti u poljoprivredi mogle dati kvalitetnije i nove proizvode. Međutim prostor za razvoj poljoprivrede je relativno ograničen kao i broj onih koji bi se bavili poljoprivredom.

Potrebno je napomenuti da su od početka domovinskog rata nastale bitne poteškoće u poljoprivrednoj proizvodnji i to prije svega zbog problema plasmana proizvoda što je bio rezultat smanjivanja tržišta, zbog pada cijena (posebice aktinidija) te rasta cijena vode iz otočkog sustava, kojom se uglavnom vrši navodnjavanje nasada.

Vezano uz razvoj poljodjelstva u karakterističnim dolcima, važna je i problematika navodnjavanja poljoprivrednih površina.

Tla na području općine Nerežišća uglavnom su crveničnog porijekla s tim da ih je dosta zbog vjekovnog rada težaka prevedeno u antropogena tla. Razina nekadašnje obrađenosti površine općine vidljiva je danas po gustoj mreži poljskih putova te brojnim gomilama i terasama po obroncima. Poljodjelske površine ne zauzimaju značajnije prostore i pretežito se nalaze u sjevernom dijelu općine. Kao posebnu vrstu poljodjelskih površina važno je navesti vinograde i maslinike, te pašnjake.

Najvrjednija tla na području općine su vrijedna obradiva tla koja su razmjerno slabo zastupljena, a koncentrirana su na području Nerežiškog polja. Iako razmjerno male

površine, značajna su i zbog činjenice da je Nerežiško polje jedno od poljoprivredno najvrjednijih predjela u okviru prostorne cjeline otoka Brača.

Danas su u općini brojni zapušteni maslinici. Na području općine posebnu vrijednost predstavljaju uglavnom zapuštene oranice koje se kulturi mogu privesti kroz sadnju vinograda i voćnjaka (prije svega višnje maraske), te razvoj povrtlarstva s tim da bi se za potrebe istih na odgovarajući način trebale aktivirati akumulacije iznad Nerežišća. Osobit potencijal za razvoj intenzivne poljoprivredne djelatnosti imaju vrijedne vinorodne površine na obalnom dijelu općine, na kojima su već započele aktivnosti u obnovi nasada vrijednih autohtonih sorti (mali plavac i sl.

U općini Sutivan velik broj domaćinstava aktivan je u dopunskoj poljoprivrednoj proizvodnji. Veliki broj takvih parcela nije pogodan za intenzivniju tržišnu proizvodnju, te je velik dio proizvodnje u stvari namijenjen vlastitoj potrošnji ili prodaji mimo službenog tržišta (tzv. ilegalnoj ili prodaji “na crno”).

Značajnija poljoprivredna proizvodnja održala se jedino u maslinarstvu kako u općini Sutivan tako i na području cijeloga otoka. Pojam maslinarstva na ovim prostorima iz godine u godinu bilježi rastući trend, a dijelom proizlazi iz specifičnosti da tijekom godine zahtijeva relativno mali angažman i vrlo se dobro kombinira sa obvezama u turizmu i ugostiteljstvu koji su s vremenom postali glavni pokretač otočkog gospodarstva.

U strukturi poljoprivrednih površina veća je zastupljenost površina pod maslinicima i vinogradima, a nešto manje ima oranica, šuma, pašnjaka i neplodnih površina. Ovakva struktura rezultat je dugogodišnjeg bavljenja Sutivanjana poljoprivredom, što je općinu svrstalo na prvo mjesto po gustoći naseljenosti po površini katastarske općine. Na prijelazu prošlih stoljeća upravo je takvo pogodno tlo uvjetovalo visoku razinu poljoprivrede u ukupnom proizvodu domicilnog stanovništva, pa je upravo na temeljima poljoprivrede i kasnije pomoći iz dijaspe Sutivan tada izgradio svoje bogatstvo. Jedan dio vinograda danas je zapušten, dok je na dijelu površine došlo do promjene u kulturama (nasadi agruma) ali u posljednjih desetak godina uočljiv je intenzivan povratak maslinarstvu.

Tablica 32. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu na području grada Supetra

POLJOPRIVREDNA KUĆANSTVA PREMA UKUPNO RASPOLOŽIVOM ZEMLJIŠTU, POVRŠINA UKUPNO RASPOLOŽIVOGA ZEMLJIŠTA, KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, OSTALOG ZEMLJIŠTA I BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.								
	BROJ KUĆANSTAVA	UKUPNO RASPOLOŽIVA POVRŠINA ZEMLJIŠTA, ha	KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, ha		KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA UZETO U ZAKUP, ha	KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA DANO U ZAKUP, ha	OSTALO ZEMLJIŠTE, ha	BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
			UKUPNO KORIŠTENOGA	U VLASNIŠTVU				
SUPETAR	298	922,16	645,33	626,25	75,20	56,12	276,83	1.277

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 33. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu na području općine Postira

POLJOPRIVREDNA KUĆANSTVA PREMA UKUPNO RASPOLOŽIVOM ZEMLJIŠTU, POVRŠINA UKUPNO RASPOLOŽIVOGA ZEMLJIŠTA, KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, OSTALOG ZEMLJIŠTA I BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.								
	BROJ KUĆANSTAVA	UKUPNO RASPOLOŽIVA POVRŠINA ZEMLJIŠTA, ha	KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, ha		KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA UZETO U ZAKUP, ha	KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA DANO U ZAKUP, ha	OSTALO ZEMLJIŠTE, ha	BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
			UKUPNO KORIŠTENOGA	U VLASNIŠTVU				
POSTIRA	187	838,62	482,12	623,94	0,35	142,17	356,50	981

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 34. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu na području općine Nerežišća

POLJOPRIVREDNA KUĆANSTVA PREMA UKUPNO RASPOLOŽIVOM ZEMLJIŠTU, POVRŠINA UKUPNO RASPOLOŽIVOGA ZEMLJIŠTA, KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, OSTALOG ZEMLJIŠTA I BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.								
	BROJ KUĆANSTAVA	UKUPNO RASPOLOŽIVA POVRŠINA ZEMLJIŠTA, ha	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, ha		KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE UZETO U ZAKUP, ha	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE DANO U ZAKUP, ha	OSTALO ZEMLJIŠTE, ha	BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
			UKUPNO KORIŠTENO	U VLASNIŠTVU				
NEREŽIŠĆA	193	1.244,00	776,62	692,57	141,84	57,79	467,38	1.009

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 35. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu na području općine Sutivan

POLJOPRIVREDNA KUĆANSTVA PREMA UKUPNO RASPOLOŽIVOM ZEMLJIŠTU, POVRŠINA UKUPNO RASPOLOŽIVOGA ZEMLJIŠTA, KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA, OSTALOG ZEMLJIŠTA I BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.								
	BROJ KUĆANSTAVA	UKUPNO RASPOLOŽIVA POVRŠINA ZEMLJIŠTA, ha	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, ha		KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE UZETO U ZAKUP, ha	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE DANO U ZAKUP, ha	OSTALO ZEMLJIŠTE, ha	BROJ PARCELA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
			UKUPNO KORIŠTENO	U VLASNIŠTVU				
SUTIVAN	85	468,89	168,26	168,26			300,63	447

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 36. Površine poljoprivrednog i ostalog zemljišta na području grada Supetra

POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG I OSTALOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, ha (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.													
	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, HA										OSTALO ZEMLJIŠTE, HA		
	UKUPNO	ORANICE I VRTOVI	POVRTNJACI (NA OKUĆNICI, KORIŠTENI ZA VLASTITE POTREBE)	LIVADE	PAŠNJACI	VOĆNJACI		VINOGRADI		RASADNICI KOŠARAČ A VRBA I DR.			
						UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI	UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI				
SUPETAR	645,33	4,34	3,81	0,68	306,55	303,00	20,08	26,95	7,07		276,83	93,23	164,34

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 37. Površine poljoprivrednog i ostalog zemljišta na području općine Postira

POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG I OSTALOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, ha (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.													
	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, HA										OSTALO ZEMLJIŠTE, HA		
	UKUPNO	ORANICE I VRTOVI	POVRTNJACI (NA OKUĆNICI, KORIŠTENI ZA VLASTITE POTREBE)	LIVADE	PAŠNJACI	VOĆNJACI		VINOGRADI		RASADNICI KOŠARAČ A VRBA I DR.			
						UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI	UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI				
POSTIRA	482,12	2,75	2,92	2,74	205,68	241,10	112,41	26,93	26,78		356,50	165,97	185,39

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 38. Površine poljoprivrednog i ostalog zemljišta na području općine Nerežišća

POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG I OSTALOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, ha (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.													
	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, HA										OSTALO ZEMLJIŠTE, HA		
	UKUPNO	ORANICE I VRTOVI	POVRTNJACI (NA OKUĆNICI, KORIŠTENI ZA VLASTITE POTREBE)	LIVADE	PAŠNJACI	VOĆNJACI		VINOGRADI		RASADNICI KOŠARAČK A VRBA I DR.	UKUPNO	OD TOGA: NEOBRAĐENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	OD TOGA: ŠUMSKO ZEMLJIŠTE
						UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI	UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI				
NEREŽIŠĆA	776,62	9,13	2,93	5,90	622,93	107,14	21,30	28,58	17,66	0,01	467,38	129,70	332,36

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Tablica 39. Površine poljoprivrednog i ostalog zemljišta na području općine Sutivan

POVRŠINA KORIŠTENOGA POLJOPRIVREDNOG I OSTALOG ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA, ha (1. lipnja 2003.), POPIS POLJOPRIVREDE 2003.													
	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, HA										OSTALO ZEMLJIŠTE, HA		
	UKUPNO	ORANICE I VRTOVI	POVRTNJACI (NA OKUĆNICI, KORIŠTENI ZA VLASTITE POTREBE)	LIVADE	PAŠNJACI	VOĆNJACI		VINOGRADI		RASADNICI KOŠARAČK A VRBA I DR.	UKUPNO	OD TOGA: NEOBRAĐENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	OD TOGA: ŠUMSKO ZEMLJIŠTE
						UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI	UKUPNO	OD TOGA: PLANTAŽNI				
SUTIVAN	168,26	0,33	0,21		36,27	125,32	11,74	6,13	5,73		300,63	279,72	18,85

IZVOR: Popis poljoprivrede 2003., www.dzs.hr

Na napuštenim i opožarenim poljoprivrednim površinama proširili su se bor, divlja maslina, maginja, rogač, trava, te polugrmovi smilja, kadulje, vrijeska i drugih biljnih vrsta koje spadaju u ljekovito i aromatsko bilje sa visokim postotkom sadržaja eteričnih ulja.

Nepropisna uporaba otvorenog plamena, prvenstveno u svrhu spaljivanja korova na poljoprivrednom zemljištu, te termičke obrade hrane na otvorenom prostoru je dosta česta.

1.16.2. Šumske površine

Imajući u vidu značaj šuma i šumskih zemljišta, kao i dobra od interesa za Republiku Hrvatsku, te da šume uživaju posebnu zaštitu zbog izraženih općekorisnih funkcija koje se osobito očituju kroz: zaštitu zemljišta, prometa i objekata od erozija, bujica i poplava, utjecaju na vodni režim i hidroenergetski sustav, utjecaju na klimu, zaštitu i unapređenje čovjekove okoline, u stvaranju kisika i pročišćivanju atmosfere, u utjecaju na ljepotu krajolika te stvaranje uvjeta za razvitak turizma i lovstva iznimno je važno sačuvati šume od raznih nepogoda, naročito požara.

Hrvatske šume donose godišnje Planove zaštite šuma od požara kojima se planira redovite i izvanredne mjere zaštite šuma i šumskih zemljišta. Pored najnužnijih mjera Plan zaštite od požara sadrži i opće podatke o dijelu područja za koje se odnosi, te potrebna sredstva za izvođenje planiranih radova i mjera. Kod izrade i donošenja Planova zaštite šuma i šumskog zemljišta od požara, pošlo se predpostavkom da osnovni uvjeti za uspješnu borbu protiv šumskih požara predstavlja sustav dobro provedenih i planiranih mjera nadzora, dojave požara i interveniranja. Sve površine šuma i šumskog zemljišta temeljem Mjerila za procjenu opasnosti od šumskog požara razvrstane su u stupnjeve opasnosti na nivou odsjeka po gospodarskim jedinicama.

Na području, koje se obrađuje u ovoj Procjeni, zastupljeni su veći kompleksi mediteranskih šuma – makija, unutar kojih se prostiru veće i manje površine kraških pašnjaka. Šume ovog područja pripadaju svezi crnikovih šuma kao i sve šume na otoku Braču. Makija je zastupljena na nešto nižim položajima sve do obale mora. U ovim šumama makije prisutno je naseljavanje alepskog bora, često i neposredno uz obalu. Šumama u državnom vlasništvu gospodari Šumarija Brač - Supetar. Najznačajnije šume na području grada Supetra su u vlasništvu RH, u površini gotovo jednakoj kao i šume u privatnom vlasništvu. Šume na prostoru grada Supetra razvrstane su u 2 gospodarske jedinice, velikim dijelom u gospodarsku jedinicu Vidova gora i malim dijelom u gospodarsku jedinicu Dol.

Na području grada Supetra važno je naglasiti povećanu opasnost od požara na velikim šumskim površinama koje se protežu na prostoru zapadno od uvale „Babin laz“, „Stubli“, gospodarska zona „Žedno – Drage“, „Kraljevo“, „Kruševa njiva“, „Sv. Rok“, „Pocivala“, „Ozdrin“. Ovo su sve povezane šumske površine koje su uglavnom u vlasništvu RH. Upravo na ovim područjima prijeti najveća opasnost od požara zbog velike gustoće šume i niskog raslinja te nedovoljnog broja protupožarnih prosjeka. Stoga je naglasak na žurnoj potrebi uređenja ovih površina, izgradnji protupožarnih prosjeka te po potrebi postavljanju novih hidranata, za što i postoji realna mogućnost

s obzirom na blizinu vodovodne mreže. Područje „Stubli“ u strategiji razvoja turizma grada Supetra, označeno je kao područje koje treba gospodarski iskorištavati za potrebe turizma (biciklističke i trim staze, vidikovac, šetališta, odmorišta, rasadnik i slično). Sve ove šumske površine povećavaju krajobraznu vrijednost prirodnog okoliša naselja Supetar pa se o njima grad treba posebno skrbiti i iste svim raspoloživim protupožarnim načinima i mjerama posebno zaštititi.

Šume na prostoru općine Postira spadaju u gospodarsku jedinicu Dol.

Šume na prostoru općine Nerežišća razvrstane su u 2 gospodarske jedinice, velikim dijelom u gospodarsku jedinicu Vidova gora i malim dijelom u gospodarsku jedinicu Dol. Šume na prostoru općine Sutivan spadaju u gospodarsku jedinicu Vidova gora.

Na području šumarije Brač nalazi se ukupno 19 988,09 ha šuma i šumskih zemljišta koji gospodari Šumarija Brač od čega je:

- obrasle površine 8 889,24 ha (44,47%)
- visoke šume 2 022,29 ha (10,11%)
- makije 4 316,82 ha (21,59%)
- garizi 2 550,10 ha (12,75%)
- neoraslo prizvodno zemljište 2 061,11 ha (10,31%)
- neplodno 148,50 (0,74%)

Gospodarska jedinica Vidova gora se nalazi na području Uprave šuma Podružnice Split, Šumarije Brač. Gospodarska jedinica je razdjeljena na 124 odjela s prosječnom površinom od 38,54 ha i 486 odsjeka s prosječnom površinom od 9,83 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume i šume s posebnom namjenom. Otvorenost gospodarske jedinice u odnosu na ukupnu površinu iznosi 15,66 km/1000 ha. U sljedećem polurazdoblju planira se izgradnja protupožarnih prometnica s elementima šumskih cesta u dužini od 8,80 km. Održavanje prometnica i PPP potrebno je provoditi u dužini od 7,50 km.

Tablica 40. Pregled šumskih površina po gospodarskim jedinicama

Šumarija Brač		
Gospodarska jedinica	Ukupna površina (ha)	Obrasla površina (ha)
Vidova gora	4 779,57	3 892,02

Gospodarska jedinica Dol se nalazi na području Uprave šuma Podružnice Split, Šumarije Brač. Gospodarska jedinica je razdjeljena na 52 odjela s prosječnom površinom od 60,70 ha i 167 odsjeka s prosječnom površinom od 18,90 ha. Šume ove gospodarske jedinice svrstane su u gospodarske šume. Otvorenost ovih šuma iznosi 25,18 km/1000 ha. U prvom polurazdoblju planira se izgradnja protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta u dužini od 7 km, te rekonstrukcija u dužini od 4 km. Održavanje prometnica i protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta potrebno je provoditi u dužini od 8 km.

Tablica 41. Pregled šumskih površina po gospodarskim jedinicama

Šumarija Brač		
Gospodarska jedinica	Ukupna površina (ha)	Obrasla površina (ha)
Dol	3 156,39	2 790,82

Prema stupnjevima opasnosti od požara od ukupne površine obraslog, te neobraslog proizvodnog šumskog zemljišta koja iznosi 11 064,13 ha, dijelimo po kategorijama opasnosti kako slijedi:

- područje vrlo velike opasnosti (I stupanj) – 2 575,22 ha (23,27%)
- područje velike opasnosti (II stupanj) – 7 690,96 ha (69,51%)
- područje umjerene opasnosti (III stupanj) – 703,31 ha (6,35%)
- područje male opasnosti (IV stupanj) – 94,67 ha (0,85%)

Tijekom požarnih sezona Šumarija Brač u skladu sa Planom zaštita šuma od požara, provodi motrenje nastanka požara i protupožarne ophodnje prostora. Motrenje opasnosti od nastanka požara i motrenje nastanka požara obavlja se s motrilačkih mjesta „Vidova gora“, „Sv. Toma“, „Sv. Jure“ i „Sv. Martin“ i to u razdoblju od 01.06. – 15.09. Na motrilačkom mjestu „Sv. Martin“ i „Sv. Toma“ u razdoblju od 01.06. do 15.09. motrenje se obavlja u dvije smjene, po 1 motritelj u svakoj smjeni. Na motrilačkom mjestu „Vidova gora“ i „Sv. Jure“ u razdoblju od 01.06. do 15.09. motrenje se obavlja u 3 smjene od 0 do 24 sata po 1 motritelj u smjeni.

Osim mogućnosti motrenja nastanka požara sa motrilačkih mjesta na prostoru Brača, motrenje nastanka požara provodi se i sa motrilačkog mjesta Šumarije Split i Šolta.

Pokrivenost prostora motrenjem sa naprijed navedenih motrilačkih mjesta iznosi 100%.

Dojava nastanka požara od strane Motriteljsko - dojavne službe vrši se telefonima ili mobitelima i to prema DVD- u Supetar, VOC Split, DUZS-u, Policijskoj postaji Brač i Šumariji Brač. Motrilačko dojavne postaje su opremljene zemljovidima, dalekozorom, mobitelom, popisom pravnih i fizičkih osoba koje se pozivaju u slučaju nastanka požara i dnevnicima motrenja.

Od tehničkih sredstava i opreme Šumarija Brač ima 1 ophodarski automobil sa opremom za početno gašenje, 1 osobni automobil, 2 motorne pile, 1 motorni čistač, 17 dalekozora, 10 vatrogasnih naprtnjača, 8 vatrogasnih metli i 11 mobilnih telefona.

Šumarija Brač odgovorna je za provedbu mjera zaštite od požara u šumama koje su u nadležnosti Hrvatskih šuma, a za nadzor i nalažanje provedbe posebnih mjera, kada je to zbog zaštite šuma od požara potrebno, odgovoran je nadležni šumarski inspektor.

Mjere zaštite šuma od požara su propisane u Planu zaštite šuma od požara, te Šumskogospodarskom planu, koji se mora revidirati najmanje svakih 10 godina.

Plan zaštite šuma od požara su izradile Hrvatske šume u skladu sa Pravilnikom o zaštiti šuma od požara (NN br. 33/14). Šumskogospodarski plan je izrađen u skladu sa Pravilnikom o uređenju šuma (NN br. 33/14).

Šumarija Brač je ustrojila Intervencijsku skupinu za gašenje požara. Intervencijska skupina se poziva požarnim uzbunjivanjem vatrogasnom sirenom ili pozivom rukovoditelja, odnosno

zamjenika rukovoditelja skupine. U slučaju potrebe za sudjelovanjem u gašenju složenijih požara poziva se Intervencijska skupina UŠP Split. Upravitelj Šumarije Brač nadležan je na temelju Rješenja, izdanog od strane Ministarstva unutarnjih poslova, donijeti odluku o radu Motriteljsko - dojavne službe i izvan razdoblja 01.06. do 15.09., ako je proglašen visoki stupanj ugroženosti šuma od požara, ali i skratiti navedeno razdoblje ukoliko je bitno smanjen stupanj ugroženosti od nastanka požara.

Na području šumarije Brač nalazi se zaštićena prirodna vrijednost „Vidova gora“ koja je razvrstana u II a kategoriju ugroženosti od požara. Zaštićenim područjem upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije „More i krš“ Split.

Na ulascima u šumske površine i u šumama su postavljeni standardni znakovi koji se odnose na zaštitu od požara (opasnost od požara, zabranjeno pušiti, zabranjena uporaba otvorenog plamena, zabranjeno kampirati) i promidžbeni plakati, ali ne na svim mjestima gdje je to potrebno.

1.17. Klimatske značajke

Klimatske prilike na području grada Supetra te općina Nerežišća, Postira i Sutivan, određene su njihovim položajem na otoku, utjecajem mora, djelovanjem kopnenog zaleđa, te karakteristikama reljefa. S obzirom na temperaturu zraka lokalna klima ima sve obilježja mediteranske klime koja se ogleda u blagim zimama i vrućim ljetima. Najtopliji mjesec je srpanj, a najhladniji je siječanj. Zime su vrlo blage te se temperatura vrlo rijetko spušta ispod 0 °C. Uz temperaturu oborine su jedan od najvažnijih klimatskih činitelja. Najmanje količine oborine su na zapadnom rubu Brača, od 600 - 900 mm. Glavnina Brača ima 900 - 1250 mm oborine na visinama od 0 - 400 m. Na Braču na brdima od 300 - 500 m ima 1250 - 1500 mm oborine, a na Vidovoj gori na Braču do 1500 mm. Nedostatne količine oborina vrlo su nejednolike raspoređene tijekom godine. Najobilnije oborine padaju u jesen i zimi, zatim u proljeće, a najmanje količine u ljeto. U toplijoj polovini godine (od IV. do IX. mjeseca) padne samo oko jedne trećine ukupnih godišnjih količina. Zbog visokih temperatura i nedostataka oborina, pojava suše ljeti gotovo je redovita pojava.

Vjetrovi se na promatranom prostoru, zbog relativne izloženosti buri, jako osjećaju. Zbog brojnosti udolina česta je lokalna promjena smjera vjetra. Na promatranom prostoru pušu najviše bura, jugo i maestral. Bura i jugo su karakteristični za hladniju polovicu godine. Bura je jak, hladan i suh vjetar s kontinenta. Ipak, jaka bura je na Braču rijetkost tijekom ljeta, a i tijekom ostalog dijela godine rijetko kada ometa redovite trajektne veze između otoka i kopna. Njezini naleti su najsnažniji na istočnom dijelu sjeverne obale gdje se otok najviše približio kopnu dok je sjeverozapadna obala zaštićena is toga povoljna za smještaj uzgojnih instalacija. Jugo je topao i vlažan vjetar. Često podiže velike valove, donosi oblačno vrijeme i kišu, ali cijela zapadna obala je dobro zaštićena i od ovog vjetra. U toplom dijelu godine pri lijepom vremenu na obalama Brača danju se javlja vjetar s mora prema kopnu, a noću s otoka prema moru izazvan termičkim razlikama između kopna i mora. Maestral puše s mora na kopno, ublažava vrućine, i ne izaziva značajne valove što znaci i da nije opasan za

uzgojne instalacije. Tuča rijetko pada. Snijeg pada vrlo rijetko, a i kada padne, gotovo u pravilu kratko se zadrži na tlu. Poledice su rijetke.

Munja nastala atmosferskim pražnjenjem je jedini prirodni uzročnik nastanka požara. Iz Karte godišnjeg broja grmljavinskih dana ili grmljenja u Hrvatskoj za razdoblje od 1971. do 2000. godine, izrađene od strane nadležne državne institucije, zaključuje se da je srednji godišnji broja dana s grmljavinom, na prostoru grada Supetra, općine Nerežišća i općine Postira, od 30 do 33 dana, što je ispodprosječan broj dana na razini Hrvatske. Srednji godišnji broja dana s grmljavinom, na prostoru općine Sutivan od 33 do 37 dana, što je prosječan broj dana na razini Hrvatske.

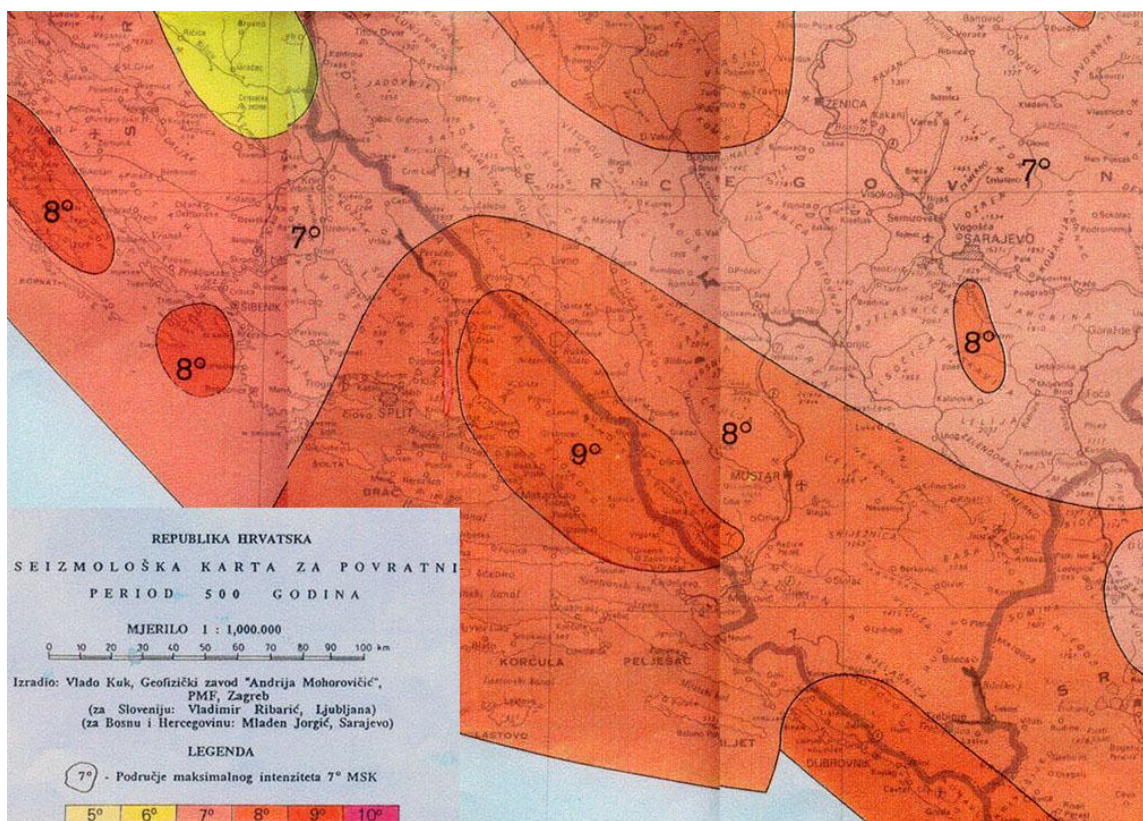
1.18. Seizmičke značajke

U znanosti se raznim teorijama nastojalo objasniti uzroke nastanka potresa. Trenutno je najpoznatija i široko prihvaćena teorija tektonskih ploča. Prema toj teoriji Zemljina kora i gornji dio plašta nisu cjeloviti već razlomljeni i sastoje se od 15 ploča debljine 50-150 km, koje se međusobno pomiču kao kruta tijela. Pomaci mogu biti u obliku razmicanja, tlačenja - sudaranja, kliženja, navlačenja i podvlačenja. Zbog pomaka, na granicama ploča i u njihovoj blizini nastaju velike sile i naprezanja, a u trenutku kad se iscrpi nosivost materijala dolazi do naglih pomaka koji su uzrok potresima. Karta epicentara potresa u velikoj mjeri se poklapa s granicama tektonskih ploča. Unutar tektonskih ploča nalaze se pukotine i rasjedi, te su one razlomljene na manje dijelove između kojih nastaju unutarnja naprezanja i potresi. Potresi na prostoru Hrvatske nastaju u područjima manjih strukturnih jedinica.

Prostor grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana, nalazi se u području pojačane seizmičke aktivnosti, koja se više ili nešto manje izraženo proteže uzduž cijelog priobalnog dijela Jadrana, a posebno izraženo na prostoru južnog dijela Dalmacije.

Uzrokom pojačane seizmičke aktivnosti drži se podvlačenje Jadranske ploče pod Dinaride u dubini, a bliže površini strukturne promjene u obliku navlačenja.

Prema seizmološkoj karti na promatranom prostoru, za povratno razdoblje od 500 (slika 3.) i 1000 godina, najjači potresi su imali magnitudu od 8° MSK-64. Do sada na navedenom prostoru nisu zabilježeni razorni potresi.

Slika 3. Seizmološka karta za povratni period od 500 godina

Izvor: Kuk V., Seizmološki podaci, Seizmološka služba Republike Hrvatske, Državni geofizički zavod, PMF Zagreb, 2008.

Tablica 42. Učinci potresa prema stupnjevima MSK-64 na promatranom prostoru

Stupanj	Učinci potresa
VIII.	RAZORAN POTRES. Jako oštećuje četvrtinu kuća, pojedine kuće se ruše, a mnoge postaju nepodesne za stanovanje. U mokrom tlu i na strmim obroncima nastaju pukotine

Tablica 43. Učinci potresa magnitude od 8° MSK-64 na ljude, građevine i prirodu

Stupanj jakosti potresa	Učinci potresa		
Opisno	Ljudi i njihova okolina		- opći strah i pojedinačna 10 % panika - ljudski gubici - uznemirenost osjećaju osobe u automobilima u pokretu - ponegdje se lome grane stabla - pomicanje namještaja - oštećene viseće svjetiljke
Oštećenja	Građevine		- na 20-50% građevina tipa C oštećenja 2.stupnja

VIII	građevina i objekata		- na 10% građevina tipa C oštećenja 3. stupnja - na 20-50% građevina tipa B oštećenja 3.stupnja - na 10% građevina tipa B oštećenja 4. stupnja - na 10% građevina tipa A oštećenja 4. stupnja - na 20-50% građevina tipa A oštećenja 4.stupnja - na 10% građevina tipa A oštećenja 5. stupnja - spomenici i kipovi se pomiču i nastaju velika oštećenja - ruše se kamene građevine
	Djelovanja na prirodu	Priroda	- mali odroni u udubljenima i na nasipima cesta sa strmim nagibom - pukotine u tlu dosežu do nekoliko centimetara - stvaraju se novi bazeni vode - ponekad se presušeni zdenci pune vodom ili postojeći presušuju - mijenja se izdašnost izvora i razina vode u zdencima.

Tablica 44. Stupnjevi oštećenja građevina i učinci na građevinama po stupnjevima

Stupanj oštećenja	Opis oštećenja	
0°	Nema vidnih oštećenja	- objekt je doživio potres bez vidljivih posljedica
1°	Lagana oštećenja	- sitne pukotine u žbuci - otpadanje manjih komada žbuke - oštećenje dimnjaka
2°	Umjerena oštećenja	- male pukotine u zidovima - otpadanje većih komada žbuke, - klizanje krovnog crijepa, - pukotine u dimnjacima,
3°	Teška oštećenja	- široke i duboke pukotine u zidu - rušenje dimnjaka
4°	Razorna oštećenja	- otvori u zidovima - rušenje dijela građevina, - razaranje veza među dijelovima građevina, - rušenje unutrašnjih zidova i zidova ispune
5°	Potpuno rušenje	- potpuno rušenje građevina

Tablica 45. Tipovi građevina s obzirom na godinu izgradnje

Tipovi građevina	Opis građevina
Tip - A	Građevine od neobrađenog kamena, seoske građevine, kuće od nepečene opeke, kuće od nabijene gline
Tip – B	Građevine od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena
Tip - C	Građevine s armiranobetonskim i čeličnim skeletom, krupno-panelne građevine, dobro građene drvene građevine

Geofizički odjel Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu u ožujku 2012. izradio je kartu potresa u Hrvatskoj koja se bazira na poredbenom ubrzanju tla tipa A, kao čimbeniku koji bitno utječe na razinu razornog djelovanja potresa. Poredbena karta je izrađena za razdoblje unatrag 95 i 475 godina, a ubrzanje tla je izraženo veličinama od 0,040 do 0,380 g, pri čemu je $1g = 9,81 \text{ m/s}^2$. Na promatranom prostoru ubrzanje iznosi 0,12 za razdoblje unatrag 95 godina, odnosno 0,22 za razdoblje unatrag 475 godina.

1.19. Odlagališta otpada

Na otoku Braču trenutno su u funkciji dva službena odlagališta, kojima se koriste sve bračke jedinice lokalne samouprave, a to su odlagalište „Košer“ u općini Pučišća i odlagalište „Kupinovica“ na području grada Supetra.

Odlagalište neopasnog otpada „Kupinovica“ nalazi se na granici katastarskih općina Supetar i Splitska, dijelom na još uvijek privatnim parcelama koje nisu otkupljene. U funkciji je od 60-ih godina prošlog stoljeća. Riječ je o neusklađenom odlagalištu za koje nije izgrađena potrebna projektno-tehnička dokumentacija. Komunalno društvo Grad d.o.o. u vlasništvu grada Supetra upravlja odlagalištem „Kupinovica“ te provodi organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada. Na odlagalište se odlaže komunalni otpad iz kućanstava, gospodarskih i socijalnih subjekata te uslužnih djelatnosti, otpad s javnih površina te glomazni otpad. Sakupljanje, odnosno, odvoz otpada u gradu Supetru se obavlja po točno određenom rasporedu. Odlagalište je udaljeno od centra grada Supetra 2,5 km u smjeru jugoistoka, a od naselja Splitska oko 3 km u smjeru jugozapada. Odlagalište je potrebno sanirati i nakon otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) zatvoriti. Odlagalište je trenutno u fazi sanacije sukladno Planu sanacije odlagališta.

Problem odlaganja komunalnog otpada otoka Brača djelomično je riješen kroz sabirni centar komunalnog otpada na lokaciji «Košer» u općini Pučišća. Na odlagalište neopasnog otpada „Košer“, koje je u funkciji od 1998. godine, odlaže se otpad iz općina Pučišća, Nerežišća, Selca, Bol, Sutivan, Postira i Milna. Na području općina Nerežišća, Postira i Sutivan nema službenog odlagališta komunalnog otpada. U tijeku je sanacija postojećeg odlagališta „Košer“ i prenamjena istog u pretovarnu stanicu po priključenju otoka Brača u županijski sustav gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije sa Centrom za gospodarenje otpadom na području Lećevica.

1.20. Pregled naselja, ulica i građevina kojima nisu osigurani vatrogasni pristupi

Područja koja su teško pristupna i nepristupačna su cijela južna strana otoka, odnosno, područje pustinje Blaca. Propisni vatrogasni pristupi nisu osigurani u središnjem dijelu svih naselja.

1.21. Nedostatak uređaja, opreme, sredstava i vozila za gašenje požara

Na području grada Supetra je ustrojeno i djeluje dobrovoljno vatrogasno društvo, DVD Supetar u naselju Supetar. Na području općina Postira, Nerežišća i Sutivan nije formirana vatrogasna postrojba.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetar trenutno djeluje na neadekvatnom lokaciji, odnosno vatrogasni dom ne pruža potrebne uvjete za garažiranje vozila, skladištenje i održavanje vatrogasne opreme i tehnike kao ni za kvalitetnu obuku i trening vatrogasaca. DVD Supetar opremljeno je uređajima, opremom, sredstvima i vozilima za gašenje požara u skladu sa potrebama za gašenje pretpostavljenih požara i Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstvima vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95).

Oprema koja nedostaje, do sada se javila potreba za istom, je eksploziometar i termalna kamera.

U gradu Supetru hidranti na lokaciji Stuble i sportskoj dvorani nisu pod tlakom, dok podzemne hidrante na lokacijama Park, Pjaceta, Park Vrdolca, trajektna luka i Pliva koji su izvedeni kao NO 50, potrebno je zamjeniti s NO 75.

U Općini Nerežišća na lokaciji POS-C, Zastrona 10 ne postoji hidrant, dok podzemne hidrante na lokaciji Zgrada Pos, Štradun, Hrastić i Pjaceta koji su izvedeni kao NO 50, potrebno je zamjeniti s NO 75.

U Općini Sutivan hidrant na lokaciji Bistrica nije pronađen, dok podzemne hidrante na lokaciji Radonja i kod Bračplastike koji su izvedeni kao NO 50, potrebno je zamjeniti s NO 75.

U Općini Postira podzemne hidrante na lokaciji Grodac, Hidr. Crpna stanica Postira-Rot i kod autobusne stanice koji su izvedeni kao NO 50, potrebno je zamjeniti s NO 75.

1.22. Pregled sustava telefonskih i radijskih veza uporabljivih u gašenju požara

1.22.1. Telefonske veze

1.22.1.1. Fiksna telefonska mreža

Nepokretna (stacionarna) telefonska mreža vezana je na područnu telefonsku centralu – komutacijski čvor nepokretne telefonske mreže koji je smješten u naselju Supetar, te komutacijske čvorove (mjesne centrale) s pristupnim TK mrežama u naseljima Splitska i Škrip. Nepokretna telefonska mreža je kombinirana i izgrađena kao podzemna i nadzemna, a tvore je bakreni i optički kablovi.

Područje grada dobro je pokriveno stacionarnom telefonijom. Fiksna telefonska mreža je pouzdana, gotovo uvijek u funkciji. Dostignuti stupanj pokrivenosti prostora signalom iz fiksne telefonske mreže i stanje mreže je relativno zadovoljavajuće.

Iz područne centrale u naselju Postira, u pravcu općine i naselja Bol, položen je telekomunikacijski magistralni vod. Obzirom na potrebe razvoja telekomunikacija ukazuje se i potreba planiranja dužobalnog spoja između područnih centrala smještenih u naseljima Postira i Pučišća.

Iz područne centrale u naselju Sutivan u pravcu općine Milna i naselja Milna položen je telekomunikacijski magistralni vod. Magistralni vod je položen i na sjeveru općine Sutivan (vod Mirca Sutivan) koji omogućava telefonske veze na području naselja Sutivan i kuća koje su smještene na sjevernoj obali općine Sutivan.

1.22.1.2. Mobilne telefonske mreže

Cijeli nastanjeni promatrani prostor pokriven je sa četiri mobilne telefonske mreže:

- analognom NMT komercijalnog naziva Mobitel,
- digitalnom GSM mrežom komercijalnog naziva VIP-net,
- digitalnom GSM mrežom komercijalnog naziva Cronet
- digitalnom GSM/DCS mrežom komercijalnog naziva Tele-2.

Signal u mobilnim telefonskim mrežama u naseljenim područjima zadovoljava na većini vitalnih dijelova prostora, a na određenim nenaseljenim prostorima signal ne postoji ili je slabije kvalitete što predstavlja nepovoljni utjecaj na stanje zaštite od požara.

U slučaju prekida telefonskih veza doći će do otežane komunikacije što je važno pri traženju pomoći kod nesreća. Doći će do otežane ili prekida komunikacije između službi koje sudjeluju u zaštiti i spašavanju te nemogućnosti primanja poziva u pomoć osoba koje su na bilo koji način ugrožene.

1.22.2. Radijske veze

Radijskim postajama širokog dometa za potrebe zaštite od požara i vatrogastva po odobrenju Ministarstva prometa i veza koriste se članovi vatrogasne postrojbe, koji na raspolaganju imaju zadovoljavajući broj stabilnih UKV radijskih postaja u sjedištima, te dovoljan broj prijenosnih, ručnih UKV radijskih postaja.

Pokrivenost i kvaliteta radijskog signala, te stanje radijskih postaja koje posjeduje članovi vatrogasnih postrojbi omogućavaju odgovarajuću razinu kvalitete glasovne komunikacije za potrebe provedbe učinkovitih vatrogasnih djelovanja na većini promatranog prostora.

U općini Postira smještena je:

- jedna radiorelejna postaja, na brežuljku jugoistočno od naselja Postira
- jedna bazna postaja, istočno od vrha Vidove Gore

U općini Nerežišća su smještene:

- radiorelejna postaja - na brežuljku u Donjem Humcu,
- dvije bazne radijske GSM i NMT postaje, kraj naselja Donji Humac i na lokaciji Vidove gore;
- odašiljač «Radio Brača» - na lokaciji «Jurjevo brdo» (zajedno s vatrogasnim kanalima, kanalima zdravstva i sl.)

U općini Sutivan smještena je jedna područna centrala u naselju Sutivan. Zbog konfiguracije terena na otoku teško je nabrojiti područja gdje ne zadovoljava radio veza. Za slučaj velike nesreće ili katastrofe ne garantira se kvalitetna uspostavu međusobnih veza, posebice između intervencijskih postrojbi i službi koje bi tada tek morale biti u neprekidnoj i neovisnoj te kompatibilnoj komunikaciji. Stoga valja razvijati pored ovih i kvalitetnu UKV vezu poput one koju koriste vatrogasci i policija.

1.23. Pregled požara nastalih tijekom posljednjih 10 godina

Tablica 46. Pregled broja požara po godinama i mjestima nastanka

GODINA	BROJ POŽARA I MJESTA NASTANKA						Ukupno
	Otvoreni prostor	Požar građevina i objekata	Požar kontejnera i deponija	Tehničke intervencije u prometu	Ostale tehničke intervencije	Lažne dojave	
2006.	14	5	13	2	6	3	43
2007.	35	5	25	9	15	12	101
2008.	23	4	32	10	12	7	88
2009.	9	1	7	3	2	15	37
2010.	10	5	12	5	2	2	36
2011.	25	6	2	16	10	2	61
2012.	25	8	4	9	42	10	98
2013.	19	5	7	6	5	20	62
2014.	6	2	0	1	2	1	12
2015.	33	8	12	21	23	15	112
2016.	21	8	12	28	15	21	105

Izvor: DVD Supetar

Tablica 47. Pregled požara prema mjestu nastanka – broj požara i iznos štete (euri) (2006. – 2013.)

Mjesto izbijanja	Građevine	Otvoreni prostori	Deponij	Prometna sredstva	Ukupno
Godina					
2006.	1 (650)	-	-	-	1 (650)
2007.	3 (34 967)	1 (122)	2 (7 024)	1 (974)	7 (43 087)
2008.	1 (1 232)	5 (104 272)	-	-	6 (105 504)
2009.	1 (375)	4 (21 936)	1 (1 610)	-	6 (23 921)
2010.	-	6 (4 712)	-	-	6 (4 712)
2011.	2 (10 442)	4 (3 310)	1 (6 859)	-	7 (2 0611)
2012.	2 (3 092)	-	-	1 (220)	3 (3 312)
2013.	1 (172)	3 (4 269)	1 (60)	1 (85)	6 (4 586)

Izvor: PU Splitsko-dalmatinska, Inspektorat zaštite od požara

Tablica 48. Požar prema uzrocima nastanka – broj požara i iznos štete (euri) (2006. – 2013.)

Uzrok	Nekontrolirano spaljivanje suhe vegetacije i biljnog otpada	Nedovoljno održavanje ili kontroliranje uređaja i inst.	Zapaljenje/ Samoz. deponija	Otvoreni plamen ili žar	Toplinska energija	Električna energija	Piretehničko sredstvo	Mehaničko iskrenje	Udar munje	Kvarovi (vozila)	Namjerno izazivanje požara	Ukupno
Godina												
2006.	-	-	-	-	-	-	1(650)	-	-	-	-	1(650)
2007.	-	1 (34 180)	2 (7 024)	2(251)	-	-	-	-	-	1(974)	1(658)	7(43087)
2008.	-	-	-	5(104 272)	-	1(1232)	-	-	-	-	-	6(105504)
2009.	-	-	1 (1 610)	4(21 936)	-	1(375)	-	-	-	-	-	6(23921)
2010.	2 (3 230)	-	-	4 (1482)	-	-	-	-	-	-	-	6(4712)
2011.	1 (57)	-	1 (6 859)	5(13 695)	-	-	-	-	-	-	-	7(20611)
2012.	-	2 (3 092)	-	-	-	1(220)	-	-	-	-	-	3(3312)
2013.	2 (449)	-	1 (60)	1 (3 820)	-	-	-	-	-	-	-	6(4586)

Izvor: PU Splitsko-dalmatinska, Inspektorat zaštite od požara

Promatrajući podatke o broju nastalih požara u zadnjih 10 godina od strane PU Splitsko-dalmatinske i DVD-a Supetra vidljiva je razlika u konačnim rezultatima. Naime u podacima DVD-a Supetra upisan je svaki izlazak vatrogasnog vozila na intervenciju, dok se podaci PU Splitsko-dalmatinske temelje na onim intervencijama o kojima su bili obaviješteni, odnosno na kojima se obavljao očevid od strane djelatnika PU Splitsko-dalmatinske. Intervencije DVD-a Supetra koje nisu evidentirane u evidenciji PU Splitsko-dalmatinske uglavnom su manjeg značaja, neznatne površine i materijalne štete.

2. PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA PRAVNIH OSOBA

Građevine, građevinski dijelovi i prostori, razvrstavaju se temeljem Zakona o zaštiti od požara u četiri kategorije ugroženosti od požara. Kategorija ugroženosti od požara ovisi o tehnološkom procesu koji se u njima odvija, vrsti materijala koji se u njima proizvodi, prerađuje ili skladišti, vrsti biljnog pokrova, te vrsti materijala upotrebljenog za izgradnju i njegova značaja. Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara svrstao je građevine i prostore u kategorije ugroženosti.

Na području grada Supetra, općine Postira, Nerežišća i Sutiva postoji zaštićena prirodna vrijednost „Vidova gora“, razvrstana u IIa kategoriju ugroženosti od požara kojom gospodari Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije „More i krš“ Split.

Sukladno članku 8, stavak 9. Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara (NN 062/1994) za navedeno područje potrebno je osigurati vatrogasno dežurstvo s 3 profesionalna vatrogasca u smjeni ili 2 profesionalna vatrogasca i 4 djelatnika stručno osposobljena za dobrovoljnog vatrogasca u smjeni te najmanje 1 djelatnik raspoređen za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

Sukladno članku 20, stavak 3 Zakona o zaštiti od požara, vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i drugih nekretnina te prostora razvrstanih u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara dužni su donijeti plan zaštite od požara izrađen na temelju procjene ugroženosti od požara te organizirati službu zaštite od požara.

3. STRUČNA OBRADA ČINJENIČNIH PODATAKA

3.1. Ugroženost od požara

U skupinu čimbenika koji značajno utječu na ugroženost od požara spadaju:

- **moгуćnost i brzina gorenja** koji ovise o zapaljivosti i gorivosti tvari i materijala, sirovina, instalacija, postrojenja, građevinskih materijala, požarnih značajki građevina, te šumskih, poljoprivrednih i drugih sadržaja na otvorenom prostoru,
- **požarno opterećenje** čiju bazu čini ogrijevna vrijednost i količina zapaljivog i gorivog materijala, vrste građevinskih materijala i inventara, te starost i vrste šumskih sastojina,
- **opasnost od širenja i prenošenja požara** određena je lokacijom i razinom požarne podjele građevina, građevinskih dijelova i objekata na požarne odjeljke. Posebnu opasnost predstavljaju šumski kompleksi glede sadržaja i nedostatka odgovarajućih požarnih prepreka,
- **nastajanje dima i požarnih plinova** je u bitnome određeno značajkama materijala iz kojih su izgrađene građevine, značajkama sadržaja u građevinama, te vrstama šuma i druge vegetacije koje prilikom izgaranja stvaraju velike količine dima i opasnih plinovitih produkata,
- **oštećenje i uništenje imovine** s obzirom u požaru može nastati djelomično ili potpuno oštećenje i uništenje imovine i prirodnih dobara,
- **vrijednost imovine** se ogleda u koncentraciji naselja i građevina za smještaj i boravak ljudi, sadržaja u građevinama, postrojenja, infrastrukture, prijevoznih sredstava, šumskih i poljoprivrednih dobara, domaćih životinja i divljači, kulturno - povijesnih dobara i spomenika,
- **opasnost za ljude i životinje** koja može nastati opasnim djelovanjem visokih temperatura nastalih u tijeku gorenja gorivih tvari, djelovanjem dima i štetnih plinova, propadanjem kroz konstrukciju građevina na koje djeluje požar, urušavanjem dijelova građevina, padom stabala, padom osoba sa visine, pojavom panike i gubljenjem orijentacije.

Naprijed navedeni čimbenici mogu se podijeliti u tri skupine:

1. skupina određuje značajke požara,
2. skupina određuje moguću materijalnu štetu,
3. skupina određuje opasnost za ljude, životinje i imovinu.

Raščlambom strukture i stanja naprijed navedenih čimbenika na prostoru grada Supetra, općina Postira, Nerežišća i Sutivan, zaključuje se da su oni vrlo nepovoljni glede mogućnosti nastanka požara, širenja nastalih požara i ugroženosti ljudi i imovine djelovanjem požara, te je neophodno na razini planiranja i provedbe stalno voditi računa o osiguranju uvjeta za pravodobnu provedbu učinkovitih vatrogasnih djelovanja (svakodobna raspoloživost, uvježbanost i jakost snaga i tehnike za provedbu vatrogasnih djelovanja) i uvjeta za sigurnu provedbu evakuacije i spašavanja osoba i imovine ugroženih požarom.

Vrijeme vatrogasnog djelovanja, razvoj, gašenje i sprječavanje širenja požara sastoji se od tri vremenska podrazdoblja:

- vrijeme od nastanka do otkrivanja požara, dojave požara i uzbunjivanja vatrogasaca,
- vrijeme do dolaska vatrogasnih snaga za gašenje, evakuaciju i spašavanje na mjesto nastanka požara,
- vrijeme potrebno za provedbu sprječavanja širenja požara, gašenja požara i evakuacije i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.

3.2. Požarne značajke područja grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan

3.2.1. Geografski položaj, površina i reljef

Sjeverna obala otoka Brača je razvedenija i naseljenija od južne. Osnovne crte reljefu otoka daju uzdužni planinski grebeni. Najveći vrh Brača je Vidova gora – nadmorske visine 778 m - koja je i najviša točka na jadranskim otocima. Strme padine otoka na južnoj strani imaju manje luka, dok je sjeverna obala znatno naseljenija i uvalama zaštićenija.

Brdovit reljef, kakav prevladava na većem dijelu u razdobljima visokih temperatura zraka, pogoduje intenzivnom zagrijavanju prostora i isušivanju vegetacije. Sastav tla u kojemu prevladavaju vapnenci uzrok je izražene vodopropusnosti zbog čega ne postoje značajne površinske vode, a za provedbu vatrogasnih djelovanja postoje brojni nepovoljni reljefni oblici nastali djelovanjem vode kao što su škrape, jame, pećine i rasjedi. Oborinske vode vrlo brzo utječu u podzemlje, a površina tla i nakon toga ostaje suha što značajno djeluje na povećanu zapaljivost vegetacije.

S obzirom na značajke reljefa, termofilnu vegetaciju, izraženu insolaciju, ekspoziciju i isušenost, gotovo na cijelom promatranom prostoru, poglavito u ljetnim razdobljima postoji opasnost od nastanka, a moguće i brzog širenja požara uzrokovanog snažnim termodinamičkim strujanjem zraka i plinovitih produkata gorenja.

3.2.2. Klimatske značajke

Prostor grada Supetra ima nizak prosjek godišnjih oborina. Na prostoru grada Supetra pušu jugo ili široko (SE), maestral (NW), bura (NE), tramuntana (N), oštro (olujno jugo), levant (E), lebić (SW) i noćnik. Prosječno je vjetrovito 276 dana, dok je 89 dana godišnje tiho vrijeme. Jak vjetar se javlja prosječno 88 dana godišnje, čija brzina prelazi 12 m/s. Olujnih dana sa brzinom vjetra preko 18 m/s je prosječno 11 dana godišnje i to uvijek u kasnu jesen ili zimu.

U kopnenom dijelu općine Nerežišća značajno su drugačije od klimatskih prilika priobalnih dijelova otoka. S obzirom na temperaturu zraka lokalna klima ima sve obilježja mediteranske klime koja se ogleda u blagim zimama (temperatura vrlo rijetko spušta ispod 0°C) i vrućim ljetima priobalnog dijela. Međutim, karakteristično je da su zime u unutrašnjem dijelu općine, a osobito na visovima Vidove gore, značajno oštrije za ovaj kraj, pa ne iznenađuju poledice i snjegovi. Najtopliji mjesec je srpanj, a najhladniji je siječanj.

Uz temperaturu, oborine su jedan od najvažnijih klimatskih čimbenika. Na prostoru općine Nerežišća nejednoliko su raspoređene tijekom godine. Za pretpostaviti je da bi se na

visoravanskom dijelu općine, odnosno, području Nerežiškog polja (gdje su smještena sva tri naselja općine) prosjek padalina trebao kretati oko sredine prosjeka za Ložišća i Pražnicu. Ova činjenica malih količina oborina ima poseban značaj za razvoj poljoprivrede, te zaštitu od požara.

Vjetrovi se na prostoru općine Nerežišća zbog relativne zaklonjenosti najvećeg dijela općinskog teritorija od glavnih vjetrova (bura i jugo) manje osjećaju. Zbog brojnosti udolina česta je lokalna promjena smjera vjetra. Prisojne su strane otoka ugodnije jer su izložene toplijem južnom vjetru i suncu, dok su sjeverni dijelovi na bračkoj visoravni hladniji jer su izloženiji hladnom sjevernom vjetru s kopna (bura).

S obzirom na granice i smjer pružanja teritorija općine Postira, karakteristična je izrazita razlika klimatskih prilika u sjevernom (osojnom) te obalnom pojasu i unutrašnjem («kontinentalnom») dijelu općine (bračka visoravan) specifične mikroklike. S obzirom na temperaturu zraka lokalna klima općine ima sve obilježja mediteranske klime, koja se ogleda u blagim zimama i vrućim ljetima. U južnom dijelu općinskog teritorija, tj. na bračkoj visoravni (u području zaštićenog krajolika Vidove Gore), jeseni i zime povremeno pokazuju gotovo kontinentalna obilježja.

Općina Postira je dosta izložena buri te je zbog brojnosti udolina česta lokalna promjena smjera vjetra.

Prostor općine Sutivan je zbog svog položaja vrlo podložan utjecaju vjetrova, a osobito maestralski i bure. Ipak i pored manjih odstupanja i lokalnih specifičnosti može se reći kako na prostoru ove općine klima ima obilježja mediteranske klime, koja se ogleda u blagim zimama i vrućim ljetima. Najčešći vjetar u području Sutivana je jugozapadnjak, ali je njegova prosječna snaga mala (ispod 2 bofora u svim godišnjim dobima).

S obzirom na klimatske značajke koje su navedene u točki 1.17. ove Procjene, glede opasnosti od nastanka i širenja požara, nepovoljni klimatski uvjeti na promatranom prostoru su:

- vrlo visoke temperature zraka na priobalnom prostoru sa toplinskim valovima u mjesecima srpnju i kolovozu, kada je temperatura zraka često uzastopno nekoliko dana viša od 32 °C, te vrlo visoka razina ekspozicije i insolacije
- vrlo male količine padalina,
- vjetrovi čestih promjena smjerova

S gledišta zaštite od požara povoljne ili relativno povoljne značajke klimatskih uvjeta su:

- ispodprosječan/prosječan broj grmljavinskih dana tijekom godine
- rijetke pojave poledice, snijega, tuče i magle, one razine koja može uzrokovati neprovoznost cestovnim prometnicama, osim u unutrašnjem dijelu općine Nerežišća gdje ne iznenađuju poledice i snijeg (mogući su problemi na području općine Nerežišća na brdskim cestama Vidove gore gdje se uslijed iznenadnog nanosa snijega može prekinuti ili otežati cestovni promet (prometnica D-113)).

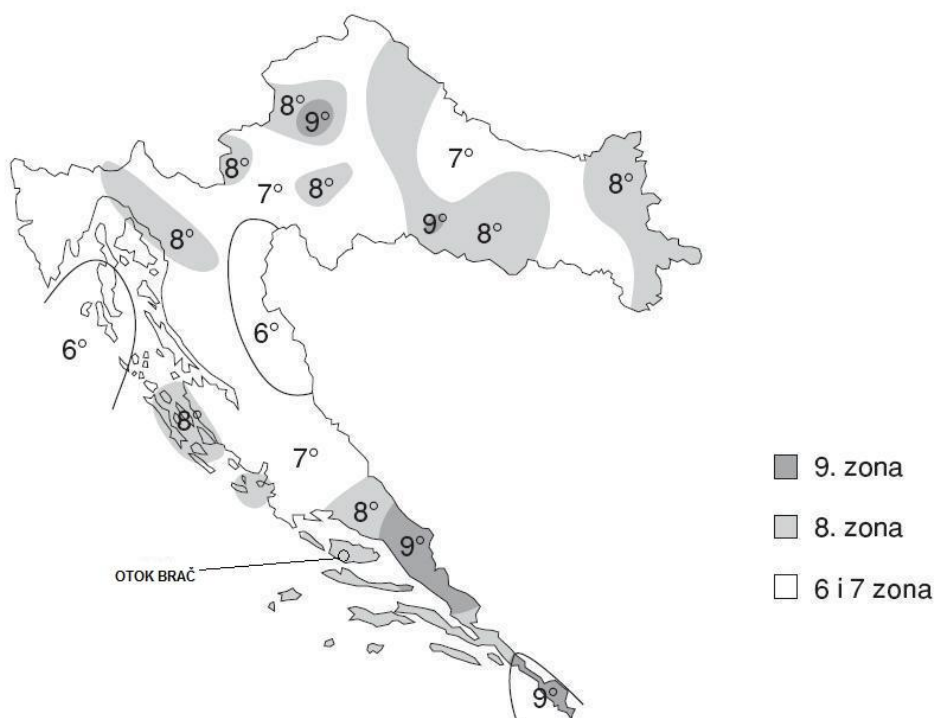
Munja kao potencijalni uzročnik nastanka požara, na promatranom prostoru, je izražen posebno u ljetnjim razdobljima kada su insolacija i ekspozicija povećani, što treba uzeti u

obzir prilikom donošenja i nadzora provedbe preventivnih mjera zaštite od požara na otvorenom prostoru, te osiguranja i nadzora spremnosti vatrogasnih snaga za učinkovita vatrogasna djelovanja u tim razdobljima i takvim uvjetima.

S gledišta klimatskih značajki i njihovih utjecaja na opasnost od nastanka i širenja nastalih požara, najopasnija su ljetnja razdoblja na priobalnom prostoru kada vladaju toplinski valovi koji uzrokuju isušenost vegetacije, i to tijekom dijelova dana kada se događaju promjene smjerova iz kojih pušu vjetrovi.

3.2.3. Seizmičke značajke

Otok Brač nalazi se na području seizmičke aktivnosti pojačane jakosti. Na navedenom prostoru prema seizmološkoj karti izrađenoj za povratno razdoblje od 500 i 1000 godina, predviđaju se potresi jakosti u epicentru 8° prema MSK-64.

Slika 4. Seizmološka karta Hrvatske

Iz slike 4. uočava se da područje otoka Brača valja tretirati kao ugroženo područje VIII° MSK ljestvice zbog čega mogu nastati materijalne štete i ljudske žrtve. Potresi jakosti 8° prema MSK-64 su razorni, te uzrokuju značajna urušavanja dijelova građevina kod 10% građevina tipa **B**, odnosno 20 do 50 % građevina tipa **A**, te potpuno rušenje 10% građevina tipa **A**.

Način gradnje objekata za stanovanje i gustoća naseljenosti diktira povredljivost nekog naselja. Od ukupnog broja građevina na prostoru grada Supetra, građevina tipa **A** (neobrađeni kamen) ima 10%, 20% građevina tipa **B** (obrađeni kamen, drvene konstrukcije), te 70% tipa **C** (armirani beton). Dakle, građevine su uglavnom izgrađene s armiranim betonom.

Zgrade od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena čine najveći dio građevina općine Postira.

Općina Nerežišća ima veliki broj kuća građen od kamena i vapnenog veziva. Zgrade od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena čine najveći dio građevina općine Nerežišća.

Zgrade od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena čine najveći dio građevina općine Sutivan.

Tablica 49. Učinci i posljedice djelovanja potresa VIII°MSK na infrastrukturu u gradu Supetru

Vrsta infrastrukture	Učinak	Posljedica
Opskrba električnom energijom	Oštećenje TS 110/35 kV „Nerežišće“, pad stupova DV 110 kV od KS „Postira“ do TS Nerežišće, pad stupova niskonaponskih vodova	Nestanak električne struje Prestanak rada pošte Prekidanje telefonskih veza Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, Prekid opskrbe vodom
Opskrba vodom	Oštećenje crpne stanice Škrip, vodosprema Brač, Splitska, Supetar 1, Supetar 2 i Škrip, pucanje cjevovoda zapadnog ogranka Brač-Supetar-Milna. Nestanak vode na vodozahvatu – promjena na izdašnosti izvorišta i razini vode	Prekid opskrbe vodom Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija Prekid opskrbe hranom (pekare, kuhinje...) Pojava zaraznih bolesti Prekid rada u proizvodnji Otežano gašenje požara
Promet	Oštećenje i zakrčenje prometnica D113 i D114, Ž6160, Ž6161 i Ž6189 zbog odrona kamenja u usjecima i aktiviranja klizišta. Zakrčenje lokalnih cesta i ulica zbog srušenih zgrada. Urušavanje obale i Oštećenje lukobrana u trajektnoj luci Supetar	Prekid prometa. Prekid opskrbe hranom. Otežani rad HMP Županije splitsko-dalmatinske i ostalih službi zaštite i spašavanje. Nemogućnost priveza brodova
Zdravstvo, znanost, spomenici i druge vrijednosti	Rušenje ili oštećenje OŠ Supetar, Srednje škole Brač, vrtića, Doma za starije i nemoćne osobe u Supetru, Doma zdravlja Supetar, crkava Navještenja Marijina Supetar i BDM Mirca	Prekid rada škola, vrtića, crkava, Otežani rad ambulanti – alternativno mjesto rada, evakuacija korisnika domova
Telekomunikacije	Rušenje bazne stanice GSM i NMT, mobilne telefonije i radiorelejni postaja u Supetru Oštećenje poštanske centrale i prekid vodova	Prekid veza mobilne telefonije Prekid telefonskih veza fiksne telefonije Onemogućena komunikacija
Ostalo	Improviziran i često skučen privremeni smještaj ljudi Oskudna opskrba pitkom vodom Nedostatna osobna higijena	Moguća pojave zaraznih bolesti

Tablica 50. Učinci i posljedice djelovanja potresa intenziteta VIII°MSK na infrastrukturu u općini Postira

Vrsta infrastrukture	Učinak	Posljedica
Distribucija električne energije	Oštećenje: uvala Prvlja: • trafostanica TS 35/10 kV • kabelske stanice KS Postira • DV 35 kV i DV 110 kV, uvala Lozna mala • kabelske stanice KS Lozna mala • dalekovoda, DV 110 kV kroz južni-središnji dio Općine • niskonaponskih vodova	• Nestanak električne struje • Prestanak rada pošte • Prekidanje telefonskih veza • Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, te JHMP Supetar • Prekid opskrbe vodom • Prekid rada u proizvodnji
Distribucija vode	Oštećenje: • VS Brač za cijeli otok Brač i VS Postira za zapadni magistralni cjevovod • CS Trstena i CS Dol, • magistralni cjevovod, • mjesna vodovodna merža	• Prekid opskrbe vodom • Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, te JHMP Supetar • Prekid opskrbe hranom (pekare, kuhinje...) • Javljanje zaraznih bolesti • Prekid rada u proizvodnji • Otežano gašenje požara
Promet	Rušenje i oštećenje prometnica • D-113, • Ž-6164, Ž-6190 • L-671296	• Prekid prometa • Prekid opskrbe hranom • Otežani rad JHMP Supetar i ostalih službi za zaštite i spašavanje • Prekid rada u proizvodnji
Zdravstvo, znanost, spomenici i druge vrijednosti	Rušenje i oštećenje • OŠ „Vladimir Nazor“ Postira • Dječji vrtić „Grdelin“ • Ambulante opće medicine u Postirama • Crkava (Sv. Roka, sv. Vida, sv. Mihovila, sv. Petra, sv. Barbare)	• Prekid rada škole, vrtića, crkava, • Otežani rad ambulante – alternativno mjesto rada
Telekomunikacije	Oštećenje ili rušenje: • Poštanski ured u Postirama • Radiorelejne postaje u Postirama • Područna i mjesna centrala u Postirama	• Prekid telefonskih veza mobilne telefonije • Prekid telefonskih veza fiksne telefonije
Ostalo		• Javljanje zaraznih bolesti

Tablica 51. Učinci i posljedice djelovanja potresa intenziteta VIII°MSK ljestvice na infrastrukturu u općini Nerežišća

Vrsta infrastrukture	Učinak	Posljedica
Distribucija električne energije	Oštećenje: - Kabelska stanica KS Slatina - Trafostanica (TS 110/35 kV, TS 35/10 kV) - Dalekovoda DV 110 kV i DV 35 kV - dva podmorska kabela 110 kV - niskonaponskih vodova	- Nestanak električne struje - Prestanak rada pošte - Prekidanje telefonskih veza - Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, te JHMP Brač - Prekid opskrbe vodom - Prekid rada u proizvodnji pogona Aquaris-grupa i Berica
Distribucija vode	Oštećenje i rušenje: - vodosprema(VS Sv.Juraj), - cjevovoda,	- Prekid opskrbe vodom - Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, te JHMP Brač - Prekid opskrbe hranom (pekare, kuhinje...) - Javljanje zaraznih bolesti - Prekid rada u proizvodnji pogona Aquaris-grupa i Berica, te kamenoloma (ukrasni kamen) u zoni Bazen Donji Humac (ukoliko bi nestanak vode bio na duže vrijeme) - Otežano gašenje požara
Promet	Rušenje i oštećenje prometnica: - D – 113, D-114, - Ž-6189, Ž-6190 i Ž-6190	- Prekid prometa - Prekid opskrbe hranom - Otežani rad JHMP Brač i ostalih službi za zaštite i spašavanje - Prekid rada u proizvodnji
Zdravstvo, znanost, spomenici i druge vrijednosti	Rušenje i oštećenje: - Škole (PŠ Nerežišća), - Dječiji vrtić Nerežišća - Crkava (sv.Jakova, sv.Lucije, sv Trojstva)	- Prekid rada škole, vrtića, crkava, - Otežani rad ambulante – alternativno mjesto rada
Telekomunikacije	Oštećenje ili rušenje: - Poštanskih ureda u Nerežišćima - Područne centrale (Nerežišća i Donji Humac) - Mjesna centrala (Nerežišća, Donji Humac i Dračevica) - Radio relejna postaja (Nerežišća i Donji Humac) - Bazna GSM postaja D.Humac i Sv. Juraj - Radio-odašiljačko središte Sv. Juraj - prekid vodova	- Prekid telefonskih veza mobilne telefonije - Prekid telefonskih veza fiksne telefonije
Ostalo		Javljanje zaraznih bolesti

Tablica 52. Učinci i posljedice djelovanja potresa intenziteta VIII°MSK ljestvice na infrastrukturu u općini Sutivan

Vrsta infrastrukture	Učinak	Posljedica
Distribucija električne energije	Oštećenje • 7 trafostanica 10/0,4 kV • dalekovoda DV 10(20) kV Milna – Sutivan	<u>Nestanak električne struje:</u> - Prestanak rada pošte - Prekidanje telefonskih veza - Prekidanje i otežani rad zdravstvenih ordinacija i ambulanta, te JHMP Brač - Prekid opskrbe vodom - Prekid rada u proizvodnji - Onemogućene novčane transakcije
Distribucija vode	Oštećenje • Vodosprema: VS Sutivan, Pribule, Martinovica, Tiha, • lomovi na spojevima magistralnog vodoopskrbnog i mjesnog cjevovoda,	<u>Prekid opskrbe vodom:</u> - Otežani rad zdravstvenih ordinacija, te JHMP Brač - Prekid opskrbe hranom (pekare, kuhinje...) - Javljanje zaraznih bolesti - Prekid rada u proizvodnji - Otežano gašenje požara
Promet	Oštećenje prometnica • D-114 i ostalih lokalnih prometnica	<u>Prekid prometa:</u> - Prekid opskrbe hranom - Otežani rad JHMP- Brač i ostalih službi za zaštite i spašavanje - Prekid rada u proizvodnji (pekare i tvrtke Lagena d.o.o.) i trgovinama (trgovine prehranom i ostalo) - Otežani odvoz otpada iz naseljenih dijelova Općine Sutivan na deponij - Javljanje zaraznih bolesti
Zdravstvo, znanost, spomenici i druge vrijednosti	Oštećenje: • škole, OŠ Sutivan • vrtić i ambulanta u Sutivanu Rušenje i oštećenje: • Župne crkve i crkve sv. Roka u Sutivanu	- Stradavanje zaposlenika i korisnika u školi i vrtiću u naselju Sutivan i crkvama u općini - Prekid rada škole, vrtića, crkava, - Otežani rad ambulante u Sutivanu – alternativno mjesto rada
Pošta i telekomunikacije	Oštećenje • područna centrala telefonske mreže u Sutivanu • jedinice poštanske mreže u Sutivanu	<u>Prekid telefonskih veza mobilne i fiksne telefonije:</u> - Onemogućeno ili otežano komuniciranje između spašavatelja - Onemogućeno ili otežano komuniciranje između ljudi u Općini izvan nje - Onemogućen pristup internetu
Ostalo		- Javljanje zaraznih bolesti

U djelomično urušenim ili potpuno srušenim građevinama velika je vjerojatnost nastanka požara. Uz naprijed navedena oštećenja na građevinama u slučaju nastanka potresa jakosti 8° prema MSK-64, postoji vjerojatnost od prekida dostave električnog napona, dotoka vode, te oštećenja cestovnih prometnica, što značajno negativno djeluje na provedbu gašenja eventualno nastalih požara i spašavanja ljudi i imovine.

Geofizički odjel Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu u ožujku 2012. izradio je kartu potresa u Hrvatskoj koja se bazira na poredbenom ubrzanju tla tipa A, kao čimbeniku koji bitno utječe na razinu razornog djelovanja potresa. Poredbena karta je izrađena za razdoblje unatrag 95 i 475 godina, a ubrzanje tla je izraženo veličinama od 0,040 do 0,380 g, pri čemu je $1g = 9,81 \text{ m/s}^2$. S obzirom na seizmičke značajke promatranog prostora te stupanj izgrađenosti, vrste i stanje građevina i građevinskih konstrukcija, zaključuje se da na navedenom prostoru postoji srednje izražena ugroza od nastanka požara u uvjetima potresa i to pretežno u građevinama starije gradnje, izgrađenim iz neobrađenog kamena, te izražena opasnost od širenja nastalih požara zbog mogućeg prekida dotoka vode i neprovoznosti cestovnih prometnica za vatrogasna i druga intervencijska vozila koje se koriste u provedbi gašenja požara i drugih vatrogasnih djelovanja.

3.2.4. Antropogeni čimbenik

3.2.4.1. Općenito

Većina gospodarskih i drugih s gledišta zaštite od požara značajnijih građevina koje postoje na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan (hoteli, restorani, trgovine, škole, itd.) koncentrirana je u većim naseljima, dok se u ostalim naseljima nalaze pretežno ili isključivo obiteljske stambene građevine. Privatne kuće su uglavnom prizemnice, jednokatnice i dvokatnice, rijeđe trokatnice, pretežno izgrađene iz negorivih materijala (kamen, beton, armirani beton, crijep), te drva iz kojega su izgrađeni građevinski elementi međukatnih i krovnih konstrukcija poglavito kada se radi o starijim građevinama na ruralnim prostorima.

Grijanje određenih gospodarskih, javnih i stambenih građevina vrši se s uljem za loženje i UNP-om, a grijanje ostalih građevina električnim grijaćim tijelima, odnosno pećima na kruta goriva. Postrojenja za zagrijavanje su redovito održavana, te opasnost od nastanka i širenja požara s gledišta stanja stanja postrojenja za skladištenje, držanje i uporabu ulja za loženje nije povećana. Glede grijanja građevina, povećane opasnosti od nastanka požara prvenstveno uzrokuju dimovodni kanali i dimnjaci (let iskri izvan dimovoda i dimnjaka, neodgovarajuće odvođenje produkata izgaranja, te kontakt ili neposredna blizina dimnjaka i drvenih krovnih konstrukcija i/ili drugih gorivih, odnosno opasnih tvari) i to zbog dotrajalosti sustava za grijanje i dotrajalosti građevina u cijelosti, te načina na koji su izgrađene starije građevine.

Na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan nije dodjeljena koncesija za obavljanje dimnjačarskih radova.

U tijeku ljeta (u razdoblju od lipnja do rujna) na prostoru grada boravi višestruko veći broj ljudi nego tijekom ostalih godišnjih doba, zbog čega je tada bitno povećana opasnost od nastanka požara uzrokovanih nepažnjom ili namjerno izazvanih požara. Cestovna prometnica državne i cestovne prometnice lokalne razine mogu se i preporučljivo ih je koristiti kao objekte na kojima treba pokušati spriječiti širenje požara s jedne na drugu stranu, međutim one s obzirom na njihove širine i s obzirom da su na više mjesta u neposrednoj blizini visokih šumskih sastojina nemaju status požarnih prepreka. Neupućenost, te nezadovoljavajuće održavanje i nestručno rukovanje s električnim i plinskim instalacijama i trošilima, posebno kada se radi o onima koje su u vlasništvu fizičkih osoba čine značajnu opasnost od nastanka požara.

Najznačajniji mogući uzročnici nastanka požara u građevinama i na prostorima s gledišta antropogenih djelovanja su:

- neispravne ili dotrajale električne instalacije ili električni vodovi napona 0,4 kV,
- neispravne ili dotrajale instalacije i trošila UNP-a,
- nepravilan način uporabe električnih i plinskih instalacija i trošila,
- neispravni i nečisti ložišta, dimovodni kanali i dimnjaci,
- protupropisan način prikupljanja opasnog otpada na mjestima nastanka u sklopu kojih radova se ne provodi selektiranje otpada po vrstama, zbog čega mogu nastati opasni egzotermni kemijski procesi i samozapaljenje,
- pušenje, uporaba otvorenog plamena i alata koji pri radu može proizvesti iskru na mjestima gdje je to zabranjeno,
- protupropisno skladištenje, držanje i uporaba opasnih tvari (propan-butan, benzin, diesel gorivo, ulje za loženje, itd.) prvenstveno kod pravnih i fizičkih osoba,
- neispravnost postrojenja i objekata za držanje i uporabu opasnih tvari,
- neodržavanja zaštitnih pojasa uz cestovne prometnice, te trasa ispod nadzemnih dalekovoda čistim od raslinja, trave i drugih gorivih i opasnih tvari,
- namjerno izazvani požari (potpaljivanje, bacanje opušaka od cigareta, neugašenih šibica i dr.).

3.2.4.2. Utjecaj strukture stanovnika na opasnost od nastanka i širenja požara

Prosječna starosna dob stanovništva značajno utječe na razinu opasnosti od nastanka i širenja požara. Po jednoj od socioloških podjela stanovništvo se smatra starim ako je udio osoba starijih od 60 godina iznad 7%.

Na prostoru grada Supetra prema statistici iz 2011. godine mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 17,91% (730), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 54% (2 200), a staro stanovništvo (60 i više godina) 28,09% (1 144) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo je prema navedenoj sociološkoj podjeli vrlo staro, jer je čak 28,09% stanovnika starije od 60 godina.

Na prostoru općine Postira prema statistici iz 2011. godine mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 20,91 % (326), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 49,90 % (778), a staro stanovništvo (60 i više godina) 29,18 % (455) od ukupnog broja stanovnika. Dakle,

stanovništvo je prema navedenoj sociološkoj podjeli vrlo staro, jer je čak 29,18 % stanovnika starije od 60 godina.

Na prostoru općine Nerežišća prema statistici iz 2011. godine mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 16 % (138), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 61,62% (445), a staro stanovništvo (60 i više godina) 32,36 % (279) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo je prema navedenoj sociološkoj podjeli vrlo staro, jer je čak 32,36 % stanovnika starije od 60 godina.

Na prostoru općine Sutivan prema statistici iz 2011. godine mlado stanovništvo (0-19 godina) čini 13,62 % (112), zrelo stanovništvo (20-59 godina) 50,60% (416), a staro stanovništvo (60 i više godina) 35,76 % (294) od ukupnog broja stanovnika. Dakle, stanovništvo je prema navedenoj sociološkoj podjeli vrlo staro, jer je čak 35,76 % stanovnika starije od 60 godina.

Pri obavljanju određenih kućanskih djelatnosti od strane starijih osoba (loženje vatre, spaljivanje korova, uporaba plinskih kuhala, radovi s zapaljivim tekućinama, iskrećim alatom i dr.) zbog neupućenosti, nepažnje ili nedostatne koncentracije postoji povećana razina opasnosti od nastanka požara, dok je istodobno smanjena sposobnost tih osoba za gašenje i sprječavanje širenja nastalih požara.

Po spolnoj strukturi na prostoru Grada Supetra, malo je veći broj žena nego muškaraca. Žene čine 52% (2 120), muškarci i 48% (1 954) ukupnog stanovništva, što znači da je spolna struktura stanovništva ravnomjerna, te nema značajnog utjecaja na stanje zaštite od požara.

Po spolnoj strukturi na prostoru općine Postira, malo je veći broj muškaraca nego žena. Žene čine 49 % (768), muškarci 51 % (791) ukupnog stanovništva, što znači da je spolna struktura stanovništva ravnomjerna, te nema značajnog utjecaja na stanje zaštite od požara.

Po spolnoj strukturi na prostoru općine Nerežišća, jednak je broj muškaraca i žena, što znači da nema značajnog utjecaja na stanje zaštite od požara.

Po spolnoj strukturi na prostoru općine Sutivan, malo je veći broj žena nego muškaraca. Žene čine 50,5 % (415), muškarci 49,5 % (407) ukupnog stanovništva, što znači da je spolna struktura stanovništva ravnomjerna, te nema značajnog utjecaja na stanje zaštite od požara.

Po stupnju obrazovanja 15,16% (618) stanovnika grada Supetra je završilo osnovnu školu, 51,57% (2 101) stanovnika srednju školu, a 14,43% (588) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremne je 0,51% (21) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 5,84% (238) stanovnika (napomena: 12,42% (506) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Po stupnju obrazovanja 24,56% (328) stanovnika općine Postira je završilo osnovnu školu, 50,48% (674) stanovnika srednju školu i 12,95% (173) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremre je 0,52% (7) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 11,38% (152) stanovnika (napomena: 14,36% (224) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Po stupnju obrazovanja 32,02% (245) stanovnika općine Nerežišća je završilo osnovnu školu, 46,14% (353) stanovnika srednju školu i 7,32% (56) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremre je 1,3% (10) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 13,20% (101) stanovnika (napomena: 11,25% (97) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Po stupnju obrazovanja 13,97% (102) stanovnika općine Sutivan je završilo osnovnu školu, 58,21% (425) stanovnika srednju školu i 19,04% (139) stanovnika višu i visoku školu. Bez školske spremre je 0,52% (1,09) stanovnika, dok je sa nezavršenom osnovnom školom 7,67% (56) stanovnika (napomena: 11,19% (92) stanovnika je mlađe od 15 godina). Razina školske obrazovanosti s gledišta zaštite od požara je relativno zadovoljavajuća.

Za učinkovitost zaštite od požara posebno je važno da je pučanstvo, osposobljeno u skladu sa Pravilnikom o programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94). **Veći broj pučana nije osposobljen u skladu sa odredbama naprijed navedenog Pravilnika.**

3.2.5. Turizam i ugostiteljstvo

Turizam i ugostiteljstvo spadaju u najznačajnije gospodarske djelatnosti na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, a funkcioniraju gotovo isključivo u razdoblju ljetne turističke sezone.

Objekti koji su namijenjeni za pružanje usluga turistima predstavljaju povišenu opasnost za izbijanje požara, ponajviše zbog povećanog broja ljudi, pa im je s gledišta zaštite od požara potrebno posvetiti pažnju. S obzirom na ukupan broj turista, te veliki udio inozemnih turista, od posebnog je značaja dodatno raditi na sustavnijem obavješćivanju i upućivanju turista na obvezu provedbe mjera zaštite od požara postavljanjem panoa uz cestovne prometnice i distribucijom letaka.

Turistička ponuda je bazirana na fascinantnim prirodnim ljepotama i nije urbanih značajki, te ne postoji izražena opasnost od nastanka velikih požara u građevinama i na prostorima koji su u funkciji turizma i ugostiteljstva.

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan postoje brojne privatne građevine koje su u funkciji turizma, ugostiteljske građevine i objekti. Građevinsko i infrastrukturno stanje turističkih i ugostiteljskih građevina s gledišta zaštite od požara je zadovoljavajuće. Kao energent za termičku obradu prehrambenih namirnica u hotelima većinom se koristi plin propan-butan.

U turističkim naseljima i drugim turističkim građevinama i prostorima, provedeno je osposobljavanje djelatnika iz područja zaštite od požara, postavljeni su standardni znakovi

opasnosti, zabrane i obavješćivanja iz područja zaštite od požara, te su u velikoj mjeri provedene i provode se i druge mjere zaštite od požara propisane Pravilnikom o zaštiti od požara u ugostiteljskim objektima (NN br. 100/99).

3.2.6. Građevine sakralne i kulturne baštine

U područjima sakralne i kulturne baštine na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan postoji veliki broj manje ili više značajnijih građevina (crkve) i arheoloških lokaliteta, koji su upisani u točki 1.8. ove Procjene. Građevine koje spadaju u skupinu građevina sakralne i kulturne baštine pretežno su izgrađene iz negorivih građevinskih materijala, malih su dimenzija, jednostavne arhitektonske izvedbe, ne spadaju u skupinu visokih građevina, te nisu visoko ugrožene od nastanka i širenja požara.

Međutim, značaj građevina sakralne i kulturne baštine je izrazit, zbog čega je neophodno skrbiti o doslijednoj provedbi mjera zaštite od požara i potpune pripravnosti za vatrogasna djelovanja u tim građevinama i na pripadajućim im prostorima.

3.2.7. Gospodarske zone i građevine

U skupinu glavnih gospodarskih grana u gradu Supetru te općinama Postira, Nerežišća i Sutivan, spadaju poljoprivreda (maslinarstvo, vinogradarstvo i agrumi) te ribarstvo i turizam. Jedna od temeljnih gospodarskih djelatnosti je turizam i ugostiteljstvo. Objekti koji su namijenjeni za pružanje usluga turistima predstavljaju povišenu opasnost za izbijanje požara, ponajviše zbog povećanog broja ljudi, pa im je s gledišta zaštite od požara potrebno posvetiti pažnju.

Najznačajnije gospodarske građevine na području grada Supetra nalaze se u gospodarskoj zoni Žedno – Drage i Malačnici, a u gospodarskoj zoni Polje nalazi samo jedna kamenoklesarska radionica.

Na prostoru općine Postira postoji poduzetnička zona „Ratac“ koja je u funkciji. Prema postojećem prostornom planu naselja Postira, zona je predviđena za objekte gospodarstva poslovne namjene (pretežito prerađivačke).

Danas u općini Nerežišća postoje površine planirane za izdvojenu gospodarsku namjenu. Radi se o poslovnoj zoni „Žedno“ u sklopu koje se nalazi i slobodna carinska zona „Nerežišća“ te poslovnoj zoni „Balun-Vrpovje“ u sklopu koje se nalazi i trafostanica 110/35 Nerežišća. Pored navedenih zona na području Općine važećim PPU Otoka Brača bila je planirana i proizvodna zona „Donji Humac“ neposredno uz naselje Donji Humac.

Na području općine Sutivan trenutno nema izgrađenih gospodarskih zona.

Vatrogasni pristupi (vatrogasni prilazi i površine za operativni rad vatrogasnih vozila) gospodarskim građevinama i prostorima su u skladu sa propisima. Gospodarske građevine smještene su pojedinačno, na sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina. S obzirom na vrste djelatnosti koje se odvijaju u gospodarskim građevinama i na prostorima, vrste i količine opasnih tvari koje se prevoze, pretaču, istovaraju, utovaraju, skladište i koriste i

stanje građevina, nedvojbeno je da u području gospodarskih djelatnosti na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje značajno povećane opasnosti od nastanka i širenja požara.

3.2.8. Cestovne prometnice i vatrogasni pristupi, željeznički, pomorski i zračni promet

3.2.8.1. Cestovni promet i vatrogasni pristupi

Na području otoka Brača prolazi razgranata mreža javnih i nerazvrstanih cesta od čega 5 državnih cesta ukupne dužine 89,3 km koje su okosnica cestovnog prometa otoka Brača. Postoji i mreža nerazvrstanih cesta, puteljaka i šetnica koje su aktivnog prometnog značaja te se planira njihova dogradnja i prekategorizacija u višu kategoriju.

Pozicija grada Supetra tranzitno je značajna zbog trajektne luke koja povezuje Brač sa ostalim dijelom Republike Hrvatske. Grad karakteriziraju uzdužne komunikacije i loša poprečna povezanost te je stanje određenih cesta i putova takvo da nisu provozni ili su otežano provozni za vatrogasna vozila. Osnovne cestovne prometnice na prostoru grada Supetra su ceste državnog značaja D113 i D114 te cestovne prometnice županijskog značaja. Osim naprijed navedenih na promatranom prostoru postoje lokalne i nerazvrstane ceste. Državne, županijske i lokalne ceste uglavnom su u zadovoljavajućem stanju te su prikazane u poglavlju 1.7.1 ove Procjene.

Osnovne cestovne prometnice na prostoru općine Postira su ceste državnog značaja D113 te cestovne prometnice županijskog značaja. Osim naprijed navedenih na promatranom prostoru postoje lokalne i nerazvrstane ceste. Državne, županijske i lokalne ceste uglavnom su u zadovoljavajućem stanju te su prikazane u poglavlju 1.7.1 ove Procjene.

U postojećoj cestovnoj infrastrukturi na području općine Postira županijska cesta koja ide od Supetra do Pučišća prolazi kroz naselje Postira i u vrijeme pojačanog prometa stvara nepovoljnu prometnu situaciju. Stoga se ozbiljno planira zaobilaznica naselja Postira što bi rasteretilo promet u naselju.

Osnovne cestovne prometnice na prostoru općine Nerežišća su ceste državnog značaja D113 i D114 te cestovne prometnice županijskog značaja. Osim naprijed navedenih na promatranom prostoru postoje lokalne i nerazvrstane ceste. Državne, županijske i lokalne ceste uglavnom su u zadovoljavajućem stanju te su prikazane u poglavlju 1.7.1 ove Procjene.

Južni dio općine, južni dio visoravni i priobalni prostor slabo su integrirani sa sjevernim dijelom općine.

Osnovne cestovne prometnice na prostoru općine Sutivan su ceste državnog značaja D114 te cestovne prometnice županijskog značaja. Osim naprijed navedenih na promatranom prostoru postoje lokalne i nerazvrstane ceste. Državne, županijske i lokalne ceste uglavnom su u zadovoljavajućem stanju te su prikazane u poglavlju 1.7.1 ove Procjene.

Ključni prometni problem Sutivana je zapadna zaobilaznica mjesta, odnosno pristup zapadnim dijelovima općine Sutivan. U ljetnom periodu pristup i promet kroz zapadni dio

Sutivana izuzetno je otežan. Stoga se intenzivni naponi ulažu u izgradnju zapadne zaobilaznice. Ulice u naselju Sutivan, naročito u starim dijelovima, nisu prilagođene intenzivnom automobilskom prometu. To naročito predstavlja problem u ljetnim mjesecima, kada se posebnim režimom prometa pokušava olakšati situaciju. S druge strane, ulice ispunjene kogulama te kale u starim dijelovima naselja predstavljaju bogato nasljeđe Sutivana koje zahtijeva posebna ulaganja u održavanje i restauriranje.

Određene nerazvrstane ceste nisu dovoljne širine i stanja kakvo je potrebno za promet vatrogasnih vozila, što značajno negativno djeluje na pravodobnost početka i učinkovitost vatrogasnih djelovanja.

Hrvatske ceste, odnosno Županijska uprava za ceste čiste zaštitne pojase uz cestovne prometnice koje prolaze kroz prostore koji su visoko ugroženi od požara od trave, raslinja i drugih gorivih tvari i tvari koje mogu uzrokovati nastanak i širenje nastalih požara, ali ne uvijek i ne svugdje zadovoljavajućom kvalitetom.

Određeni broj mještana i posjetitelja poglavito u ljetnjim razdobljima parkiraju vozila i izvan parkirališta, na cestovnim prometnicama, što može negativno utjecati na pravodobnost početka vatrogasnih intervencija. Na području Grada Supetra postoji služba za pružanje usluge premještanja vozila tzv. „pauk“.

Cestovnim prometnicama koje se nalaze na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, prijevoz opasnih tvari vrši se samo za potrebe opskrbe gospodarstva, benzinske postaje i stanovništva.

Parkiranje vozila koja prijevoze opasne tvari na cestovnim prometnicama nije dozvoljeno i ne prakticira se.

Glede vrsta opasnih tvari prevoze se pretežno naftni derivati i ukapljeni naftni plin. Prijevoz opasnih tvari ne vrši se velikom učestalošću, a količine opasnih tvari koje se prijevoze su relativno male, te s gledišta prijevoza opasnih tvari ne postoji povećana opasnost od požara.

3.2.8.2. Željeznički promet

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje objekti željezničkog prometa.

3.2.8.3. Pomorski i riječni promet

Pomorski promet je jedina veza grada Supetra te općina Postira, Nerežišća te Sutivana s ostalim dijelovima Republike Hrvatske.

Morskim površinama koje spadaju u grad Supetar te općine Postira, Sutivan i Nerežišća prometuju plovila različitih namjena i veličina. Tijekom godine razina odvijanja pomorskog prometa je vrlo promjenljiva, a za područje zaštite od požara posebno važno je ljetno razdoblje kada se odvija glavina pomorskog prometa i kada je promet vrlo intenzivan. U

luke ne uplovljavaju, a uz obalu općine ne plove plovila koja prevoze veće količine opasnih tvari kao što su tankeri, teretni i vojni brodovi.

U gradu Supetru i općinama Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoji plovilo za gašenje požara na moru.

Najbliža vatrogasna postrojba koja ima plovilo za gašenje požara nastalih na moru i sanaciju ekoloških akcidenata je DVD Kaštel Gomilica iz Kaštela Gomilice. Za gašenje požara na moru mogu se koristiti i remorkeri koji se nalaze u Splitskoj luci.

Tvrtka CIAN iz Splita posjeduje brodove za sanaciju ekoloških akcidenata na moru, koji se mogu koristiti i u slučaju nastanka požara.

Nerijetki su slučajevi ispaljivanja svjetlećih raketa i drugih pirotehničkih sredstava sa plovila u blizini obale tijekom ljetnjih razdoblja noću što uzrokuje opasnost od nastanka i širenja nastalih požara.

S obzirom na relativno veliki broj plovila i veliku učestalost prometa, razina opasnosti od nastanka i širenja nastalih požara na morskim površinama je povećana, zbog čega je neophodna stalna spremnost i opremljenost vatrogasnih postrojbi za provedbu vatrogasnih djelovanja na moru.

3.2.8.4. Zračni promet

Na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoji infrastruktura redovitog zračnog prometa.

Za slijetanje i uzletanje helikoptera u slučaju potrebe pružanja hitne medicinske pomoći, te u slučaju nastanka drugih izvanrednih događaja u kojima je neophodna uporaba helikoptera, mogu se koristiti veće poljoprivredne površine, odnosno nogometna igrališta.

Na području grada Supetra ne postoji uređen heliodrom.

Na području općine Postira ne postoji uređen heliodrom.

Na području općine Nerežišća ne postoji uređen heliodrom.

Na području općine Sutivan ne postoji uređen heliodrom.

Najbliže zračne luke promatranom prostoru su zračna luka Brač u općini Pučišća, te zračna luka Resnik kod Splita.

Za intervencijski zračni promet helikopterima, uključujući i vatrogasna djelovanja mogu se koristiti i druge pogodne lokacije, kao što su veća polja i oranice.

Let od Zadra do Supetra zrakoplovima traje od 15 do 20 minuta, a helikopterom od Divulja do Supetra 5 minuta.

Let od Zadra do Postira zrakoplovima traje od 15 do 20 minuta, a helikopterom od Divulja do Postira 5 minuta.

Let od Zadra do Nerežišća zrakoplovima traje od 15 do 20 minuta, a helikopterom od Divulja do Nerežišća 5 minuta.

Let od Zadra do Sutivana zrakoplovima traje od 15 do 20 minuta, a helikopterom od Divulja do Sutivana 5 minuta.

Relativno dugo vrijeme koje je potrebno za dolazak zrakoplova na vatrogasna djelovanja na prostor grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan upućuje na potrebu stalne spremnosti vatrogasnih postrojbi u gradu Supetru za provedbu učinkovitih vatrogasnih djelovanja.

3.2.9. Električna mreža, građevine i objekti

Temeljni dio sustava elektroopskrbe otoka Brača prolazi općinama Postira, Nerežišća i gradom Supetrom.

Na području Općine Nerežišća smještena je glavna transformatorska stanica otoka Brača - **TS 110/35 "Nerežišća"** instalirane snage transformacije 1x20 MVA, izgrađena 1988. godine. Područjem grada Supetra i općinama Postira i Nerežišća prolaze trase dva opskrbna dalekovod 110 kV u dolasku s kopna.

Načelno nadzemni električni vodovi su riskantni s gledišta zaštite od požara, budući da privlače atmosferska pražnjenja, a i zbog toga što kvarovi na dalekovodima mogu uzrokovati kratke spojeve između električnih vodova i dozemne spojeve, te iskrenje i požar, pa ih je prilikom rekonstrukcija u skladu sa mogućnošćima i s gledišta zaštite od požara, gdje je i kada je god to moguće preporučljivo mijenjati s podzemnim električnim kablovima. Određeni broj drvenih stupova koji su sastavni dio električne mreže je dotrajavao, zbog čega postoji opasnost od nastanka kratkih i dozemnih spojeva, iskrenja i požara.

Provjesi dalekovoda su propisni, te s gledišta stanja provjesa ne postoji opasnost od iskrenja ili kontakta vodova sa raslinjem.

Stanje izolatora, odvodnika prenapona i vodova je zadovoljavajuće.

Zaštitne trase koje se nalaze ispod nadzemnih dalekovoda se u velikoj mjeri održavaju bez visokog raslinja i drugih gorivih tvari, ali ipak se ne čiste ne svugdje i ne uvijek zadovoljavajućom kvalitetom.

Za prijenos električnog napona zadužen je HEP-Brač. Dispečerke službe HEP-a su stalno na dežurstvu, odnosno pripravnosti, međusobno povezane su telekomunikacijskom glasovnom vezom.

Veza sa vatrogasnim postrojbama moguća je izravno preko telekomunikacijske mreže ili preko upravljačkog središta u DUZS-u, te se zaključuje da postoje zadovoljavajući tehnički uvjeti za pravodobno iskapčanje električnog napona u slučaju nastanka požara.

Količina, raspored i instalirane snage trafo-postaja potpuno zadovoljavaju potrebe postojeće razine potrošnje električne energije. Samostojeće trafo-postaje se nalaze na propisnim sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina i objekata, što jamči sprječavanje širenja požara iz trafo-postaja na druge građevine i prostore, kao i u suprotnom smjeru.

Pretežan dio trafo-postaja izgrađen je kao AB tipske ili zidane, samostojeće ili interpolirane građevine koje su zaštićene od atmosferskih djelovanja i drugih djelovanja iz okoliša, dok je manji broj trafo postaja montažne izvedbe, na rešetkastim Fe-Zn nosačima.

U većini trafo-postaja nisu postavljeni vatrogasni aparati, što je u skladu sa Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN br. 101/11) i Pravilnikom o temeljnim zahtjevima za zaštitu od

požara elektroenergetskih postrojenja (NN br. 146/05) s obzirom na kriterij koji se odnosi na količinu od 1500 kg ulja u transformatorima i nazočnost osoba u trafo postajama.

Vatrogasni aparati se nalaze u vozilima stručnih službi HEP-a koje izlaze na redovita i izvanredna održavanja ili intervencije u slučaju nastanka požara.

Vatrogasni pristupi svim trafo-postajama su zadovoljavajući, osigurani na udaljenosti koja nije veća od 30 m od javnih cestovnih prometnica, sa širinama pristupa koji nisu uži od 3 m. U sigurnosnim pojasi oko trafo-postaja nema trave, raslinja, ni drugih gorivih i opasnih tvari.

Raspadi elektroenergetske mreže nastaju rijetko i to gotovo isključivo zbog atmosferskih djelovanja (udar munje, posolica, snažni vjetrovi), koja uzrokuju kratke spojeve između nadzemnih neizoliranih električnih vodova, odnosno dozemne spojeve, iskrenje, a ponekad i nastanak požara.

Održavanje elektroenergetske mreže provodi se kvalitetno, te su nestanci električnog napona i kvarovi najčešće kratkotrajni.

Iskapčanje i ukapčanje elektroenergetske mreže spada u tzv. prijelazne električne pojave koje mogu uzrokovati padove električnog napona ispod dopuštenih veličina, a time i nastanak požara, zbog čega je neophodna pojačana spremnost za provedbu vatrogasnih djelovanja u razdobljima nepovoljnih atmosferskih djelovanja.

U elektroenergetskim građevinama i objektima na promatranom prostoru grada ne postoje transformatori i kondenzatori sa polikloriranim bifenilima (askareli) koji spadaju u opasne tvari i mogu štetno djelovati na zdravlje vatrogasaca i radnika HEP-a, ako oni prilikom sudjelovanja u vatrogasnim intervencijama nisu opremljeni odgovarajućim zaštitnim uređajima i opremom.

Povećane opasnosti od nastanka požara postoje na električnim instalacijama napona 0,4 kV, a odnose se prvenstveno na ugradbu i održavanje električnih instalacija i trošila od strane nestručnih osoba, uporabu neispravnih i dotrajalih električnih trošila, držanje gorivih i/ili drugih opasnih tvari u području intenzivnog djelovanja topline iz električnih grijača tijela.

Zaštita građevina koje su u vlasništvu pravnih osoba od atmosferskih pražnjenja izvedena je gromobranskim instalacijama na principu Faradeyeva kaveza. Gromobranske instalacije su redovito održavane, ispravne i atestirane.

3.2.10. Plinovod

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje plinovodne instalacije.

3.2.11. Skladišta zapaljivih tekućina, zapaljivih plinova i drugih opasnih tvari

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje građevine i/ili prostori u kojima su, odnosno na kojima su uskladištene ili se uskladištavaju veće količine zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih i drugih opasnih tvari, temeljem kojih bi te građevine i/ili prostori bili razvrstani u I ili II kategoriju glede ugroženosti od požara.

Za potrebe odvijanja tehnoloških procesa, u građevinama ili na prostorima određenih pravnih osoba na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan vrši se skladištenje, odnosno, držanje opasnih tvari u skladu sa podacima koji su upisani u tablici 15.

Spremnici i pripadajuća im sigurnosna oprema u kojima se skladište ili drže zapaljive tekućine ili zapaljivi plinovi izgrađeni su, ugrađeni i održavani u skladu sa Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10), Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/ 99), Pravilnikom o tlačnoj opremi (NN br. 20/15) i Pravilnikom o ukapljenom naftnom plinu (NN br. 117/07).

S obzirom da su spremnici postavljeni na propisnim sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina i objekata, opasnost od širenja eventualno nastalih požara nije povećana. Ispitivanje zaštite spremnika od djelovanja atmosferskog pražnjenja provodi se u skladu sa propisima, o čemu postoji uredna dokumentacija s pozitivnim nalazima.

Sustavi za pretakanje zapaljivih tekućina i plina iz cisterni u spremnike zadovoljavaju s obzirom na propise kojima su regulirani način odvođenja statičkog elektriciteta koji nastaje tijekom pretakanja i provedba drugih mjera zaštite od požara.

Neposredno do mjesta skladištenja i držanja zapaljivih tekućina i plina, postavljene su propisne vrste i količine vatrogasnih aparata, te alata i sredstava za lokalizaciju, upijanje i propisno zbrinjavanje razlivenih zapaljivih tekućina.

Glede općeg stanja hidrantske mreže, rasporeda hidranata, protoka vode i označavanja u hidrantskoj mreži postoje nedostaci koji su navedeni u točki 1.13.2. ove Procjene.

Na mjestima skladištenja i držanja zapaljivih tekućina kod većine korisnika postavljene su upute za sprječavanje nastanka požara i upute za gašenje i sprječavanje širenja požara, u skladu sa člankom 11. Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99).

Radnici koji rade sa zapaljivim tekućinama i/ili plinovima trebaju biti osposobljeni za rad sa opasnim tvarima, što je obveza iz Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10) i članka 11. Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99).

Pretakanje zapaljivih tekućina i plina provodi se pretakanjem iz cisterni u spremnike, a utovar i istovar plina UNP u jediničnim bocama ručno, prilikom čega se provode preventivne mjere zaštite od požara propisane Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10) i Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99), a kada se radi o pretakanju na benzinskoj postaji, propisane i Pravilnikom o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN br. 93/98).

U tijeku pretakanja provode se slijedeće preventivne mjere zaštite od požara:

- pretakanje se ne vrši u razdobljima vremenskih nepogoda (grmljavina),
- ispred ulaza na prostor pretakališta ili mjesta za pretakanje se postavljaju standardni
- znakovi obavješćavanja, opasnosti i zabrane,
- prije početka pretakanja motor auto-cisterne iz koje se vrši pretakanje se isključuje,
- prije početka pretakanja sustav za pretakanje se propisno uzemljuje,
- brzina protoka medija kroz cjevovode se ograničava do veličine 1m/sec,

- u zonama opasnosti od eksplozije provodi se mjera zabrane ulaska nezaposlenim osobama, zabrana pušenja, uporabe otvorenog plamena, uporabe uređaja i/ili alat koji u radu može proizvesti iskru, unošenja samozapaljivih tvari, oksidansa i reaktivnih tvari.

Manje količine pretežno opće potrošnih zapaljivih tekućina (goriva za pogon traktora, motokultivatora, plovila i drugih uređaja na motorni pogon, boje, razrjeđivači, itd.), drže se u priručnim odlagalištima kod fizičkih osoba, koja su gotovo u pravilu nepropisna.

Ovakav način držanja zapaljivih tekućina uzrok je stalne opasnosti od nastanka požara i/ili tehnoloških eksplozija.

U tablici 22. ove Procjene upisane su s gledišta zaštite od požara temeljne značajke koje se odnose na opasne tvari koje se u većim količinama nalaze na prostoru grada.

Kod većine korisnika na mjestima skladištenja i uporabe opasnih tvari postavljeni su Sigurnosno-tehnički listovi ovjereni od strane Hrvatskog zavoda za toksikologiju i antidoping.

3.2.12. Gospodarenje s otpadom

U neposrednoj blizini odlagališta neopasnog otpada „Kupinovica“ nalaze se zapuštene površine, te postoji opasnost od širenja požara sa odlagališta na njegov okoliš. Na odlagalištu otpada ne provodi se stalan nadzor vrsta i količina otpada koje se odlažu. U tijeku sakupljanja otpada na mjestima nastanka ne provodi se odvajanje otpada po vrstama. Prilikom odlaganja otpada ne vrši se kompaktiranje (sabijanje) slojeva. Na odlagalištu ne postoji sustav odvodnje plinova koji nastaju u odloženim slojevima otpada.

Odlagalište otpada je ograđeno i na njemu se provodi tjelesno-tehnička zaštita za vrijeme rada odlagališta.

Na pristupu odlagalištu otpada postavljeni su standardni znakovi: zabranjen prilaz nezaposlenima, opasnost od požara, zabranjeno pušiti, zabranjena uporaba otvorenog plamena, zabranjena uporaba alata koji iskri.

Odlagalište je udaljeno od centra grada Supetra 2,5 km u smjeru jugoistoka, a od naselja Splitska oko 3 km u smjeru jugozapada. Odlagalište je potrebno sanirati i nakon otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) zatvoriti. Odlagalište je trenutno u fazi sanacije sukladno Planu sanacije odlagališta.

Na odlagalištu otpada povremeno nastaju požari, od kojih su neki uzrokovani samozapaljenjem odloženog otpada. Kroz povijest periodično su se pojavljivala „divlja odlagališta“ na pojedinim lokacijama, no pravovremenim uklanjanjem istih sva divlja odlagališta su uklonjena s područja grada Supetra.

Pristup vatrogasnim vozilima do odlagališta otpada moguć je samo s jedne strane, te je zbog činjenice da se u slučaju neprovoznosti tog pristupa ne bi moglo pristupiti odlagalištu s vatrogasnim vozilima, neophodno je stvoriti i održavati tehničke i organizacijske uvjete potrebne za učinkovita vatrogasna djelovanja odmah po nastanku požara.

Zbog činjenice da na odlagalištu otpada ne funkcionira tjelesno-tehnička zaštita iza radnog vremena odlagališta, na odlagalište ulaze i neovlaštene osobe te vrše spaljivanje određenih materijala u svrhu izdvajanja i prodaje metala kao sekundarne sirovine.

Na odlagalište neopasnog otpada „Košer“, koje je u funkciji od 1998. godine, odlaže se otpad iz općina Pučišća, Nerežišća, Selca, Bol, Sutivan, Postira i Milna. Na području općina Nerežišća, Postira i Sutivan nema službenog odlagališta komunalnog otpada. U tijeku je sanacija postojećeg odlagališta „Košer“ i prenamjena istog u pretovarnu stanicu po priključenju otoka Brača u županijski sustav gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije sa Centrom za gospodarenje otpadom na području Lećevice.

Na odlagalištu otpada postoji više mogućih uzročnika nastanka požara, a od njih su najizraženiji:

- nekontrolirano bacanje neugašenih opušaka i šibica,
- egzotermni kemijski procesi između odloženih tvari (kemijski procesi u kojima uzrokovano njihovim značajkama nastaje toplina),
- samozapaljene tvari koje su zbog bioloških i kemijskih procesa u njima sklone samozapaljenju kao npr. masne krpe i vlažno sijeno, metali u fizikalnom obliku sitne prašine, ugljen, masti i ulja,
- fokusiranje sunčeve svjetlosti kroz konveksne staklene površine (boce i drugi predmeti iz stakla) na lakozapaljive tvari,
- izravno djelovanje sunčeve svjetlosti na posude sa zapaljivim tekućinama i određenim drugim opasnim tvarima.

Temeljem naprijed navedenih činjenica, utvrđuje se da na prostoru grada Supetra postoje povećane opasnosti od nastanka i širenja nastalih požara u području gospodarenja s otpadom.

3.2.13. Gustoća izgrađenosti i vatrogasni pristupi građevinama

Grad Supetar obuhvaća četiri naselja (Mirca, Splitska, Supetar i Škrip), u kojima ima stanovnika sa stalnim boravištem. U svim naseljima, osim u naselju Supetar gustoća izgrađenosti je mala. U staroj jezgri naselja Supetar građevine su koncentrirane na malom prostoru, često građevinski povezane, te na tim prostorima ne postoje sigurnosne udaljenosti koje bi jamčile sprječavanje širenja požara s građevine na građevinu.

S obzirom na norme i načine građenja u gradu Supetru ne postoje urbane požarne zapreke koje jamče sprječavanje širenja požara. Stambene građevine su pretežno samostojeće.

S gledišta zaštite od požara značanije gospodarske i javne građevine i objekti (hotel, benzinska postaja, općina, škola, ambulanta, itd.) izgrađene su na sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina i objekata, sa osiguranim im propisnim vatrogasnim pristupima.

U staroj jezgri naselja Supetar ne postoje propisni vatrogasni pristupi. Veći broj objekata u Supetru uglavnom nemaju anagrafske oznake ulica/kućni broj.

3.2.14. Starost, struktura, etažnost i zagrijavanje građevina

Građevine na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, s obzirom na vrijeme, norme, odnosno načine građenja, te rabljene građevinske materijale i načine izvedbi građevinskih konstrukcija, mogu se podijeliti na:

- starije građevine koje su izgrađene prije 1940. godine iz prirodnog kamena s vapnom kao vezivnim građevinskim materijalom, zidovima širokim od 50 do 80 cm, drvenom krovnom i međuetaznom konstrukcijom i pokrovom iz kupa kanalice od cigle ili rijeđe iz kamenih ploča (udio ovakvih građevina u ukupnom broju iznosi 40%),
- novije građevine koje izgrađene iz betona ili armiranog betona sa ispunama iz betonskih blokova, poroterm blokova ili blokova iz cigle.

Konstruktivni sastav	Tip zgrade	Godina izgradnje
I	zidane zgrade	do 1920.
II	zidane zgrade s armiranobetonskim serklažama	1921. – 1945.
III	armiranobetonske skeletne zgrade	1946. – 1964.
IV	zgrade sa sustavom armiranobetonskih nosivih zidova	1965. – 1984.
V	skeletne zgrade s armiranobetonskim nosivim zidovima	poslije 1985.

U naselju Supetar, posebno u njegovom središnjem dijelu prevladavaju međusobno spojene građevine razine izgrađenosti do P+3, starije od 70 godina, izgrađene iz obrađenog prirodnog kamena sa međukatnim i krovnim konstrukcijama, te velikim brojem prozora iz drva.

U ostalim naseljima značajno je manji udio građevina izgrađenih iz obrađenog kamena, te prevladavaju samostojeće građevine izgrađene iz armiranog betona.

S gledišta zaštite od požara građevine iz armiranog betona su u pravilu višeg stupnja vatrootpornosti od građevina izgrađenih iz kamena, betona i drvene međuetazne i krovne konstrukcije, a i otpornije su i na djelovanje potresa čija razorna djelovanja mogu uzrokovati nastanak požara.

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje građevine koje se u području zaštite od požara razvrstavaju u visoke građevine (više od 22 m).

Značajan broj građevina je izgrađen bez projektne dokumentacije i građevinske dozvole, na „divlje“, bez planske provedbe mjera zaštite od požara.

S obzirom na naprijed navedeno, zaključuje se da povećana opasnost od nastanka i širenja nastalih požara s obzirom na starost, strukturu i etažnost građevina koja postoji u središnjem dijelu naselja Supetar.

Zagrijavanje određenih javnih i gospodarskih građevina vrši se toplovodnim sustavom iz kotlovnica, u kojima se kao energent rabi ulje za loženje. Zagrijavanje određenog broja stambenih građevina, a posebno starijih građevina vrši se krutim gorivima (drvo). Ostale stambene građevine se zagrijavaju sa grijaćim tijelima na električnu energiju i manjim dijelom uljem za loženje.

S gledišta zaštite od požara najopasniji dijelovi sustava za zagrijavanje građevina su kamini, dimovodni kanali i dimnjaci i to poglavito oni koji su ugrađeni u starijim stambenim građevinama, u kojima su dimnjaci i dimovodi izgrađeni pretežno nekvalitetno, te slabo održavani i/ili se nalaze neposredno uz drvene građevinske konstrukcije i druge gorive materijale. Većina stambenih građevina nije opremljena vatrogasnim aparatima za gašenje početnih požara.

U gradu Supetru te općinama Postira, Nerežišća i Sutivan nije dodijeljena koncesija dimnjačarskom obrtu za održavanje ložišta, dimovoda i dimnjaka.

S obzirom na vrste sustava za zagrijavanje i njihovo stanje, te stanje tehničkih uvjeta za gašenje početnih požara, povećana opasnost od nastanka i širenja nastalih požara postoji u većini građevina, a posebno u privatnim stambenim građevinama.

3.2.15. Šumske i poljoprivredne površine

3.2.15.1. Šumske površine

Na području grada Supetra zastupljeni su veći kompleksi mediteranskih šuma – makija, unutar kojih se prostiru veće i manje površine kraških pašnjaka. Šume ovog područja pripadaju svezi crnikovih šuma kao i sve šume na otoku Braču. Makija je zastupljena na nešto nižim položajima sve do obale mora. U ovim šumama makije prisutno je naseljavanje alepskog bora, često i neposredno uz obalu.

Na području grada Supetra postoje zapuštena poljoprivredna zemljišta koja graniče sa šumama razvrstanim u I. stupanj ugroženosti od požara.

Tablica 53. Prikaz šumskih gospodarskih jedinica s površinama zapuštenih poljoprivrednih zemljišta koje graniče s šumama razvrstanim u I. stupanj ugroženosti od požara

Gospodarska jedinica Vidova gora		
Odjel/odsjek	Katastarska općina	Površina (ha)
81a	Splitska	3,60
85a	Supetar	2,73
Gospodarska jedinica Dol		
1d	Splitska	9,01

Na području grada Supetra važno je naglasiti povećanu opasnost od požara na velikim šumskim površinama koje se protežu na prostoru zapadno od uvale „Babin laz“, „Stubli“, gospodarska zona „Žedno – Drage“, „Kraljevo“, „Kruševa njiva“, „Sv. Rok“, „Pocivala“, „Ozdrin“. Ovo su sve povezane šumske površine koje su uglavnom u vlasništvu RH. Upravo na ovim područjima prijeti najveća opasnost od požara zbog velike gustoće šume i niskog raslinja te nedovoljnog broja protupožarnih prosjeka. Stoga je naglasak na žurnoj potrebi uređenja ovih površina, izgradnji protupožarnih prosjeka te po potrebi postavljanju novih hidranata, za što i postoji realna mogućnost s obzirom na blizinu vodovodne mreže. Područje „Stubli“ u strategiji razvoja turizma grada Supetra, označeno je kao područje koje treba gospodarski iskorištavati za potrebe turizma (biciklističke i trim staze, vidikovac, šetališta, odmorišta, rasadnik i slično). Sve ove šumske površine povećavaju krajobraznu vrijednost prirodnog okoliša naselja Supetar pa se o njima grad treba posebno skrbiti i iste svim raspoloživim protupožarnim načinima i mjerama posebno zaštititi.

Osnovnu krajobraznu značajku općine Postira daje niska sredozemna šikara (makija) iz koje ponegdje izbijaju gole vapnenačke stijene. Ipak, značajni dijelovi općine pokriveni su visokom šumom primorskog bora, a u južnom dijelu općinskog teritorija, u dijelu značajnog krajobraza Vidove gore, i šumom crnog bora. U krajobrazu obradivih površina najčešće se

susreću vinogradi i maslinici u suhozidanim ogradama. Napuštanjem vinograda mnoge terase zarastaju makijom koja postaje sve izrazitije vegetacijsko i krajobrazno obilježje otoka. Prema dostupnim podacima, gospodarske šume ne pokrivaju razmjerno velike površine. U dijelu općine obuhvaćenom značajnim krajobrazom Vidove gore, relativno velika je površina šuma posebne namjene. Privatne šume zauzimaju znatno veće površine, ali su uglavnom zastupljene makijom i niskim šumama koje se koriste za ogrjev i slične potrebe privatnih gospodarstava. Dio šuma čiji su se vlasnici urbanizirali prešao je u trajni stadij makije.

Od prirodne flore na prostoru općine Nerežišća prevladavaju Stenomediteranske šume alepskog bora i šume gluhačuške, Eumediterranske i hemimediterranske vazdazelene šume crnike, mediteranske šume dalmatinskog crnog bora i kulture alepskog bora i Submediteranske i epimediterranske termofilne, listopadne šume medunca ili duba s bjelograbom ili crnim grabom.

Osnovnu krajobraznu značajku daje niska sredozemna šikara (makija) iz koje ponegdje izbijaju gole vapnenačke stijene. Ipak veliki dijelovi općine pokriveni su šumom primorskog bora u jugozapadnom dijelu općinskog teritorija (do priobalja), a ističu se i karakteristične šume crnog bora u višim jugozapadnim dijelovima općine. U krajobrazu obradivih površina najčešće se susreću vinogradi i maslinici u suhozidanim ogradama. Napuštanjem vinograda mnoge terase zarastaju makijom koja time postaje sve izrazitije vegetacijsko i krajobrazno obilježje i na prostoru općine Nerežišća.

U izvorne prirodne prostore i krajobraze možemo svrstati dio površina općine, odnosno dijelove južnog dijela općine koji pripadaju masivu Vidove gore, a prekriveni su makijom i šumom. U kultivirane prirodne prostore i krajobraze može se uključiti najveći dio prostora općine. U njihovom sklopu nalaze se poljodjelske i šumske površine gospodarske, ali i privatne.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište prostire se na 3175,15 ha, tj. 42,45% od ukupne površine općine. Najveći dio ovih površina su pašnjaci i zemljišta pokrivena makijom, garigom i šikarom.

Manje površine zauzimaju gospodarske šume. To su vrijedne guste visoke šume alepskog bora i dalmatinskog crnog bora. Najvrijednije šumske površine smještene su u južnom dijelu općine, osobito u zoni zaštićenog krajolika Vidove gore, a koje su oštećene zbog krčenja prosjeka u zonama dalekovodnih trasa 110 kV i 35 kV. Dugoročno bi trebalo razmatrati mogućnost podzemnog kabliranja ovih dalekovoda i to posebice u zoni zaštićenog krajolika «Vidova Gora».

Na području općine Sutivan nalazi se osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz – Vela lokva (na istočnom dijelu općine uz uvalu Stiniva i Golo brdo). Ukupna površina pod šumama na području općine Sutivan iznosi 18,85 ha.

Prema stupnjevima ugroženosti od požara, šume na promatranom prostoru, prevladaju šume i šumska zemljišta s velikom opasnosti od nastanka i širenja požara. Vrste i raspored šumskih sastojina su takvi da pogoduju brzom širenju nastalih požara.

Hrvatske ceste provode kosidbu trave i raslinja, te uklanjanje gorivih tvari iz zaštitnih pojaseva uz ceste koje prolaze kroz i uz šumske površine, ali ne svugdje ili ne uvijek zadovoljavajućom kvalitetom.

Trase u šumama na prostorima kroz koje prolaze nadzemni električni dalekovodi, čiste se od strane HEP-a od raslinja, trave i drugih gorivih tvari, ali ne svugdje ili ne uvijek zadovoljavajućom kvalitetom.

Količina i raspored standardnih znakova iz područja zaštite od požara (opasnost od požara, zabranjeno pušiti, zabranjena uporaba otvorenog plamena, zabranjeno kampiranje) i promidžbenih plakata koji se nalaze na mjestima ulazaka u šume i u šumama je zadovoljavajuća.

Tijekom požarnih sezona Šumarija Brač u skladu sa Planom zaštita šuma od požara, provodi motrenje nastanka požara i protupožarne ophodnje prostora.

Motrenje opasnosti od nastanka požara i motrenje nastanka požara obavlja se s motrilačkih mjesta Vidova gora, Sv. Toma i Sv. Jure, u razdoblju od 01.06. – 15.09. odnosno razdobljima povećanih opasnosti od nastanka i širenja nastalih požara.

Motritelji su opremljeni zemljovidima, dalekozorom, mobitelom, popisom pravnih i fizičkih osoba koje se pozivaju u slučaju nastanka požara i dnevnicima motrenja.

Dojava nastanka požara od strane Motriteljsko-dojavne službe vrši se telefonima ili mobitelima i to prema DVD Supetar, VOC-u, DUZS-u, Policijskoj postaji Brač i Šumariji Brač.

Čuvarsko motriteljska i pješačko-ophodarska služba vrši se na području Šumarije Brač, tijekom požarno opasne sezone od 01.06 do 15.09. Čuvarsko motriteljsku službu vrše čuvari šuma – lugari, koji svakodnevno obilaze čuvarsko motriteljski rejon u vremenu od 07-15, a pješačko-ophodarsku službu upotpunjavaju motritelji s motriteljskih mjesta. Ophodari u vremenu od 01.06. svakodnevno obilaze pješačko-ophodarska područja od 10 do 18 sati. Šumarija Brač tijekom povećane opasnosti od šumskih požara od 01.06 do 15.09 ima organiziranu autoophodarsku službu čiji je zadatak nadziranje područja kojima ova šumarija gospodari.

Od tehničkih sredstava i opreme šumarija Brač ima 1 ophodarski automobil s opremom za početno gašenje, 1 osobni automobil, 2 motorne pile, 1 motorni čistač, 17 dalekozora, 10 vatrogasnih naprtnjača, 8 vatrogasnih metli i 11 mobilnih telefona. Sredstva za početno gašenje šumskih požara smještena su na motrionicama i motriteljskim mjestima, te u automobilima kojima se vrši autoophodnja.

Šumarija Brač je odgovorna za provedbu mjera zaštite od požara u šumama koje su u vlasništvu Hrvatskih šuma, a za nadzor i nalaaganje provedbe posebnih mjera, kada je to zbog zaštite šuma od požara potrebno odgovoran je nadležni šumarski inspektor.

Mjere zaštite šuma od požara su propisane u Planu zaštite šuma od požara, te Šumskogospodarskom planu, koji se mora revidirati najmanje svakih 10 godina.

Plan zaštite šuma od požara su izradile Hrvatske šume u skladu sa Pravilnikom o zaštiti šuma od požara (NN br. 26/03). Šumskogospodarski plan je izrađen u skladu sa Pravilnikom o uređenju šuma (NN br. 111/06 i 141/08).

Šumarija Brač je ustrojila Intervencijsku skupinu za gašenje požara. Intervencijska skupina se poziva požarnim uzbunjivanjem vatrogasnom sirenom ili pozivom rukovoditelja, odnosno

zamjenika rukovoditelja skupine. U slučaju potrebe za sudjelovanjem u gašenju složenijih požara poziva se Intervencijska skupina UŠP Split.

Mjere zaštite šuma od požara propisane su u važećim Planovima zaštite šuma od požara, te Šumskogospodarskim planovima, koji se moraju revidirati najmanje svakih 10 godina.

Planove zaštite šuma od požara su izradile Hrvatske šume u skladu sa Pravilnikom o zaštiti šuma od požara (NN br. 26/03). Na temelju Planova zaštite šuma od požara, Hrvatske šume su izradile Karte stupnjeva ugroženosti šumskih površina (KPŠ), te ustrojile Motrilačko-dojavne službe sa protupožarnim ophodarenjem.

Šumarija je na temelju obveze iz Pravilnika o uređivanju šuma (NN br. 111/06 i 141/08) izradila Šumskogospodarski plan. U Šumskogospodarskom planu su utvrđene posebne mjere zaštite šuma od požara, koje se prvenstveno odnose na radove biološke obnove šuma.

U šumama na promatranom području, osim onih u privatnom vlasništvu, relativno uredno se provode biološka obnova šuma, njega i prorijeđivanje sastojina, kresanje i uklanjanje suhih grana, ali ne i izrada i održavanje protupožarnih prosjeka i puteva, uređivanje i održavanje izvora vode i postavljanje uređaja i opreme za provedbu gašenja požara.

Prema službenoj karti HCR objavljenoj na MIS portalu, na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, ne postoje minski sumnjivi prostori.

S obzirom na:

- veličine i raspored šumskih površina,
- starost i gustoću šumskih sastojina,
- nezadovoljavajuću kvalitetu održavanja šuma posebno u privatnom vlasništvu,
- nepovoljne čimbenike vezano za širenje nastalih požara (klima, reljef i struktura tla), u kombinaciji sa vrlo zapaljivim i brzo izgarajućim šumskim sastojinama (alepski bor, čempres i smreka zbog obilnog sadržaja smole, te makija i garig) i njihovim talozima na tlu,
- činjenice da nisu formirani zaštitni pojasi između neobrađenih poljoprivrednih površina i šuma i da i u šumama postoje građevine,
- nepostojanje vode za gašenje požara na određenim prostorima, posebno u ljetnjim razdobljima kada je povećana insolacija i isušenost, postoji opasnost od nastanka intenzivnih i dugotrajnih požara na promatranom prostoru.

3.2.15.2. Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine bitan su čimbenik u fizionomiji kraškog krajobraza. Utječu na svojstvenost i prepoznatljivost krajobraza s izraženim kraškim dolinama, terasama, suhozidovima i gomilama. Gomile su jedan od posebno izraženih elemenata krajobraza. Na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan veći je dio nekadašnjih obrađenih površina zapušten i neobrađen. Na tim se površinama postepeno razvijaju vrste koje prirodno pridolaze u makiji. Danas je poljoprivredna djelatnost na promatranom području znatnije vezana uz turističko - ugostiteljsku djelatnost. Osnovno obilježje

poljodjelskih gospodarstava je usitnjenost i rascjepkanost posjeda. Značajnija poljoprivredna proizvodnja održala se jedino u maslinarstvu.

Na napuštenim i opožarenim poljoprivrednim površinama proširili su se bor, trava, te polugrmovi smilja, kadulje, vrieska i drugih biljnih vrsta koje spadaju u ljekovito i aromatsko bilje sa visokim postotkom sadržaja eteričnih ulja, te takvi prostori predstavljaju opasnost od nastanka i širenja požara, što je poglavito izraženo u ljetnjim razdobljima kada su povećani insolacija i isušenost biljnih vrsta.

JLS su donijele Odluke o mjerama zaštite od požara na otvorenim prostorima, u kojoj se između ostalog propisuje razdoblje i način loženja vatre na otvorenom prostoru.

Nepropisna uporaba otvorenog plamena, prvenstveno u svrhu spaljivanja korova na poljoprivrednom zemljištu, te termičke obrade hrane na otvorenom prostoru je dosta česta.

Temeljem naprijed navedenog stanja, opasnosti, nedostataka i propusta procjenjuje se da bi se uz istodobno postojanje uvjeta koji su pogoduju širenju požara (visoke temperature zraka, isušenost vegetacije, jak vjetar promjenljiva smjera), požar nastao na poljoprivrednim površinama vrlo brzo proširio, te bi bilo vrlo teško provesti pravodobno i učinkovito gašenje požara.

3.2.15.3. Požarne opasnosti u šumama i na poljoprivrednim površinama

Najveće opasnosti od nastanka požara na poljoprivrednim i šumskim površinama na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan postoje ili mogu nastati zbog:

- spaljivanja raslinja, korova i otpada na otvorenom prostoru u razdobljima kada su ti radovi zabranjeni, te spaljivanja bez provedbe propisanih mjera zaštite od požara,
- uporabe vatre u svrhu termičke obrade živežnih namirnica,
- pušenja i nekontroliranog bacanja opušaka,
- namjernog izazivanja nastanka požara,
- iskrenja nadzemnih električnih vodova uzrokovanih djelovanjem vjetrova i/ili posolice,
- udara munje,
- kampiranja na mjestima gdje kampiranje nije dozvoljeno,
- nedostatne količine standardnih znakova opasnosti i zabrane uz ceste, putove, te na ulascima u šumske površine, u šumama i na poljoprivrednim površinama.

3.2.16. Izvorišta vode i hidrantska mreža

Primarni izvor pitke vode za otok Brač je rijeka Cetina. Riječni sliv kojem pripada rijeka Cetina je sliv rijeke Cetine, a prihvatno vodno tijelo je Zagrad smješteno u Omišu.

O vodoopskrbi skrbi poduzeće Vodovod Brač d.o.o. Vodoopskrbni sustav otoka Brača sastoji se od 3 glavne cjeline, odnosno podsustava: istok, zapad i jug. Sve vode koje

dotječu s kopna akumuliraju se u vodospremi "Brač". Iz vodospreme „Brač“ polaze tri glavna magistralna cjevovoda. Prema području grada Supetra grana se zapadni podsustav/ogranak: vodosprema Brač - Milna, s ogrankom za otok Šoltu. Samo naselje Škrip spaja se na južni podsustav/ogranak: vodosprema Brač - Bol s odvojkom za otok Hvar, a koji prelazi preko jugoistočnog dijela područja grada (iz općine Postira prema općini Nerežišća i dalje).

Na području Općine Postira se nalazi vodosprema Brač kapaciteta 4 000 m³ (za cijeli Brač) i vodosprema Postira koja pripada zapadnom magistralnom cjevovodu kapaciteta 1 000 m³. U vodospreme spada još i stara kaptaža Dol.

Općina Nerežišća se nalazi u zapadnom cjevovodu. Vodoopskrba središnjih naselja općine Nerežišća: Nerežišća, Donji Humac i Dračevica se osigurava pomoću procrpne stanice Dol kapaciteta 20 l/sek koja je priključena na južni magistralni ogranak i koja vodu pumpa u vodospremu Škrip. Iz nje se osigurava vodoopskrba naselja Škrip te se voda crpnom stanicom Škrip kapaciteta 14,4 l/sek pumpa do vodospreme Sv. Juraj. Ostala izdvojena područja (naselja i dr.) na području općine nisu priključena na vodoopskrbni sustav.

Općina Sutivan se nalazi u istočnom cjevovodu. Na području općine Sutivan nema crpnih stanica, a u općini se nalaze četiri vodospreme

Na rijetkim priobalnim lokalitetima otoka izbijaju izvori, ali zbog male izdašnosti u ljetnim mjesecima i zaslanjenosti (bočate vode) tek poneki ima značaja. Na otoku postoje dva prirodna izворишта vode (Dol i Bol).

Pojedina mjesta vodu dobivaju iz bunara i vlastitih ili mjesnih cisterna koje se pune iz broda za prijevoz vode ili u vrijeme kišnih dana. Katastar pravog stanja izvora, bunara i cisterna nema, te time nema ni pouzdanih podataka o količinama vode koja bi se mogla koristiti za gašenje požara u mjestima gdje nema hidrantske mreže. Većina bunara i cisterna nije uređena za potrebe gašenja požara. Podataka o stanju bunara i cisternama nema.

Potrošnja vode neravnomjerno je raspoređena s obzirom na godišnja doba, te omjer potrošnje vode tijekom zimskih i ljetnjih razdoblja iznosi 1:10.

Ustroj redukcije ili potpune obustave distribucije vode do potrošača u slučaju nastanka požara zadovoljava, s obzirom na stalno dežurstvo, odnosno pripravnost djelatnika Vodovoda Brač.

Vrlo značajan prirodni izvor vode za gašenje je more koji je neiscrpan izvor. Pristupi za uzimanje morske vode postoje u morskim uvalama do kojih su izgrađene cestovne prometnice provodne za vatrogasna vozila, te na pristaništima za plovila i mjestima do kojih se može pristupiti sa prijenosnim vatrogasnim motornim pumpama. Morska voda u području vatrogasnih djelovanja, pretežno se koristi za opskrbu zrakoplova i helikoptera vodom za gašenje požara.

Na području grada Supetra postoji hidrantska mreža. Do hidranata i mjesta za priključak C tlačnih vatrogasnih crijeva na vodovodnu mrežu osiguran je pristup za vatrogasna vozila. Izvršen je tehnički pregled hidrantske mreže te su utvrđeni određeni nedostaci:

- hidranti na lokaciji Stuble i sportskoj dvorani nisu pod tlakom
- podzemne hidrante na lokacijama Park, Pjaceta, Park Vrdolca, trajektna luka i Pliva, koji su izvedeni kao NO 50, potrebno je zamjeniti s NO 75.
- hidrant na području Stuble je oštećen, odnosno, oštećen je ventil te se ne može koristiti.
- sve hidrante je potrebno označiti sa slovom H.

Na prostoru grada Supetra, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, stalno boravi 4 074 osoba. Temeljem broja stanovnika, sukladno članku 6b Pravilnika o dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05), utvrđuje se da se za grad Supetar računa sa jednim istovremenim požarom i najmanjom količinom vode od 10 l/s.

Na prostoru općine Postira, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, stalno boravi 1 559 osoba. Temeljem broja stanovnika, sukladno članku 6b Pravilnika o dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05), utvrđuje se da se za općinu Postira računa sa jednim istovremenim požarom i najmanjom količinom vode od 10 l/s.

Na prostoru općine Nerežišća, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, stalno borave 862 osobe. Temeljem broja stanovnika, sukladno članku 6b Pravilnika o dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05), utvrđuje se da se za općinu Nerežišća računa sa jednim istovremenim požarom i najmanjom količinom vode od 10 l/s.

Na prostoru općine Sutivan, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, stalno borave 822 osobe. Temeljem broja stanovnika, sukladno članku 6b Pravilnika o dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05), utvrđuje se da se za općinu Sutivan računa sa jednim istovremenim požarom i najmanjom količinom vode od 10 l/s.

U tijeku uređenja prostora neophodno je voditi računa o usklađivanju postojećih hidranata s propisima, te ugradbi hidrantske mreže u naselja ili dijelovima naselja u kojima nije ugrađena i to prvenstveno na prostorima na kojima stalno borave ljudi i na postojeće veće i značajnije građevine.

3.3. Uzroci nastajanja i širenja požara u razdoblju od 2006. do 2016. godine

Načelno, na temelju podataka MUP-a PU Splitsko-dalmatinske o nastalim požarima u Republici Hrvatskoj, otvoreni plamen i žar su najčešći uzroci nastanka požara na otvorenom prostoru, zatim sljedi nekontrolirano spaljivanje i zapaljenje/samozapaljenje deponija. Zatim slijedi nedovoljno održavanje uređaja instalacija, električna i toplinska energija itd. U 4 slučaja dookazano je namjerno izazivanje požara.

S obzirom na vrste, količine i raspored gorivih tvari, namjene građevina i prostora, te ustroj i stanje zaštite od požara u građevinama i na prostorima, procjenjuje se mogućnost nastanka

razmjerno manjih požara u građevinama koje uz pravodobno otkrivanje i dojavu požara mogu ugasiti manje vatrogasne snage ili osoblje koje boravi u građevinama, te većih požara na otvorenom prostoru.

3.4. Moguće vrste i razvoj požara na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan

3.4.1. Klase požara

S obzirom na vrste i količine gorivih materijala i tvari koje postoje na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, prvenstveno mogu nastati požari klase **A** (krute gorive tvari) i klase **B** (zapaljive tekućine), te manji požari klase **C** (zapaljivi plinovi) i **F** (masti i ulja životinjskog i biljnog porijekla), sve klasificirano po normi **HRN EN 2:1997 (HRN EN 2:1992/A1:2004)**.

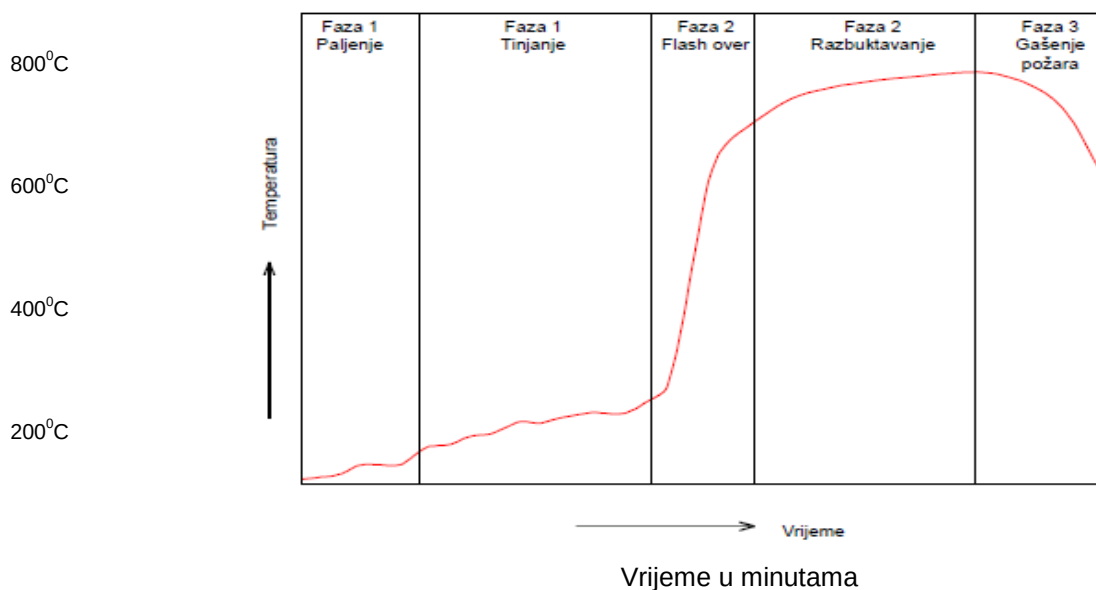
3.4.2. Razvoj požara po fazama u građevinama i na otvorenim prostorima

Razvoj požara u građevinama se odvija u tri faze:

- **prva faza** (početna faza) se sastoji od tinjanja, zapaljenja i početka razvoja požara, s brzim porastom temperature i nastajanjem velikih količina dima i plinovitih proizvoda gorenja. Brzina razvoja požara u ovoj fazi ovisi o postojećoj količini kisika, te vrstama, agregacijskom, fizikalnom stanju i količinama gorivih tvari koje se nalaze u požarom ugroženom prostoru,
- **druga faza** (razbuktala faza) je faza najbržeg razvoja požara u kojoj nastaju najveće temperature. Razvoj požara u ovoj fazi bitno utječe na stanje konstrukcija i statiku građevina. Građevinske konstrukcije koje su izgrađene u skladu sa propisanim vatrootpornostima će i u ovoj fazi zadržati statičke značajke, te spriječiti širenje požara u susjedne građevine, građevinske dijelove i prostore,
- **treća faza** (faza živog zgarišta) najčešće nastaje u slučaju neučinkovite provedbe gašenja požara i/ili nepravodobnog početka gašenja požara. Intezivnim hlađenjem građevinskih konstrukcija vodom za gašenje mogu nastati značajne promjene strukture konstrukcija i građevina, pa i urušavanje.

U slučaju promjene određenih čimbenika koji utječu na način gorenja (npr. snažan i nagli dotok zraka do mjesta gorenja) i nakon treće faze požara može ponovo nastati intezivno izgaranje koje je tipično za naprijed navedenu drugu fazu.

Grafički prikaz tijeka tipičnog požara:

Dakle, kao što je vidljivo i u gornjem grafičkom prikazu pravodobnim početkom provedbe akcije gašenja požara, bitno će se smanjiti mogućnost širenja požara izvan početno požarom zahvaćenog prostora.

Namjene i geometrije građevina su takvih značajki da ne postoji povećana opasnost od nastanka velikih požara u njima.

Na otvorenom prostoru zbog požarnih značajki šumskih sastojina, šuma i raslinja, reljefa prostora, izraženo nepovoljnog djelovanja ekspozicije, insolacije i snažnih vjetrova i vjetrova promjenljivih smjerova, postoji opasnost od brzog širenja nastalih požara ako se pravodobno ne provedu odgovarajuća vatrogasna djelovanja uključujući po potrebi i vatrogasna djelovanja zračnim snagama, te druga neophodna djelovanja kao što je iskapčanje visokonaponskih naponskih dalekovoda.

U svrhu sprječavanja širenja požara nastalih na otvorenom prostoru, od posebne je važnosti što prije uočiti i dojaviti nastale požare, te što prije započeti sa akcijama gašenja požara i to sa potrebnim brojem gasitelja, te potrebnim vrstama vrstama vatrogasnih vozila, uređaja, opreme i sredstava pri čemu je potrebno poštovati temeljno načelo da je bolje na vatrogasno djelovanje, u svrhu početne navale, uputiti veći broj tehnike i vatrogasaca, nego ih naknadno pozivati.

3.5. Makropodjela na požarna područja i zone, te vatrogasne snage

Požarno područje (sektor) čini površina tla na kojoj ne postoje vrste i količine gorivih i drugih opasnih tvari, koje bi u slučaju nastanka požara uzrokovale širenje požara na susjedna požarna područja, odnosno površina tla na kojoj postoje uvjeti koji bitno otežavaju širenje požara i omogućavaju pravodobnu i učinkovitu zaštitu od širenja požara.

Pri provedbi određivanja požarnih područja u naseljenim mjestima za utvrđivanje ulica koje su u statusu požarnih zapreka korištene su formule:

Požarna zapreka 1. stupnja: $PZ1 = h1 + h2 + 20m$ ($h1$, $h2$ su visine građevina do strehe).

Požarna zapreka 2. stupnja: $PZ2 = h1 + h2$,

Požarna zapreka 3. stupnja: $PZ3 = 0,5(h1 + h2) + 6m$.

Pri provedbi određivanja požarnih područja u rubnim dijelovima naselja iza kojih se protežu prirodne zapreke korištena je formula: $Pr = h + 10m$.

S obzirom na zemljopisni položaj, veličinu i oblik prostora grada, poziciju DVD Supetar, kriterij koji se odnosi na propisani početak vatrogasnog djelovanja u vremenu od 15 min u odnosu na vrijeme prijama dojava požara ili drugog akcidenta, te prosječnu brzinu vožnje vatrogasnih vozila od 50 km/sat, promatrani prostor spada u tri požarne zone.

Potencijalne požarne zapreke su cestovne prometnice **D113** i **D114**, međutim širenje požara je ipak moguće i preko njih, posebno u uvjetima kada nastane požar u razdoblju jačeg vjetra uz veće dijelove ceste čiji zaštitni pojasi nisu očišćeni od stabala i raslinja, te na prostorima koji su pod visokim šumama, pa se sa cestama **D113** i **D114** ne može računati kao s pouzdanim požarnim zaprekama.

Područje djelovanja vatrogasne postrojbe ovisi o vremenu koje je potrebno za dolazak na intervenciju, a ono iznosi najviše 15 minuta.

U vrijeme potrebno za početak intervencije računa se vrijeme potrebno za okupljanje vatrogasaca i vrijeme vožnje od sjedišta vatrogasnih postrojbi do mjesta nastanka požara.

Najveća dopuštena udaljenost od sjedišta vatrogasne postrojbe u području odgovornosti se računa po slijedećoj formuli:

$$s = v \times t$$

gdje su:

s = najveća udaljenost u području djelovanja (km),

v = brzina vožnje (km/h),

t = vrijeme potrebno za dolazak do mjesta nastanka požara (min).

3.6. Izračun broja vatrogasaca potrebnih za učinkovito gašenje požara

Izračun broja vatrogasaca potrebnih za učinkovito gašenje požara građevina i otvorenih prostora grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan izvršen je u skladu sa iskustvenim pokazateljima i pretpostavljenim uvjetima za širenje požara.

Odobrena hrvatska metoda za ovu vrstu izračuna ne postoji, pa su ovdje izvršeni izračuni u funkciji smjernica za određivanje najmanjeg broja potrebnih vatrogasaca za specifične i najopasnije požare koji mogu nastati na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan.

Ovdje primjenjene metode za izračun broja vatrogasaca su prihvaćene od strane Odjela za inspekcijske poslove zaštite od požara MUP-RH.

3.6.1. Potrebne količine vode, broj vatrogasaca i vatrogasnih vozila temeljem broja stanovnika

U tablici 54. daje se prikaz potrebne količine vode za gašenje požara u naseljima grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, s obzirom na broj stanovnika.

Tablica 54. Prikaz potrebne količine vode za gašenje u naseljima grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, s obzirom na broj stanovnika

Broj stanovnika	Računski broj istovremenih požara	MINIMALNE KOLIČINE VODE ZA GAŠENJE POŽARA				Snage i vozila za gašenje požara	
		l/s	l/min	m ³ /h	m ³ /2h	Vatrogasaca u navali / izlazu	Vozila
7 317	1	15	900	54	108	10/13*	3

* 200 l/min isporučuje grupa od 2 vatrogasca na jednom C mlazu

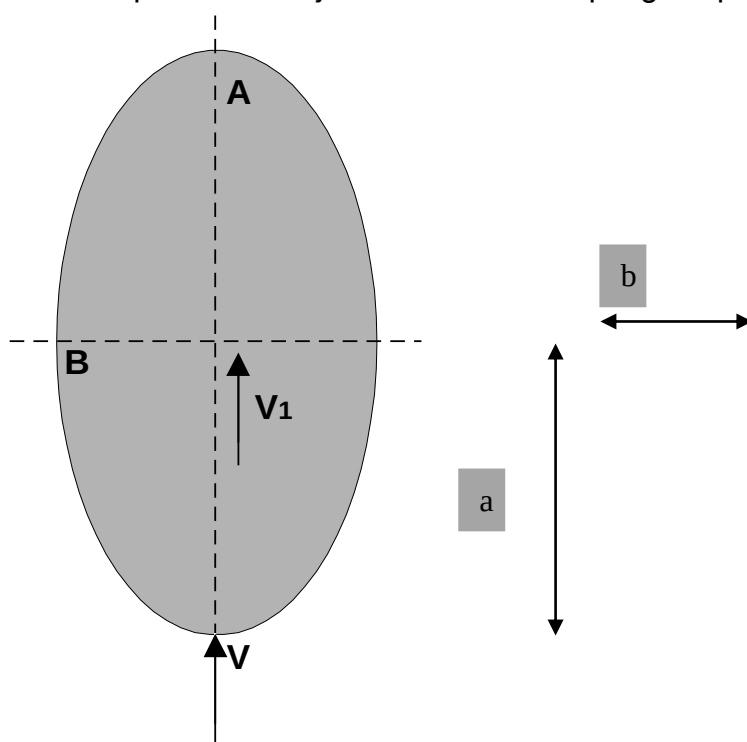
3.6.2. Količine potrebne vode, broja vatrogasaca i vozila temeljem izračuna gašenja pretpostavljenog požara otvorenog prostora

a) Vatrogasni pristup mjestu nastanka požara osiguran

Broj potrebnih vatrogasaca N_v računa se na temelju norme po kojoj je potrebno osigurati najmanje jednog vatrogasca na svakih 15 m požarnog fronta, uz uvjet da je osigurana dovoljna količina uređaja, sredstava i opreme za gašenje požara.

Ulazne veličine za izračun su brzina vjetra V_v (km/h) i o njoj ovisna brzina širenja požara V_p (km/h), te površina zahvaćena požarom u trenutku otkrivanja požara P (m²).

U provedbi izračuna, izračunavaju se požarni front za opožarenu površinu koja je u trenutku dojava nastanka požara u obliku elipse, te požarni front za opožarenu površinu u trenutku dolaska na mjesto događaja vatrogasne postrojbe ili dobrovoljnog vatrogasnog društva. S obzirom da je površina prostora zahvaćenog požarom u obliku elipse, perimetar požara računa se po formuli koja važi za izračun opsega elipse.

Izračun broja vatrogasaca:

Temeljem dosadašnjeg iskustva vezano za požare nastale na otvorenom prostoru, požarnih značajki i razine kvalitete ustrojenog sustava motrenja i dojave požara, u svrhu izračuna potrebnog broja vatrogasaca za gašenje požara na otvorenom prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan uzeti su slijedeći čimbenici:

$P_o = 400 \text{ m}^2$ - površina zahvaćena požarom u trenutku dojave požara

$V_v = 20 \text{ km/h}$ - brzina vjetra

$V_p = 2,5 \text{ m/min}$ - brzina širenja požara

$t = 15 \text{ min}$ - razdoblje od prijama dojave požara do dolaska vatrogasaca na požarište

$n = 0,464$ (konstanta)

--

$N_v = \text{broj vatrogasaca} = ?$

$$P = a \cdot b \cdot \pi \quad \frac{a}{b} = 1,1 \cdot v^n$$

$$O = 3,14 \times 2 (a^2 + b^2)^{-2}$$

--

$$a_0/b_0 = 1,1 \times 20^{0,464} = 4,4165$$

$$a_0^2 = P_o \times 4,4165/3,14$$

$$a_0 = 23,72 \text{ (m)}$$

$$b_0 = 5,37 \text{ (m)}$$

$$a = a_0 + (v_p \times t)/2 = 42,47 \text{ (m)}$$

$$b = 9,62 \text{ (m)}$$

$$O = \pi \cdot \sqrt{2 \cdot (a^2 + b^2)} - \text{opseg požarne površine (m)}$$

$$O = 193 \text{ m}$$

$$F = O/2 = 96,5 \text{ m}$$

$$\mathbf{N_v = F/15 = 6,43 = 7 \text{ vatrogasaca}}$$

U slučaju nastanka požara u drugačijim uvjetima glede brzine vjetra i veličine opožarene površine od naprijed navedenih kakvi su najčešći pri nastanku požara na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, potreban broj vatrogasaca odabire se iz tablice 55.

Tablica 55. Potreban broj vatrogasaca s obzirom na brzinu vjetra i opožarenu površinu

V_V (km/h)	10	20	30	40	50
P_O (m ²)	Potreban broj vatrogasaca za intervenciju u vremenu $t = 15$ min				
100	4	6	12	38	76
400	4	7	14	40	78
900	6	8	16	42	80
1600	8	10	18	44	82
2500	10	12	20	46	84
3600	12	14	22	50	86
4900	12	16	24	52	88
6400	14	18	26	54	92
8100	16	20	28	56	94
10000	18	22	30	58	96

b) Vatrogasni pristup mjestu nastanka požara nije osiguran, te je potrebno raščićavanje i/ili paljenje susretne vatre

U uvjetima kada se akcija gašenja požara ne može provesti učinkovito zbog nepostojanja odgovarajućeg vatrogasnog pristupa mjestu nastanka požara, pa je potrebno izvršiti čišćenje prostora ispred crte fronta požara, odnosno kada je uz to neophodno i paljenje susretne vatre primjenom slijedećih jednadžbi i tablica odrediti će se podaci o broju ljudi potrebnih za provedbu tih poslova, pri određenim uvjetima (brzina vjetra i požarna površina).

$$D = v_p \times t$$

D = udaljenost od fronte požara F do mjesta izvođenja radova,

v_p = brzina napredovanja fronte požara

t = vrijeme potrebno za početak izvođenja radova

odnosno,

$$D_{sv} = v_p \times t + L \times \frac{v_{sp} + v_p}{v_p}$$

D_{sv} = udaljenost od fronta požara do mjesta izvođenja radova kada se pali susretna vatra,

L = dužina crte paljenja susretne vatre,

v_{sp} = brzina napredovanja fronta susretne vatre.

U tablici broj 56. daje se prikaz potrebnog broja dana po čovjeku za gašenje požara s obzirom na jakost vjetra i gustoću šume.

Tablica 56. Prikaz potrebnog broja dana po vatrogascu za gašenje požara s obzirom na jakost vjetra i gustoću šume

Gustoća šume	Potreban broj dana po vatrogascu za gašenje 1 ha pri vjetru			
	slabom	umjerenom	jakom	vrlo jakom
slaba	0,5	1	2	3
srednja	1	4	6	10
velika	2	5	10	20

U uvjetima kada pristup mjestu nastanka požara nije moguć zbog nepostojanja izravnog pristupnog puta, zbog neprohodnosti terena ili iz drugih razloga, za gašenje 1ha šume srednje gustoće pri umjerenom vjetru po jednom čovjeku prema tablici 56. potrebno je 96 sati, što znači da je za zaustavljanje požara u uvjetima kada je neophodno raščišćavanje terena i/ili paljenje susretne vatre dobro uvježbanom strojbenom jedinici potrebno 2,77 dana. Front požara se širi brzinom 2,5 (m/min) uz uvjet da je izvođenje radova počelo u vremenu od 15 min nakon prijave nastanka požara, na udaljenosti od 60 m od fronta F_{15min} i crtu paljenja dužine L u trajanju od 40 do 45 min od početka izvođenja radova potrebno je angažirati 66 ljudi. Osim operativnih vatrogasaca koji neposredno gasi požar, treba uračunati i vozače-vatrogasce koji upravljaju sa vatrogasnim vozilima.

U ovom primjeru je zorno vidljivo koliki je velik značaj izgradbe, te preventivnog održavanja i čišćenja protupožarnih projsjeka i putova s gledišta stvaranja uvjeta za učinkovito gašenje i sprječavanje širenja požara na otvorenim prostorima, a poglavito u šumama koje se nalaze na brdovitim i krševitim prostorim. U slučaju postojanja krajnje nepovoljnih uvjeta (jaki vjetrovi promjenljiva smjera, razdoblje velikih temperatura zraka, isušenost vegetacije, nastanak požara na prostoru koji je teže pristupačan ili se nalazi u podnožju brda, nastanak požara na područjima pokrivenim visokim šumama) koji uzrokuju brzo širenje požara, uz kopnene snage neophodno je uključiti i zračne snage za gašenje požara.

Na pojavu i širenje požara otvorenog prostora utječe mnogo različitih faktora, ali najvažniji su šumsko gorivo, meteorološki parametri koji primarno utječu na vlažnost goriva, vjetar i topografija koji utječu na brzinu i smjer širenja. Sljedom navedenog, prethodni izračuni prikazani su kao pretpostavka mogućih požara otvorenog prostora.

Uz vatrogasce na fronti, treba računati i na odgovarajući broj vozača - vatrogasaca koji djeluju s navalnim odnosno šumskim vozilima te autocisternama ovisno o površini nastalog požara, lokaciji nastalog požara i mogućnostui pristupa vatrogasnim vozilima.

3.6.3. Izračun potrebnog broja vatrogasaca za gašenje pretpostavljenih požara na stambenim građevinama

Vrijeme potrebno za početak gašenja požara u odnosu na vrijeme dojava požara izneseno je s obzirom na dosadasnje pokazatelje u sličnim intervencijama, uvjeta za pravodobno djelovanje, gustoće naseljenosti, stupanja izgrađenosti, značajke i namjene građevina i značajke vatrogasnih pristupa

a) Gašenje požara stambene građevine složenije za gašenje – stambena trokatnica

Ovdje će se obraditi primjer gašenja požara nastalog u stambenom potkrovlju najsloženije za gašenje požara stambene građevine, a to je trokatna stambena građevina koja se nalazi u središtu naselja Supetar, čiji su zidovi izgrađeni iz prirodnog kamena, a međukatna i krovna konstrukcija iz drva.

Gorive tvari su međukatna i krovna konstrukcija iz drva, namještaj iz drva i tekstila, te ostale gorive tvari koje se nalaze na požarom zahvaćenom prostoru (papir, tekstil, manje količine plastičnih tvari uglavnom iz polietilena i PVC-a).

Ulazni podaci koji se koriste u izračunu su:

- A = dimenzija krova građevine zahvaćene požarom 20 x 10 m (površina 200 m²),
- sredstvo za gašenje požara je voda,
- t = početak gašenja požara gledano od vremena nastanka požara je 15 min,
- vp = požar se širi linijski, a brzina širenja požara iznosi 1 m/min,
- md = specifična brzina izgaranja drvene mase iznosi 1,11 kg/ m²/min,
- Hd = oslobođenja energija izgaranja drvene mase iznosi 16 MJ/kg,
- teorijska specifična energija nastalog požara iznosi 15,54 MJ/ m²/min,
- n = gašenje se vrši raspršenim mlazom vode iskoristivosti 20-30%,
- qv = latentna moć vode iznosi 2,2 MJ/kg.

Izračun površine zahvaćene požarom:

$r = t \times v_p = 15 \times 1 = 15$ (m) = udaljenost ruba od centra požara nastala gorenjem do dolaska vatrogasaca

$$A_p = r^2 (m^2) \times 3,14 = 15^2 \times 3,14 = 706,5 \text{ m}^2$$

Znači u vremenu od 15 min od nastanka požara cijela površina potkrovlja i krovna konstrukcija sigurno su zahvaćeni požarom.

Ukupna masa tvari iz drva koja izgori u petnaestoj minuti od nastanka požara:

$$M = A (m^2) \times m_d \times t_{1min} = 200 \times 1,11 \times 1 = 222 \text{ kg}$$

Oslobođena energija u tijeku gorenja u petnaestoj minuti od nastanka požara:

$$Q = M \times Hd = 222 \times 16 = 3552 \text{ MJ}$$

Iskoristivi dio latentne topline raspršenog mlaza vode:

$$q_m = q_v \times n = 2,2 \times 0,3 = 0,666 \text{ MJ/kg} \text{ ili } 2,2 \times 0,2 = 0,44 \text{ MJ/kg}$$

Količina vode W potrebna za apsorpiranje toplinske energije nastale u požara:

$$W = Q / q_m = 3552 / 0,666 = 5382 \text{ kg ili } 3552 / 0,44 = 8073 \text{ kg}$$

$$\frac{8073 \text{ kg}}{400 \text{ l/min}} \text{ (količina vode potrebna za apsorpiranje top. en.)} = 20,18 \text{ minuta}$$

(protok kroz 2 mlaznice po minuti)

$$\frac{5382 \text{ kg}}{400 \text{ l/min}} \text{ (količina vode potrebna za apsorpiranje top. en.)} = 13,46 \text{ minuta}$$

(protok kroz 2 mlaznice po minuti)

Ako se nastali požar gasi sa dvije mlaznice svaka kapaciteta po 200 l/min, raspršenim mlazom iskoristivosti 30%, odnosno 20%, vrijeme potrebno za gašenje iznosi 13,46 odnosno 20,18 minuta od trenutka početka gašenja požara. Ukupno vrijeme od otkrivanja nastanka požara do završetka gašenja iznosi 28,46 odnosno 35,18 minuta. S obzirom na izračunato vrijeme koje je potrebno za gašenje ovog požara, sačuvati će se 70% drvene konstrukcije opožarenog dijela građevine, te spriječiti urušavanje krovne konstrukcije i širenje požara na ostale katove građevine.

Broj vatrogasaca koji je potreban za provedbu gašenja ovog požara:

Broj vatrogasca se određuje na temelju broja uređaja s kojima se gasi požar, odnosno broja vatrogasaca koji su potrebni za rad s tim uređajima.

Ovaj požar se gasi sa dvije mlaznice s kojima se može proizvesti raspršeni mlaz vode, čija je iskoristivost 20 – 30%, a svaku mlaznicu poslužuju dva vatrogasca.

S obzirom je građevina trokatnica požar treba gasiti sa dvije navalne grupe i to s jednim mlazom unutarnjom navalom preko stubišta, a drugim mlazom vanjskom navalom s auto-ljestva ili hidraulične zglobove platforme najmanjeg radnog dometa do 14m.

Za provedbu gašenja ovog požara potrebna su slijedeća vatrogasna vozila:

- navalno vozilo sa najmanje 2000 l vode i 100 l pjenila,
- autocisterna sa najmanje 7000 l vode i dopunjavanjem,
- automobilska ljestva ili hidraulična platforma najmanjeg radnog dometa do 14m, sa mogućnošću gašenja požara iz korpe-platforme i najmanjom količinom vode 2000 l.

Dakle, četiri vatrogasca gase požar, a tri vatrogasca-vozača upravljaju radom motornih vozila, što znači da je u akciju gašenja požara potrebno uključiti 7 vatrogasaca.

Ako se radi o građevini do koje zbog širine cestovne prometnice nije moguć pristupiti hidrauličnom zglobovom platformom ili autoljestvama, na požar treba izaći sa trodijelnim

ljestvama rastegačama, zbog moguće potrebne provedbe vatrogasnih djelovanja ulaskom vatrogasaca kroz prozore na obodnim zidovima građevine.

Gašenje pretpostavljenog požara moguće je i uporabom punog mlaza vode, međutim takav način gašenja zahtjeva veću količinu vode i veći broj vatrogasaca, te slijedom te činjenice uzrokuje veće materijalne štete (potapanje i oštećenje građevinskih dijelova na nižim katovima) nego što ih uzrokuje gašenje požara raspršenim mlazom vode, zbog čega taktika gašenja požara ove vrste uporabom punog mlaza vode nije preporučljiva, osim ako nije neophodna s obzirom na potreban domet mlaza vode.

b) Gašenje požara stambene građevine jednostavnije za gašenje (tipična stambena jednokatnica)

Za slučaj pretpostavljenog požara na stambenoj jednokatnici, važi slijedeći proračun potrebnog broja vatrogasaca, te izbor vrsta i količina vatrogasnih vozila.

Građevina je izgrađena sa potkrovljem, a krovna konstrukcija je iz drva nezaštićenog od požara. Pretpostavljeni požar je u potkrovlju građevine. U gašenju požara sudjeluju DVD Supetar.

Ulazni podaci koji se koriste u izračunu su:

- A = dimenzija krova građevine zahvaćene požarom 10 x 10 m (površina 100 m²),
- sredstvo za gašenje požara je voda,
- t = početak gašenja požara gledano od vremena nastanka požara je 10 min,
- vp = požar se širi linijski, a brzina širenja požara iznosi 1 m/min,
- md = specifična brzina izgaranja drvene mase iznosi 1,11 kg/ m²/min,
- Hd = oslobođenja energija izgaranja drvene mase iznosi 16 MJ/kg,
- teorijska specifična energija nastalog požara iznosi 15,54 MJ/ m²/min,
- n = gašenje se vrši raspršenim mlazom vode iskoristivosti 20-30%,
- qv = latentna moć vode iznosi 2,2 MJ/kg.

Izračun površine zahvaćene požarom:

$r = t \times v_p = 10 \times 1 = 10$ (m) = udaljenost ruba od centra požara nastala gorenjem do dolaska vatrogasaca

$$A_p = r^2 \text{ (m}^2\text{)} \times 3,14 = 10^2 \times 3,14 = 314 \text{ m}^2$$

Znači u vremenu od 10 min od nastanka požara cijela površina potkrovlja i krovna konstrukcija sigurno su zahvaćeni požarom.

Ukupna masa tvari iz drva koja izgori u desetoj minuti od nastanka požara:

$$M = A \text{ (m}^2\text{)} \times m_d \times t_{\text{min}} = 100 \times 1,11 \times 1 = 111 \text{ kg}$$

Oslobođena energija u tijeku gorenja u petnaestoj minuti od nastanka požara:

$$Q = M \times H_d = 111 \times 16 = 1776 \text{ MJ}$$

Iskoristivi dio latentne topline raspršenog mlaza vode:

$$q_m = q_v \times n = 2,2 \times 0,3 = 0,666 \text{ MJ/kg} \text{ ili } 2,2 \times 0,2 = 0,44 \text{ MJ/kg}$$

Količina vode W potrebna za apsorbiranje toplinske energije nastale u požara:

$$W = Q / q_m = 1776 / 0,666 = 2690 \text{ kg ili } 1776 / 0,44 = 4036 \text{ kg}$$

$$\frac{4036 \text{ kg}}{400 \text{ l/min}} \quad (\text{količina vode potrebna za apsorbiranje top. en.}) = 10,09 \text{ minuta}$$

(ptotok kroz 2 mlaznice po minuti)

$$\frac{2690 \text{ kg}}{400 \text{ l/min}} \quad (\text{količina vode potrebna za apsorbiranje top. en.}) = 7 \text{ minuta}$$

(ptotok kroz 2 mlaznice po minuti)

Ako se nastali požar gasi sa dvije mlaznice svaka kapaciteta po 200 l/min, raspršenim mlazom iskoristivosti 30%, odnosno 20%, vrijeme potrebno za gašenje iznosi 7, odnosno 10 minuta od trenutka početka gašenja požara. **Ukupno vrijeme gašenja požara (vrijeme otkrivanja i dojave požara te dolaska na intervenciju u trajanju do 10 minuta + vrijeme nanošenja vode raspršenim mlazom u trajanju do 7 minuta (ukupno 17 minuta) odnosno 10 minuta (ukupno 20 minuta).**

S obzirom na izračunato vrijeme koje je potrebno za gašenje ovog požara, sačuvati će se 75% drvene konstrukcije opožarenog dijela građevine, te spriječiti urušavanje krovne konstrukcije i širenje požara na ostale katove građevine. Ovaj požar traje oko 2 sata ako se ne gasi i za to vrijeme izgori cijelo krovništvo sa stropom zadnjeg kata, ali problem je što konstruktivni elementi nosivost gube mnogo ranije pa u tom slučaju dolazi najčešće do urušavanja krovne i potkrovne konstrukcije u niže etaže. Predviđenim vremenom gašenja ovog požara uspijeva se spasiti oko 2/3 drvene mase krovništva i stropa te se spriječava urušavanje i širenje požara na ostale etaže zgrade.

Broj vatrogasaca koji je potreban za provedbu gašenja ovog požara:

Broj vatrogasaca određuje se temeljem broja uređaja kojim se gasi požar i potrebnog broja vatrogasaca koji poslužuju te uređaje. U opisanom primjeru požar se gasi s dvije mlaznice za raspršenu vodu iskoristivosti 20 - 30%, a svaku mlaznicu poslužuju 2 vatrogasaca. Proizlazi da 4 vatrogasaca napadaju požar, a 2 vatrogasaca-vozača upravljaju radom motora vatrogasnih vozila prilikom gašenja i ne može napustiti vozilo od kojih je jedno vozilo u funkciji prijevoza vatrogasaca. Dakle za gašenje opisane krute tvari ukupno je potrebno 6 vatrogasaca. Požar se gasi sa 2 navale i to jednim mlazom unutar objekta (unutarnja navala) i jednim mlazom sa vanjske strane (vanjska navala) pri čemu se koriste trodijelne ljestve rastegače, a po potrebi i ljestve kukače.

Ovakav isti požar moguće je gasiti i punim mlazom što u praksi nije korisno iz više razloga, prvenstveno iz ekonomičnosti raspolaganja vodom (veće su količine vode, $H < 10\%$) i vatrogasnim snagama (veći je broj vatrogasaca za gašenje u istom vremenu). Gašenjem požara raspršenim mlazom spašava se više materijalnih dobara uz znatno manji utrošak vode, odnosno umanjuju se posljedične štete prouzročene velikom količinom vode kod gašenja (potapanje stanova u nižim etažama i si.).

Za provedbu gašenja ovog požara potrebna su slijedeća vatrogasna vozila:

- autocisterna sa najmanje 4600 l vode,
- navalno vozilo s minimalno 1 500 l vode i 100 l pjenila.

Za gašenje požara tipičnih jednokatnih stambenih građevina moguće je koristiti samo jedno vatrogasno vozilo s početnom količinom vode za gašenje požara, ali uz uvjet da je u blizini građevine osiguran hidrant ili crpilište vode odgovarajućih značajki (tlak i protok vode, kapacitet izvorišta koji je dostatan za gašenje požara građevine), u tom slučaju u početku gašenja požara, 2 vatrogasca čine navalnu, a 2 vatrogasca vodnu grupu, a nakon spajanja vodne pruge, vodna grupa djeluje kao druga navalna grupa.

Međutim s obzirom hidrantska mreža i crpilišta vode nisu pouzdani i na ova vatrogasna djelovanja potrebno je izaći sa dva vatrogasna vozila.

3.6.4. Izračun potrebnog broja vatrogasaca za gašenje pretpostavljenih požara na javnim i gospodarskim građevinama

a) Gašenje požara nastalog u građevini osnovne škole

Školske građevine su u pravilu izgrađene na način da su radne prostorije (učionice, radionice, zbornica i druge) raspoređene obostrano uz duge hodnike. Ovdje će se obraditi pretpostavljeni požar u građevini Osnovne škole, koja je izgrađena iz obrađenog kamena i betona, kao dvokatnica (P+1+potkrovlje), tlocrtne površine kata 22x10 m, visoka 8 m, na kojoj su otvori (prozori) na najvišoj visini 4 m gledano od razine okolnog tla. Građevini škole su osigurani propisani vatrogasni pristupi sa 3 strane. Specifično požarno opterećenje u školi je nisko i iznosi 300 MJ/m². Gorive tvari su pretežno namještaj iz drva, iverice i drugih supstrata drva, te manje količine materijala iz plastike (polietilen i PVC). U školi, kao i u drugim građevinama širenje požara ovisi o značajkama građevinskih konstrukcija, vrstama i količinama gorivih sadržaja i drugim relevantnim čimbenicima na mjestu nastanka požara. Dim, toplina, tlak i drugi produkti izgaranja šire se hodnikom ako ne postoje sustavi za odvođenje dima, topline i tlaka nastalih u požaru, odnosno ako prozori nisu otvoreni ili nisu dovoljnih površina za odvođenje dima i topline nastalih u požaru. U predmetnom slučaju zbog značajki građevinskih konstrukcija, te vrsta i količina gorivih tvari koje su zahvaćene požarom, širenje dima, topline i djelovanje tlaka nastalih u požaru nisu izraženi. Zbog osiguranog nadzora i zbog činjenice da se škola nalazi u središtu naselja gdje je nazočnost ljudi svakodobna, dojava nastanka požara u školi je brza. Ulazni podaci koji se koriste u izračunu su:

- $t = 6 \text{ min}$,
- $vp = 1 \text{ m/min}$
- $md = 1 \text{ kg/m}^2/\text{min}$
- $Hd = 16 \text{ MJ/kg}$
- $n = 30\%$
- $qv = 2,2 \text{ MJ/kg}$

$$Ap = 6^2 \times 3,14 = (t \times vp)^2 \times 3,14 = 113,04 \text{ m}^2$$

$$M = Ap_{\text{stvarno}} \times md \times t_{1\text{min}} = 113,4 \times 1 \times 1 = 113,04 \text{ kg}$$

$$Q = M \times Hd = 113,04 \times 16 = 1809 \text{ MJ}$$

$$q_m = q_v \times n = 2,2 \times 0,3 = 0,666 \text{ MJ/kg}$$

$$W = Q/q_m = 1809/0,666 = 2716 \text{ kg}$$

$$\frac{2716 \text{ kg}}{400 \text{ l/min}} \frac{(\text{količina vode potrebna za apsorpiranje top. en.})}{(\text{ptotok kroz 2 mlaznice po minuti})} = 10,09 \text{ minuta}$$

Ovaj požar mogu ugasiti dvije navalne grupe (4 vatrogasca) i 1 vozač-vatrogasac s navalnim vozilom najmanjeg kapaciteta 2000 l vode i 50 l pjenila i to u zadovoljavajućih 7 minuta. Ukupno vrijeme gašenja požara (vrijeme otkrivanja i dojave požara te dolaska na intervenciju u trajanju do 6 minuta + vrijeme nanošenja vode raspršenim mlazom u trajanju do 7 minuta (ukupno 13 minuta). Međutim, poradi možebitno potrebne provedbe evakuacije i/ili spašavanja, na vatrogasnu intervenciju trebaju izaći još najmanje 2 vatrogasca. S obzirom na navedeno na vatrogasnu intervenciju izlazi 8 vatrogasaca (4 vatrogasca pristupaju gašenju, 2 vatrogasca vrše možebitnu evakuaciju te 2 vatrogasca vozača upravljaju radom vatrogasnih vozila, od kojih je jedno vozilo u funkciji prijevoza vatrogasaca.

b) Gašenje požara u hotelu

Ovdje će se razraditi osnovni uvjeti za gašenje pretpostavljenog požara u hotelu Svpetrvs, u naselju Supetar. Vatrogasni pristupi hotelu su osigurani sa tri strane. U okolišu hotela nalaze se visoke sastojine bora.

Trava i raslinje koje se nalazi ispod stabala su niski, te ne postoji opasnost od širenja požara s tla na stabla. Hotel je izgrađen iz armirano-betonskih konstrukcija. Razina izgrađenosti je P+2. Visina hotela iznosi 10,5 m. Najviši otvor na hotelu nalazi se na visini od 7 m.

Ovdje izvršeni izračuni odnose se na dijelove hotela koji su najviše ugroženi od nastanka požara, a to su hotelske sobe tijekom noći i kuhinja tijekom radnog vremena.

b₁) Gašenje požara u hotelskoj sobi na 2. katu hotela

- goriva tvar je drvena masa, papir, plastika, tekstil,
- površina sobe iznosi $A = 28 \text{ m}^2$ (7x4m),
- požarno opterećenje iznosi 300 – 600 MJ/m²,
- linija brzina širenja požara (v_p) iznosi 1m/min,
- specifična brzina izgaranja gorive tvari (m_d) iznosi 1,11 kg/m²/min,
- oslobođena energija (toplina) prilikom izgaranja gorive tvari (H_d) iznosi 16 MJ/kg,
- teorijska specifična energija (toplina) nastalog požara iznosi 15,54 MJ/m²/min,
- početak gašenja požara (t) je 10 min od trenutka dojave požara,
- gašenje požara se vrši raspršenim mlazom vode – iskoristivost (n) 20 – 30 %,
- latentna moć vode (q_v) iznosi 2,2 MJ/kg.

Izračun površine zahvaćene požarom:

$r = t \times v_p = 6 \times 1 = 6 \text{ m}$ (udaljenost ruba od centra požara nastala gorenjem do dolaska vatrogasaca)

$$A_p = r^2 \times 3,14 = 6^2 \times 3,14 = 113,04 \text{ m}^2$$

$$A_{\text{stvarno}} = 28 \text{ m}^2 \text{ (u tlocrtu)} + 36 \text{ m}^2 \text{ (u okomitim površinama)} = 64 \text{ m}^2$$

Ukupna masa tvari iz drva koja izgori u 10. minuti od nastanka požara:

$$M = A_{\text{stvarno}} \times m_d \times t_{1\text{min}} = 71,04 \text{ kg}$$

Oslobodena energija (toplina) tijekom gorenja u 10. minuti:

$$Q = M \times H_d = 1137 \text{ MJ}$$

Iskoristivi dio latentne topline raspršenog mlaza vode:

$$q_m = q_v \times n = 2,2 \times 0,3 (0,2) = 0,666, \text{ odnosno } 0,44 \text{ MJ/kg}$$

Količina vode W potrebna da se apsorbira energija nastala požarom:

$$W = Q / q_m = 1137 / 0,666 (0,44) = 1708 \text{ kg, odnosno } 2585 \text{ kg}$$

- Ako se požar gasi s dvije mlaznice (1 iznutra, 1 izvana) kapaciteta po 200 l/min te raspršenim mlazom iskoristivosti 30% vrijeme gašenja bilo bi 4,27 odnosno ako se gasi mlaznicom iskoristivosti 20% vrijeme gašenja je 6,46 minuta od trenutka pretpostavljenog početka gašenja požara.

- Ukupno vrijeme gašenja požara (vrijeme otkrivanja i dojave požara do 5 minuta te dolaska na intervenciju u trajanju do 10 minuta + vrijeme nanošenja vode raspršenim mlazom u trajanju do 4,27 (ukupno vrijeme 14,27) minuta) odnosno gašenjem punim mlazom 6,46 minuta (ukupno 16,46 minuta) Ovaj požar prenosio bi se hodnicima ili fasadno i na gornje etaže i trajao bi dugo ako se ne gasi, a za to vrijeme izgorjela bi velika vrijednost i angažirao veliki broj vatrogasaca i vozila.

- Realna intervencija ovisila bi od stvarne situacije. Prema ovom proračunu unutar 15 minuta od nastanka požara cijela površina sobe (podovi, zidovi, namještaj) bila bi zahvaćena požarom, vatra bi već probijala kroz drvena vrata u hodnik. Nakon 15. minute očekuje se i pucanje stakla na vanjskom zidu sobe i eventualno širenje požara preko fasade. Za vrijeme do dolaska postrojbe osoblje hotela moralo bi izvršiti evakuaciju gostiju prvenstveno sa požarom zahvaćene i najbliže požarom ugrožene etaže, a potom i sa svih gornjih etaža. Postoji vjerojatnost jakog zadimljavanja i brzog širenja požara. Postrojba mora na intervenciju izaći s najmanje 1 vatrogasnim odjeljenjem od ukupno 10 ljudi, opremljenih s izolirajućim aparatima i odijelima za zaštitu od topline, te ručnim radio uređajima. Ukoliko u dežurstvu nije spremno cijelo odjeljenje u prvom izlazu može doći prvih 4-5 vatrogasaca, a odmah se uzburkuje i smjena u pričuvi koja osigurava narednih 4-5 vatrogasaca.

Od vozila izlazi minimalno:

- 1 navalno vozilo (vozilo u funkciji prijevoza vatrogasaca).
- 1 autocisterna s trodijelnim ljestvama rastegačama

Intervencija se izvodi na način da: 1 grupa (2 vatrogasaca) mora dobiti master ključeve i jednostavan plan hotela na recepciji i biti spremna na vršenje evakuacije iznutra, 1 grupa vrši navalu stepeništem iznutra unutrašnjim hidrantima ili postavljanjem cijevi sa navalnog vozila, 1 grupa osigurava fasadu i po potrebi izvata evakuirane ljude ili vrši navalu koristeći ljestve ili na drugi način (stepenicama, s krovova i si.), zapovjednik koordinira rad. Potrebu za povećanjem broja vatrogasaca određuje zapovjednik intervencije po svojoj procjeni.

b₂) Gašenje požara u kuhinji hotela

Kuhinja se nalazi u prizemlju hotela. Goriva tvar zahvaćena požarom je jestivo ulje u štednjaku za pripremu hrane. Požar je nastao u vrijeme kada u kuhinji trenutno nije bilo osoblja. Intervencija osoblja aparatom za početno gašenje ne mora biti efikasna jer se požar ulja sa štednjaka vrlo brzo može prenijeti na zvonu za evakuaciju para i vrućeg zraka (napa). Ta zvana i kanali za evakuaciju zraka se najčešće ne održavaju kako treba i puni su lakoupaljivih naslaga masnoće, pa se požar brzo prenosi i na prostore kojima se protežu ti kanali. Postoji vjerojatnost jakog zadimljavanja.

- Broj vatrogasaca određuje se temeljem broja uređaja kojim se gasi požar i potrebnog broja vatrogasaca koji poslužuju te uređaje. Opisani primjer pretpostavlja intervenciju na više točaka, s obzirom na prijelaz požara u susjednu prostoriju preko kanala pa broj vatrogasaca nije jasno određen, ali je minimalno potrebno 1 odjeljenje s 1 navalnim vozilom kapaciteta 2000 l vode i 100 l pjenu (drugo vozilo u funkciji prijevoza vatrogasaca).

S obzirom na širenje požara vatrogasno djelovanje se vrši na više mjesta, pa se broj vatrogasaca određuje neposredno na mjestu nastanka požara, pri čemu je jedan od kriterija za određivanje broja vatrogasaca broj mjesta na kojima se mora djelovati. Za provedbu učinkovitog vatrogasnog djelovanja u ovom požaru potrebne je najmanje 1 vatrogasno odjeljenje i 2 vođač-vatrogasac, a od vatrogasnih vozila jedno navalno vozilo s najmanjim kapacitetom 2000 l vode i 100 l pjenu, te autocisterna.

c) Gašenje požara autocisterne s lakim naftnim derivatima

- požar autocisterne 30 m³ na parkiralištu (laki naftni derivati),
- goriva tvar su laki derivati nafte iz autocisterne s koje je isteklo 600 l goriva prije paljenja. Propuštanje se nastavlja bez povećanja i prouzrokuje 300 MW požar,
- sredstvo za gašenje požara: srednje teška pjena ekspanzije E= 21 - 200 uzimajući u proračun srednju vrijednost E= 90, doziranje pjenu za srednje tešku pjenu najčešće 3%,
- predviđeni početak gašenja od nastanka požara kreće se unutar 15 minuta,
- sloj pjene koji se nanosi minimalno 45 cm, a max 1,5 m (uzimamo srednju, vrijednost 1 m) požar se širi linijski po razlivenoj tekućini.

Površina na kojoj se nalazi razlivena zapaljiva tekućina iznosi 100 m^2 , a dužina doseže do 100 m. Brzina izgaranja iznosi 8 l/s. Trajanje požara bez provedbe gašenja i nastanka eksplozije iznosi 1,5 sati.

$$V_p = A \times h = 100 \text{ m}^2 \times 1 \text{ m}$$

$$V_p = 100 \text{ m}^3$$

Potrebna količina otopine (voda + pjeno) je

$$E = V_p / V_o, V_o = V_p / E$$

$$V_o = 100 \text{ m}^3 / 0,09 = 1111,11 \text{ l otopine}$$

Potrebna količina pjena za gašenje požara je

$$V_{pi} = V_o \times d_{o/o} / 100 = 1111,11 \text{ l} \times 3 / 100$$

$$V_{pi} = 33,33 \text{ l}$$

Proračun opreme i vatrogasaca za slučaj požara

$$V \text{ vode} = V_o - V_{pi} = 1111,11 \text{ l} - 33,3 \text{ l}$$

$$V_{\text{vode}} = 1077,8 \text{ l litara za gašenje požara}$$

$$\text{potrebni protok pjena za gašenje unutar 10 min. } Q_{ku_{pno}} = V_o / t = 1111,11 \text{ l} / 10 \text{ min}$$

$$Q_{ku_{pno}} = 111,11 \text{ l} / \text{min}$$

Ako se odaberu 2 standardne mlaznice kapaciteta 200 l/min., (prema proračunu može i 1).

Određivanje broja vatrogasaca potrebnog za intervenciju:

Požar se gasi s 2 standardne mlaznice za pjenu, a svaku mlaznicu poslužuju 2 vatrogasaca pa je potrebno 4 vatrogasaca i vozač vatrogasnog vozila koji upravlja radom motora i ne može napustiti vozilo.

Minimalni zahtjevi za vozilom kojim se izlazi na intervenciju:

- Rezervoar minimalnog kapaciteta: 7000 l, opremljen za pogon 2 mlaznice za pjenu (200 l/min) Kapacitet rezervoara s pjenom (E20-200, 3% mješavina): 300 l

Prema proračunu potrebno je 5 vatrogasaca (4 vatrogasaca i 1 vatrogasac vozač) s 1 vozilom ili 2 vozila i 6 vatrogasaca (4 vatrogasaca i 2 vatrogasaca vozača) od kojih je jedno vozilo u funkciji prijevoza vatrogasaca.

Može se ići i sa manjim brojem vatrogasaca ali bi se morale koristiti mlaznice većeg protočnog kapaciteta.

d) Gašenje požara ulja za loženje u nadzemnom spremniku

Prema pravilniku o zapaljivim tekućinama, potrebna količina vode za gašenje je $3 \text{ l/m}^2/\text{min}$ (tlocrne površine spremnika) uz uporabu pjena. Potrebna količina vode za hlađenje je $60 \text{ l/m}^2/\text{h}$ (tlocrne površine spremnika, a u trajanju najmanje 2h). Potrebna količina vode za gašenje sabirnog prostora je $2 \text{ l/m}^2/\text{min}$ uz uporabu pjena.

Pod uvjetom da dođe do izljevanja goriva i zapaljenja, iz male veličine spremnika, na požarište izlazi 1 vatrogasno odjeljenje od 6 vatrogasaca u navali i 1 vozač-vatrogasca s 1 navalnim vozilom i 1 autocisternom. Postupak gašenja je npr. slijedeći: 1. grupa potiskuje i hladi pare (i spremnik) raspršenim mlazom dok 2. grupa priprema gašenje požara pjenom, 3. grupa raspršenim mlazom potiskuje/ispire nezapaljenu količinu goriva koja se izlila iz spremnika. U nastavku se 1. grupa pridružuje 3. grupi do uklanjanja opasnosti. Slična intervencija se očekuje i kod požara autocisterni.

Požar tekućina efikasno se gasi i prahom i pjenom, ali se gašenju treba prići oprezno radi eventualno povećane toksičnosti produkata izgaranja i mogućnosti eksplozije u slučaju porasta tlaka para (ako se spremnici nisu hladili).

3.6.5. Rezultati izračuna za pretpostavljene požare na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan

U tablici 57. daje se prikaz rezultata broja potrebnih vatrogasaca i vatrogasnih vozila, za sve u ovoj Procjeni izvršene izračune koji se odnose na otvorene prostore, najčešće građevine i složenije građevine, te građevine posebnih namjena i uvjeta gašenja.

Tablica 57. Prikaz broja vatrogasaca i vatrogasnih vozila s obzirom na izračune u ovoj Procjeni

		Mjesto nastanka požara	Broj vatrogasaca	Broj vozača - vatrogasaca	Ukupan broj vatrogasaca	Broj navalnih vozila	Broj autocisterni	Broj autoljestvi ili autoplatfor-mi
3.6.2. Otvoreni prostor	a) prostor pristupačan		7	2		1	1	-
	b) prostor nepristupačan		66	4		2	2	-
Građevine	3.6.3. Stambene građevine	a) trokatnica**	4	3		1	1	1
		b) jedan kat*	4	2		1	1	-
	3.6.4. Javne i gospodarske građevine	a) škola	6	2		1	1	-
		b ₁) soba na 2. katu hotela**	6	2		1	1	-
		b ₂) kuhinja u prizemlju hotela sa 2 kata	4***	2		1	1	-
		c) AC sa naftnim derivatima	4	2		1	1	-

* Najbrojnije građevine

** Građevine u kojima je gašenje požara najsloženije

*** Procijenjen broj vatrogasaca – uvjeti gašenja na terenu određuju točan broj potrebnih vatrogasaca

Navedeni rezultati dobiveni su izračunima u kojima su pretpostavljeni parametri nastanka i širenja požara s obzirom na način gradnje, stupanj izrađenosti i konfiguraciju terena. Za požare stambenih te javnih i gospodarskih građevina postoji definiran taktički pristup vatrogasnih jedinica koji je naveden u obrazloženju izračuna te kao takav koristi se u većini pretpostavljenih požara. Požari otvorenog prostora, specifična je vrsta intervencija. Na pojavu i širenje požara otvorenog prostora utječe mnogo različitih faktora, ali najvažniji su šumsko gorivo, meteorološki parametri koji primarno utječu na vlažnost goriva, vjetar i topografija koji utječu na brzinu i smjer širenja. Prethodni izračuni prikazani su kao jedan o mogućih scenarija, odnosno, i najmanje izmjene faktora koji utječu na širenje i pojavu požara drastično mijenja potrebu za brojem vatrogasaca, vatrogasnih vozila kao i način taktičkog pristupa. S obzirom na navedeno, zaključuje se da na promatranom prostoru pojedine požare otvorenog prostora može ugasiti vatrogasna grupa, dok je za određene slučajeve potrebna ispomoć ostalih vatrogasnih postrojba kako s otoka Brača tako i vatrogasnih postrojbi s kopna. Sljedom navedenog, požari otvorenog prostora neće se uzimati u obzir prilikom određivanja potrebnog broja vatrogasaca u vatrogasnoj postrojbi DVD-a Supetar.

3.7. Vatrogasne postrojbe i dežurstva

Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetar nalazi se u naselju Supetar, a udruženo je u Vatrogasnu zajednicu Splitsko-dalmatinske županije. U DVD Supetar je učlanjeno 47 dobrovoljnih vatrogasaca, od kojih je 21 operativnih, odnosno imaju uvjerenja o osposobljenosti i zdravstvena uvjerenja. U DVD Supetar je zaposleno 9 profesionalnih vatrogasaca, koji poslove vatrogasnog dežurstva vrše u 4 smjene po 2 vatrogasca, tokom cijele godine od 0 do 24 sata. Dojava požara se vrši na broj **193** u DVD Supetar i VOC Split, te broj **112** u DUZS-u koji obavijest o nastanku požara bez odlaganja prosljeđuje u stalno dežurnu službu Policijske postaje Brač. Dežurni vatrogasac DVD Supetar poziva preko telefona ili mobitela vatrogasce DVD Supetar, te organizira što je moguće brži izlazak na vatrogasna djelovanja.

S obzirom na konfiguraciju prostora, te povećane požarne opasnosti u skladu sa Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara, donesenim od strane Vlade RH, u razdoblju od 01.06. do 31.09. na poslove vatrogasnog dežurstva se raspoređuje od 12 do 16 sezonskih vatrogasaca. Požarno uzbunjivanje se vrši preko telefona i mobitela, a u slučaju kada je to neophodno kao npr. u slučaju nastanka velikih požara i uporabom sirene za uzbunjivanje. Vrste i količina vatrogasnih vozila i drugih uređaja, opreme i sredstava koje ima DVD Supetar u skladu su sa Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95) i izračunima izvršenim u ovoj Procjeni.

Određivanje broja vatrogasaca se temelji na broju i vrstama vatrogasnih vozila, broju istovremenih požara, razini opasnosti od nastanka i širenja požara, postojećim vatrogasnim snagama, veličini, stanja i kategorije ugroženosti šuma i poljoprivrednih površina od požara, veličini i značajkama gospodarskih zona i građevina, izvorišta vode i sustava vodoopskrbe, prometnica, te prosječnog broja i vrsta požara nastalih tijekom posljednjih deset godina.

Prema nalogu izdanom od strane MUP-RH za jedan istovremeni požar vatrogasna postrojba mora svakodobno imati najmanje onoliki broj vatrogasaca koliki je potreban za

gašenje požara na najnepovoljnijoj i najugroženijoj građevini na prostoru njene zone odgovornosti, te uz to dežurnog vatrogasca i vatrogasca koji je opravdano privremeno neraspoređen i izvan sustava zbog godišnjih odmora, bolovanja, građanskih obveza.

Kada je odabrani vatrogasni ustroj sa dobrovoljnim vatrogascima, potreban broj vatrogasca se množi sa 3 do 4,8. U slučaju postojanja krajnje nepovoljnih uvjeta (jaki vjetrovi promjenljiva smjera, duže razdoblje velikih temperatura zraka, isušenost vegetacije, nastanak požara na prostoru koji je teško pristupačan,...) koji uzrokuju brzo širenje požara, uz zemaljske vatrogasne snage i tehniku, potrebno je angažirati i zrakoplove za gašenje požara. Pomorski promet je relativno gust i to posebno tijekom turističke sezone, zbog čega je povećana opasnost od nastanka požara u pomorskom prometu na promatranom prostoru. DVD Supetar nema plovilo za vatrogasna djelovanja na moru. U određenim situacijama u slučaju nastanka požara na priobalnom prostoru, preporučuje se i angažman plovila koja se koriste za gašenje požara s mora. Područja koja su teško pristupna i nepristupačna su cijela južna strana otoka, odnosno, područje pustinje Blaca.

4. PRIJEDLOG ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA

4.1. Ustroj i opremljenost vatrogasnih postrojbi

Ustroj, te osobna i skupna zaštitna oprema:

Temeljem izračuna potrebnog broja vatrogasaca iz točke 3.6. ove Procjene, te Zakona o vatrogastvu (NN br. 139/04 i 80/10), Pravilnika o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN br. 61/94), Pravilnika o dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05) i Pravilnika o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95), uz raščlambu slijedećih čimbenika koji utječu na stanje i ustroj zaštite od požara:

- površina i reljef prostora,
- veličina površine pod šumom,
- šumske vrste i zajednice,
- broj, vrste i značajke požara nastalih tijekom posljednjih 10 godina,
- požarna područja i uvjeti za pravodobno vatrogasno djelovanje,
- broj stanovnika i gustoća naseljenosti,
- stupanj izgrađenosti, značajke i namjene građevina, značajke vatrogasnih pristupa,
- protupožarnih prosjeka i putova za kretanje vatrogasaca,
- i dr.

zaključuje se da na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, postojeći ustroj vatrogasnih snaga ne zadovoljava potrebe zaštite od požara na promatranom prostoru.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetra ustrojeno je kao središnja vatrogasna postrojba grada Supetra. Sukladno Zakonu o vatrogastvu i Pravilniku o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske, središnja vatrogasna postrojba sastoji se od minimalno 20 operativnih vatrogasaca.

Sukladno izračunima prikazanim u točki 3.6. ove Procjene, za gašenje najnepovoljnijeg požara (požar stambene trokatnice) na promatranom području potrebno je minimalno 8 vatrogasaca.

Prema napatku izdanom od strane MUP-RH za 1 istovremena požara vatrogasna postrojba mora svakodobno imati najmanje onoliki broj vatrogasaca koliki je potreban za gašenje tih požara na najnepovoljnijoj i najugroženijoj građevini na prostoru njene zone odgovornosti, te uz to dežurnog vatrogasca i vatrogasca koji je opravdano privremeno neraspoređen i izvan sustava zbog godišnjih odmora, bolovanje, građanskih obveza. Kada je odabrani vatrogasni ustroj sa dobrovoljnim vatrogascima, potreban broj vatrogasca se množi sa 3 do 4,8.

Temeljem točke 3.5. ove Procjene „*Makropodjela na požarna područja i zone, te vatrogasne snage*“ promatrano područje spada u 3 požarne zone:

1. Požarna zona Supetar i Postira
2. Požarna zona Sutivan
3. Požarna zona Nerežišća

Određivanje požarnih zona temelji se na zemljopisnom položaju, veličini i obliku prostora, pozicije Dobrovoljnog vatrogasnog društva, kriterij koji se odnosi na propisani početak vatrogasnog djelovanja u vremenu do 15 min u odnosu na vrijeme prijama dojave požara ili drugog akcidenta (sukladno članku 19. Pravilnika o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN 061/1994)), te prosječnu brzinu vožnje vatrogasnih vozila od 60 km/sat.

Naselje	Udaljenost od sjedišta DVD-a (km)	Udaljenost od sjedišta DVD-a (min), prosječna brzina 60 km na sat	Vrijeme potrebno za dolazak DVD-a s profesionalnom jezgrom	Vrijeme potrebno za dolazak DVD-a s dobrovoljnom jezgrom
Supetar	1	1	2	8
Škrip	9	9	10	17
Mirca	4	4	5	11
Splitska	6	6	7	13
Postira	10	10	11	17
Dol	11	11	12	18
Sutivan	8	8	9	15
Nerežišća	8	8	9	15
Donji Humac	7	7	8	14
Dračevica	11	11	12	18

Sukladno članku 7. Pravilnika o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN 061/1994), najmanja formacijska jedinica koja može samostalno djelovati je vatrogasno odjeljenje. Članovi vatrogasnog odjeljenja su vatrogasac vozač, vatrogasac voditelj i vatrogasac.

U slučaju ustroja DVD-a s profesionalnom jezgrom (minimalno 3 profesionalna vatrogasca u smjeni) vrijeme izlaska na intervenciju ne smije biti duže od 1 minute od trenutka zaprimanja dojave.

U slučaju ustroja DVD-a s manje od 3 profesionalna vatrogasca u smjeni, vrijeme izlaska na intervenciju iznosi u prosjeku 7 minuta (zapovjednika zaprima dojavu, dolazak u vatrogasni dom, alarmiranje ostalih vatrogasca, okupljanje).

Slijedom navedenog na promatranom području, u slučaju ustroja s profesionalnom jezgrom, vatrogasna postrojba će u vremenskom periodu do 15 minuta intervenirati na svim dijelovima promatranog području.

Ukoliko se ustroji vatrogasna postrojba s dobrovoljnom jezgrom, vatrogasna postrojba neće moći u vremenskom periodu od 15 minuta intervenirati na području Škrip, Postira, Dol, Sutivan, Nerežišća i Dračevica.

Broj stanovnika na području 2 i 3 Požarne zona prikazan je u tablicama 4. i 5. ove Procjene (broj stanovnika po starosti) prema kojem možemo zaključiti da je broj stanovništva u navedenim naseljima relativno mali.

S obzirom na vrlo mali broj stanovnika koji stalno borave na navedenom području te njihove vrlo visoke starosne dobi, na tom prostoru nije moguće ustrojiti dobrovoljno vatrogasno društvo koja će biti operativno sposobna, tj. vatrogasno društvo koje će zadovoljavati Pravilnik o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN br. 61/94) te zbog financijske mogućnosti i Pravilnik o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95).

Slijedom gore navedenog te s obzirom na velika obrasla poljoprivredna zemljišta, površine obraslih šuma, teško pristupačna područja stare jezgre, teško pristupačna područja na određenim šumskim površinama, povećanje broja požara i opožarenih površina u zadnjih 10 godina, povećanjem turističkih sadržaja i turista koji borave na području grada te nepostojanje sustava za efikasno uzbunjivanje vatrogasaca kao i potrebe za što bržem i efikasnijem izlasku na intervenciju (prikazano u točki 3.6. ove Procjene) predlaže se:

Organizirati vatrogasna dežurstva s minimalno 3 vatrogasca u smjeni tokom cijele godine (režim rada 12/24, 12/48) uz to dežurnog vatrogasca i vatrogasca koji je opravdano privremeno neraspoređen i izvan sustava zbog godišnjih odmora, bolovanje, građanskih obveza. Vatrogasci koji obavljaju vatrogasna dežurstva dužni su održavali vatrogasna vozila, sprave i opremu te vršili edukaciju stanovništva iz područja Zaštite od požara što je definirano Zakonom o zaštiti od požara (NN 092/2010).

U skladu sa člankom 6a. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (N.N. br.110/05), a poradi stvaranja uvjeta za učinkovita vatrogasna djelovanja na središnjem dijelu prostora naselja Supetar, Postira, Sutivan i Nerežišća kao i određenim drugim otvorenim prostorima na kojima širine, nagibi i druge značajke cestovnih prometnica nisu u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupima (N.N. br. 35/94, 55/94 i 142/03), DVD Supetar posjeduje malo vatrogasno vozilo sa pogonom 4x4 i visokotlačnim modulom, te prostorom za posadu.

U skladu sa člankom 6a. naprijed navedenog pravilnika, a na temelju činjenice da je naseljeni prostor otočni i prometno slabo povezan sa drugim otocima i kopnenim prostorom, za potrebe provedbe pravodobnih i učinkovitih tehničkih vatrogasnih djelovanja DVD Supetar posjeduje vozilo za tehničke intervencije.

Zaključuje se da DVD Supetar na temelju članka 40. Pravilnika o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (N.N. 43/95), rezultata izračuna iz točke 3.6. ove Procjene, te u skladu sa člankom 6a. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o izradi

procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (N.N. br.110/05), mora imati slijedeća vatrogasna vozila:

- navalno vozilo s najmanje 2000 l vode i 100 l pjenila,
- auto-cisternu s najmanje 7000 l vode,
- automobilske ljestve s korpom ili autoplatforma najmanjeg radnog dometa 14 m,
- malo vatrogasno vozilo sa pogonom 4x4 i visokotlačnim modulom sa najmanje 1000 l vode, te prostorom za posadu,
- vozilo za tehničke intervencije.

Tablica 58. Prijedlog minimalnih snaga na promatranom području

Minimalni broj vatrogasaca	Minimalna vatrogasna vozila
Vatrogasno dežurstvo s minimalno 3 vatrogasca, uz to dežurnog vatrogasca i vatrogasca koji je opravdano privremeno neraspoređen i izvan sustava zbog godišnjih odmora, bolovanje, građanskih obveza. (odnosno 15 vatrogasaca i zapovjednik) i minimalno 5 dobrovoljnih vatrogasaca	autocisterna
	navalno vozilo
	vozilo s posadom za gašenje požara
	automobilske ljestve
	malo vatrogasno vozilo sa pogonom 4x4
	vozilo za tehničke intervencije

Kako je sada izvjesno da se u dogledno vrijeme neće moći ustrojiti još DVD pored postojećeg koje bi osiguralo intervenciju u predviđenom vremenskom roku (15 minuta) u požarnim zonama 2 i 3, predlaže se do stvaranja boljih uvjeta za ustroj novih snaga, područje požarne zone 2 i 3 pokriva DVD Supetar koji će biti ustrojen na gore predložen način.

Za vrijeme protupožarne sezone, odnosno za vrijeme povećane opasnosti od nastanka i širenja požara te po prosudbi zapovjednika potrebno je organizirati vatrogasnu dislokaciju na području 2 i 3 požarne zone.

Ustrojem zaštite od požara predloženog rasporeda povećala bi se efikasnost vatrogasnog djelovanja u svim smjerovima na promatranom prostoru, te smanjile štete nastale uslijed požara i drugih nepogoda. Također bi se smanjilo vrijeme potrebno od prijave požara do početka gašenja. Smanjenjem vremena potrebnog za početak gašenja požara smanjuju se i eventualne štete nastale uslijed požara i drugih nepogoda koje su na navedenom području izražene u zadnjih deset godina.

Vatrogasna vozila koja mora imati DVD Supetar, moraju biti opremljena sa slijedećim vrstama i količinama uređaja, opreme i sredstava sukladno Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95):

Tablica 59. Minimalna oprema i sredstva za navalno vozilo

Minimalna oprema i sredstva za navalno vozilo	Količina
Električna kružna pila	1 kom
Komplet za pružanje prve pomoći	1 kom
Ljestva rastegača trodijelna	1 kom
Mlaznica za vodenu maglu	1 kom
Mlaznica univerzalna $\varnothing 52$ + mlaznica univerzalna $\varnothing 75$	2 + 1 kom
Nosila sklopiva	1 kom
Prijenosni generator za proizvodnju električnog energije 3,5 kW	1 kom
Produžni kabel za prijenos električnog napona 25 m, 220 V	2 kom
Ventil za ograničenje tlaka	1 kom
Ručni aparat za gašenje prahom S-9	1 kom
Ručni aparat za gašenje ugljik dioksidom CO ₂ -5	1 kom
Ručni aparat za gašenje vodom i zračnom pjenom (brentača)	1 kom
Uže penjačko	2 kom
Rukavice zaštitne gumirane	2 para
Rukavice zaštitne kožne	2 para
Prijenosna akumulatorska svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom
Reflektor na vozilu	1 kom
Radijska postaja prijenosna i radijska postaja ugradbena	1 i 1 kom
Komplet oprema za dobavu vode iz prirodnih i umjetnih izvora vode (cijev usisna 110mm – 6 kom, ključ za cijevi – 2 kom, sitka usisna 110 mm – 1 kom, uže za usisne cijevi – 2 kom)	1
Oprema za dobavu vode iz vodovodne mreže (hidrantski nastavak – 1 kom, ključ za nadzemni hidrant 1 kom, ključ za podzemni hidrant – 1 kom, natikač za hidrant – 1 kom)	1
Vatrogasna armatura i tlačne cijevi (cijevi 52 mm – 7 kom, cijevi 75 mm – 5 kom, 2 podvezice za cijevi, prijelaznica 110/75, prijelaznice 75/52 – 2 kom, razdjelnica trodijelna, sakupljač 75/110 – 2 kom, ublaživač reakcije mlaza vode – 1 kom)	1

Minimalna oprema i sredstva za navalno vozilo	Količina
Oprema i sredstva za gašenje požara pjenom (cijev za međumješalicu – 1 kom, međumješalica – 1 kom, mlaznica za srednje tešku pjenu – 1 kom, mlaznica za tešku pjenu – 1 kom, posuda sa pjenilom 20 l – 5 kom)	1
Oprema za zaštitu organa za disanje (izolacijski aparat komplet – 2, pričuvna boca sa komprimiranim zrakom za izolacijske aparate – 2 kom)	1
Razvalni alat i oprema (željezna kuka – 10 kom, žica za vezanje namotaj – 1 kom, škare za željezo – 1 kom, čavli različiti – 30 kom, čekić različiti – 2 kom, čepovi za zatvaranje vode i plina – 10 kom, bat drveni – 1 kom, dlijeto za drvo -1 kom, dubač za beton – 1 kom, kliješta stolarska – 1 kom, kliješta za cijevu švedska – 1 kom, ključ francuski – 1 kom, metar – 1 kom, mulda za šutu – 2 kom, odvijač različiti – 2 kom, pila za željezo – 1 kom, pila za rupe – 1kom, poluga - 2 kom, poluga S za vađenjem čavala – 1 kom, probijač za željezo - 1 kom, sjekač za željezo – 1 kom, sjekira tesarska – 1 kom, strugalica za željezo – 1 kom, strugalica za drvo – 1 kom, svrdlo pužasto – 1 kom)	1
Električarski alat i oprema (ispitivač za struju -1 kom, kliješta kombinirana - 1kom, zaštitne naočale -1 kom, odvijač -1 kom, zaštitne rukavice gumirane -1 par, traka za izoliranje -1 kom)	1
Komplet alat (čaklja, lopata pobirača – 2 kom, lopata riljača – 1 kom, pijuk obični – 1 kom, pijuk-sjekira – 1 kom, poluga velika – 1 kom, sjekira šumska – 1 kom)	1

Tablica 60. Minimalna oprema i sredstva za autocisternu

Minimalna oprema i sredstva za autocisternu	Količina
Mlaznica univerzalna ø52	2 kom
Mlaznica univerzalna ø75	1 kom
Mlaznica dubinska koplje	1 kom
Lopata pobirača	1 kom
Pijuk - sjekira	1 kom
Ručni aparat za gašenje prahom S-9	1 kom
Ručni aparat za gašenje prahom CO ₂ -5	1 kom
Ručni aparat za gašenje vodom i zračnom pjenom - brentača	1 kom
Uže penjačko	2 kom
Metlanica	1 kom
Radijska postaja prijenosna i radijska postaja ugradbena	po 1 kom
Prijenosna akumulatorska svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom

Vatrogasna armatura i tlačne cijevi (cijevi 52 mm – 7 kom, cijevi 75 mm – 5 kom, 2 podvezice za cijevi, prijelaznica 110/75, prijelaznice 75/52 – 2 kom, razdjelnica trodjelna, sakupljač 75/110 – 2 kom, ublaživač reakcije mlaza vode – 1 kom)	1
Komplet oprema za dobavu vode iz prirodnih i umjetnih izvora vode (cijev usisna 110mm – 6 kom, ključ za cijevi – 2 kom, sitka usisna 110 mm – 1 kom, uže za usisne cijevi – 2 kom)	1
Oprema za dobavu vode iz vodovodne mreže (hidrantski nastavak – 1 kom, ključ za nadzemni hidrant 1 kom, ključ za podzemni hidrant – 1 kom, natikač za hidrant – 1 kom)	1

Tablica 61. Minimalna oprema i sredstva za automobilske ljestve

Minimalna oprema i sredstva za automobilske ljestve najmanjeg radnog dometa 14 m	Količina
Cijev tlačna 52 mm	4 kom
Cijev tlačna 75 mm	3 kom
Mlaznica univerzalna ø52	2 kom
Mlaznica univerzalna ø75	1 kom
Nosila sklopiva	1 kom
Plinska maska sa obrazinom i kombiniranim filterom	2 kom
Prijelaznica 75/52 mm	2 kom
Razdjelnica trodjelna	1 kom
Ručni aparat za gašenje prahom S-9	1 kom
Ručni aparat za gašenje ugljik dioksidom CO ₂ -5	1 kom
Uže penjačko	2 kom
Reflektor na vozilu	1 kom
Zaštitne rukavice kožne	1 par
Radijska postaja prijenosna i radijska postaja ugradbena	2 +1 kom
Prijenosna akumulatorska svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom
Oprema za zaštitu organa za disanje (izolacijski aparat komplet – 2, pričuvna boca sa komprimiranim zrakom za izolacijske aparate – 2 kom)	1
Oprema za dobavu vode iz vodovodne mreže (hidrantski nastavak – 1 kom, ključ za nadzemni hidrant 1 kom, ključ za podzemni hidrant – 1 kom, natikač za hidrant – 1 kom)	1

Tablica 62. Minimalna oprema i sredstva za malo vatrogasno vozilo

Minimalna oprema i sredstva za malo vatrogasno vozilo	Količina
Visokotlačni modul	1kom
Dodatno vitlo sa 100 m cijevi	1kom
Vatrogasna motorna pumpa 8/8	1 kom
Al spremnik	1 kom
Dišni izolacijski aparat	2 kom
Vatrogasni aparat S-9	2 kom
Vatrogasni aparat CO ₂ -5	1 kom
Naprtnjača	2 kom
Teleskopske ljestve	1 kom
Uže penjačko 25 m	1 kom
Tlačne vatrogasne C cijevi	10 kom
Tlačne vatrogasne D cijevi	15 kom
Vatrogasna sjekira	1 kom
Čaklje	1 kom
Motorna pila	1 kom
PVC kanistra za gorivo motornu pilu	1 kom
Svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom
Hidrantski nastavak B/C i C/C	1 + 1 kom
Ključevi za podzemne i nadzemne hidrante	1 + 1 kom
Prijelaznica B/C i C/D	2 + 2 kom
Mlaznica obična i mlaznica univerzalna	2 + 2 kom
Komplet za prvu medicinsku pomoć	1 kom

Tablica 63. Minimalna oprema i sredstva za vozilo za tehničke intervencije

Minimalna oprema i sredstva za vozilo za tehničke intervencije	Količina
Dimovuk s potrebnim priborom – komplet	1
Dizalica 15 t i 8 t	1 +1 kom
Generator za proizvodnju električne struje	1 kom
Hidrauličke škare za rezanje, širenje i razvlačenje s potrebnim priborom	1 kom
Ključ za dizalo	1 kom
Komplet za pružanje prve pomoći	1
Ljestva mornarska	1 kom
Nosila sklopiva	1 kom
Oprema za uzemljenje - komplet	1
Motorna pila	1 kom
Otvarač brave - različiti	20 kom
Plinska maska s obrazinom i kombiniranim filtetrom	2 kom
Potapajuća pumpa za vodu s elektromotorom 220V i produžnim kabelom	1 kom
Produžni kabel za električnu struju dužine 25 m, 220V	2 kom
Produžni kabel za električnu struju dužine 25 m, 380V,	1 kom
Ručni aparat za gašenje ugljik dioksidom CO ₂ -5	1 kom
Ručni aparat za gašenje prahom S-6	2 kom
Uže penjačko	2 kom
Uže čelično za vodu s ušicom – različitih dužina i promjera	3 kom
Vodilica željezna za vuču dužine 2 m	1 kom
Zaštitne rukavice kožne	2 para
Zaštitne rukavice gumirane tanke	3 para
Zaštitne rukavice gumirane	2 para
Prijenosna akumulatorska svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom
Reflektor prijenosni sa stalkom i kabelom	1 komplet
Radijska postaja prijenosna i radijska postaja ugradbena	2 i 1 kom
Oprema za zaštitu organa za disanje (izolacijski aparat komplet – 2, pričuvna boca sa komprimiranim zrakom za izolacijske aparate – 2 kom)	1

Razvalni alat i oprema (željezna kuka – 10 kom, žica za vezanje namotaj – 1 kom, škare za željezo – 1 kom, čavli različiti – 30 kom, čekić različiti – 2 kom, čepovi za zatvaranje vode i plina – 10 kom, bat drveni – 1 kom, dlijeto za drvo -1 kom, dubač za beton – 1 kom, kliješta stolarska – 1 kom, kliješta za cijevu švedska – 1 kom, ključ francuski – 1 kom, metar – 1 kom, mulda za šutu – 2 kom, odvijač različiti – 2 kom, pila za željezo – 1 kom, pila za rupe – 1kom, poluga - 2 kom, poluga S za vađenjem čavala – 1 kom, probijač za željezo - 1 kom, sjekač za željezo – 1 kom, sjekira tesarska – 1 kom, strugalica za željezo – 1 kom, strugalica za drvo – 1 kom, svrdlo pužasto – 1 kom)	1
Električarski alat i oprema (ispitivač za struju – 1 kom, kliješta kombinirana – 1 kom, zaštitne naočale – 1 kom, odvijač – 1 kom, zaštitne rukavice gumirane – 1 par, traka za izoliranje – 1 kom)	1
Mehaničarski alat i oprema (čekić teški, srednji i laki,- po 1 kom, cijev za pretakanje goriva - 1kom, kliješta kombinirana- 1kom, ključ imbus različiti – 5 kom, ključ okasti različiti – 7kom, ključ viličasti različiti – 7 kom, odvijač križni različiti - 3 kom, odvijač obični različiti – 3 kom)	1
Komplet alat (čaklja, lopata pobirača – 2 kom, lopata riljača – 1 kom, pijuk obični – 1 kom, pijuk-sjekira – 1 kom, poluga velika – 1 kom, sjekira šumska – 1 kom)	1
Tehnička oprema za označavanje i promet (čunjevi-prometne oznake – 5 kom, lijevak aluminijski -1 kom, nož za rezanje pojasa – 2 kom, pokrivač-deka 2 kom, pokrivač – folija 2 kom, posuda 10 l 2 kom, ručna tablica stop 1 kom, svjetiljka signalna 2 kom, zaštitne rukavice gumirane tanke – 2 para)	1

Osim uređaja, opreme i sredstava koja trebaju biti u vatrogasnim vozilima, DVD Supetar mora imati i slijedeće u vatrogasnom spremištu:

Tablica 64. Minimalna oprema i sredstva u vatrogasnom spremištu

Minimalna oprema i sredstva u vatrogasnom spremištu	Količina
Čizme gumene niske i čizme gumene visoke	5 i 5 pari
Cijev tlačna 52 mm + cijev tlačna 75 mm	12+ 12 kom
Ljestva kukača	1 kom
Ljestva mornarska	1 kom
Ljestva prislanjača	1 kom
Međumješalica	1 kom
Metlanica	4 kom
Motorna pila	1 kom
Nosila sklopiva	2 kom
Mlaznica univerzalna ø52	2 kom
Mlaznica univerzalna ø75	1 kom

Minimalna oprema i sredstava u vatrogasnom spremištu	Količina
Podvezica za cijev	4 kom
Posuda sa pjenilom 20 l	3 kom
Plinska maska sa obrazinom i kombiniranim filterom ili dišni izolacijski aparat na komprimirani zrak s pričuvnom bocom	20 kom
Potapajuća pumpa za vodu s elektromotorom 220V i produžnim kabelom	1 kom
Potapajuća pumpa za vodu s elektromotorom 380V i produžnim kabelom	1 kom
Prijelaznica A/B + B/C	1 + 2 kom
Punjač za akumulatore prijenosnih radijskih postaja	1 kom
Punjač za akumulator prijenosne svjetiljke	1 kom
Razdjelnica trodijelna	1 kom
Uže penjačko	2 kom
Ručni aparat za gašenje prahom S-9	2 kom
Ručni aparat za gašenje ugljik dioksidom CO ₂ -5	1 kom
Ručni aparat za gašenje vodom i zračnom pjenom (brentača)	2 kom
Ručni aparat za gašenje vodom (naprtnjača)	4 kom
Univerzalni uređaj za vuču i dizanje tereta	1 komplet
Rukavice zaštitne iz kože	5 pari
Zaštitne rukavice gumirane	5 pari
Prijenosna akumulatorska svjetiljka u protueksplozijskoj izvedbi	2 kom
Komplet alat (čaklja, lopata pobirača – 2 kom, lopata riljača – 1 kom, pijuk obični – 1 kom, pijuk-sjekira – 1 kom, poluga velika – 1 kom, sjekira šumska – 1 kom)	1

U sljedećim tablicama je dan popis opreme i sredstava u DVD-u Supetar:

Tablica 65. Popis opreme i sredstava koje sadrži navalno vozilo AXOR – ZG 3558 ED

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Ručne svjetiljke	kom.	4
Konzola za upravljanje vitlom	kom.	1
Produžni kabel za vitlo	kom.	1
Prva pomoć mala	kom.	1
Cijev za pumpanje guma	kom.	1
Metalna poluga	kom.	3
Drvene podloge razne	kompl.	1
Dizalica	kom.	1
Trokut	kom.	1
Defibrilator	kom.	1
Spasilačko uže	kom.	2
Radno uže	kom.	3
Pila ručna baterijska	kom.	1
Hidraulički alati TNT	kompl.	1
Ručna svjetiljka s punjačem	kom.	3
Nosila	kom.	2
Dišni aparat	kompl.	3
Rezervne boce za dišni aparat	kom.	3
Kliješta za rezanje željeza	kom.	1
Čekić	kom.	1
Alat za razbijanje cilindra vrata	kompl.	1
Uže za pritezanje i osiguravanje tereta (španer)	kom.	3
Torbica s alatom	kom.	1
Rukavice	kom.	3
Zaštitne naočale	kom.	2
Holmatro zaštita za airbag	kom.	1
Prostirka holmatro	kom.	1
Generator	kom.	1

Sredstvo za posipanje kolnika	kom.	1
Reflektor	kom.	2
Nosač reflektora	kom.	1
Tronožac za reflektor	kom.	1
Hidrantski nastavak	kom.	1
Ključ za hidrant	kom.	2
Motorna pila	kom.	1
Kanta za gorivo i ulje	kom.	2
Kabel za struju 50 m	kom.	1
Kabel za struju 30 m	kom.	2
Samomješalica	kom.	1
Mlaznica za pjenu	kom.	1
Holmatro zaštita za rezove	kompl.	1
Aparat za gašenje prahom	kom.	1
Aparat za gašenje CO ₂	kom.	1
Pumpa FLUX	kom.	1
Metla	kom.	1
Čelično uže 5 m	kom.	1
Cijev za usis pjenila	kom.	1
Sjekira	kom.	1
Lopata	kom.	1
Čekić veliki	kom.	1
Podupirači	kom.	2
Ljestve sastavljache	kom.	1
Ljestve rastegače	kom.	1
Ljestve kukače	kom.	1
Rezervno kolo	kom.	1
Tlačna cijev H	kom.	8
Tlačna cijev C	kom.	6
Tlačna cijev B	kom.	8
Prijelaznica B-C	kom.	3

Ključ za spojnice	kom.	4
Vitlo brze navale	kom.	2
Mlaznica H za brzu navalu	kom.	2
Nastavak za pjenu H mlaznica	kom.	2
Razdjelnica B-CBC	kom.	1
Prijelaznica H-D	kom.	1
Prijelaznica C-H	kom.	1
BMD mlaznica s pjenilom	kompl.	1
Rezervna boca pjenila za BMD mlaznicu	kom.	1
Ključ za A spojnice	kom.	2
Šiljak (probijač oplata) mlaznica	kom.	1
Mlaznica turbo C	kom.	3
Mlaznica turbo B	kom.	1
Mlaznica za CAFS	kom.	3
Kanta s pjenilom	kom.	1
Mlaznica za probijanje cijevi	kom.	1
Vodeni štit	kom.	1
Ublaživač B-B	kom.	1
Prva pomoć	kompl.	1
Podvezica C	kom.	2
Podvezica H	kom.	1

Tablica 66. Popis opreme i sredstava koje sadrži autocisterna MERCEDES – ST 469 KO

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev C	kom.	11
Tlačna cijev B	kom.	8
Kanta s pjenilom	kom.	5
Mlaznica C	kom.	6
Razdjelnica B-CBC	kom.	1
Ključ za cijevi	kom.	2
Ključ za hidrant	kom.	4
Prijelaznica B-C	kom.	2
Prijelaznica A-B	kom.	1
Podvezica C	kom.	1
Međumješalica	kom.	1
Mlaznica za pjenu	kom.	2
Vitlo brze navale C	kom.	2
Stabilni top	kompl.	2
Nastavak i cijev za pjenu na stabilnom topu	kom.	2
Hidrantski nastavak	kom.	1
Mlaznica s ublaživačem B	kom.	2
Dizalica	kom.	1
Podmetač drveni	kom.	1
Poluge za podizanje kabine	kompl.	1
Alat	kompl.	1
Prva pomoć	kom.	1

Tablica 67. Popis opreme i sredstava koje sadrži autocisterna FAP – ST 395KM

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev C	kom.	14
Tlačna cijev B	kom.	3
Mlaznica D	kom.	3
Mlaznica C	kom.	3
Razdjelnica B-CBC	kom.	1

Ključ za cijevi	kom.	3
Ključ za hidrant	kom.	1
Prijelaznica B-C	kom.	2
Prijelaznica C-D	kom.	2
Podvezica	kom.	4
Hidrantski nastavak	kom.	1
Razdjelnica C-DD	kom.	2
Tlačna cijev D	kom.	12
Naprtnjača	kom.	3
Aparat za gašenje prah. S9	kom.	1
Alat	kompl.	1
Dizalica	kom.	1

Tablica 68. Popis opreme i sredstava koje sadrži autocisterna TAM 130 – ST 1454G

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev C	kom.	11
Tlačna cijev B	kom.	3
Tlačna cijev D	kom.	11
Mlaznica C	kom.	5
Razdjelnica B-CBC	kom.	1
Razdjelnica C-DD	kom.	1
Mlaznica D	kom.	2
Prijelaznica B-C	kom.	2
Prijelaznica C-D	kom.	2
Hidrantski nastavak	kom.	1
Međumješalica	kom.	1
Mlaznica za pjenu	kom.	1
Kanta za pjenilo	kom.	1
Nastavak za pjenu	kom.	3
Motorna pila STIHL 270	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S9	kom.	1

Aparat za gašenje prah. S6	kom.	1
Dizalica	kom.	1
Trokut	kom.	1
Lopata	kom.	1
Alat	kompl.	1
Svjetiljka ručna	kom.	1
Dišni aparat	kompl.	2
Rezervne boce za dišni aparat	kom.	3
Naprtnjača	kom.	3
Kanta sa gorivom	kom.	1
Metlica za gašenje šumskih požara	kom.	5
Mlaznica za gašenje el. stupova	kom.	1
Ljestve trodijelne 2 m	kom.	1

Tablica 69. Popis opreme i sredstava koje sadrže autoljestve MAGIRUS – ST 7758G

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev C 30 m	kom.	1
Mlaznica C	kom.	1
Mlaznica B	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S3	kom.	1
Podmetači	kom.	6
Reflektor	kom.	3
Agregat	kom.	1
Kanta za gorivo	kom.	1
Nosila	kom.	1
Trokut	kom.	1
Prva pomoć	kom.	1
Alat	kompl.	1
Dizalica	kom.	1
Ljestve 2 m	kom.	1

Tablica 70. Popis opreme i sredstava koje sadrži prikolica – ST

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev D	kom.	3
Prelaznica C-D	kom.	1
Mlaznica D	kom.	1
Naprtnjača	kom.	4
Pumpa HONDA WB30XT	kom.	1
Vitlo	kom.	1
Mlaznica za vitlo	kom.	1

Tablica 71. Popis opreme i sredstava koje sadrži autocisterna MAN – ST 5470 A

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev C	kom.	7
Tlačna cijev B	kom.	1
Mlaznica D	kom.	1
Mlaznica C	kom.	2
Razdjelnica B-CBC	kom.	1
Ključ za cijevi	kom.	2
Kanta za gorivo	kom.	1
Prijelaznica B-C	kom.	2
Prijelaznica C-D	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S6	kom.	1
Trokut	kom.	1
Pumpa KOSIN SEV-80X	kom.	1

Tablica 72. Popis opreme i sredstava koje sadrži zapovjedno vozilo LAND ROVER – ST 3019 A

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Trokut	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S3	kom.	1
Radiostanica SAGEM	kom.	1
Alat	komp.	1

Tablica 73. Popis opreme i sredstava koje sadrži zapovjedno vozilo LAND ROVER – ST 507 LT

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Radiostanica TETRA MOTOROLA	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S3	kom.	1
Alat	komp.	1

Tablica 74. Popis opreme i sredstava koje sadrži vozilo za prijevoz putnika OPEL VIVARO – ST 646 RR

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Trokut	kom.	1
Aparat za gašenje prah. S6	kom.	1
Prva pomoć	kom.	1
Alat	komp.	1
Lanci za snijeg	kom.	1

Tablica 75. Popis opreme i sredstava koje sadrži vozilo za šumske požare UNIMOG ST 477 IV

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Tlačna cijev D	kom.	8
Turbo mlaznica D	kom.	1
Prijelaznica C-D	kom.	1
Prijelaznica B-C	kom.	1
Mlaznica D	kom.	1
Tlačna cijev C	kom.	1
Vitlo brze navale	kom.	2
Mlaznica za brzu navalu	kom.	2
Aparat za gašenje prah. S9	kom.	1
Naprtnjača	kom.	2
Kanta za gorivo	kom.	1
Alat	kompl.	1
Trokut	kom.	1

Tablica 76. Popis opreme i sredstava koji se nalaze na stalaži

Vrsta opreme i sredstava	jed. mj.	kol.
Razdjelnica B/C	kom.	1
Mlaznica za pjenu „D“	kom.	1
Prijelaznica A/B	kom.	1
Razopore hidrauličke	kom.	4
Kliješta hidraulična	kom.	1
Usisivač	kom.	1
D cijevi	kom.	6
Sigurnosni trokut	kom.	1
Dragger aparati	kom.	5
Maske za dragger aparate	kom.	7
Boce za dragger aparate	kom.	5
Samar za dragger aparate	kom.	1
Motorna pila STIHL 640	kom.	1
Motorna pila STIHL 361	kom.	1
Motorna pila STIHL 170	kom.	1
Kanta STIHL za gorivo i ulje	kom.	1
Pila HUSQVARNA	kom.	2
Plastične kante za gorivo	kom.	4
Teleskopska pila STIHL HT75	kom.	1
Kosilica STIHL FS450	kom.	1
Potopne pumpe	kom.	3
Hidraulična kliješta TNT	kom.	1
Hidraulične razopore TNT	kom.	1
Kutija s ručnim hidrauličnim alatom	kom.	1
Velike vrtno škare	kom.	1
Regulatori za zračne jastuke	kom.	2
Limene kante za gorivo	kom.	4
Zračna mazalica sa kompresorom	kom.	1
Aparat za gašenje na kotačima 50 kg	kom.	1

Aparati za gašenje CO ₂	kom.	4
Aparati prah 9 kg	kom.	2
Aparat prah 6 kg	kom.	1
Zračni jastuci veliki, masa podizanja do 2 tone	kom.	2
Zračni jastuci mali, masa podizanja do 20 tona	kom.	4
Mornarske ljestve	kom.	1
B engleske cijevi bez spojki	kom.	9
C engleske cijevi bez spojki	kom.	1
Termo kamera sa koferom	kom.	1
Cerada zelena	kom.	1
ROSENBAUER čizme aluminizirane	par	1
Konop plavi	kom.	2
Štitnici za cijevi za prijelaz vozilima	kom.	6
Perač cijevi	kom.	1
Usisne sitke A	kom.	2
Razdjelnica B/C	kom.	1
Razdjelnica C/D	kom.	2
Mlaznice za pjenu C	kom.	2
Čep A	kom.	2
Čep B	kom.	1
Usisna razdjelnica A	kom.	1
Konop za vuču 5 m	kom.	1
A cijevi tlačne	kom.	2
Ključevi za stezanje cijevi	kom.	9
B cijevi	kom.	4
engleska B cijev	kom.	1
Leđna pumpa	kom.	1
Kruška	kom.	1
Leđni rezervoar za pumpu	kom.	1
Naprtnjače nove	kom.	5
Leđni samar sa 15 D cijevi, 1 D mlaznica, 1 razjednica C/D	komplet	1

Leđni samar prazan	kom.	1
Bijeli konopi 15 m dužine	kom.	2
Mlaznica za srednje tešku pjenu C	kom.	1
Mlaznica s ublaživačem B	kom.	1
C mlaznice	kom.	2
Razdjelnica B/C	kom.	1
2 boce sa komprimiranim zrakom na stalku sa 20 metara crijeva	komplet	1
Crijeva za zrak 5 m	kom.	3
Aluminijska nosila	kom.	1
Kompresor za punjenje boca za zrak	kom.	1
Čunjevi sigurnosni	kom.	4
Kofer sa lutkom za vježbanje veći plavi	komplet	1
Kofer sa lutkom za vježbanje manji plavi	komplet	1
Podmetači za osiguranje vozila veći	kom.	3
Podmetači za osiguranje vozila manji	kom.	7

Osobe koje se raspoređuju na poslove vatrogasaca moraju zadovoljavati uvjete za obavljanje tih poslova propisane u Zakonu o vatrogastvu (NN br. 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10) i Pravilniku o osposobljavanju i usavršavanju vatrogasnih kadrova (NN br. 61/94). Za svakog operativnog vatrogasca obvezno je osigurati opremu sukladno Pravilniku o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije (NN br. 31/11).

Svaki vatrogasac mora biti opremljen slijedećom osobnom opremom:

1. zaštitna odjeća za vatrogasce
2. zaštitna odjeća za gašenje požara na otvorenom prostoru
3. zaštitna vatrogasna potkapa
4. obuća za vatrogasce
5. zaštitne vatrogasne rukavice
6. zaštitna vatrogasna kaciga, štitnici lica i viziri
7. zaštitna kaciga za požare na otvorenom prostoru
8. maska za cijelo lice
9. polumaska ili četvrtmaska
10. zaštitni pojas za vatrogasce
11. zaštitne vatrogasne naočale
12. rukavice za zaštitu od mehaničkih rizika

DVD Supetar uz osobnu mora imati i slijedeću zajedničku opremu, koju vatrogasci koriste s obzirom na specifičnosti vatrogasnih djelovanja:

1. osobna zaštitna oprema za sigurnosno vezanje pri radu i sprječavanje pada s visine,
2. osobna zaštitna oprema protiv pada s visine,
3. naprave za učvršćivanje protiv pada s visine,
4. spasilačka oprema,
5. samostalni ronilački uređaji,
6. ronilačka odijela,
7. reflektirajuća odjeća za posebna gašenja,
8. odjeća za zaštitu od kemikalija (za zaštitu od plinova, tekućih kemikalija, lebdećih čvrstih čestica i dr.) uključujući i zaštitne rukavice i obuću za vatrogasce,
9. odjeća za zaštitu od kontaminacije radioaktivnim česticama,
10. vatrogasna užad,
11. naprave za zaštitu dišnih organa (samostalni uređaji za disanje i filtarske naprave),
12. filtri za zaštitu od plinova i/ili čestica,
13. filtarska polumaska za zaštitu od čestica,
14. rukavice za zaštitu od kemikalija i mikroorganizama,
15. zaštitna vreća/sklonište kod požara na otvorenom prostoru,
16. ribarske čizme,
17. kišno odijelo.

Druga oprema članova DVD Supetar je:

- prijenosni uređaj za mjerenje koncentracije plinova i para u zraku (eksploziometri), otrovnih i štetnih plinova i para u zraku (toksimetri) i kisika u zraku,
- detektor radioaktivnog zračenja,
- protueksplozijski zaštićena baterijska svjetiljka,
- baterijska svjetiljka,
- torba s kompletom za pružanje prve pomoći.

Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetar trenutno djeluje na neadekvatnom lokaciji, odnosno, vatrogasni dom ne pruža potrebne uvjete za garažiranje vozila, skladištenje i održavanje vatrogasne opreme i tehnike kao ni za kvalitetnu obuku i trening vatrogasaca što negativno utječe na stanje zaštite od požara na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana. Sukladno navedenom predlaže se aktualizacija izgradnje vatrogasnog doma na već predviđenoj lokaciji u poduzetničkoj zoni Žedno-Drage. Vatrogasni dom treba ispunjavati norme prilagođene izgradnji vatrogasnih domova.

4.2. Radijska i telekomunikacija

U cilju stvaranja uvjeta za kvalitetnu glasovnu komunikaciju između vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca koji sudjeluju u gašenju požara neophodno je raditi na ostvarenju kvalitetnog radijskog signala na dijelu otoka Brača, na prostorima gdje kvaliteta signala ne zadovoljava.

4.3. Osposobljavanje pučanstva

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana dosljedno provesti i provoditi osposobljavanje pučanstva na temelju obveze iz Pravilnika o osposobljavanju pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94).

4.4. Vođenje evidencije o nastalim požarima

U skladu sa člankom 12. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencija iz područja zaštite od požara (NN br. 118/11), grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan kao i pravne osobe, koje se nalaze na navedenom prostoru, su obvezne voditi evidencije o nastalim požarima.

4.5. Promidžbene djelatnosti

- Ustrojiti visoku razinu obrazovno-promidžbenih djelatnosti iz područja zaštite od požara (tiskanje i distribucija, odnosno postavljanje letaka i plakata na hrvatskom i odgovarajućim stranim jezicima, kojim se pučanstvo, a posebno školska djeca i turisti upoznaju sa opasnostima i mjerama zaštite od požara, postavljanje obavijesnih ploča i standardnih znakova opasnosti, obavješćivanja i zabrane iz područja zaštite od požara uz cestovne prometnice i putove, a poglavito na mjestima ispred ulaza u šume i u šumama).

4.6. Mjere zaštite od požara u cestovnom prometu

- Provoditi kvalitetnije održavanje sigurnosnih pojasa uz cestovne prometnice (kosidba trave i raslinja, te uklanjanje pokošene trave, raslinja i drugih gorivih tvari).
- Ustrojiti i provoditi odgovarajuće aktivnosti u svrhu sprječavanja nepropisnog parkiranja na cestovnim prometnicama izvan parkirališta te vatrogasnim prilazima i mjestima za operativan rad.
- Komunalni redari grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan dužni su konstantno osiguravati nadzor na navedenim lokacijama, odnosno, spriječiti nepropisna parkiranja pogotovo u ljetnim mjesecima. Ukoliko uoče nepropisno parkirano vozilo dužni su pozvati pauk službu.

4.7. Uporaba zrakoplova i helikoptera u zaštiti od požara i gašenju požara

U slučaju nastanka požara na većim šumskim površinama, teško pristupačnim prostorima i na nenaseljenim gusto pošumljenim područjima, posebno u vrijeme kada je vegetacija isušena i pušu snažni vjetrovi i/ili vjetrovi promjenljiva smjera, kada nije moguće pravodobno i učinkovito djelovati zemaljskim vatrogasnim snagama, neophodno je bez odlaganja tražiti uporabu zrakoplova i helikoptera za gašenje požara i prijevoz vatrogasnih snaga i sredstava za gašenje. Zbog stvaranja uvjeta za učinkovitu uporabu helikoptera u provedbi gašenja požara, potrebno je završiti s gradnjom heliodroma na prostoru Mirca.

4.8. Urbanističke mjere zaštite zaštite od požara

Osigurati provedbu nadzora od strane ovlaštenih tijela kako bi se građevine gradile, a postojeće građevine i prostori rekonstruirale ili adaptirale isključivo u skladu sa Zakonom o gradnji (NN br. 153/13) i Prostornim planovima uređenja grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan. Vezano za građevine koje se nalaze na šumskim površinama, osigurati zaštitne zone kako slijedi:

- prva zona koja se proteže u pojasu od najmanje 10 m od građevina u kojoj ne smije biti visokog stabala i viskog raslinja, a trava mora biti podrezana na visinu 10 cm,
- druga zona u pojasu od 10 do 30 m od građevina u kojoj ne smije biti visokog raslinja, a stabla moraju manje zapaljivih vrsta, međusobno prorijeđena na najmanje udaljenosti dvije visine većeg stabla i orezanih krošnji posebno kada se radi o četinjacima na način da se spriječi širenje požara sa stabla na stablo,
- treća zona u pojasu od 30 do 100 m od građevina u kojoj treba održavati stanje raslinja na način da se spriječi intenzivno izgaranje (mješovite šumske sastojine u kojima trebaju prevladavati sastojine listača).

Upravitelji stambenih građevina dužni su u stambenim građevinama za koje su nadležni postaviti odgovarajuće vrste i količine vatrogasnih aparata, te skrbiti da se oni održavaju u skladu sa propisima.

Grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan dužni su dodijeliti koncesiju dimnjačarskom obrtu, koji će u propisanim rokovima i na propisan način provoditi preventivne mjere čišćenja i održavanja ložišta, dimnjaka i dimovoda na promatranom prostoru.

4.9. Mjere zaštite od požara u prijenosu, distribuciji i uporabi električne energije

Na području grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan vezano za sustav za prijenos i distribuciju električne energije, glede provedbe mjera zaštite od požara potrebno je:

- zamijeniti dotrajale drvene stupove koji su sastavni dijelovi električne mreže,
- izvršiti potpuno uklanjanje stabala, raslinja i drugih gorivih tvari koje se nalazi na zaštitnim trasama ispod nadzemnih dalekovoda,
- prilikom rekonstrukcije nadzemne električne mreže izgrađene sa nezaštićenim električnim vodovima, preporučuje se gdje je god to moguće njena zamjena podzemnim mrežama ili električki izoliranim vodovima (kabelima),
- provoditi odgovarajuće promidžbene i edukacijske djelatnosti u svrhu sprječavanja ugradbe i održavanja električnih instalacija i trošila od strane nestručnih osoba, uporabe neispravnih električnih trošila, držanja gorivih i drugih opasnih tvari u

području pojačanog djelovanja topline iz električnih grijaćih tijela i to posebno kada se radi o instalacijama i trošilima koje koriste fizičke osobe kod kojih su propusti najčešći.

4.10. Mjere za osiguranje vode za gašenje požara

U skladu sa Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 8/06) izgraditi hidrantsku mrežu na prostorima gdje ona nedostaje i to prvenstveno na gušće naseljenim dijelovima.

U skladu sa mogućnostima gustirne i spremnike vode koji su u vlasništvu fizičkih osoba, a nalaze se na predjelima na kojima ne postoji vodovodna mreža očistiti i dovesti u uporabno stanje, te održavati napunjene vodom.

U skladu sa Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 8/06) provesti ispitivanje hidrantske mreže od strane ovlaštene pravne osobe u naseljima u kojima je hidrantska mreža ugrađena, te ukloniti sve nedostatke.

Položaje postojećih podzemnih hidranata označiti u skladu sa normom **HRN DIN 4066**.

4.11. Mjere zaštite od požara u šumama, na poljoprivrednim površinama i drugim požarom ugroženim otvorenim prostorima

Na području grada Supetra važno je naglasiti potrebu probijanja novih proupožarnih putova na velikim šumskim površinama koje se protežu na prostoru zapadno od uvale „Babin laz“, „Stubli“, gospodarska zona „Žedno – Drage“, „Kraljevo“, „Kruševa njiva“, „Sv. Rok“, „Pocivala“, „Ozdrin“.

Kvalitetnije provoditi uklanjanje gorivih tvari (kosidba i uklanjanje trave i raslinja, uklanjanje otpadnih gorivih tvari) koje se nalaze na trasama ispod nadzemnih električnih dalekovoda koji prolaze kroz šumske površine i u zaštitnim pojasima uz cestovne prometnice.

Očistiti od visokog raslinja i drugih gorivih tvari, te održavati čistim zaštitne rubne pojase zapuštenih bivših poljoprivrednih površina i rubne pojase uz šume i to u najmanjoj širini od 5 m, što je posebno važno provoditi prije razdoblja visokih temperatura zraka, povećane insolacije i ekspozicije.

Ustrojiti učinkovit sustav sprječavanja nenadziranog spaljivanja i uporabe otvorene vatre i to posebno na zapuštenim poljoprivrednim površinama, u razdobljima pripreme poljoprivrednih površina za obrađivanje kada se vrši spaljivanje korova, na prostorima šumskih površina, na prostorima koji su udaljeni manje od 200 m od šumskih površina, te u dužim razdobljima visoke temperature zraka i povećanog indeksa opasnosti od požara.

Provoditi mjeru zabrane kampiranja izvan prostora odobrenog kampa, a posebno mjeru zabrane kampiranja na šumskim površinama I i II kategorije glede ugroženosti od požara.

Postaviti i pravilno rasporediti standardne znakove i plakate upozorenja, opasnosti i obavještanja (opasnost od požara, zabranjeno pušiti, zabranjena uporaba otvorenog plamena, zabranjena uporaba alata koji u radu može proizvesti iskru, zabranjeno odlaganje otpada, zabranjeno kampirati, zabranjen ulazak motornim vozilima) na požarom ugroženim mjestima gdje oni nisu postavljeni, a posebno na prostorima ispred ulaska na veće šumske površine i odlagalište otpada. Širina protupožarnih prosjeka s obzirom na nagib terena, vrste i starosti šumskih sastojina, te jačinu vjetrova treba iznositi najmanje 15 m.

Na opožarenim površinama saditi manje zapaljive sastojine listača, čiji nasadi uz cestovne prometnice trebaju biti široki najmanje 10 m.

Obodne konstrukcije budućih građevina i objekata moraju biti iz negorivih materijala, a postojeće obodne konstrukcije građevina koje su izgrađene iz gorivih materijala moraju biti udaljene najmanje 10 m od najbližih šumskih sastojina.

- Osim provedbe naprijed predloženih mjera, te uklanjanja navedenih nedostataka i propusta obvezno je u cijelosti provoditi i nadzirati provedbu svih mjera zaštite od požare, a posebno općih i posebnih mjera, navedenih u daljnjem tekstu.

Opće mjere:

- zabrana pušenja i uporabe otvorenog plamena i alata koji u radu može proizvesti iskru u zonama opasnosti od eksplozije (osim za od strane nadležnih tijela propisno odobrene, nadzirane i osigurane radove kao npr. radove spaljivanja i čišćenja u sklopu održavanja šuma, radove zavarivanja i srodnih tehnika rada,...),
- loženje vatre, spaljivanje korova, biljnih otpadaka i drugih materijala, roštiljanje, te izvođenje radova zavarivanja i srodnih tehnika rada na otvorenom prostoru provoditi u skladu sa Odlukom o zabrani loženja vatre i drugim mjerama zaštite od požara na otvorenim prostorima donesenom od strane Splitsko-dalmatinske županije,
- zabrana odlaganja otpada u naseljima na otvoreni prostor izvan za to namijenjenih kontejnera,
- šume i poljoprivredne površine redovito održavati i čistiti kako bi se smanjila opasnost od nastanka požara i prijelaz požara iz prizemnih u vršne (posebno skrbiti da šume i poljoprivredne površine budu očišćene do početka ljetne turističke sezone),
- redovito održavanje električnih mreža koje su u funkciji prijenosa električnog napona (dalekovodi, stupovi, izolatori,...) kroz šumske površine,
- održavanje protupožarnih prosjeka i putova u provoznom odnosno prohodnom stanju,
- nadzor prijevoza opasnih tvari prometnicama koje prolaze uz ili kroz šumske površine,
- rubove šuma koji graniče sa zapuštenim poljoprivrednim zemljištima, u širini od najmanje 10 metara redovito čistiti od visokog raslinja i drugih gorivih tvari,

- provoditi kvalitetan nadzor stanja zaštite šuma od požara od strane Motriteljsko-dojavne službe, koja mora biti propisno ustrojena i tehnički opremljena u skladu sa Planom zaštite šuma od požara, izrađenim od strane Hrvatskih šuma – Šumarija Brač.

Posebne mjere (preporuka):

- pošumljavanje opožarenih šumskih površina i prostora na kojima se nalaze osušene šumske sastojine, vršiti šumskim sastojinama pirofobnih značajki, nižeg stupnja ugroženosti od požara, te takve sastojine saditi uz prometnice u širini 10 do 15 metara,
- na rubovima šuma četinjača u širini od 20 do 30 metara, izvršiti prorjeđivanje vegetacije, a u širini od 30 do 50 metara potkresavanje grana do visine 2 metra od razine okolnog tla,
- u razdobljima vrlo visokog i visokog indeksa opasnosti od požara, kada vlažnost zraka u padne ispod 25%, ograničiti djelatnosti u šumama i pojačati nadzor provedbe mjera zaštite od požara, te nadzor zadržavanja i kretanja u šumama.

4.12. Mjere zaštite od požara pri gospodarenju s otpadom

Do potpune provedbe sanacije odlagališta otpada „Kupinovica“ provesti, odnosno, provoditi slijedeće mjere zaštite od požara:

- u pojasu najmanje širine 10bm od rubova odlagališta otpada u svim smjerovima ukloniti stabla, raslinje, travu i druge gorive tvari,
- ustrojiti sustav selektivnog prikupljanja otpada po vrstama na mjestima nastanka,
- na odlagalištu otpada odlagati isključivo komunalni, neopasni otpad,
- otpad odlagati u slojevima debljine od 0,2 do 0,3 m, slojeve kompaktirati (sabijati) pri čemu srednja gustoća otpada mora biti najmanje 0,85 t/m³, te prekrivati inertnim materijalom debljine sloja 15 do 30 cm, pri čemu debljina završnog sloja mora biti najmanje 70 cm, postupke provoditi dok se ne postigne završna ukupna debljina svih slojeva do 3 m,
- provoditi svakodobnu zaštitu odlagališta otpada od strane ovlaštene zaštitarske službe,
- na prilazu odlagalištu otpada postaviti standardne znakova: zabranjen pristup nezaposlenima, zabranjena uporaba otvorenog plamena, zabranjeno pušiti, opasnost od požara, te upute za sprječavanje nastanka, gašenje i sprječavanje širenja nastalih požara,
- na odlagalištu otpada postaviti prijenosne vatrogasne aparate za gašenje početnih požara (S-9 najmanje 3 kom) i ručnu vatrogasnu pumpu tip Brentača,
- u skladu sa Pravilnikom o provjeri ispravnosti stabilnih sustava zaštite od požara (NN br. 44/12) angažmanom ovlaštene pravne osobe provesti ispitivanje hidranta, te nakon toga bez odlaganja ukloniti eventualne nedostatke,
- pojačano provoditi mjere nadzora stanja zaštite od požara, te od strane DVD Supetar i zaposlenika komunalnih tvrtki provoditi vježbe gašenja požara vezano za specifičnosti postupaka gašenja požara na odlagalištu otpada,
- u slučaju nastanka požara na odlagalištu, buldožerom razgrnuti otpad, neposredni okoliš polijevati vodom, te posipati inertnim materijalom.

4.13. Mjere zaštite od požara pri skladištenju, držanju, uporabi i prijevozu opasnih tvari

- Redovito nadzirati kvalitetu sustava upoznavanja, osposobljavanja i provjera osposobljenosti korisnika opasnih tvari vezano za sigurno skladištenje i/ili držanje, te uporabu UNP-a, ulja za loženje, benzina, diesel goriva, klora i trafo-ulja koji se nalaze na prostorima pravnih osoba.
- Upoznavanje, osposobljavanje i provjere osposobljenosti korisnika opasnih tvari provoditi u skladu sa Programom za osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, te u obimu poznavanja uputa za sprječavanje nastanka požara i uputa za gašenje požara, temeljem obveza iz članka 13. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95 i 56/10) i članka 12. Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99).
- Promidžbu sigurnog prometa, skladištenja, držanja i uporabe opasnih tvari provoditi intenzivnije i to izradom, te postavljanjem, odnosno distribucijom obavijesnih plakata i letaka.
- Glede naprijed navedenih obveza posebno je važno provesti program osposobljavanja do sada neosposobljenih zaposlenika koji rade sa zapaljivim tekućinama i zapaljivim plinovima.
- Temeljem Odluke o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenjima prijevoza opasnih tvari javnim cestama, na javnim cestama koje se nalaze na promatranom prostoru dopušten je prijevoz opasnih tvari isključivo za gospodarske svrhe, nad čime treba vršiti redoviti i sustavan nadzor (nadzor propisane dokumentacije, nadzor osposobljenosti sudionika u prijevozu, nadzor stanja i sigurnosnog znakovlja na vozilima, nadzor načina prijevoza i parkiranja, nadzor zaštitne opreme i vatrogasnih aparata u vozilima,...).

4.14. Mjere zaštite od požara na morskom akvatoriju

- Provoditi odgovarajuće promidžbene i nadzorne aktivnosti u svrhu provedbe zabrane ispaljivanja pirotehničkih sredstva sa morskih površina na kopno.
- Prijevozne i prijenosne vatrogasne aparate za početno gašenje požara po vrstama i količinama rasporediti u lukama i to prema količini i vrstama plovila.
- Na prostorima u lukama prije početka turističke sezone provoditi vatrogasne vježbe pod nadzorom Lučke kapetanije, te provjeru osposobljenosti djelatnika luka za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.
- Osigurati i održavati sustav koji će nadzirati i spriječiti priključivanje plovila na električni napon u razdobljima kada u plovilima nisu vlasnici ili korisnici.

**5.SMJERNICE ZA GRAD SUPETAR, OPĆINU POSTIRA,
OPĆINU NEREŽIŠĆA TE OPĆINU SUTIVAN KOD
DONOŠENJA PLANOVA UREĐENJA PROSTORA I ZA
DRUGE PRAVNE OSOBE ZA PROVEDBU MJERA
ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU GRADA
SUPETRA, OPĆINE POSTIRA, OPĆINE NEREŽIŠĆA TE
OPĆINE SUTIVAN**

5.1. Općenito

Buduće građevine i prostore graditi, a postojeće građevine i prostore rekonstruirati ili adaptirati isključivo u skladu sa Zakonom o gradnji (NN br. 153/13) i Prostornim planovima uređenja grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan. U starijim dijelovima naselja Supetra ne preporučuje se graditi građevine u kojima se obavljaju tehnološki procesi sa zapaljivim tekućinama i plinovima (proizvodnja, skladištenje, držanje, prodaja).

U tijeku rekonstrukcije, prenamjene i prilagodbe građevina i građevinskih dijelova, gdje je to moguće preporučuje se smanjiti imobilno požarno opterećenje na način da se postojeći građevinski elementi izgrađeni iz gorivih tvari zamjene sa izrađenim iz negorivih tvari.

Čelične i drvene građevinske dijelove zaštititi vatrootpornim materijalima (premazi, obloge) i to najmanje do razine projektirane vatrootpornosti, što mora biti potvrđeno atestima za rabljene materijale i zapisnikom izvođača radova vezano za način provedene zaštite.

Hotelske i druge turističke građevine i prostore planirati, graditi i održavati u skladu sa Pravilnikom o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN br. 100/99). Na evakuacijskim putovima i kod izlaza na siguran prostor postaviti na propisnim mjestima autonomna protupanična rasvjetna tijela propisane jakosti rasvjete i autonomije.

Gustoću izgrađenosti planirati i održavati u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređenju prostora (NN br. 29/83, 36/85 i 42/86). Na evakuacijskim putovima i izlazima moraju biti postavljene svjetiljke protupanične rasvjete propisane autonomije. Djelatnike u pravnim osobama i na razini jedinice lokalne samouprave, osposobiti za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, sprječavanje širenja požara, te zaštitu osoba i imovine ugroženih požarom.

5.2. Mjere zaštite od požara u skladištima i drugim gospodarskim građevinama

Pozicije skladišta i drugih gospodarskih građevina moraju biti u skladu sa urbanističkim planom uređenja prostora. Izvedba građevina mora biti takva da je omogućena sigurna evakuacija iz svih mjesta u građevinama do neugroženih mjesta.

Skladišta krutih gorivih tvari moraju biti požarno odvojena od građevina ili građevinskih dijelova drugih namjena građevinskim elementima najmanjeg stupnja vatrootpornosti kako je propisano u Pravilniku o zaštiti skladišta od požara (NN br. 93/08). U skladištima krutih gorivih tvari čiji su volumeni veći od 300 m³ mora biti ugrađena hidrantska mreža i postavljen propisani broj vatrogasnih aparata, te i drugi sustavi zaštite od požara u skladu sa tablicom 1. Pravilnika navedenog u stavku 4. ove točke.

Skladišta krutih gorivih čija je površina veća od 300 m² i/ili u kojima je požarno opterećenje veće od 1 GJ/m² moraju imati najmanje dva evakuacijska izlaza razmaknuta za najmanje pola dijagonale požarnog odjeljka. Brave na vratima za evakuaciju moraju se moći svakodobno otvarati bez uporabe ključeva ili alata.

Uz svaki ulaz u skladište krutih gorivih tvari s vanjske strane mora biti ugrađeno tipkalo za potpuno iskapčanje električnog napona u cijelom prostoru skladišta. Skladišta je dopušteno grijati trošilima na električnu energiju bez otvorene žarne niti, toplovodnim grijanjem ili upuhivanjem toplog zraka, s tim da je priprema medija za grijanje izvan skladišta. Na rasvjetnim tijelima u skladištu mora biti ugrađena zaštita od mehaničkog oštećenja.

Gorive tvari u skladištima moraju biti udaljene od rasvjetnih tijela najmanje 50 cm. Punjenje baterija za pogon viličara se ne smije vršiti u skladištu, nego na posebno uređenom mjestu. Gospodarske građevine u kojima se koriste zapaljive tekućine i/ili plinovi moraju biti u samostojećim građevinama na sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina, odnosno u posebnim požarnim sektorima.

U skladištima i drugim gospodarskim građevinama u kojima se nalaze zapaljive tekućine i/ili zapaljivi plinovi, te praškaste tvari te postoji eksplozivna atmosfera provoditi tehničko nadgledanje angažmanom Ex-agencije.

Za skladišta i druge gospodarske građevine prije početka uporabe moraju biti izdati Posebni uvjeti građenja, Uporabne dozvole ili Odobrenje za uporabu, izdati od strane nadležnih tijela.

5.3. Mjere zaštite šuma, poljoprivrednih površina i drugih otvorenih prostora od požara

Grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan dužni su skrbiti o provedbi mjera zaštite od požara utvrđenih Pravilnikom o zaštiti šuma od požara (NN br. 33/14) i Pravilnikom o uređivanju šuma (NN br. 111/06 i 141/08), a posebno o:

- ustroju vlastite službe nadzora stanja zaštite od požara,
- donošenju i provedbi mjera zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama koje su u vlasništvu fizičkih osoba,
- ustroju motrilačko-dojavne službe od strane Šumarije Brač,
- ustroju intervencijske skupine radnika Šumarije Brač,
- provedbi preventivno-uzgojnih mjera, te provedbi drugih preventivnih mjera zaštite od požara na šumskim površinama u suradnji sa Šumarijom Brač na šumskim površinama,
- sadnji biljki pirofobnih značajki kod sanacije opožarenih površina, te zamjeni osušenih četinjača pirofobnim listačama,
- ograničenju radova i nadzoru kretanja i zadržavanja u šumama u razdobljima kada relativna vlažnost zraka padne ispod 25%,
- donošenju odluke o uporabi poljoprivrednog zemljišta u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 39/13),
- sprječavanju obrastanja poljoprivrednih površina korovima i raslinjem,
- uklanjanju suhih biljnih ostataka,
- propisnoj provedbi spaljivanja korova i otpada kod vlasnika privatnih zemljišta,
- čišćenju rubnih pojasa poljoprivrednog zemljišta od raslinja i otpada, posebno onih koji graniče sa šumskim površinama i to u najmanjoj širini od 5 m,
- redovitom uklanjanju raslinja na trasama ispod nadzemnih električnih dalekovoda,
- održavanju zaštitnih pojaseva uz cestovne prometnice,
- suradnji sa najbližom meteorološkom postajom poradi rezultata mjerenja oborina, temperature zraka, i relativne vlage zraka, te izračunavanja stupnja suhoće mrtve gorive sastojine i meteorološkog indeksa opasnosti od požara,
- pripremi programa provedbe i provedbi promidžbe i upoznavanja pučanstva u svezi postizanja visoke razine provedbe preventivnih mjera zaštite od požara u šumama, na poljoprivrednim zemljištima i drugim otvorenim prostorima.

5.4. Mjere zaštite od požara na mjestima za odlaganje otpada

Ustrojiti i održavati propisan način prikupljanja, selektiranja, uporabe, odvoženja i zbrinjavanja otpada kod ovlaštene pravne osobe i to na propisan način koji će opasnost od nastanka i širenja nastalih požara smanjiti na najmanju moguću razinu.

Posebnu pozornost obratiti na propisno gospodarenje sa opasnim otpadom i sprječavanje nastanka divljih odlagališta otpada.

5.5. Mjere zaštite od požara u prijenosu i uporabi energenata i mjere zaštite od munje

- redovito održavati dijelove dalekovoda (nosači, odvodnici prenapona, izolatori i vodiči), te voditi skrb o provjesima dalekovoda,
- redovito uklanjati raslinje i druge gorive tvari sa trasa ispod nadzemnih dalekovoda,
- po mogućnosti prilikom rekonstrukcije nadzemne vodove zamijeniti podzemnim,
- provjeravati sigurnost upravljačkih i signalizacijskih strujnih krugova i oprema, te zamjenjivati neispravne dijelove,
- kod rekonstrukcije koristiti sklopna postrojenja u metalnom kućištu s odgovarajućim provodnim izolatorima opskrbljenim lukobranim, odnosno izoliranim sabirnicama, te negorive i samogasive materijale, pregrađivati kabelaške kanale na prijelazima požarnih odjeljaka odgovarajućim vatrootpornim materijalom, te izbjegavati ugradbu trafo postaja u građevine za druge namjene,
- radove ugradbe i održavanja električnih instalacija i trošila smiju izvoditi samo za to osposobljene i ovlaštene osobe,
- električne instalacije i trošila ispitivati i održavati u skladu sa važećim propisima, normama, pravilima tehničke prakse i tehničkom dokumentacijom,
- rabiti ispravna i atestirana električna trošila,
- električna trošila koja su u funkciji zagrijavanja prostorija ili isijavaju veliku količinu topline moraju biti na sigurnosnoj udaljenosti od gorivih i drugih opasnih tvari,
- prije napuštanja građevina, građevinskih dijelova i prostora isključiti sve električne sklopke ili trošila, osim onih koji moraju biti uključeni zbog svoje namjene (hladnjaci, sigurnosni uređaji npr.),
- gromobranske instalacije projektirati, ugrađivati i održavati u skladu sa Tehničkim propisom o sustavima zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN br. 87/08 i 33/10).

5.6. Mjere osiguranja vatrogasnih pristupa

- cestovne prometnice i javne površine održavati provoznima u svrhu sigurnog pristupa i osiguranja površine za operativni rad vatrogasnih vozila,
- vatrogasni pristupi moraju biti ravni s izlazom na kraju, jednosmjernom vožnjom, najmanje širine 3 m, odnosno, ravni bez izlaza na kraju s okretištem propisanog radijusa zaokretanja, stalno provozni, širine najmanje 3 m,
- ako se ne može izbjeći nagib vatrogasnog pristupa, onda on ne smije prelaziti 12 %, a površina za operativni rad vatrogasnih vozila mora biti u jednoj ravnini s najvećim nagibom 10 % u bilo kojem smjeru,

- vatrogasni pristupi moraju biti izgrađeni tako da mogu izdržati osovinski tlak od 100 Kn i više,
- površina za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih okomito na vanjski zid građevine mora biti široka najmanje 5,5 m, odnosno 7 m za građevine više od 40 m, te najmanje dužine 11 m i najveće udaljenosti od zida građevine 1 m,
- razmak površine za operativni rad vatrogasnih vozila od podnožja građevine smije iznositi najviše 12 m, odnosno najviše 6 m za građevine više od 16 m,
- vatrogasni pristupi moraju biti označeni standardnim znakom sukladno hrvatskim normama.

5.7. Mjere zaštite od požara kod prijevoza opasnih tvari

Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan nije dozvoljen prijevoz opasnih tvari, osim onih za potrebe opskrbe pravnih osoba u gospodarstvu, benzinske postaje, ustanova i pučanstva.

Vatrogasne postrojbe koje djeluju u zoni odgovornosti gdje prolaze vozila sa opasnim tvarima moraju biti opremljene propisanom zaštitnom opremom za rad s opasnim tvarima (odgovarajuća zaštitna odijela, rukavice, čizme, naočale).

Vozila za prijevoz opasnih tvari moraju biti opremljena u skladu sa Zakonom o prijevozu opasnih tvari (NN br. 79/07). Vatrogasno djelovanje u slučaju požara ili ekološkog akcidenta sa opasnim tvarima provodi se uz blokiranje prometa.

Osobe koje djeluju u zoni 1 (opasna zona) moraju biti propisno opremljene osobnim zaštitnim sredstvima, a u zoni 2 (prostor za pripremu) je potrebno provoditi cjelovite pripremne radnje za vatrogasno djelovanje. Bez obzira na prosudbu o mogućnostima saniranja požara i/ili ekološkog akcidenta nastalih s opasnim tvarima, obvezno je pozvati policiju.

6. ZAKLJUČAK

Na temelju prikaza postojećeg stanja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, stručne obrad podataka i prijedloga organizacijskih i tehničkih mjera, izvode se slijedeći zaključci:

- Na području općina Postira, Nerežišće i Sutivan nije formirana vatrogasna postrojba. Na prostoru grada Supetra u naselju Supetar ustrojeno je i djeluje Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetar. Kako bi se zadovoljile potrebe zaštite od požara na promatranom prostoru, predlaže se organizirati sustav zaštite od požara prikazan u točki 4.1. ove Procjene.
- S obzirom da se grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan nalaze na otoku, može doći do kašnjenja dolaska kopnenih vatrogasnih snaga, u slučaju nastanka velikih požara ili neposredne opasnosti od nastanka velikih požara, neophodno je pravodobno zatražiti angažman zračnih vatrogasnih snaga.
- DVD Supetar je s obzirom na broj operativnih vatrogasaca i stanje vatrogasne tehnike s kojom raspolaže u mogućnosti je provoditi gašenje svih požara i druga vatrogasna djelovanja, kao npr. gašenje požara i spašavanje na građevinama razine izgrađenosti P+3, te tehničke vatrogasne intervencije u prometu i na građevinama na promatranom području. Zaključuje se da na promatranom prostoru postojeći ustroj vatrogasnih snaga zadovoljava potrebe zaštite od požara.
- Sukladno mogućnostima grada Supetra, u što kraćem roku započeti na izgradnji vatrogasnog doma na području industrijske zone Žedno – Drage.
- Od posebnog značaja za učinkovitost sustava zaštite od požara je dosljedno provoditi Program osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94), program osposobljavanja i provjera osposobljenosti zaposlenika koji rade sa zapaljivim tekućinama i/ili zapaljivim plinovima u skladu sa Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10), te ustrojiti odgovarajuću razinu obrazovno-promidžbene djelatnosti iz područja zaštite od požara (tiskanje i distribucija letaka kojim se pučanstvo, a posebno školska djeca i turisti upoznaju sa opasnostima i mjerama zaštite od požara, postavljanje obavijesnih ploča i standardnih znakova iz područja zaštite od požara uz prometnice, a poglavito ispred ulaza u šumske površine).
- Naseljeni promatrani prostor predstavlja jedno požarno područje – područje odgovornosti DVD Supetar. U svrhu sprječavanja širenja požara značajno je održavati zaštitne pojase uz cestovne prometnicu **D113** i **D114** kao i ceste županijskog značaja, koje predstavljaju potencijalne požarne prepreke (redovito rezati, kositi i uklanjati raslinje i druge gorive tvari).
- Na promatranom prostoru postoje gospodarske zone. Vatrogasni pristupi (vatrogasni prilazi i površine za operativni rad vatrogasnih vozila) gospodarskim građevinama i prostorima su u skladu sa propisima. Gospodarske građevine smještene su pojedinačno, na sigurnosnim udaljenostima od drugih građevina. S

obzirom na vrste djelatnosti koje se odvijaju u gospodarskim građevinama i na prostorima, vrste i količine opasnih tvari koje se prevoze, pretaču, istovaraju, utovaraju, skladište i koriste i stanje građevina, nedvojbeno je da u području gospodarskih djelatnosti na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan, ne postoje značajno povećane opasnosti od nastanka i širenja požara. Provedba mjera zaštite od požara i tehnološke eksplozije u području skladištenja i korištenja zapaljivih tekućina i/ili plinova uglavnom na zadovoljavajućoj razini.

- Na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivan ne postoje pravne osobe koje u svojim građevinama i/ili na prostorima skladište ili koriste velike količine zapaljivih tvari, temeljem kojih bi one bile razvrstane u I ili II kategoriju glede ugroženosti od požara.
- Cestovne prometnice koje služe za prometovanje vatrogasnim vozilima pretežno su u zadovoljavajućem stanju, međutim potrebno je provoditi kvalitetnije održavanje zaštitnih pojasa uz cestovne prometnice, te ustrojiti i provoditi odgovarajuće aktivnosti u svrhu sprječavanja nepropisnog parkiranja izvan parkirališta, na cestovnim prometnicama. Komunalni redari grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana dužni su konstantno osiguravati nadzor na navedenim lokacijama, odnosno spriječiti nepropisna parkiranja pogotovo u ljetnim mjesecima. Ukoliko uoče nepropisno parkirano vozilo dužni su pozvati pauk službu.
- Grad Supetar te općine Postira, Nerežišća i Sutivan dužne su dodijeliti koncesiju dimnjačarskom obrtu, koji će u propisanim rokovima i na propisan način provoditi preventivne mjere čišćenja i održavanja ložišta, dimnjaka i dimovoda na promatranom prostoru.
- Pod djelovanjem jakih vjetrova, a posebno djelovanjem posolice nastaju kratki spojevi na nadzemnim električnim vodovima, iskrenje i požari raslinja. U budućnosti gdje god i kada je to moguće nadzemne električne vodove je potrebno zamijeniti podzemnim kabelima. Trase ispod nadzemnih dalekovoda se relativno dobro čiste od raslinja, korova i drugih gorivih tvari, ali je u tom dijelu ipak potrebno podići razinu održavanja i čistoće. Određeni broj drvenih stupova u nadzemnoj električnoj mreži je dotrajavao, te ih je potrebno promijeniti. Trafo postaje su u zadovoljavajućem stanju. Trafo postajama su osigurani vatrogasni pristupi, a zaštitni pojas u njihovom okolišu je održavan bez raslinja i drugih gorivih tvari. U elektroenergetskoj mreži nema čestih pojava padova električnog napona iznad propisanih veličina.
- Na šumskim površinama koje su u državnom vlasništvu relativno uredno se provode mjere zaštite od požara koje su propisane u Planu zaštite šuma od požara i Šumskog gospodarstvenom planu izrađenom od strane Hrvatskih šuma - Šumarija Brač. Postojeći način motrenja opasnosti od nastanka, te nastanka požara ustrojen je na zadovoljavajućoj razini. Na šumskim površinama koje su u privatnom vlasništvu provedba mjera zaštite od požara ne zadovoljava, te je

potrebno provesti i provoditi odgovarajuće aktivnosti u svrhu kvalitetne provedbe mjere zaštite od požara na šumskim površinama koje su u privatnom vlasništvu.

- Na području grada Supetra važno je naglasiti povećanu opasnost od požara na velikim šumskim površinama koje se protežu na prostoru zapadno od uvale „Babin laz“, „Stubli“, gospodarska zona „Žedno – Drage“, „Kraljevo“, „Kruševa njiva“, „Sv. Rok“, „Pocivala“, „Ozdrin“. Ovo su sve povezane šumske površine koje su uglavnom u vlasništvu RH. Upravo na ovim područjima prijeti najveća opasnost od požara zbog velike gustoće šume i niskog raslinja te nedovoljnog broja protupožarnih prosjeka. Stoga je naglasak na žurnoj potrebi uređenja ovih površina, izgradnji protupožarnih prosjeka te po potrebi postavljanju novih hidranata, za što i postoji realna mogućnost s obzirom na blizinu vodovodne mreže. Područje „Stubli“ u strategiji razvoja turizma grada Supetra, označeno je kao područje koje treba gospodarski iskorištavati za potrebe turizma (biciklističke i trim staze, vidikovac, šetališta, odmorišta, rasadnik i slično). Sve ove šumske površine povećavaju krajobraznu vrijednost prirodnog okoliša naselja Supetar pa se o njima grad treba posebno skrbiti i iste svim raspoloživim protupožarnim načinima i mjerama posebno zaštititi.
- Na temelju raščlambe mjesta nastanka i uzroka nastajanja i širenja požara, u svrhu sprječavanja nastajanja požara istih značajki, posebno je važno doslijedno provoditi propisane mjere zaštite od požara na otvorenim prostorima (šume, poljoprivredna zemljišta, odlagalište otpada, zaštitni pojasevi uz prometnice i ispod nadzemnih električnih vodova).
- Na temelju članka 13. Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10) i članaka 3. i 4. Zakona o vatrogastvu (NN br. 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10), ova Procjena se glede predloženog ustroja vatrogasne djelatnosti i načina vatrogasnog djelovanja mora dati na mišljenje Vatrogasnoj zajednici županije Splitsko-dalmatinske.

Razina provedbe mjera zaštite od požara i stanje zaštite od požara na prostoru grada Supetra te općina Postira, Nerežišća i Sutivana, u određenim dijelovima nisu u skladu sa propisima, odnosno ne jamče učinkovitu zaštitu, te je zbog toga nužno i to što je god prije moguće ukloniti nedostatke i propuste koji su upisani u ovoj Procjeni.

7. PROPISI I DRUGA REGULATIVA, TE LITERATURA KORIŠTENI U IZRADI PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKIH EKSPLOZIJA

7.1. Zakoni

- Zakon o zaštiti od požara (NN br. 92/10)
- Zakon o vatrogastvu (NN br. 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10),
- Zakon o gradnji (NN br. 153/13),
- Zakon o zaštiti okoliša (NN br. 80/13),
- Zakon o zaštiti na radu (NN br. 71/14)
- Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95 i 56/10),
- Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN br. 79/07),
- Zakon o šumama (NN br. 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10 i 25/12),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN br. 39/13),
- Zakon o zaštiti prirode (NN br. 80/13),
- Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN br. 73/97),
- Zakon o kemikalijama (NN br. 18/13)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13)
- Zakon o eksplozivnim tvarima (NN br. 178/04, 109/07, 67/08 i 144/10)
- Zakon o normizaciji (NN br. 80/13)

7.2. Pravilnici, tehnički propisi, odluke, planovi

- Pravilnik o zapaljivim tekućinama (NN br. 54/99)
- Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara (NN br. 62/94)
- Pravilnik o izmjenama pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara (NN br. 32/97)
- Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 35/94)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05 i 28/10)
- Pravilnika o planu zaštite od požara (NN br. 51/12)
- Pravilnik o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94)
- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br. 35/94, 55/94 i 142/03)
- Pravilnik o zaštiti od požara u skladištima (NN br. 93/08)
- Pravilnik o zaštiti od požara u ugostiteljskim objektima (NN br. 100/99)
- Pravilnik o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja (NN br. 146/05)
- Pravilnik o ukapljenom naftnom plinu (NN br. 117/07)
- Pravilnik o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98, 116/07 i 141/08)

- Pravilnik o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (NN br. 44/88)
- Pravilnik o sustavima za dojavu požara (NN br. 56/99)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 8/06)
- Pravilnik o vatrogasnim aparatima (NN br. 101/11)
- Pravilnik o tehničkim normativima za ventilacijske ili klimatizacijske sisteme (NN br. 55/96// SI list br.38/89)*
- Pravilnik o dopunama pravilnika o tehničkim normativima za ventilacijske ili klimatizacijske sustave (NN br. 69/97)
- Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata ili zaklopki otpornih prema požaru (SI.list br. 35/80 // NN br. 55/96)*
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od statičkog elektriciteta (SI. list br. 62/73 // NN br. 55/96)*
- Pravilnik o tlačnoj opremi (NN br. 58/10)
- Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama (NN br. 58/10)
- Pravilnik o pregledima i ispitivanjima opreme pod tlakom (NN br. 138/08)
- Pravilnik o sigurnosnim znakovima (NN br. 29/05)
- Pravilnik o načinu ispunjavanja sigurnosno tehničkog lista (NN br. 39/09 i 74/11)
- Pravilnik o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN br 6/84)// temeljem čl. 113 Zakona o zaštiti na radu NN br. 59/96)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN br. 42/05 i 113/06)
- Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme (NN br. 21/08)
- Pravilnik o sigurnosti strojeva (NN br. 135/05)
- Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom (NN br. 88/12)
- Pravilnik o gospodarenju s otpadom (NN br. 23/07 i 111/07)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN br. 117/07 i 111/11)
- Pravilnik o uređivanju šuma (NN br. 111/06 i 141/08)
- Pravilnik o zaštiti šuma od požara (NN br. 26/03)
- Pravilnik o najmanjim zahtjevima sigurnosti i zaštite zdravlja radnika te tehničkom nadgledanju postrojenja, opreme, instalacija i uređaja u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (NN br. 39/06 i 106/07)
- Pravilnik o opremi i zaštitnim sustavima namijenjenim za uporabu u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (NN br. 123/05)
- Pravilnik o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN br. 61/94)
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije (NN br. 31/11)
- Pravilnik o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi MUP-a (NN br. 43/95)
- Pravilnik o programu osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova (NN br. 61/94)
- Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini (NN br. 43/12)

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije iz područja zaštite od požara (NN br. 118/11)
- Tehnički propis za niskonaponske električne instalacije (NN br. 5/10)
- Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN br. 87/08 i 33/10)
- Tehnički propis za zidane konstrukcije (NN br. 1/07)
- Tehnički propis za dimnjake u građevinama (NN br. 3/07)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN br. 94/14)
- Odluka o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenju za prijevoz opasnih tvari javnim cestama (NN br. 114/12)
- ADR-2013

7.3. Norme, pravila tehničke prakse i stručna literatura

- HRN EN 60079-10 - Električni uređaji za eksplozivne plinske atmosfere. 10. dio Klasifikacija ugroženog prostora eksplozivnom plinskom atmosferom.
- HRN EN 60079-14 - Električni uređaji za eksplozivne plinske atmosfere. 14. dio Električne instalacije u ugroženim prostorima (osim rudnika).
- HRN EN-2/97/A1:2004- Razredba požara
- HRN Z. CO. 012 - Zaštita od požara. Utvrđivanje kategorija i stupnja opasnosti od materija u požaru
- HRN. Z. CO. 007 - Klasifikacija zapaljivih tekućina
- HRN. Z. CO. 005 - Klasifikacija tvari i roba prema ponašanju u požaru
- HRN. U. J1. 030 - Požarno opterećenje
- HRN. U. J1. 240 – Tipovi konstrukcija zgrada prema njihovoj unutarnjoj otpornosti od požara
- HRN DIN 4102 dio 1 i 4 - Ponašanje građevinskih materijala i građevinskih elemenata u požaru-Građevni materijali, sustav i primjena klasificiranih građevinskih materijala, građevinskih elemenata i specijalnih građevinskih elemenata
- HRN DIN 4066
- HRN ISO 6309
- HRN N. B2. 751/88- Električne instalacije u zgradama. Izbor i postavljanje električne opreme u ovisnosti o vanjskim uvjetima
- HRN. N. B2. 741/86- Elektro instalacije niskog napona. Zahtjev za sigurnost. Zaštita od električnog udara
- HRN. N. B2. 752/1986- Električne instalacije u zgradama. Trajno dopuštene struje
- HRN. N. B2. 742/86- Elektro instalacije u zgradama. Zahtjevi za sigurnost. Zaštita od toplinskog djelovanja
- HRN N. B2. 743 i N. b2. 743/1/89. Elektro instalacije u zgradama. Nadstrujna zaštita
- HRN EN 60079-10- Električni uređaji za eksplozivne plinske atmosfere. 10 dio Klasifikacija ugroženog prostora eksplozivnom plinskom atmosferom
- HRN EN 60079-14- Električni uređaji za eksplozivne plinske atmosfere. 14. dio Električne instalacije u ugroženim prostorima (osim rudnika)

- NFPA Fire protection handbook, Eighteenth Edition, 1997.
 - NFPA 101/2009
 - NFPA 224
 - NFPA 303
 - Reknagel-Šprenger-Henman, Grijanje i klimatizacija 1987
 - Suvremeno vatrogastvo br. 3/95, 3-4/97, 6/97, 4-6/98
 - Metoda za procjenu šteta od požara, dr. D. Redžić i suradnici, 1996. god.,
 - Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara, Z. Šmejkal 1991. god.,
 - Vatrogasna vozila, Šmejkal, Zagreb 2002. god.,
 - Tehnički priručnik za zaštitu od požara, M. Carević i dr., 1997. god.,
 - Osnove zaštite šteta od požara, grupa autora, Zagreb. 1987. god.,
 - Manuel de lutte contre les feux de forêt, Ministère des terres et forêts, Quebec, Canada
 - Zaštita šteta od požara, M. Vasić, 1984. god.
- * propisi preuzeti Zakonom o preuzimanju zakona koji se u primjenjuju u Republici Hrvatskoj (NN br. 55/96.)

8. GRAFIČKI PRILOZI